

གསར་མང་། ༥

འདོན་མང་། ༤༣

རྣམ་པ་ལྔ་ལྔ

སྐབས་བཅུ་བདུན་པ།

ཆོགས་དུས་བཅུ་པ།

གྲོས་ཆོགས་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༣ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥

ཕྱི་མ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་།

སྤྱི་ཁྱབ་ལྷ་ཁྱིམ་དང་ཁྱུ་དག་ལ།

ཚོགས་བྱུང་བསོད་ནམས་རྩོམ་ཞེ།

ཕྱི་མ་སྒྲིག་ལ།

ཟླ་བ།

གསར་འགོད་ལ།

ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོ།

སློབ་ཐང་མཆོ་མོ།

བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྒྲིད།

བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུ།

སྟོན་ས་བྱ་འཁྱིད།

ངག་དབང་སྒྲོལ་དཀར།

ངག་དབང་ལེགས་ལྷན།

བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད།

ཀློག་པ་འགོད་འཇུག་ལ།

ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ།

བསྟན་འཛིན་གཡུང་བྱུང་།

ཆོ་དབང་རྒྱལ་མཆོན།

Tibetan Parliament-in-Exile,
Central Tibetan Administration,
Gangchen Kyishong, Kangra
Dharamsala-176215, H.P. INDIA
Ph.:+91 1892 222481
Fax: +91 1892 224593

Web:

www.chithu.org

www.tibetanparliament.org

དཀར་ཆག

ཨང་།	གནད་དོན།	ཤོག་གྲངས།
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱད་དང་པོ།	
༡	སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དྲི་བ་ཨང་གཉིས་པ་སྟན་སྟོན་དང་། དྲི་བར་དྲིས་ལན་སྟན་སྟོན།	༡་་་
༢	སྐར་ཉགས་ཅན་དང་འཕྲོས་དོན་གྱི་དྲི་བ་ཁག་ལ་དབལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་ནས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད།	༤་་་༡༣
༣	བོད་ནང་གི་ཇ་བྲག་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༩ བ།	༡༤་་་༡༤
༤	གོང་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བསྐྱོང་།	༡༤་་་༢༤
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱད་གཉིས་པ།	
༥	ལྷ་མཚུང་གོང་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༩ བའི་ཐོག་བསྐྱོང་།	༤༠་་་༤༥
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱད་གསུམ་པ།	
༦	ལྷ་མཚུང་གོང་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༩ བའི་ཐོག་བསྐྱོང་།	༤༦་་་༦༢
	ལས་བསྡེམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན།	
༧	ལྷ་མཚུང་དབལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྡེམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བསྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད།	༦༢་་་༩༩
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་སྤྱད་བཞི་པ།	
༨	ལྷ་མཚུང་དབལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྡེམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བསྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད།	༡༠༠་་་༡༠༩
	ལས་བསྡེམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན།	
༩	ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤་་་༢༥ ལོའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡེམས་སྤྱོད་བསྐྱུས་སྟན་སྟོན། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༩ བ།	༡༠༩་་་༡༣༩
༡༠	ཆོགས་བྱང་ནས་དགོངས་ཤོག་ཁག་སྟན་སྟོན་དང་། བདུན་རྗེས་མའི་ལས་རིམ་སྟན་སྟོན།	༡༣༩་་་༡༣༩

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་ཐུན་དང་པོ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༣ དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཉིན་བཞི་པ་ཆགས་བསྟན་ཡོད།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་དང་པོ། ཇི་བ་ཇིས་ལན་གྱི་དུས་ཚོད་ཡིན། ཇི་བ་ཨང་ ༡ པ། ཇི་བ་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་ཇི་བ་ཨང་གཉིས་པ་སྟན་སྟོན་ཞུ་ཆོག་པ་གྱིས།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། ***

ཇི་བ་ཨང་། ༡

གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པ།   ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ནས་ཚེས་ ༡༩ བར།

ཇི་བ་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས།   སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཆེ་རིང་།

ཇིས་ལན་གནང་མཁན།   དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་མཆོག

༡༢༡ །གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་སྟོབ་སྟོན་པ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་འཛོལ་ཞིབ་ཅེས་པ་གཅིག་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་། “ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་མཁུགས་འཛིན་ཅན་དེའི་མཉམ་དུ་མིང་དང་དོན་མཚུངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་ཞི་མོལ་ཞིག་དང་ཞི་འགྲིགས་ཤིག་ཡོང་ཡས་གི་རེ་བ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག ང་ཚོའི་ཚོགས་ནས་ད་ལྟའི་སྲིད་གཞུང་དེའི་མཉམ་དུ་གཞན་དོན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ལ་རེ་བ་དེ་དོར་དགོས་ཀྱི་འདུག”ཅེས་དང་། ཡང་ཁོང་གིས་ “དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་གཞི་བཞག་སའི་གནས་བབ་དེ་རྒྱ་ནག་གུང་ཟུང་ཉང་གི་སྲིད་གཞུང་དེའི་དབང་རྒྱུར་དེ་སྟེ་མཐུན་དེ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དེ་ཐིན་པ་རེད། གནས་བབ་གཞན་གྱི་ཐོག་ལ་ང་ཚོར་སྲིད་བྱས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་

བལྟས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོ་
ལ་གྲ་སྒྲིག་དང་འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་པོ་མཐོང་གི་འདུག” ཅེས་སོགས། ཞི་འགྲིག་གི་མང་གཞིའི་ཆོད་སེམས་དང་།
དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་དགོས་དོན། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚིན་གྱི་གྲ་སྒྲིག་བཅས་ཀྱི་ཐད། ལྟལ་བའི་ལམ་སྟོན་
དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཐད་བཀའ་འདི་ཉུང་ལྟར།

༡༽ གོང་གསལ་གསུང་བཤད་དེར་བཀའ་ཤག་ནས་ཐུགས་སྦྱང་བྱང་ཡོད་དང་མེད། གལ་ཏེ་བྱང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་
ཚུལ་ངེ་ཡོད།

༢༽ སློབ་སྟོན་པས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་གནད་དོན་དེ་དག་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་འདུའི་སྐབས་ལམ་
སྟོན་གནང་བ་བྱང་ཡོད་དང་མེད།

༣༽ བཀའ་ཤག་དང་ཆོགས་ཚུང་གི་སློབ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་དག་གཅིག་འགྲུར་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐ་དད་ཡིན་མེན་གསལ་བཤད་ཡོང་བ།

༤༽ སློབ་སྟོན་པས་གསུངས་མོལ་དེས་མང་ཆོགས་མགོ་བོ་སྤོངས་གཞིར་མི་འགྲུར་རམ།

དོ་བདག་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཆན་ཉགས་དང་ཆེ་ཆོས།

སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དྲི་བ་འདི་གཏོང་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་སོང་།

དྲིས་ལན་ཆོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་སུ་འབྱོར་དགོས་པའི་དུས་བཀག་གྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༠ གྱི་དྲོ་ཚུ་ཆོད་ ༩ བ་འགྲུངས་མེད།

ཡིག་ཐོག་དྲིས་ལན་ཆོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་སུ་དངོས་སུ་འབྱོར་ཆོས། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༢ ཉིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དྲིས་ལན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་མཆོག

དབལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྐར་རྟགས་ཅན་གྱི་འི་བ་གཉིས་པའི་ལན་མ་ཁུས་ཤོང་ལ་སྤྱིད་སྤྱོད་ལ་སྐར་རྟགས་ཅན་གྱི་འི་
བ་གསུམ་འཕྲོར་སོང་། སྐར་རྟགས་ཅན་གྱི་འི་པའི་འོ་ཤོ་དང་ནང་དོན་ལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞིའི་ཚོག་དང་ཚོག་ཕེན་གྱི་གནས་
བབས་དེ་ཚོགས་བྱང་ལས་ཁྲངས་སུ་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་རྒྱས་གྱི་སྤྱགས་ཞིབ་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། རྗེས་ལ་ལན་
བརྒྱལ་དགོས་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་ད་ལྟའི་འི་བ་གཉིས་པ་དེར་ལན་འབྲུམ་གྱི་ཡོད། འི་བ་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དེར་ཡག་པོ་བྱེད་ནས་བལྟ་ནས་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་གཞིར་བཟུང་འགོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
དུས། དེ་གཞིར་བཟུང་བྱེད་ནས་འགོ་སྤྱོད་ལྷན་པོ་འི་ལྷན་པོ་ཡོད།

༡༡། །སྐབས་ ༡༥ བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཁྲིའི་ཚོགས་ཚོགས་ཚོགས་ཏུས་ ༡༠ བའི་སྐར་ཉལས་ཅན་གྱི་འོ་བ་
ཡང་ ༩ བའི་ལན།

༡༣། །གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་ཆུང་གི་སློབ་སྟོན་པ་ཞིག་ནས་ཐོད་ཀྱི་མ་འོངས་མདུན་ལམ་འཆོལ་ཞིག་ཅས་པ་
 གཅིག་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་། “ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་མཁེགས་འཛིན་ཅན་དེའི་མཉམ་དུ་མིང་དང་
 འོན་མཆུངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་ཞི་མོལ་ཞིག་དང་ཞི་འགྲིགས་ཤིག་ཡོང་ཡས་གི་རེ་བ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་
 འཆོའི་སྟོགས་ནས་ད་ལྟའི་སྲིད་གཞུང་དེའི་མཉམ་དུ་གནད་དོན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ལ་རེ་བ་དེ་དོར་དགོས་ཀྱི་འདུག་”ཅས་
 དང་། ཡང་ཁོང་གིས་ “དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བླ་ས་གཞི་བཞག་སའི་གནས་བབ་དེ་རྒྱ་ནག་གུང་གུན་ཏང་གི་སྲིད་གཞུང་དེའི་
 དབང་རྒྱུར་དེ་སྟེ་མཐུད་དེ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བླ་ས་དེ་ཐེན་པ་རེད། གནས་བབ་གཞན་
 གྱི་ཐོག་ལ་ར་ཆོར་སྲིད་བླ་ས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ག་སྤྲིག་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་བརྟམས་པ་
 ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། ར་ཆོ་ལ་ག་སྤྲིག་
 དང་འཆར་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་པོ་མཐོང་གི་འདུག” ཅས་སོགས། ཞི་འགྲིག་གི་མང་གཞིའི་ཆོད་སེམས་དང་། དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་སྲིད་བླ་ས་འཛིན་དགོས་དོན། མ་འོངས་ཐོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ག་སྤྲིག་བཅས་ཀྱི་ཐད། རྒྱལ་བའི་ལམ་སྟོན་དང་།
 བཅན་གྲུལ་ཐོད་མའི་སྤྲིག་འདུགས་ཀྱི་སྲིད་བླ་ས་དང་མི་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཐད།

༡༥ བོད་གསལ་གསུང་བཤད་དེར་བཀའ་ཤག་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡོད་དང་མེད། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་ཚུལ་ནི་
ཡོད།

ཕན། མིད་སྐྱོང་ལ་བཏང་མཁན་གྱི་ཡང་སྐྱོང་གི་དཔོངས་ཚུལ་ཡིན་ཅེར་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མ་གྱུར།

༡༽ རྩོམ་སྟོན་པ་ས་ཡོང་དུ་གསུངས་པའི་གནད་དོན་དེ་དག་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོག་པ་འདྲི་སྐབས་ལམ་སྟོན་གནང་
བ་བྱང་ཡོད་དང་མེད།

ལན། རོ་བདག་སྒྲེར་གྱིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བར་ལམ་སྟོན་ཡང་ཞུ་དགོས་དོན་མེད།

3) བཀའ་འགྲུ་དང་ཚོགས་ཚུར་གི་སློབ་སློན་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་ཁེ་དབྱ་མཉེ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱུག་ཟིན་དགོས་པའི་སྐུ་མཆོད་དག་

གཅིག་འགྲུང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐ་དད་ཡིན་མིན་གསལ་བཤད་ཡོང་བ།
ལན། བཀའ་ཤག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམས་དེ་བར་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་ཡིག་ངག་
གཉིས་ནས་གསལ་བཤད་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་ཤག་གི་ལངས་སྤྱོད་དང་མ་མཐུན་པའི་རིགས་དེ་བ་ནང་ནས་ཁ
གསལ་ཡིན་པ་མོས་མཐུན་མེད།

༤༽ སློབ་སྟོན་པས་གསུངས་མེད་དེས་མང་ཆོགས་མགོ་བོ་སྟོངས་གཞིར་མི་འགྲུར་རམ།
ལན། མང་ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཤག་གི་གང་བཤད་པ་དེ་དག་ལའང་ཐུགས་སྦྱང་གནང་ན་མགོ་བོ་སྟོངས་མི་དགོས་པའི་གནས་
སྟངས་ཡིན་པ་བཅས། སྤྱི་སྤྱོད་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༣ ལ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

འཕྲོས་དོན་དེ་བ་དང་པོ་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཆེ་རིང་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཆེ་རིང་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ འཕྲོས་དོན་དེ་བ་དང་པོ་མ་ཁུས་གོང་ནས་དེ་བ་དང་པོའི་བཀའ་ལན་དུ་སྤྱི་སྤྱོད་གིས་ག་རེ་
གསུངས་སོང་ཟེར་ན། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་གཏོང་མཁན་བྱུང་། དེ་སྤེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཅང་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་
གསུངས་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་ངས་ཐེངས་མ་ཁུས་ཤིག་སྟོན་ནས་ཉན་པ་ཡིན། དེ་ཉན་དུས་ཅམ་ལ་དེ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་
ཆའི་དགོངས་གཞི་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ། བོད་མའི་སྤྱི་གཞུང་གིས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྤྱི་རྒྱུས་ཐོག་ལ་ཉག་ཉག་ཅིག་
ཙ་བ་ཉིད་ནས་བསྟན་གྱི་མི་འདུག དེ་ཡང་འགན་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་ཚུང་གི་སློབ་སྟོན་
པ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་རེད། དེ་ནང་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་ནང་འགན་མང་པོ་བཞེས་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་དུས། བཀའ་མོལ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཡོང་དུས་ཉག་ཉག་ཅིག་བསྟན་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་ནས་ཆོར་བ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་གཏོང་
མཁན་གཅིག་པ་ཡིན། **ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།** དེ་བ་རང་འདྲི་རྒྱུས། ༡ ངས་དེ་བ་
ཁྱེད་ལ། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་དང་བོད་མའི་སྤྱི་གཞུང་གི་སྤྱི་རྒྱུས་ལ་མ་མཐུན་པ་དང་
མ་རན་པ། མ་འགྲིག་པ་དེ་འདྲ་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལན་འདེབས་དང་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་དེ་
བཀའ་ཤག་ལ་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། གལ་སྲིད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདྲིའི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་
མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གང་འདྲ་པོ་ཆོགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཁྱེད་ལྟུ་ཡིན།

ངས་དེ་བ་གཉིས་པ་དེར་དེས་རྒྱུར་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་ཚུང་གི་སློབ་སྟོན་པས་མང་ཆོགས་དཀྱིལ་དུ་
དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་འཆར་གཞི་དང་དེ་འདྲའི་འདྲིའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན།
དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་མེད་པ། མ་འགྲིག་པ། མ་འཐུས་པ་དེ་ཆོ་གསུངས་པ་དེ་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་ཚུང་གི་ཆོགས་མི་

ཆོ་ལ་དེ་འདྲ་རེད་འདུག་ཅེས་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་དེ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཁོ་
རང་ཆོག་གས་འདུ་དེ་ལ་ཐེབས་པར་བཀའ་འཁོལ་ཞུས་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད་ཟེར་ནས་ངས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་མེད། བྱས་ཅང་འདི་
ལ་ལན་གསལ་པོ་བསྟོན་རོགས་བྱེད། གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོག་ས་ཚུང་གི་ཆོག་ས་མི་ཆོ་ལ་མང་ཆོག་ས་ལ་གཏན་
བཞག་གནང་བ་ནང་བཞེན་གྱིས་ཁོ་རང་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་དེ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བྱ་ཡིན། **ཆོག་ས་གཙོ་**
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དེ་བ་རང་འདྲི་རོགས། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་བཀའ་འགག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་
མར་འགྲེལ་བཞག་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་ལ་བཟུམ་པ་ཡིན་ན་མ་ཤེས་པ་གང་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་ངས་དེ་བ་ཞུ་བྱ་དེ་
བཀའ་འགག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ག་རེ་ཡིན་པ་ཞིག་དེ་རིང་གསལ་བཞག་གསལ་པོ་ཞིག་
གནང་རོགས་བྱེད་ཞུ་བྱ་ཡིན།

བཞི་པ་དེ་ལ་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོག་ས་ཚུང་གི་སྟོབ་སྟོན་པ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་སྟོར་ལ་ཡར་བཞག་བ་རིན་
པོ་ཆའི་དགོངས་པ་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུག་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་མ་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཞག་བརྒྱབ་པ་དེས་མི་མང་མགོ་པོ་
སྤངས་གྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་བཀའ་འགག་གིས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཞག་བརྒྱབ་པ་དེ་ལ་བཟུམ་པ་
ཡིན་ན་གོ་བ་ལོག་གི་མ་རེད་ཟེར། འགན་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་འགྲེལ་བཞག་བརྒྱབ་པ་དེས་མགོ་པོ་སྤངས་གྱི་མ་རེད་
ཅེས་གང་འདྲ་གསུངས་གྱི་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་འགན་མེད་མཁན་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཡིན་པ་ཆ་བཞག་འགན་ཡོད་
མཁན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་ལམ་སྟོན་དང་གཏན་བཞག་གནང་བ་དེས་མི་མང་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་དང་གཞི་རྒྱ་གསུངས་འགྲོ་ཡི་མ་
རེད་ཅེས་གང་འདྲ་གསུངས་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དེ་གཅིག་དེ་བ་ཞུ་བྱ་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེས་ལན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྟོང་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྟོང་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ དེ་བ་དང་བོའི་ལན་དེ་ལ་གཏོང་མཁན་བྱང་སོང་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། གཏོང་མཁན་གཉིས་
གསུམ་ཞིག་བྱང་སོང་། དེའི་ནང་ནས་གཏོང་མཁན་གཅིག་དེ་ད་ལྟ་བུ་རྒྱ་འོས་སྤྱི་འཇུག་གྱིས་གསུངས་པ་ནང་བཞེན་དེ་བ་
གཏོང་མཁན་འདི་བུ་རྒྱ་འོས་སྤྱི་འཇུག་རང་རེད། འདི་ལ་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མ་བྱང་ཞེས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཁོ་རང་ཐེབས་པ་
དེ་སྒྲིལ་གྱིས་མགོན་འཕྲོད་བྱས་ནས་ཐེབས་པ་རེད། སྒྲིལ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུང་རྒྱུའི་རང་དབང་དེ་མང་གཙོའི་ལུང་བ་གང་
འདྲ་ཞིག་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མ་བྱང་། གང་རེད་ཟེར་ན། ཁོ་རང་སྒྲིལ་གྱི་གསུངས་
བཞག་པའི་འགན་དེ་བཀའ་འགག་གིས་ཁྲིའི་དགོས་པ་དང་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོག་ས་ཚུང་གིས་ཁྲིའི་དགོས་པའི་གནང་
འགག་དེ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལས་འགན་གྱི་དབྱེ་མཆོམས་གྱི་རོ་པོ་ཐོག་ནས་ཡིན་ན་འདྲ་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་

ཚེགས་རྒྱུད་གི་སློབ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་རེད། གཏུན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཚེགས་མི་མ་རེད། སློབ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་
 རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པ་སོང་ཅང་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཟླ་བ་གཅིག་དེ་མང་ཚེགས་ལ་གསུངས་པ་ནང་བཞུགས་
 ནས་གཏུན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཚེགས་རྒྱུད་ནང་ལ་ལམ་སྟོན་དེ་འདྲ་གནང་ཡོད་རེད་དམ་ཞེས་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ཅ་བ་
 ཉིད་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་སྐོར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་རེད་ཅེས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་བྱས་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཡིག་ངག་གཉིས་
 ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་གནང་རོགས་གསུངས་པ་དེ་གྲོས་ཚེགས་འདིའི་ནང་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་གྱི་འཛིན་སྐྱོགས་དང་། སྲིད་བྱས་དེ་གྲོས་ཚེགས་ཀྱིས་གཏུན་ལ་ཐབས་བཞག་པའི་སྲིད་བྱས་ཤིག་རེད། དེའི་
 སྐར་ལ་ཐབས་བྱས་གྱི་འགྲུར་བ་ག་རེ་བཏང་ཡོད་མེད་དེ་བཀའ་ཤག་གིས་ད་ལྟ་བར་དུ་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་སྤྱོད་ཡོད་རེད། བོད་
 མིའི་སྤྱི་འཐུགས་ཁྱོད་ཡོངས་གྱི་ཐོག་ནས་མཉམ་དུ་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་ནས་འབྲོ་སྤྱོད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་གསལ་པོ་གསལ་ལྟར་
 རེད། གལ་སྲིད་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ད་ལྟ་གསུངས་བཞག་པ་དེའི་ནང་ནས་མཐུན་དང་མ་མཐུན་གྱི་གནས་བབས་དེ་ཆོ་
 མཐུན་དགོས་གྱི་ཡོད་ན། སྤྱི་ངོ་ཁོ་རང་ལ་སྐོར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་བཏགས་པ་དེ་
 གཏུན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཚེགས་རྒྱུད་གི་སློབ་སྟོན་པའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བཏགས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་སྟེ། སློབ་སྟོན་
 པ་ཟེར་མཁན་དེའི་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་ཚེག་གི་རེད། ང་ཚོའི་ཚེགས་རྒྱུད་འཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ངས་
 བཤད་ཆད་ཆད་མ་འགྲིག་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་སྤྱོད་མཁན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཚེགས་རྒྱུད་དགོས་རྒྱུ་མི་འདུག་གྲ། མི་གཅིག་
 གིས་ཐག་བཅད་བཞག་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ག་རེ་བདག་པོ་རྒྱག་
 དགོས་གྱི་འདུག་མི་འདུག་ཐག་ག་རེ་གཅོད་དགོས་གྱི་འདུག་དེ་འགན་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་ཐག་བཅད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་གིས་ཐག་གཅོད་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་གང་ཐག་ཅིག་ལ་ཐག་གཅོད་པའི་དབང་ཆད་ཡོད་མ་རེད། གང་ཐག་
 སོ་སོ་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ཚེགས་ནང་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུགས་གྱི་ཐབས་བྱས་གཏུན་འཇགས་ཚེགས་རྒྱུད་གི་སློབ་སྟོན་
 པའི་འགན་ཞིག་འཁྲེང་བའི་ཐོག་ནས་སྐོར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་བཤད་ཚེག་གི་རེད་དང་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན་ན་བཤད་ཚེག་
 གི་རེད། མང་གཅོ་རེད། བཤད་ཚེག་གི་རེད། སྤྱི་པའི་འགན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཚེགས་འདྲ་དེའི་ནང་གཏམ་བཤད་མ་བྱེད་
 སྟོན་དུ་འདི་ང་སྐོར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་སལ་ཆེར་གསུངས་ཡོད་གྱི་རེད། སྤྱིར་བཏང་ངས་ཆང་མ་ཉན་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་རག་
 གི་མི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྤངས་འདྲ་བོ་དེ་འདུག་སེ་བྱས་ནས་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་
 གཞུང་གི་མཆོགས་བཟུང་གི་སྲིད་བྱས་དེ་དང་མཉམ་དུ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་དང་མ་རེད་ཟེར་བ་
 དེ་ངས་གྲོས་ཚེགས་ནང་ལ་ཡང་ཐེངས་མ་མང་པོ་ཞུས་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་སློ་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་འབྲོ་སྤྱོད་གྱི་ཡོད་རེད།
 ཡིན་ནའང་རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་ཅེས་དེ་ཞུས་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཞུ་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་ཡང་ཁ་སང་རང་གྲོས་ཚེགས་གྱི་
 གསལ་ཚེག་དེ་ག་རང་ལ་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་དེར་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། ཁ་སང་དེ་ཞུ་དགོས་
 བསམ་སོང་། ཁ་སང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གྲོས་ཚོད་དེའི་ནང་དོན་དང་ལྟུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགོངས་པ་དེ་འདྲ་བཞེས་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྤངས་ག་རེ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་མེད་དེ་ཆོ་ཆང་མས་དབུ་འཚོས་པའི་ཐོག་
 ནས་ཁ་སང་གི་གྲོས་ཚོད་དེའི་སྟོན་སྐྱེད་ནས་གྲོས་ཚོད་བར་དུ་གིས་འདུག་གྲ། དེ་དག་ཆང་མ་གྲོས་ཚེགས་ཀྱིས་མཐུན་བཞུགས་

དུ་གྲོས་ཆོག་ས་རང་ནས་ཁ་སང་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་བཞག་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་ཡོད་བསྐྱད་པ་ཞིག་ལ་འདྲི་སྦྱོར་ལ་
 ཡང་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་སྐད་ཆ་དེས་ནས་འཛོལ་བ་ཐོན་རྒྱ་གང་ཡོད་མ་རེད། རོན་དག་འདི་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་དང་བསམ་ཚུལ་འདྲ་པོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ནས་འབྲེལ་བ་སུ་མཐུད་
 ནས་གཞག་དགོས་པ་དེ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རེད། མ་འོངས་པར་
 གོ་སྐབས་ཟེར་བ་དེ་ག་དུས་ཡོང་འགྲོ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་བར་འདྲི་བཞག་བསྐྱད་པ་དེ་འདུག་སེ་བྱས་ནས་
 བཞག་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་སྤྱི་གཞུང་འདི་དང་མཉམ་དུ་ནང་དོན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་འདོར་དགོས་རེད་ཟེར་བ་དེ་མ་
 རེད། དེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་མ་རེད། འདོར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་གཞག་དགོས་
 རེད། ཆང་མ་མཆམས་གཞག་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་གཉིས་དེ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་གསུངས་བཞག་པའི་གཞན་དོན་དེ་ག་རང་རེད། ཉེ་བའི་ཆ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་
 ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ཞུས་པ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་མ་འོངས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་ཀའི་ནང་ནས་གཅིག་དེ་མ་འོངས་པར་རྒྱ་
 བཀ་ལ་གནས་སྐྱངས་ག་རེ་ཆགས་སྤྱི་བ་རེད་ཟེར་བ་དེའི་སྐྱངས་ལ་ང་ཚོས་ཉུས་པ་སྐྱངས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་དག་གི་ལས་ཀ་འགོ་
 བཙུགས་ཆར་རེད་མ་གཏོགས་འགོ་བཙུགས་ཆར་མེད་ན་ངས་འདི་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མི་འདུག་ ཡང་ཆ་ཆང་ཆར་
 ཡོད་རེད་དམ་ཟེར་ན་ཆར་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་ལ་གྲ་སྤྲིན་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཆ་གཅིག་བདེན་པ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་དག་གསུང་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་རེད། རོ་བདག་སོ་སོས་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་རེད། རོ་བདག་
 གིས་མ་མཐུན་པ་དེ་འདྲ་གང་མ་རེད། དེ་རིང་ཐེངས་མ་དང་པོ་གསུངས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་གང་མ་རེད། ཉེ་ཆར་ཡིན་ལ་ན་དུ་
 གསུངས་བཞག་པ་གཅིག་བྱ་མ་རེད། དེའི་སྤྱི་ལ་ནི་ཕྱི་ཡོག་ལ་འང་གསུངས་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་རོ་བདག་སོ་སོས་འགན་
 བཞེས་དགོས་པ་དེ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡང་བཤད་སྤྱད་ལོག་པར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན་ང་ཚོས་ཟུར་དུ་ཁྱེད་དགོས་པ་དེ་ཁྱེད་ཡི་ཡོད། དེ་
 སྒོ་བ་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲེར་ནས་ཁྱེད་དགོས་པ་དེ་ཁྱེད་ཡི་ཡོད་དེ། ཡིན་ནའང་རོ་བདག་ལ་འང་མང་
 གཙོའི་གཏམ་བཤད་བྱེད་རྒྱུའི་རང་དབང་དེ་ཡོད་རེད། མཐུན་དང་མི་མཐུན་གྱི་འགན་དེ་རོ་བདག་སོ་སོས་འབྲེལ་དགོས་རེད་
 མ་གཏོགས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་འདི་གཅིག་ཁྱེད་ཡི་ཡོད། བྱས་ཅང་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ལས་ཀ་
 བྱེད་དགོས་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་བཀ་ལ་གནས་བབ་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་ག་རེ་ཆགས་སྤྱི་གྱི་རེད། གནས་བབ་རེ་རེ་རེའི་འོག་ནས་
 ང་ཚོ་ལ་གོ་སྐབས་ག་རེ་ཡོང་སྤྱི་གྱི་རེད། གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ག་རེ་ཡོང་སྤྱི་གྱི་རེད། དེ་ཉེ་བའི་ཆ་ལ་སྐད་ཆ་མང་པོ་
 བཤད་པ་ཡིན། མང་ཆོག་ས་རང་ལ་ཡང་སེ་ཡང་སེ་བཤད་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ཆོ་མ་ཤེས་པ་དང་
 བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་པོ་མ་བཟོས་པའི་གནས་སྐྱངས་ཤིག་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

འཕྲོས་དོན་དེ་བ་གཉིས་པ་གཞན་མཁན་སྤྱི་འཕུས་གསེར་རྟ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྒྲི་འབྲུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་བྲིམས་ལགས་ནས།

དབལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་སྐར་ཉག་ཅན་གྱི་འོ་བ་གངས་ཡང་། ༡ བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དོགས་འདི་ཞིག་ལྷ་རྒྱ་
ཡོད། དེ་ནས་འོ་བ་དང་པོ་དང་ལན་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་ནང་ཡོད་པ་བཞིན། ལན་གྱི་ནང་དུ་སྐར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་ཅང་
བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞེས་ལབ་འདུག་གྲ། རས་དོགས་འདི་ལྷ་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དགོངས་ཚུལ་རེད་མི་
འདུག ག་རེ་བྱེད་ནས་ལབ་ན། གནས་ཚུལ་རེད། བཅོན་ཤོལ་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་མི་ཞིག་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ལས་ལྷག་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གནས་ཚུལ་དངོས་ཤེས་པ་ཁོང་ལས་ལྷག་པ་གཞན་
གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གནས་ཚུལ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཡོང་དུས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་
པོའི་གཞུང་གི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་དང་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོར་རེ་བ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་
ཡིན་དུས་དེའི་ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་ད་དུང་གཅིག་ཡོད་རེད་མདོག་མདོག་ ། ཆོག་གས་གཙོ་མཐུན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་ནས། འོ་བ་རང་ལ་ཕེབས་རོགས་གནང་། ། གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདྲ་དེ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཞེས་འདི་འོ་བ་
གཅིག་དེ་རང་ཡིན།

ཇི་བ་གཉིས་པ་དེ། གོང་དུ་ཇི་བ་གཏོང་མཁན་གྱིས་གསལ་པོ་གསུངས་སོང་། ད་ལྟའི་སྐབ་སྟོན་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་
 རེད། དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཆབ་བྱུང་པ་དེ་ཡིས་ཟེངས་མ་མང་པོ་གསུངས་ཆར་བ་རེད། ར་ཆོའི་སྤྱི་འབྱུས་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་ཟབ་
 སྦྱོང་ནང་དུའང་དེ་གསུངས་སོང་། གསལ་པོ་གསལ་ཆུང་ཐོག་ཆོག་དེ་རིམ་རིམ་ཞིན་གསུངས་སོང་། ཆར་མས་ཤེས་ཀྱི་རེད།
 བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་ཆར་མ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱབ་ལོགས་ཤིག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་རྒྱབ་ལོགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། མདུན་ཕྱོགས་དངོས་གནས་ཀྱི་མདུན་ལ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་
 རེད། རས་དེ་འབྲུན་གྱི་ཡོད། དེ་འབྲུན་ཡིན་དུས་ཅ་བའི་ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་འདི་སྐབས་སྟོན་མ་མང་པོ་དང་བལྟས་ན་ད་ལྟའི་
 ཆར་ལངས་ཕྱོགས་དེ་ཆོ་ར་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་ནང་བཞིན་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡག་པོ་བྱ་ཡངས་པོ་འབྲུ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་
 འདུག་བསམ་བསམ་འབྲུ་ཡོད། ར་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ཇི་བ་རང་འདི་རོགས་
 གནང་། ། གཅིག་དེ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་དོན་དག་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོགས་རྒྱང་གི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་
 མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་རས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བྱུང་གིས་འདུག ག་རེ་བྱེད་ནས་ཟེར་དུས། གོང་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྲིད་སྦྱོང་མཆོག་གིས་
 གསུངས་སོང་། ར་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ཇི་བ་རང་འདི་རོགས་གནང་། ། དེ་འབྲུ་
 ཡིན་དུས་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད་དམ་མ་རེད། ར་ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།
 ཏོག་ཅམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། །

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྒྲི་འབྲས་བསྟན་བ་ཡང་འཕེལ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གཞུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡང་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་འདིར་སོ་སོ་སྒྲིབ་གྱི་བསམ་ཚུལ་བཤད་ཆོག་གི་ཡོད་ན། ཁ་སང་སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དེ་བར་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བཤད་མ་བཅུག་ནས་ཐད་དེ་བཀག་བཞག་སོང་། དེ་རིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཆོག་གི་ཡོད་ན་ཆ་ཤིས་ལེན་གྱི་ཡིན་ཅུ་ཟུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གོང་དུ་ཞུས་ཆར་བ་ཡིན། དེ་བ་རང་འདི་རོགས་བྱེད་ཅེས་ཡང་སེ་ཡང་སེ་ཞུ་སྟོན་གྱི་ཡོད། མ་གསན་ན་ཞུ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག་གྲ། གསན་རོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག་དེ་བ་རང་ཕེབས། དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བ་རང་འདི་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། རྗེས་མ་བསམ་ཚུལ་གསུང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་རེད། སྐབས་དེ་དུས་གསུང་ན་འགྲིག་གི་རེད་སྟེ། དེ་བ་རང་འདི་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དེ་ཆ་ཆར་མགོ་འཛོམས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཅུ་ཟུ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོན་དག་རྟོག་རྟོག་ངས་ཞུ་ཡི་ཡོད། སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་འཕྲོས་དོན་དེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད་མ་གཏོགས་འདིར་གཞན་བ་གང་ཡང་ཞུ་ཡི་མེད།

མཐའ་མར་དེ་བ་ ༣ དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤུགས་རྒྱུན་འགྲོ་ཡི་མ་རེད། བཀའ་ཤག་གིས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ཞུས་ཡོད་གསུང་གི་འདུག་པོད་རྒྱ་ཞེ་མོལ་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིས་ཉམས་སྤྲོད་གི་སྐད་ཆ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། དེའི་ཤུགས་རྒྱུན་མ་འགྲོ་བར་དེའི་རྒྱབ་ལོགས་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ལྷག་བའི་ང་ཚོར་ག་རེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་དབང་ཉགས་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དག་ཡོད་རེད་དམ། འདི་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེས་ལན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་སྤྱི་ཚོང་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ། ཐོ་བཀོད་ཆར་མ་སོང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་འཕྲོས་དོན་དེ་བ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་དེ་བ་རང་འོག་དོང་ག་རེ་བཏང་འདུག་ལན་ག་རེ་བརྒྱབ་འདུག་ད་ལྟ་འཕྲོས་དོན་དེ་བ་འདི་གནང་མཁན་གྱིས་ག་རེ་དེས་གནང་སོང་། སྤྱི་ཚོང་གིས་ལན་ག་རེ་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་ག་རང་མར་ལུང་འདེན་བྱས་ནས་གསུངས་པ་

ཡིན་ན་ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་དང་ཆོག་ནང་དོན་ཆང་མ་ཡང་མར་བསྐྱེས་བསྐྱེས་བཏང་ནས་བཀའ་
 འགག་གིས་བཤད་པའི་བཟོ་འདྲ་བའི་ངོ་མོར་ཇི་བ་བཏང་ཡོང་བ་ཡིན་ན་ལན་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ལྟ་
 རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་། དེ་དགོངས་ཚུལ་མ་རེད། གནས་ཚུལ་རེད་གསུངས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་
 བརྒྱད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ཐོན་ཡོང་གི་རེད། མི་སྐྱེར་གཅིག་གིས་ཆོགས་འདུའི་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དུས། མཁས་
 པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་བསམ་ཚུལ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐད་ཆ་མ་རེད། བསམ་ཚུལ་དེ་བསམ་ཚུལ་རང་
 ལ་ངོས་འཛིན་ལྟ་ཡི་ཡོད། བསམ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་སྤྱིར་བཏང་གི་བྱུང་པར་ག་རེ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་
 འབྲེལ་བ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཤེས་མ་སོང་། ཁོང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། སྤྱིར་
 བཏང་གནད་དོན་མང་པོའི་སྐྱད་ལ་སོ་སོས་རང་དོན་གྱིས་སློབ་སློང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། རོ་བདག་ཁོ་རང་སྐྱོར་ལ་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད་དུས། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྐྱད་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་ཁོ་རང་རེད། ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྐྱད་ལ་ཡང་ཉམས་སྤྱོད་
 ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་གནད་དོན་གཞན་པའི་སྐྱད་ལ་མཁས་པ་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཆང་མ་ཁོང་ལས་ལྷག་ཡོད་མ་
 རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཆོད་ཆད་གཞི་འཛིན་སྤངས་དེ་ཆོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཁོང་གི་དབྱེད་པ་བྱེད་
 སྤངས་དང་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ང་ཆོས་སློབ་སྟོན་པའི་ངོ་མོལ་བཞག་
 ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་གིས་གསུང་ཆད་ཆང་མ་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་བསམ་ཚུལ་ཆགས་དགོས་རྒྱ་
 ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ངས་ད་གིན་ལྟས་པ་ནང་བཞིན་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་མཐའ་མའི་ཐག་
 གཅོད་ག་རེ་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་བརྒྱད་རིམ་གཞིར་བཟུང་འགྲོ་ཡི་རེད། སློབ་སྟོན་པ་ནས་སློབ་སྟོན་ལྟ་རྒྱ་རེད། ཆོགས་འདུའི་
 ནང་ལ་དགོངས་ཚུལ་གསུང་རྒྱ་དེ་དག་ལས་འགན་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ལྟ་ཡི་ཡོད།

ད་ལྟའི་ཇི་བ་དེ་བསྐྱར་དུ་ཡོད་རེད་མདོག་མདོག་བཤད་ན་གང་འདྲ་རེད་ཅེས་འདི་གཅིག་གསུངས་སོང་། དའི་ནང་
 དོན་ཉག་ཉག་ཅིག་མགོ་འཛོམས་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་སློབ་སྟོན་པས་གསུངས་སོང་། རྒྱལ་ཡོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་གྲུ་ཡངས་
 པོ་འདྲ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ། དེ་ནས་ཆོགས་རྒྱུད་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་ངས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་
 འདུག་ཅེས་པ་དེ། ད་ལྟ་ལན་དའི་ནང་ལ་ཆོགས་རྒྱུད་ལ་གསུངས་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་པའི་ཇི་བ་རང་ཡོད་མ་རེད།
 ལན་དའི་ནང་དུ་ཡང་ཆོགས་རྒྱུད་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་རེད། ཆོགས་རྒྱུད་གི་ནང་ལ་དེ་གཞིར་བཟུང་ལམ་
 སྟོན་གནད་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་པ་དེར་ལམ་སྟོན་གནད་མེད་ཅེས་ལྟ་ཡི་ཡོད་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ཟེར་ན་ཁོང་སྐྱེར་
 ཀྱི་ངོ་མོལ་ཐོག་ནས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་དུས། བཀའ་འགག་གི་ངོས་ནས་ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་མང་གཙོའི་ལྷ་གྲུབ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་
 ནས་གྲུ་ཡངས་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱིས་དང་སྤྱིག་གཞི་མཐུན་པའི་གྲུ་ཡངས་པོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐུག་ཐུབ་
 དོག་པོ་བྱས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། ཆང་མ་ལ་བསམ་ཚུལ་བཤད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ན་མང་གཙོ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད་ལྟ། དེ་
 ཡིན་དུས་གྲུ་ཡངས་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་བྱས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་
 ནང་ལ་ལུགས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། ལན་དེ་ཆོད་ནང་ལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལུགས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་
 ལབ་མེད། ལུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱི་རེད། ལུགས་རྒྱུན་ལུགས་ཆེ་རྒྱུད་ག་ཆོད་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་གནས་ཚུལ་

ཁག་ཁག་རེད། ལྷགས་རྒྱུ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་ངེ་བ་བསྐྱེབས་ཀྱི་
ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་ལྷགས་རྒྱུ་ཐེབས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཁྱས་ཐེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་གཞན་པ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་གསུང་སྟོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་བཀའ་ཤག་གིས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་ཆོ་ལའང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོ་སྣང་བྱས་
པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མགོ་ཚོངས་དགོས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་དེ་ལན་བཞི་པ་དེའི་ནང་ལ་ཁྱེད་གོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཆགས་
བསྟན་གྱི་འདུག

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

འཕྲོས་དོན་ངེ་བ་གསུམ་པ་གཏོང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བསྐྱར་དུ་འཕྲོས་དོན་ངེ་བ་འདི་རྒྱུར། ད་གིན་སློབ་སྟོན་པས་གསུང་བཤད་ནང་དབུ་མའི་ལམ་
ཀྱི་སྲིད་བྱས་གཞི་བཞག་ས་དེ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁབ་ཏང་གི་སྲིད་གཞུང་དེ་ཕྱ་མཐུད་ནས་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞིར་བཞག་པའི་
ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་དེ་གསུངས་འདུག ང་ཆོ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁབ་ཏང་གི་སྲིད་གཞུང་དེ་ཕྱ་མཐུད་ནས་གནས་ཀྱི་རེད་བསམས་ཏེ་ང་ཆོས་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དེ་
གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་དེ་བཀའ་ཤི་ཁྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ངེས་ལན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ གང་ཟག་སྐྱེར་གཅིག་གིས་གསུངས་བཞག་པ་དེ་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་འགན་འཁུར་དགོས་པ་
དེ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མཐོང་གི་མི་འདུག དེ་བྱས་ནས་སྤྱིག་གཞིའི་ནང་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་ཡོད་རེད། དེའི་རྒྱུ་གིས་བཀའ་ཤུང་
ཡིག་ཆང་ནས་ངེ་བ་དེ་གཏོང་མི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཅེས་ཚོགས་ཤུང་ལས་ཁུངས་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བ་རེད། སྐྱེར་གྱི་
བསམ་ཚུལ་སྐྱང་ལ་ངེ་བ་ངེས་ཡོད་གི་འདུག ཅེས་ཟེར་དུས། ཚོགས་གཙོ་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་ནས་ལན་བསྟོན་དགོས་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་འདི་ལ་གནས་དང་མི་གནས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོའི་ནང་དོན་རང་ག་རེ་ཡིན་མིན་ངས་
ཤེས་ཀྱི་མེད། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་གཞུང་དེ་ཕྱ་མཐུད་ནས་གནས་ཀྱི་རེད་མ་རེད་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་ཟིན་པ་རེད་ཟེར་ན། དེའི་དོན་

དག་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། ངས་མགོ་འཛོམས་མ་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དོ་བདག་སོ་སོ་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་ཡིན་ན་ཡག་ག་
ཡོད་རེད། དེར་བཀའ་ལག་གིས་ལན་རྒྱག་རྒྱ་མེད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

འཕྲོས་དོན་དྲི་བ་མཐའ་མ་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དྲི་བ་གཉིས་པར་འཕྲོས་དོན་དྲི་བ་ལྷ་རྒྱར། གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་
ཆོགས་རྒྱུད་གི་སློབ་སྟོན་པ་ཞིག་གི་སྐྱེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གསུང་མཁན་དེའང་དེ་སྔ་
པོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཆོགས་རྒྱུད་ནང་ལ་ཐེབས་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་དུ། ཞི་འགྲིགས་ཞིག་ཡོང་ཡས་གྱི་རེ་བ་ཅ་
བ་ནས་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་རེ་བ་དེ་དོར་དགོས་གྱི་འདུག་ཅེས། དེ་འདྲ་གསུང་མཁན་ཞིག་གིས་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་
སྤྱི་ག་འཛུགས་གྱི་ལངས་སྤྱོད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱས་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོ་བདག་སྐྱེར་གྱི་བསམ་
ཚུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་གསུང་མཁན་གྱི་མི་དེ་གཅིག་ཡིན་
ཅང་། ཁོང་རང་སྐྱེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ནའང་། སྐྱེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་མཁན་ཞིག་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་གྱི་
ལངས་སྤྱོད་དང་མ་མཐུན་པ་ཞིག་ཐབས་བྱས་ཆོགས་རྒྱུད་གི་སློབ་སྟོན་པ་ནང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད་དམ་
མ་རེད་ཅེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དྲིས་ལན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་སློབ་སྟོན་ཆོགས་རྒྱུད་ནང་ལ་བསམ་སྒྲོམ་མི་འདྲ་བ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ད་གིན་
ངས་ལྷས་པ་ཡིན། བསམ་སྒྲོམ་མཐུན་པ་ཡོང་གི་རེད། བསམ་སྒྲོམ་མཐུན་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དགོངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་
གསུངས་གྱི་རེད། དེ་ཡི་དགེ་དང་སྤྱོད་ཆང་མ་ཉན་ནས་ང་ཆོས་མཐའ་མ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
གལ་སྤྱི་ད་ལྟ་དེ་ཡི་གནད་དོན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་དོ་བདག་དེ་སློབ་སྟོན་ཆོགས་རྒྱུད་ནས་མར་བཏོན་གྱི་རེད་དམ་
ཟེར་ན། དེ་བཏོན་གྱི་མིན། ལུ་མཐུད་ནས་ཉར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་ཡན་ཆད་ནི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་དུས་ཚོད་གྲུབ་པ་ཡིན། ད་ལྟ་འདིར་ཚོགས་གཙོ་མཁན་ལ་བཤད་ཅུ་རྒྱུ་འཛིན་གནད་དོན་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་འདུག ཅ་པའི་སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དེ་བ་དེ་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་སྤྱི་འཐུས་ནང་ལ་ཉུང་ཉུང་འབྲེལ་ཞིག་རེད། ཚོགས་
དུས་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཤས་ཤིག་མེད་པ་སོང་། ལྷན་རྒྱུན་འགྲོ་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་སྐར་ཉགས་ཅན་གྱི་དེ་བ་དེ་སྤྱི་འཐུས་གཏོང་
བ་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་འབྲེལ་མང་ཉུང་དང་ནང་དོན་ཆང་མར་ཞིབ་འཇུག་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་
རྗེས་སུ་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་སར་འབྲེལ་ནས་ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་དང་ཉག་ཉག་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཚོ་གཅིག་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་
རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འབྲེལ་པོ་ཡིན་ན་དེའི་སྤྱི་གྲོས་ཚོགས་མང་པོའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཁོལ་སྐོར་སྐར་ཉགས་ཅན་
གྱི་དེ་བ་བཏང་འདུག ལན་འདེབས་ཀྱང་གནང་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དཀའ་ངལ་གང་མཐོང་མ་སོང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བཀའ་
ལག་ལ་བསྐྱར་དུ་ལན་འདེབས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱུས་པ་རེད། མ་འོངས་པར་གལ་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡོངས་གྲགས་བྱེད་
མི་ཚོགས་པའི་གནད་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྤྱི་གཞི་ལུང་འདེན་མ་ཡིན་པར་དེར་ལན་རྒྱུ་འཛིན་གནས་སྐབས་བདེ་པོ་མི་འདུག་
གསུང་པ་ཡིན་ན། དོ་བདག་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ན་དེ་བ་དེ་པར་འཐེན་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱི་གཞི་ལུང་འདེན་བྱས་
ནས་གནང་ཡོང་དུས། ད་ལྟ་ངས་ཁྱུ་ཡི་མེད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་ལྷན་སྐྱེད་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཡང་དེ་བར་གཡོལ་རྒྱ་
འབྲེལ་པོ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། འགན་འཁུར་ཅིས་རྒྱུ་ལན་འདེབས་
དེར་བཀའ་ལག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ང་པོ་དེ་སྤྱི་འཐུས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་
ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བསྐྱར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་
རོགས་གནང་ཅུ་རྒྱུ་དེ་གཅིག་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞུགས་འཕྲོ་འཛིན་དོན་དེ་བ་འདྲི་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཁ་སང་ནས་ཁ་ཤས་ཤིག་ཁྱུས་པ་ཡིན། འཕྲོ་འཛིན་དོན་དེ་བ་
དྲིས་རྒྱུར་དོན་ཆེན་གསུམ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཐོག་མའི་དེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ། ཐོག་མའི་དེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གཅིག་མིན་
གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་རྟོགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་མ་གཏོགས་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཆོག་
གི་ཡོད་མ་རེད། གནས་ཚུལ་རྟོགས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་རང་གི་ཆེད་དུ་དེ་བ་དྲིས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གསུམ་པ་དེར་པ་གིའི་གནས་
ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའས། ཡང་ན་དེར་དགག་བྱ་བྱེད་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་ཆོག་གི་ཡོད་མ་
རེད། དོན་ཆེན་གསུམ་དེ་ངས་པ་ཡིན་ན་འཕྲོ་འཛིན་དོན་འདྲི་བར་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཉག་ཉག་བསྟན་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེར་
བརྟེན་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པས་དེ་ཚོར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་ཅུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གཉིས་པ། བོད་ནང་གི་རྒྱ་བྲག་གནས་སྐབས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་
འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ 33 པར་གཞིགས་རོགས་གནང་། གྲོས་འཆར་འདོན་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ལྷོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་

ཡིག་ཆ་མང་། ༣༣

ཕྱོད་མེད་།

མྱེ་མོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་དབང་དུ་འཁལ་གྱིས་བོད་དུ་བྱལ་པོའི་བཅན་འདུལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཤིང་།
 ༡༩༥༡ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཕྱོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་བཅན་འོག་དུ་འཛོག་བཅུག་པ་དང་། ༡༩༥༩
 ལོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྡོད་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྱིད་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་སྤྲ་ཆེན་རྣམས་པ་དང་། བོད་མི་ཁྱིམ་གཤམ་པོ་བཅན་ཁྲོལ་དུ་གྱུར་
 དགོས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་སྤྲ་རྫོང་སུ་བོད་མི་འབྲུམ་པལ་བཅུ་གཉིས་སྟལ་དུས་མིན་རྒྱུན་འདས་སུ་བཏར་བ་
 དང་། དགོན་སྡེ་གངས་ ༩༠༠༠ ལྷག་གཏོར་བཅོམ། བོད་ཡུལ་སྡོད་སྡང་བར་གསུམ་ནས་གཏེར་ཁ་སྟོག་འདོན་དང་། བགས་
 ཆས་གཅོད་འབྲེག་གཅོད་ཆུ་བཀག་སྤྱིལ་དང་ཁ་བསྐྱར་སོགས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོར་སྡོན་ཆད་ལས་བཞལ་བ་བཏར་
 ཡོད་པ་ལ་ཟད། བོད་མི་ཆོའི་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་ཁོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་སྟེ། ཆོས་དད་དང་། འགྲོ་ལོང་། སྤྱི་བཟོད། རླུང་
 ཡིག་གསར་འགོད་ཀྱི་རང་དབང་སོགས་ཡེ་ནས་མེད་པར། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཏེ་བོད་
 མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་། རླུང་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཟོ་ཆེད། བོད་མི་དམར་གསོད་དང་། འཛོན་བཟུང་བཀག་ཉར།
 བཅོན་འདུག་སོགས་ཆེས་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤིང་བྱས་ལག་བསྟར་སུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། བོད་ནང་གི་བོད་མི་
 རྣམས་དཔྱལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱུག་སྤངས་དང་སྤོང་བཞིན་པའི་གནས་སྤངས་མཛོན་གསལ་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཀྱི་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཏམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་ད་བར་བཅན་གནོན་དང་ཏམ་ཤེད་ཆད་མེད་བྱས་པའི་རྒྱ་
ཤེན་ལ་བཞེན་ནས། བོད་མི་ཙམས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་གསུམ་བཅུའི་ཞི་ཁྱོལ་ཆེན་མོས་མཆོན། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་དང་
དགུ་བཅུའི་ནང་མུ་ཇེས་སུ་བྱུང་བའི་ཞི་ཁྱོལ་རིམ་བཞག་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་གཙུག་པོ་དང་
མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ནས་མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ས་ཕྱི་ཞི་ཁྱོལ་ཆེན་མོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་བྱུང་བ་
མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་བཟུང་ད་བར་བོད་མིའི་བདེན་དོན་ཆད་རང་ལུས་མེར་བསྐྱབས་གནང་བ་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་
བྱུང་བ་བོད་མི་གངས་ ༡༥༧ གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོ་ཚྏ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱབས་གནང་ཡོད། དེ་ནི་
འཛམ་གླིང་ཐོག་ཏུ་བདེན་དོན་འཐབ་ཅོད་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་མ་བྱས་པར་རང་གི་ཆེ་སློག་མེ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་རྒྱལ་
ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆེད་འཐབ་ཅོད་གནང་བའི་གངས་ཀ་མཐོ་ཤོས་དེ་ཆགས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༣ ཉིན། སྤུལ་སྤྱི་རིག་འཛིན་རྒྱ་ཀར་དོ་རྩེ་མཆོག་ལྟ་བུར་རྒྱལ་མཆོམས་ལས་བཀལ་ཏེ་
སྤྱི་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་བའི་ཆར་ཁམས་གོ་འཛོལ་ཆོས་རྒྱལ་དགོན་པའི་དགོན་བདག་
ཆོས་རྒྱལ་སྤུལ་སྤྱི་ལ། མཆོན་དངོས་ལ་དཔལ་ལྷན་དབང་རྒྱལ་ཞུ་བས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སོགས་སྤང་སྦྱོབ་དགོས་པའི་བྱ་
བ་སྤྱབས་པར། རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོན་འདུག་མཉམ་གཅོད་ལོག་འདི་ལོ་ཕྱི་ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བཅོན་ཁང་དུ་སྤྱི་བཀོངས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་སྤྱིད་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་གི་གཙུང་པོ་དོ་རྩེ་བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བདེན་དོན་ཞུ་གཏུག་
བྱས་ཀྱང་ཉེན་རྒྱུ་པས་བཅར་རྒྱུ་པོ་བྱས་མཐར་ལུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱག་གཤམ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་རྒྱའི་གཞས་གཏོང་མཁན་དང་། སྐད་ཡིག་ཁོར་ལུག་སོགས་སྤང་སྦྱོབ་གནང་མཁན་ཙམས་
རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ལ་བསྐྱད་དེ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འདིས་བོད་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་
ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྱོ་གི་ཡོད་པ་མཆོན་བྱས།

དེ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ངོ་ཐོ་ཅ་མེད་བཅོ་ཆེད་དུ་བོད་སྤྱག་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲའི་ནང་དུ་སྤྱ་
མཐུད་འདུག་བཞིན་པ། དེའི་ནང་སྤྱ་གྲུ་ལོ་བཞི་ཐེན་ཅམ་ནས་པ་མ་དང་ཁ་སྤལ་ནས་བཅན་ཁྲིད་ཀྱིས་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲར་
གཏོང་བཅུག་པ། བོད་ཡིག་ལམ་ནས་མཐོ་རྒྱགས་ཀྱི་ཡིག་ཆད་གཏོང་རྒྱ་མེད་པ་བཅོས་པ་སོགས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་རྒྱ་
རྒྱར་ཅན་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ངན་པ་ལག་བསྟར་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ལོའི་ཆད་བཀག་བཅོས་
ཏེ་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཅོན་བརྒྱུག་མང་པོ་བཅན་ཀྱིས་དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་ཐུད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ། བོད་སྤྱག་ཤེས་ལྡན་མི་སྤྱ་
གསོ་སྦྱོང་བྱ་ས་སྤེར་གཉེར་སྦྱོབ་བྱ་ཁག་སྤོ་རྒྱག་ཏུ་བཅུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་
བསྐྱར་རྒྱའི་སྲིད་བྱུས་ལོ་མང་གོང་ནས་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣ ནས་ ༤ བར་ཉི་འོང་རྒྱལ་ས་ཁོ་ག་ཡོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གོས་ཆོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་
རྒྱལ་སྦྱོར་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ༩ པའི་ཐོག་བཅར་མཁན་གོས་ཆོགས་འཐུས་མི་ཙམ་པས་བསྐྱགས་གཏམ་སྤེལ་བའི་ནང་བོད་དེ་

ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བསྐྱར་ནན་དང་། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤཱེ་ཡང་སྤྱི་དཔེ་བཅས་རྒྱུ་ལས་ལུགས་ལྷ་མཐུན་གནས་རྒྱ་ནི་བོད་མི་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་རྗེས་འབྲངས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་འདོད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་འང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ལུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བཙན་གཏོན་ཐོག་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཙུང་སྡོད་སྒོར་གྲུ་སྒོར་འདུག་བྱེད་པ་སོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པར་སྤྱོད་བརྗོད་ལུགས་ཆེ་དང་། རྒྱལ་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་བྲག་གཞོན་བྱེད་བཞིན་པར་ཐུགས་འཚབ། བོད་དེ་གནའ་ལྷ་མོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཟེར་བ་རྟ་བུའི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལོག་འབྲེལ་རིགས་ལ་དགག་ལན་བྱ་རྒྱ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ། རང་ཐག་རང་གཙོ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཙས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིར་ཡོད་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཀོད་ཡོད།

འདི་ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་པ་དང་འབྲེལ་ཆོས་ཆོགས་ཐངས་ ༡༥ ལ་བསྐྱངས་སྐབས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཐོབ་རྒྱུ་མཐུན་ཕེབས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་བཀའ་བློན་སྤུལ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༤ ལ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤཱེ་འབྲངས་སྐར་ཉིན་ལུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་བདུན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྤྱི་ཚབ་རྣམས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བསྐྱགས་གཏམ་སྤེལ་བའི་ནང་། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱི་དཔེ་སྐོར་བོད་མི་རང་ལ་དབང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་ཐེ་བྱས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་མཉམ་སྤེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ༥༤ ལ་འགྲོ་སྤུལ་དང་བསྐྱེད་ཨིན་ལུ་གཞུང་ཆབ་ཀྱིས་གོ་སྤྱི་འོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱར་ཆོགས་ཤིག་རྗེ་མའི་རྒྱལ་ཆོགས་ཆོམས་ཆེན་དུ་ཆོགས་སྐབས་ཡང་སྤྱི་དཔེ་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་སྤེལ་བའི་ནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྤྱི་དཔེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐག་གཙོད་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཁོ་ན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་དེས་པར་དུ་གནས་དགོས་ལ། གལ་སྤྱི་བརྒྱུད་རིམ་འདིའི་ནང་ཆབ་སྤྱི་དཔེ་ཐེ་བྱས་བྱས་ཆེ་དེ་ནི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཐད་ཀར་འགལ་འཛོལ་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་བརྗོད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོར་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་སྐྱོན་ཆོགས་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་། རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར། མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་ངན་པ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཐོ་བཏོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ལའི་ནང་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱོན་ཐོའི་ནང་རྒྱལ་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་གནད་གཞོན་དང་། བོད་མིའི་གཞི་རྒྱ་བརྗོད་དང་། ཆོས་དད། གསར་འགོད་བཙས་ཀྱི་རང་དབང་ཐོག་དམ་བྲག་ལུགས་ཆེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཡིག་དཔར་དཔར་སྐྱེད་དང་། སྒོར་གྲུའི་སྒོར་དེབ། མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གཞས་སོགས་བཀག་སྡོམ་དང་ཐེ་བྱས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་ནས་ལོ་ ༤༠ རེའོར་བར་གྱི་ཡུང་དབྱང་སྤྱི་
 ཚབ་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཁྲིད་ཅེས་པའི་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སླེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱས་
 འཕེལ་བའི་འཕུལ་བའི་བཅའ་གཞི་ལྟར་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་ལུགས་ཆེར་བསྟན་བཅུག་པ་མ་ཟད།
 བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུན་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྟན་མེད་ཐེངས་པའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དཔལ་ལོག་ཚོགས་པའི་གཙོ་
 འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནན་བཤད་བྱེད་དོན། "ཡུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྤར་བས་བརྟན་པོར་
 འཛུགས་པ་དང་། ཡུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྤྱི་ལོ་འདེད་གཏོང་བ། ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡུང་
 གོ་གསར་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤར་བཅོས་སྒོ་དབྱེད་ལོ་རྒྱུས་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་། ཡུང་རྩ་མི་རིགས་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་དེའི་བསྒྲགས་སྒོ་བ་གསོར་ལུགས་སྒོ་ན་རྒྱག་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྐད་ཡིག་ཁྲབ་གདལ་
 གཏོང་བ། མི་རིགས་ཁག་དབར་གྱི་འཕྲོ་ཡོང་དང་། སྤེལ་རེས། མཉམ་འབྲེས་བཅས་ལ་སྤྱི་ལོ་འདེད་གཏོང་བ་"ཞེས་ཡང་སྤྱིར་
 དཔལ་ལོག་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དགོས་དབང་གི་ཆབ་སྲིད་ལ་སྒོ་བ་གསོ་དང་དེའི་བསྒྲགས་དགོས་སྒོར། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྐད་ཡིག་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས། མི་རིགས་མཉམ་འབྲེས་ཡོང་ཐབས་སྤྱི་ལོ་འདེད་དགོས་པ་བཅས་གཙོར་
 བཟུང་གིས་མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་སྟོབས་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གསལ་པོ་བསྟན་འདུག

མདོར་ན། བོད་དེ་རྒྱ་ནག་དཔལ་ལོག་གཞུང་གིས་བཅའ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་
 རི་སྐྱག་ཏུ་འཕྱོ་བཞིན་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་སྟན་ཐོ་རིམ་པའི་ནང་ཐོན་པར། ད་ལྟ་བོད་མིའི་རང་དབང་ཆེས་ཆ་དྲག་གི་
 གནས་སྟངས་ཐོག་འགྱུར་བཞིན་པས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་རིམ་པའི་སྤྱི་ལོ་འདེད་གཏོང་སེམས་མཉམ་
 སྦྱོར་གྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་དང་། ཐེངས་འདིར་སྐབས་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 ཚོགས་དུས་ ༡༠ པར་བོད་ནང་གི་ཆ་དྲག་གནས་སྟངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་འཛིག་གལ་མཛོད་།

གྲོས་ཚོད།

༡༽ རྒྱ་ནག་དཔལ་ལོག་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཏམ་བཟུང་བྱས་ནས་ད་བར་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཅའ་གཞི་དང་སྤྱི་སྤྱོད་མཐར་
 གཙོད་འོག་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཆེད་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྒོས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་
 གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ལ་ཡི་རངས་དང་། འཕགས་མཚོག་འཛིག་རྟེན་
 མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྤར་ཡང་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་སྤྱེས་ཤིང་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་
 མཛུགས་མཛོད་རྗེས་འཛིག་གནང་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་དང་ལུས་ཉེ་འབྲེལ་སྟོན་བཅས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་གསོ་
 ཞུ་རྒྱ།

༡༽ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་བྲལ་སྤར་ལས་མང་བ་ཆེད་འཇུགས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བྱིས་པ་ལོ་
 བཞི་ཡན་ཆོད་རང་གི་པ་མ་དང་སྤྱི་ཚོགས། སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཁ་བྲལ་དུ་གཏོང་བཞིན་པའི་རྒྱ་
 སྤྱིར་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ལོ་ལྔ་ཆོད་བཀག་བཅོས་ཏེ་ལོ་ཆུང་བྲལ་བཅུ་གཤམ་མང་པོ་
 བཅོན་བྱིས་དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་ཕྱད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ། སྐར་གཉིས་སློབ་བྲལ་ཁག་བཅོན་བྱིས་སློ་རྒྱག་བཅུག་
 པ། བོད་ཡིག་མཐོ་རྒྱགས་ཀྱི་ཡིག་ཆོད་ནང་གཏོང་རྒྱ་མེད་པ་བཅོས་པ་ཁྲིམས་མེད་ལྷགས་མེད་ཐོག་ནས་མི་རིགས་
 ཅ་མེད་བཅོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྡོ་རྒྱལ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་བཅས་ལ་རང་
 དབང་སྤྱོད་དགོས།

༢༽ ལ་ཤ་ཆེན་སྐུ་མེད་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་
 པོ་(དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་)མཆོག་གིས་གཙོས་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོན་འོག་ཏུ་སྤྱག་སྦྱོང་སྦྱོང་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་བཅོན་པ་རྣམས་གང་མཁྱོགས་སྤོད་བཏོལ་བཏང་ནས། ཁོང་རྣམས་པའི་ཆེ་སློག་ལ་འགན་ཁུར་ཐོག་འཁྲོ་བ་མིའི་
 གཞི་ཅའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱ།

༣༽ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ནམ་ཡང་མིན་པར་རང་བཅོན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་བོད་རྒྱལ་དཀར་མེད་ཆེད་གཉིས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་བརྒྱུད་ཁྲོས་མོལ་བྱ་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་གཡོང་པས། རྒྱ་སྤྱོགས་ནས་གཡམས་ཁག་གཡོན་དཀྱིས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་དཀར་མེད་ཆེད་ཐོབ་ཐང་མ་བྱས་
 ཆེ་མ་འོངས་པར་རྗེ་བཅུན་གནས་ཚུལ་རི་བྱང་འགན་ཁུར་ཆ་ཆོད་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱ།

༤༽ སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱང་ཡངས་ ༤༠ རེབས་པ་དང་འབྲེལ་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༥
 པའི་ཐོག་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་རྒྱན་མཐུད་ཐེབས་རྒྱལ་ཞལ་བཞེས་
 བཟང་པོ་བཀའ་བློན་སྤྱལ་སྟོན་བྱང་བ་དང་། ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༥ པའི་ཁྲོས་ཆོད་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལས་རྒྱ་
 རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ནས་ཆབ་སྲིད་དགོས་དབང་གིས་ཐེ་བྱས་བྱས་རིགས་བྱང་ཆེ་ངོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད།

༥༽ བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེངས་ཐེངས་བཅུ་གས་ནས་ལོ་ ༤༠ འཁོར་བར་"ཡུང་དབྱང་སྐུ་ཆབ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྲིད་"ཅེས་པའི་
 ཆོགས་རྒྱུང་ཞིག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་སླེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱས་ངན་བཤམས་ཏེ་བཅོན་
 གཞོན་འོག་ནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྷགས་ཆེར་བསྟན་བཅུག་པ་དང་། ཡང་སྤྱིར་
 དམར་འོག་ཆོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྲིད་སློར་སློབ་གསོ་དང་འཕྲི་བསྐྱགས་དགོས་སྤྱོད་། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལྷགས་ཆེ་དུ་གཏོང་ཐབས། མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོང་ཐབས་སྐྱལ་འདེད་དགོས་པ་བཅས་
 གཙོ་བོ་བརྒྱུད་གིས་མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྡོ་རྒྱུ་མེད་བཅོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་རང་ཡིན་པ་གསལ་པོ་བསྟན་འདུག་
 པས་དེར་ངོས་ལེན་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཟད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྡོ་རྒྱུ་ཡོད།

༡༽ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་ཉམས་པ་བྱས་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་བཙན་གཞོན་འོག་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉིན་མཆན་འཁྱོལ་དཀའ་བའི་སྤྱད་སྤྱོད་མནར་གཅོད་ལུངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་དང་། གཞིས་བཞུགས་རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱད་བསམ་དང་། དཔལ་མཛེངས་སྤྱིང་སྟོབས། རྒྱ་ན་མེད་པའི་མཛེད་རྗེས་བཅས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱུགས་བཞེད་ཞུ་རྒྱ། རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱུགས་དང་སྲིད་གཞུང་ཁག་ལ་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་སོགས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་ཡི་གེ། དུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་སོགས་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་བྱ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༣ ལ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ཚ་མེ་ཆང་དོན་འབྲུབ་བཀའ་ཤིས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཚ་མེ་ཆང་དོན་འབྲུབ་བཀའ་ཤིས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༢ པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་དེ་ཚུད་པ་ལ་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་དེ་ཚུད་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་བསྐྱོད་གི་གོ་སྐབས་སྐར་མ་ལྔ་རེ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། ང་ཆོས་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་དེ་ང་རང་ཆོ་བཙན་གྱིས་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་ཆོས་ང་རང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་འགན་འཁུར་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་བྲན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཆབ་

སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཡིན་པ་སོང་ཙང་། ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་འགུལ་སྒྲེལ་
 དགོས་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཆེན་པོ་ཆགས་སྡོད་ཀྱི་འདུག དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ནང་དུ་རང་ཆོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་གི་
 ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་ཙམ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱས་བཏིང་དུས། དེ་སྤང་སྡོམ་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཆེན་པོ་ཆགས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 བྱས་ཙང་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་ཞུས་དུས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་
 ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་དེ་གཞན་འགག་ཞེ་པོ་ཞིག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཞུ་གཏུག་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་གཞུང་ཞིག་གི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱས་པའི་
 ཞུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། སོང་ཙང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཨ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཨ་རིའི་གཞུང་མང་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཏེ་ལས་པའི་ཆད་མཐོན་པོ་རེད། ཁྱིམ་ས་འཆར་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་
 པས་མང་པོ་བཞག་གཞན་ཡོད་རེད། །**ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།** བཀྲར་འོས་སྤྱི་འཐུས་
 ཏོག་ཙམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། །

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གསུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་ལ་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ཞུ་རྒྱུ་ལ།
 དེའི་སྒྲོན་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་ལའང་སྲིད་སྡོང་གིས་ཆམས་མ་ལེན་པར་མར་ཐོན་འགོ་སོང་། དེ་རིང་ཡང་ཐོན་ཕྱིན་འདུག དེ་ཡིན་
 དུས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུས་སྲིད་སྡོང་གི་འགན་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་ཆམས་ལེན་དགོས་རེད་
 དམ་མ་རེད། དེ་ཐག་གཅོད་གནང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་འདི་ལྟར་ཐོན་འགོ་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གསུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ལ་ངེ་བ་འདི་ཡི་འདུག་ཅེས་འཆར་སྤང་བྱས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཁ་སང་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་བཤད་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་གསུངས་སོང་། དེ་ཆོ་ཏག་ཏག་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་ཆམས་ལེན་
 དགོས་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། ད་ལྟ་ཡང་མི་འདུག་གྲ། འདི་བསྐྱེད་པས་བ་དང་ལམ་སང་ཐོན་ཆར་འདུག དེར་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་རེད། དེ་ཆོར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་གིན་གོང་དུ་ཁྱས་པ་ཡིན། བཀའ་ཤག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་ཅིས་རྒྱག་ལན་འདེབས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་བཀའ་ཤག་གི་འགན་རེད། ད་ལྟ་སྲིད་སྲོང་མེབས་པ་དེ་ཚོགས་རྒྱུད་ནས་ཡིག་ཆ་བཟོ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག དེ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་མཆོག་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་རྒྱ་རི་སྒྲིལ་མ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ད་ལྟ་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ཅིག་མེབས་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐག་གཅོད་དེ་གསལ་པོ་བྱུང་མ་སོང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ད་ལྟ་འདྲིའི་སྲིད་སྲོང་རང་དོན་གྱི་ཐོན་བཞག་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད་དམ། དགོངས་པ་ཁྱས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་མེབས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མེབས་ཡོད་རེད། འདྲིའི་ཚོགས་གཙོས་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་རེད་དང་མ་རེད། འདྲི་འགྲིག་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། དེ་གསལ་པོ་ཞིག་གསུང་དགོས་ཀྱི་འདུག གལ་སྲིད་འགྲིག་མེད་པ་ཡིན་ན་ལས་ཀ་གཞན་པ་དེ་བཞག་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཅིས་བཀའ་གནང་ཆོག་གི་རེད་ལ། ཐག་གཅོད་དེ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ན་འགྲིག་མི་འདུག་བསམ་བསམ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན། དེའི་གོང་གི་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ཐག་གཅོད་གསལ་པོ་ཞིག་བཀའ་གནང་རོགས་གནང་ཀྱི་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གྲོས་ཚོགས་ལ་བཅར་དགོས་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཁྱི་ཡི་ཡིན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གྲོས་ཚོགས་ལ་བཅར་དགོས་ཀྱི་རེད། ཐྲོག་ཏུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པ་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་སྟོན་ནས་ཉ་གོ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་ཆར་བ་དང་མེབས་པ་དེ་གཞིགས་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བཅར་དགོས་རེད་ཅེས་ཚོགས་གཙོས་དེ་ཁྱི་ཡི་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུངས་རོགས།

སྤྱི་འཐུས་འཇུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ད་ལྟ་ཚོགས་གཙོས་ཐག་གཅོད་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་སྲིད་སྲོང་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་བཅར་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་མེད་ན་ང་ཚོའི་ལས་རིམ་འདི་འགྲོ་རྒྱུ་མི་འདུག ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་ཁྱི་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་འདི་མར་ཕེབས་རྒྱ་ཡིན། གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད། གསལ་གྱི་རེད་ཟེ། ང་ཚོར་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་མི་
འདུག ཚང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་། གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྟོན་ནས་གཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ན།
ཡིག་ཐོག་ནས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། བཀའ་སློན་རྣམས་པ་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཡིག་ཐོག་ནས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད།
མཚམས་མཚམས་རྩ་བུ་གིས་མི་སྤྱད་རྒྱ་དེ་འབྲར་ཕེབས་དགོས་ན་ཚོགས་དྲུང་ལ་གསུངས་ནས་ཕེབས་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་
ཤིག་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་དེ་ལྟར་ཕེབས་པ་ཡིན་ན་ངོས་བཞེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་དེ་འབྲའི་ལམ་ལུགས་མ་
ཆགས་པར་ཚོགས་གཙོས་བཅར་དགོས་རེད་ཟེར་བའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེ་རང་གནས་བསྟན་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་
རིམ་དེ་མར་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་གསུང་རོགས་གནང་།

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་རྒྱ་དེ་སྟོལ་མ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་ཞུ་ཡི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ༼ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་གི་ཐོག་ལ་ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་གང་འདྲ་རེད། ༽ ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་ལ་
ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་ཞུ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། ཚོགས་གཙོས་དུས་ཚོད་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་མི་འདུག་ཚོགས་
གཙོས་གཞིགས་རོགས་གནང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་འབྲུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྟོན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་གསུངས་རོགས། ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་དེར་ཐག་
གཅོད་བྱས་ཆར་བ་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་འབྲུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྟོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དེ་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཚོགས་གཙོས་ཐག་གཅོད་གནང་ཆར་བ་ཞིག་ལ་ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་
འདོན་ཆོག་གི་རེད་དམ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་རྣམས་གཞིག་དེར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆར་བ་ཡིན། དེ་ག་རང་འགྲོ་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་གམ། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་
བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ཅིག་གང་ཐག་གཅིག་གིས་བཤད་སྒྲོད་བའི་སྐབས་སུ་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་བཏོན་པ་ཡིན་ན། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་དེ་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་རེད་དམ་མ་རེད། དེར་དང་པོ་ཐག་གཅོད་གནང་ནས་ཐེབས་དགོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

ཆོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་ཡུན་རིང་ཤོས་བཞུགས་མཁན་རྣམ་པས་དེ་འདྲ་གནང་སྒྲོད་གྱི་འདུག དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རེད་ཟེ། ད་གིན་ནས་ཆོགས་གཙོས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆར་བ་ཡིན། གྲོས་ཆོགས་ལ་བཅར་དགོས་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་ཞུས་ཡིན། དེ་ག་རང་ཐེབས་རོགས་གནང་། ལས་རིམ་དེ་མར་ཐེབས་བཅུག་ན་ཡག་ག་མི་འདུག་གས། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུངས་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་འདས་པར་གླིམས་འཆར་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་བྱང་ཡོད་རེད། ད་ལན་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡགོངས་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༤༠ ཐེབས་པ་དེ་དང་བསྟན་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༤ གི་ཉིན་མོ་དེར། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་སྐད་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། Day Of Compassion ཞེས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གླིམས་འཆར་ཞིག་དེ་ལྟར་གཏན་འཕེབས་གནང་ཡོད་རེད། ད་རེས་ཀྱི་གླིམས་འཆར་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་གྱི་འདུག དེའི་ནང་དོན་ལ་གཞིགས་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དོན་དང་ལྡན་པ། བོད་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནས་བཟུང་ཆ་ཆར་ཞིག་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་འདིའི་ནང་འཁོད་འདུག ལྷག་པར་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ (Political Document) དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཡིན་པ་སོང་ཅང་སྐབས་རེར་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་ཡར་ཅམ་མར་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་དེ། གང་ལྟར་འདིའི་ནང་དུ་བོད་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནས་བཟུང་བྱ་ནས་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ། Tibet Seized Control ཞེས་དེ་ལྟར་འཁོད་འདུག དེ་དང་མཉམ་དུ་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་བྱ་དམར་ལྷ་སར་བསྐྱབས་ནས། ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེ་མཆོག་བོད་བཞག་རྗེས་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་རེད། དེ་ནས་མར་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་རིག་གཞུང་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཆོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་བཟུང་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཁྲོད་བོད་མི་ ༡༥༤ ཡིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་གནང་བ་དང་། ཁོ་རང་ཆོའི་འཁོད་སྒྲུ་གཙོ་བོ་དེ་བོད་རང་བཅན་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཡོད་ཅེས་ Freedom for Tibet and Return Of the Dalai Lama ཞེས་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་འཁོད་གནང་འདུག དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་འདིའི་ནང་ལ་ལུང་བྲངས་ཏེ་ག་རེ་

གསུངས་འདུག་ཟེར་ན། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་དེ་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་བཙན་དབང་ལོག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
(Occupied Country under International Law) ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དེ་ལྷན་པས་མགོན་པོ་ཆེ་དང་
བོད་གཞུང་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། Tibet's true representative are the Dalai Lama and the Tibetan
Government-in- Exile, as recognized by the Tibetan people ཅེས་གསལ་ཡོད་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་
ཆོ་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ཡོད་དུས་དཔེ་གནད་འགག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག།

དེ་ནས་མར་བྱས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ གི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ནང་རང་ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་པའི་གནས་སྡངས་ཆ་ཆང་ཞིག་འདིའི་ནང་ལ་འཁོད་བསྟན་འདུག དེ་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་ཆེའི་གནས་སྡངས་དེ་ཆོ་
རེད། ལྷག་པར་དུ་ལ་གོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་པོ་ཆེ་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་ཡང་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་
བསྐྱགས་དེ་ཆོ་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་འདིའི་ནང་འཁོད་གནད་འདུག དེ་འབྲ་སོང་ཅང་ང་ཚོས་ཁྱུ་གཉེག་གྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
མཆོམས་མཆོམས་གྲུབ་འབྲས་ག་རེ་ཐོན་ཡོད་རེད་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་འབྲའི་གནས་སྡངས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་སྲིད་བྱས་ལ་བྱུང་བར་བཅོས་པའི་གནས་སྡངས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
ཞེ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱུ་རྒྱ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ང་རང་ཚོའི་འཛིན་
སྐྱོང་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་རེད། ཁ་སང་ DC ལ་ཁྱུ་གཉེག་གནང་བར་ཏ་ལམ་ས་གནས་མང་
པོ་ཞིག་ནས་ཐེབས་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཚོ་ཆང་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁྱུ་ལྟེ་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་། དེ་གནང་བཞིན་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དུ་ལན་ཆེ་བ་འདིའི་ཆེ་མཇུག་ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་ Bipartisan Delegation རྒྱ་ནག་
ལ་ཐེབས་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་འདུག དེ་ང་རང་ཚོ་ལ་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བློ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ལོ་
མང་པོའི་རྗེས་སུ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རང་ཐེབས་རྒྱ་ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག ང་རང་ཚོས་གོ་སྐབས་འདི་འདྲིས་ནས་ཨ་རིའི་
རྒྱལ་ས་ཐ་ཤིང་ཁོ་རྟེ་སི་ (Washington DC) ལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་རེད། དོན་གཙོད་ནས་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཚོར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ད་རེས་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་
སྡངས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སླང་སློང་གྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ང་རང་ཚོའི་ཁྲིམས་འཆར་དེ་ཆོའི་ནང་གསལ་བ་བཞིན་གྲོས་
མོལ་ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་ཐུགས་རྒྱག་རྒྱག་གནང་ཞེས་ང་ཚོས་འབོད་སྐྱེལ་ཁྱུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱུ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་འདི་ནས་མར་མཆོན་ཁྱུ་ཡི་ཡིན། བར་ལ་ཏག་ཏག་བསྐྱེབས་མེད་ན་བསྐྱར་དུ་བྱག་རྒྱུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཀུན་དགའ་བསོད་སྟོབས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྱི་དོན་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་དོན་རྗེ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དབལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དབྱ་ཅ་བསོད་ནམས་ལོར་བྱ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ཆོས་འཕེལ་ཐུབ་བསྟན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ་མ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་བརྒྱ་མཆོ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་གྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱ་རི་ནམ་རྒྱལ་སྟོལ་དཀར་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དོན་རྗེ་ཆེ་བརྟན་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤེལ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ར་བ་གངས་རི་ལགས།
 སྤྱི་འཐུས་འབྲུ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་སྟོན་ལགས། ལྷག་ཡོད་ན་གསུང་རོགས་གནང་། ཐུག་བརྒྱངས་ནས་བཞུགས་རོགས་
 གནང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སྟོ་བཟང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སྟོ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དབལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་སྒྲིལ་གྱི་འཆར་སྣང་དང་།
 བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་གྱི་ཡོད། དང་པོ་དེར་
 གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོས་མི་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གི་རིང་ལ་དབྱ་བོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ང་རང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱི་བྱེད་ཡོད་པེད། དེའི་ནང་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཆོལ་ཁ་གསུམ་

གྱི་ནང་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་རིགས་དེ་ཡིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་དགྲ་བོ་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱལ་མཆོམས་བཀལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆེ་སློག་ཤོར་མཁན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་རྩྱ་དཀར་དོ་རྩེ་ལགས་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་ཁམས་གོ་འདྲིའི་སྤྱལ་སྤྱུ་དབལ་ལྷན་དབང་རྒྱལ་ལགས་གཙོས་པའི་བོད་ནང་གཞིས་བཞུགས་དཔལ་པོ་དཔལ་མོ། མི་རིགས་འདྲིའི་བདེ་སྤྱལ་དང་ལས་དབང་གི་ཆེད་དུ་ཆེ་སློག་ཤོར་མཁན་རྣམས་པ་ཡོངས་ལ་སྤྱང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྤྱལ་སྤེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་དཀའ་སྤྱལ་རབ་དང་རིམ་པ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་རེད། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོ་ཉིན་མོ་འཁྲོལ་ཡང་མཆོད་མོ་འཁྲོལ་མ་སྤུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་རིགས་ལ་སེམས་ཤུགས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟའི་ཆར་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ན་ཆས་མནར་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་དེ་འབྲེལ་ཆགས་བཕྲད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ལྟར་གནང་མཁན་གྱི་ཀན་གཞོན་བར་གསུམ་ཡོངས་ལ་དེ་རིང་སྤངས་ཆ་འདྲིའི་བརྒྱད་ནས་ཁོང་རྣམས་པ་ཆོར་སྤྱལ་སྤེ་ཆེ་ཞུ་དང་། མ་ཡོངས་པར་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འདྲེམས་མ་ཡོང་བར་དུ་མི་རིགས་འདྲིའི་འཐབ་ཚྭ་དེ་དང་ཆོ་མི་རེ་དོ་རེའི་འགན་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་རེ་སྤྱལ་འདི་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ <<བོད་དང་བོད་མིའི་མགིན་ཆབ་>> ཅེས་པའི་བྲག་དེབ་ནང་དུ་འདྲེམ་པའི་ཐོག་ནས་འདྲིའི་འཐབ་ཚྭ་ཆེད་དུ་དོན་ཆེན་གསུམ་འབྲེལ་ཞིག་དང་ཆོས་ལས་དོན་སྤྱུབ་པའི་སྤྱུབ་སྤྱུ་བཞོག་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཤུགས་དང་། དོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ། སྤྱང་སྤྱེབས་དེ་གསུམ་ཡོད་ན་དང་ཆོས་ག་རེ་ཐོག་ལ་འཕྲུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་གཅིག་དང་། ད་ལྟ་བར་དུ་དང་ཆོས་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་དོན་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱང་གནས་པ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བསྐྱོད་པའི་དང་ཆོ་བཅན་ཤྱོལ་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་མི་རིགས་ལ་བཅངས་པའི་བཅེ་བ་དང་དམ་བཅའ། ཞུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཤུགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཟེར་དུས། དང་ཆོར་སེམས་ཤུགས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ། འགྲུར་བ་མེད་པའི་སྤྱང་སྤྱེབས་དགོས་རྒྱ་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བྲག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་དང་ཆོ་བཅན་ཤྱོལ་ལུང་པའི་ནང་རྣམས་པ་ཆོང་མས་མཐོང་ཡོད་རེད། སྤྱི་ཞིག་ལ་གཞི་མེད་སྤྱོན་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་སོ་སོ་སྤྱོར་གྱི་ནང་ལ་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ན་ཆ་བསྐྱེད་པ་དེ། ད་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡཔཎ་ཆེན་ཚུང་སྤྱང་རིན་པོ་ཆེ་དགྲ་བོ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཅན་འོག་དུ་བཅུག་ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་རེད། བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅན་འོག་དུ་བཅུག་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ད་དུང་ཉེ་བའི་ཆར་སྤྱལ་སྤྱུ་རྩྱ་དཀར་དོ་རྩེ་དང་སྤྱལ་སྤེ་དབལ་ལྷན་དབང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་སློག་ཤོར་ཡོད་རེད་དེ། དང་ཆོར་བཅན་ཤྱོལ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཆོས་ཁས་དཔེ་སྤྱང་རྩེ་པོ་བཤད་ཀྱི་རེད་སྟེ། དང་ཆོས་ནམ་རྒྱན་བསྐྱོར་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ལད་ཆོས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གླ། དང་ཆོ་སྤྱུབ་ས་བཅོལ་བ་རེད། དང་ཆོ་བཅན་ཤྱོལ་བ་རེད། དང་ཆོ་ལས་འགལ་བ་རེད། དང་ཆོ་འཐབ་ཚྭ་བ་རེད། དང་ཆོ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་མགིན་ཆབ་པ་རེད་གསུང་གི་འདུག་གླ། དོན་ཆེན་ལྷ་དེ་དོན་དམ་པའི་ཐོག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་བཅུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་མཆུངས་པ་དེ་རང་གཞན་སུས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ད་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་ཡཔཎ་ཆེན་ཚུང་སྤྱང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱའི་བཅན་འོག་དུ་ལོ་སུམ་ཅུ་འཁོར་གྱི་ཡོད་རེད། བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲོང་གྱི་ཡོད་རེད། སྤྱལ་སྤེ་

རབས་དང་རིམ་པས་མི་རིགས་འདིའི་ཆེད་དུ་བཅེ་བ་ཡོད་མཁན་ཆོར་རྒྱས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཀྱང་། ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་དུ་ལས་
 འགུལ་སྒེལ་མཁན་ག་ཆོད་ཅིག་འདུག ང་ཚོ་གཞན་ལ་མགོ་འབྲེལ་ཁོང་། སྤང་བ་འབྲེལ་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་གླ། དེ་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ཡང་མ་རེད་ལྟ། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་ཆང་མའི་ངོས་ནས་དེའི་ཐོག་རྒྱས་ཤུགས་འདོན་དགོས་རྒྱ་ཉ་
 ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་མཐོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱི་བྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་ཆེ་བ་དུག་གི་
 རིང་ཡུལ་ཆེན་ཆུང་སྤྱད་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་བཅན་འོག་དུ་བཅུག་ཆེས་ད་ལོ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ལོ་ཁྲུང་བར་ཅན་ལོ་སྤུས་ཅུ་
 འཁོར་གྱི་ཡོད་རེད་དེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱད་སྐྱོད་གཙོས་པའི་བཀའ་སློན་རྣམས་པ་ཚོ་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐེབས་སྐྱབས་དེ་ཆོའི་སྐོར་ལ་
 བཀའ་མོལ་གསུང་གི་འདུག་གས། རྣམས་པ་ཚོས་གཟིགས་དང་། རང་བཅན་ཡོད་པའི་གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་བཀའ་སློན་
 དང་སློན་ཆེན་འགོ་བ་ནང་བཞིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་གི་ཆེད་དུ་སྤྱད་སྐྱོར་ཡིན་ན་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་ཐེངས་
 གཉིས་ཐེབས་ཡོད་རེད། ཕྱི་བྲིལ་བཀའ་སློན་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དུ་ཡང་སེ་ཡང་སེ་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་གླ། བདེ་སྤྱུང་བཀའ་སློན་
 ཡང་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་གླ། ཤེས་རིག་ལ་གང་ཡང་ཁྱུ་ཆུ་མེད། ཁོང་རྣམས་པ་ཚོས་བོད་ནང་གི་བདེ་སྤྱུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
 མི་རིགས་འདིའི་སེམས་ཤུགས་ཐེབས་རྒྱ། གཞོན་སྐྱེས་ཆོས་ལས་འགུལ་ལ་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱའི་སེམས་ཤུགས་ག་ཆོད་སྒེལ་
 གནང་སོང་། ཆོ་མམ་ཡོད། ང་ཚོ་དེའི་ཆེད་དུ་རེད། སྤྱི་ཁྱིམ་མཁན་ཆ་ཆང་རེད། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ ༩༥ ཆོའང་དེ་ག་རང་
 རེད། ཆང་འཇལ་བ་ཡིན་ན་པར་པོ་ཞེ་དག་རེད། ད་ལོའི་ལོར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བོད་ནང་གི་བདེ་སྤྱུག་གི་སྐོར་ལ་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་
 མཁན་ཡོད་མ་རེད། ཁ་སང་གོ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་མདོ་སྤྱད་ཕྱོགས་ལ་སྤུ་གུ་ལོ་ན་ཆུང་བ་ཞིག་གཞན་དང་
 འབྲེལ་ནས་བཅོན་དུ་བཅུག་ཡོད་རེད། འཛིན་སྐྱོང་དང་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་འབྲེལ་བྱེད་ཡོད་རེད། ཡིག་ཐོག་ཤོག་བྱ་
 གཅིག་དུ་རྒྱ་ཁག་ལ་བཏང་བ་ཅམ་རེད་འདུག་གླ། དེ་ཅམ་གྱིས་ལ་དག་གི་རེད་དམ། ལས་རྒྱ་འབྲས་རུང་གི་རེད་དམ། གཞིས་
 བཞུགས་བོད་མི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། སང་པོ་བཤད་ན་ང་ཚོས་མགྱོན་ཆབ་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་
 མི་འདུག་གླ། དེ་ཆོ་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་དགོངས་པར་འཛིན་དགོས་འདུག་ལ། གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་བཞག་པ་
 ཡིན་ན་ང་ཚོ་མིང་ཅམ་གྱི་མགྱོན་ཆབ་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་ཁྱུ་ཆུ་ཡིན།

མཐའ་མ་དེ་ལ། དེ་རིང་འབྲེལ་བོ་ཡིན་ན་གཞོན་སྐྱེས་ཆོས་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་རེད། ཉིན་གསུམ་པའི་དུས་
 སྟོན་ཡང་ཆར་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཉ་ཅང་སེམས་པ་དགའ་པོ་འདུག གཞོན་སྐྱེས་སྤྱི་ཁྱིམ་མཁན་ཆོ་དཔེ་ཡག་པོ་འདུག ལས་
 འགུལ་བ་རེད། ཁོང་རང་ཆོའི་ཐོག་ཁུང་ནང་མི་ ༥༠༠༠ གིས་ཐོ་འགོད་བྱས་སོང་ཟེར། གཞོན་སྐྱེས་དེ་འབྲེལ་དཔེ་ཡག་པོ་རེད། རྩ་
 རམ་ས་ལར་དངོས་སུ་ཐེབས་མཁན་གྱི་གཞོན་སྐྱེས་ ༡༠༠༠ ཅམ་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག དཔེ་ཡག་པོ་རེད། ཁ་སང་
 འབྲེལ་ཡོད་ཁ་ཤས་ལ་སྐྱད་ཆ་བྲིས་པར་དེ་རིང་ཞོགས་པ་ཁོང་ཚོ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུག་དེབ་ <<བོད་དང་བོད་མིའི་
 མགྱོན་ཆབ་>> ཅེས་པའི་སྐོར་སྐོག་རྒྱ་དང་བཟོ་སྐྱེད་རེད་འདུག དེ་ཆོ་ངོས་པར་དུ་སྐོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། བཅན་ཁྱོལ་ནང་
 ད་ལྟ་བར་མང་ཆེ་བ་ཅིག་མཇུག་གཙོ་རྣམས་པ་ཟེར་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་བཞེད་དེ་ཆོ་ལུང་འབྲེལ་བྱེད་བསྐྱད་ཀྱི་
 འདུག ངས་ཐག་བཅད་ནས་ཁྱུ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་དང་བོད་མིའི་མགྱོན་ཆབ་ནང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་

འབྲེལ་བ་མཐུད་སྐྱབས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཡ་ལན་མ་བྱས་པར་སྒོ་པམ་དེ་འདྲ་བྱུང་སྐྱབས། རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་
 རྒྱུ་དུ་འགྲོ་མ་སོང་སྟེ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞོན་འདུག་གྲ། ཡ་ལྟལ་བ་རེན་པོ་
 ཆེའི་བྱུག་དེབ་འདི་སྒོ་བ་སྒྲོང་ཁྱོད་ནས་མ་བྱས་པར་ང་ཉམས་སྒྲོང་ཡོད། ཁོ་ཉམས་སྒྲོང་ཡོད། ངས་ཤེས་ཟེར་ནས་བཅན་བྱོལ་
 ནང་དེ་འདྲ་རྒྱུང་པ་རེད་འདུག་གྲ། ངས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བྱུག་དེབ་དེ་ཁ་སང་རྒྱུང་ཆེ་རིང་གིས་བོད་ཡིག་ཐོག་སྒྱུར་ཆར་བའི་
 རྗེས་ལ་ཐངས་གསུམ་བསྐྲུགས་པ་ཡིན། བཅན་བྱོལ་ནང་དུ་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
 ནས་སྤྱི་མཉམ་དུ་ཤོད་རེས་བྱེད་དགོས་ན་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པ་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། རྗེས་སྤྱི་མཉམ་བསྐྲུག་ཡོད། ཁོ་མཁས་
 པ་རེད། ཁོ་ལ་ཉམས་སྒྲོང་ཡོད་རེད་ཟེར་ནས་སྤྱ་གཅིག་ལ་མེད་དྲ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བྱས་ནས་མང་པོ་གསུངས་འདུག་གྲ། དེར་
 ངས་རྗེས་ལ་གོ་སྐབས་ལེན་གྱི་ཡིན། ང་དེ་ལས་སྒོ་པམ་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། གཞོན་སྤྱི་སྒོ་བ་བྱུག་ ༥༠༠༠ འདུག་ཟེར།
 འདིར་ཐེབས་མཁན་ ༡༠༠༠ འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་སྐབས་སྤྱ་གཞོན་སྤྱི་སྒོ་བ་གཞོན་ཅམ་མཐོང་རྒྱ་
 འདུག་པ་མ་རེགས་གཅིག་གིས་དུ་རྒྱའི་ཐོག་ལ་ངའི་སྤྱ་གྲ་རྩ་རམ་ས་ལར་བརྟན་བཞུགས་ལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་ཆོས་
 ཀྱང་གཏོང་དགོས་རེད་གསུང་གི་འདུག་རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་ཡོད། མ་འོངས་པར་ལས་འགུལ་ལ་ཡིན་ནའང་ངའི་སྤྱ་གྲ་གཏོང་རྒྱ་
 ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱ་གྲ་གཏོང་ཤོག་ཅེས་པ་མ་ཆོས་སྟེ་ཁྱེད་དགོས། སྤྱ་གྲ་དེ་ཆོ་འཐབ་ཅོད་ལ་རེ་བ་ཞེས་པའི་འདུག་ནས་པ་ཆོས་
 དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རེད། སྤྱ་གྲ་ཆོར་སྤྲད་ར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད།

མཐའ་བསྐྱེམས་དེར་ད་ལྟའི་ཆར་ཨ་རི་ས་གནས་གཞོན་ཅུ་དང་རང་བཅན་འཐབ་ཅོད་པ་གཙོས་པའི་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་འདུག་རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་ཡོད། རང་བཅན་འཐབ་ཅོད་པ་ཆོར་ཡིན་ནའང་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བྱུག་དེབ་
 <<བོད་དང་བོད་མིའི་མཁྱེན་ཆབ་>> ནང་གོ་སྐབས་ཤིག་སྤྲད་འདུག་ག་རེ་སྤྲད་འདུག་ཟེར་ན། “ ངས་རང་སྤྱི་ལོ་ལོ་ནས་
 རང་བཅན་འཐབ་ཅོད་པ་ཆོར་ཆེ་མཐོང་དང་བཅི་མཐོང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ” ཅེས་གསུངས་འདུག་ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་
 དགོངས་གཞི་འགུལ་གྱི་མི་འདུག་ བཀའ་དང་འགུལ་གྱི་མི་འདུག་ བྱུག་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་ཆེ་མཐོང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག་
 དེ་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རོགས་གནང་། པ་མ་ཆོས་གཞོན་སྤྱི་སྒོ་བ་དེ་ཆོ་རྩ་རམ་ས་ལར་བརྟན་
 བཞུགས་ལ་གཏོང་སྤྱབ་པ་ཅམ་མིན་པར་མི་རེགས་འདིའི་བདེ་སྤྱ་གྱི་འགན་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་གི་པ་མ་ཆོས་
 ཀྱང་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་ཞེས་དེ་མཐའ་མའི་འབོད་སྐྱེལ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནས་པས་སྐར་མ་ལྔ་རེ་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་། ཐུགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་ཆོད་ཡོད་རེད། དེ་ལ་
 བསྟན་ནས་གསུང་ན། སོ་སོས་ག་དུས་མཆོམས་གཞག་དགོས་ཡོད་མེད་ཏ་གོ་ཡི་རེད་སྟེ། སྤྱི་འཐུས་ཀྱང་དགའ་བསོད་སྟོབས་
 ལགས།

སྤྱི་འཕུས་ཀྱི་དཔལ་བཅོམ་སྟོབས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༢ ལ། བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡེ་ལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ལ་ཐོག་མ་དེར་སྤྱི་ཐག་པ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནས་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡེ་ལ་འདི་རེ་རེ་གཉིས་རེ་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དཀའ་ངལ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གང་འདྲ་འཕྲད་ཡོད་པ་དེ་ས་སྤྱི་འདི་ལ་ཉ་མི་གོ་མཁན་པལ་ཆེར་སྤྱ་གཅིག་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། མགོ་རྩལ་ནའི་སྤྱ་ཡིས་མ་ཆོར་མདོག་མདོག་སྤྲོད་ན་མ་གཏོགས་ཉ་གོ་བསྐྱད་པ། ཉན་འཁྲུལ་ནའང་མཆོན་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་འདྲའི་གནས་སྡེ་ལྷིག་རེད། དེ་ཡང་རེ་རེ་བཞིན་མར་བཤང་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། དེ་རིང་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་འདིའི་ཐོག་ལ་གོ་སྐབས་འཛིན་ནས་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ནས་གཅིག་ཞུས་ན་བསམ་པ་བྱུང་། དེ་ཡིན་ཏུས་ང་རང་ཆོ་ལས་འགྲུལ་བ་ཡིན་ནའང་རེད། རིལ་བསྐྱུགས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ལམ་ཡིན་ནའང་རེད། དེར་སང་ལྷ་ཁྱེ་བ་(Youtube) དཔེ་བྲབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་འདུག་གླ། དེ་ཆོ་ཁལ་གྱིས་ལད་མོས་དང་ཅེད་མོ་ཅེད་རྒྱ་འདྲ་པོའི་ཅེད་ཆས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལས། དོན་དམ་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྡེ་ལྷིག་ལ་བྲབ་བསྐྱུགས་བྱེད་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ། དངོས་ལྟགས་བརྒྱད་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་འདྲའི་ས་མཆོམས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གང་འདྲ་བ་དང་གང་ཐོས་པ། གང་རག་པ་ཆོང་མ་བཀམ་བཞག་པ་དེས་བོད་ནང་གི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་དང་། འཆི་གསོན་དང་འདས་གསོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕར་མ་འཕྲད་རྒྱུའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡོད་གི་འདུག དེ་ཡིན་ཏུས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་ཡི་ཡོད། ང་ཆོ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡེ་ལ་དེ་འདྲར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཏུས། སྐབས་དང་ཏུས་ལ་བསྐྱུན་ནས་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་གི་འདུག་དང་མི་འདུག་ཞུ་ས་ཞིག་དང་གཞུག་ས་ཞིག་ལ་དོན་དམ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་འདི་ནས་བྲབ་བསྐྱུགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱས་བཞག་པ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡར་མར་འགོ་ཏུས་ང་ཆོར་ Google Map ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་གླ། དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་འགོ་མལ་ལས་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡེ་ལ་ཁལ་གྱིས་དེ་ཁོ་རང་ཆོའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉ་མི་གོ་བ་ཅིག་ལ་ང་ཆོས་ཀྱི་ལོགས་ནས་བརྟན་ (Video) ཐོགས་བསྐྱུགས་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ལམ་སང་མི་དེ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ། མ་གྱིར་སྤྲོད་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྡེ་ལ་དཔེ་མང་པོ་ཆགས་ཡོད་གི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ཏུས་ང་ཆོས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། དེར་སང་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ལམ་ལྷ་ཁྱེ་བ་ལ་ཐོགས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག དེ་འདྲར་གཟབ་གཟབ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བོད་ནང་ལ་དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས་སོང་ན་དེའི་ལྷ་ལ་ལུས་སྤྱུག་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་ལ་ཉ་ཅང་གིས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་འདུག དེར་དངོས་གནས་དང་པོ་སྤྱོད་གཞུ་བོར་གནས་ནས་བསམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཆོ་ལ་ལ་ཆོ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤྱི་ཇེ་ཞིག་ཡོད་ན་ང་རང་ཆོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་ལ་པན་པ་ཞིག་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་འདུག ག་རེ་སྤྱུབ་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་རང་ཆོས་མ་རངས་པ་དང་མ་འགྲིག་པ་རྒྱང་རྒྱང་བཤད་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པར། ང་ཆོ་ཀྱི་ལོགས་ལ་ཡོད་ནའང་དབྱ་ཁྱིད་ཐུ་ན་མེད་པ་དེའི་ཐུགས་ཇེ་བཀའ་འདྲིན་དང་མི་ཐོག་རྒྱན་

སའི་ལེགས་སའི་ཆ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་རེད་སྟེ། ལེགས་སའི་ཆ་དང་ཡག་པོ་དེ་ཆོ་ཡང་ཉོག་ཅུ་མ་མར་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ་ཡིན་
 བ། བོད་ནང་ལ་ཡོད་སའི་བོད་མི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ལྟལ་ལྟས་ལྟག་བསྐྱད་པ་ཁོང་ཆོའི་སེམས་ལྟགས་
 འཕར་རྒྱ། དཔེར་ན། མི་ཆང་ཞིག་ཡིན་ནའང་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་འཁོགས་པར་ན་རྒྱག་ཆེན་པོས་མནར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་
 ནའང་བྱ་སྤྱག་ཡག་པོ། བྱ་སྤྱག་སྤྱོད་པ་ཡག་པོ་དང་འཛོན་ཐང་ཡོད་པ། རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་པ་མ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཆེ་
 གཅིག་དཀའ་ལས་བརྒྱག་ནས། ང་ཆོ་གཉིས་པལ་ཆེར་བྱི་མའི་ལམ་ལ་འགོ་རན་ནའང་ང་ཆོའི་བྱ་སྤྱག་དེ་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་ཡག་
 པོ་ཞིག་བྱེད་ས་རེད་ལྟེ། བསམ་ས་སའི་རེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་པ་མ་གཉིས་སྒོ་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་
 འདུག དེ་ནང་བཞིན་གྱི་ང་རང་ཆོ་བྱི་ལོགས་ལ་ཡོད་སའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གནང་བ་ག་རེ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་དང་ག་རེ་མ་སྐྱབ་པ། ང་
 རང་ཆོའི་ལེགས་སའི་ཆ་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གཞིས་ལྷན་ཆེའི་མི་མང་
 ཆོ་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་དང་། ཁོ་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་དངོས་གནས་ནད་ཐོག་གི་སྤྲོ་ཅ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད་ཟེན་གྱི་
 འདུག ད་ལྟ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་གྱིས་པ་མ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་ལ་གང་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་མ་
 རེད་དེ། ཡིན་ནའང་སྒོ་བདེ་པོ་དང་ཡིད་ཆེས་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་གྲ། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་ཆང་མས་མ་འོངས་པར་གཟབ་
 གཟབ་གཟེངས་གཟེངས་བྱེད་ནས་སྤྱི་ཆོགས་བྱ་ལམ་ལ་བཀའ་རུང་བ་འདུག་དང་མི་འདུག དེ་འདྲ་ང་རང་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ལ་
 དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག དངོས་གནས་འདུག རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཆ་ཆང་གིས་གསན་དགོས་པ་དང་སྤྱགས་ལ་བཞག་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་འདུག་མ་གཏོགས། ཁ་ཤས་གནད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བྱབ་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་དང་བྲིལ་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བྱས་སའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ནང་ལ་བརྟུག་གསུམ་ཆེན་པོ་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྱུང་བ། ཐ་ན་ཆོ་སྤྱོད་ལ་ཉན་ཁ་འབྱུང་བ་
 དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་འདུག ཆང་མ་སྤྱི་ཆོགས་བྱ་ལམ་ (Social media)
 ལ་བ་དགོས་མ་རེད་དམ། ཆང་མ་བྱབ་བསྐྱགས་བྱས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་གངལ། དཔེར་ན། ང་འདྲ་པོ་ཡིན་ནའང་ངོ་
 དེབ་ལ་སོགས་པར་ང་རང་འགོ་ས་དང་སྤྱོད་ས་སྤྲོས་གསང་མེད་སའི་ཐོག་ནས་བྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་རྒྱ་དགའ་པོ་ཡོད། ཡོད་དེ་
 གནད་འགག་ཡོད་པ་དེ་ངས་བྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་མེད་དུ། དེ་བྱས་ན་སྤེན་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་དེ་བྱབ་བསྐྱགས་
 བྱེད་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ། ང་རང་ཆོས་བོད་ལ་ཤ་ཆ་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་སའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོར་ལས་འགན་ཞིག་ཡོད་སའི་ཐོག་ནས་དེར་
 དངོས་གནས་གཟབ་གཟབ་གཟེངས་གཟེངས་ངང་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ང་ཆོས་དེ་འདྲ་གནད་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གིས་གལ་
 ཆེན་པོ་འདུག དེར་བརྟེན་ཆང་མས་སྤྱགས་ལ་འཇགས་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱགས་རྩེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་བྱུང་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡངས་ལ་གཏུང་སེམས་ཉམས་སྦྱང་གི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཆང་མ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། སྤྱིར་བཏང་རྒྱན་གཏན་དུ་ཆོས་བོད་ནང་གི་གནས་སྡངས་དེ་ལ་གཏུང་ཡིན་ནའང་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་འབྲེལ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེའི་ནང་ལ་ཁོར་ལུག་སྐྱོར་དང་མི་རིགས་སྐྱོར། སྐད་ཡིག་སྐྱོར། སྤྱི་བཟོད་ཀྱི་རང་དབང་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཞུས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པེད། ཡིན་ནའང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཆོ་ཏ་ཅང་གིས་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་སྐྱོར་ཡིན་ནའང་པེད། སྐད་ཡིག་སྐྱོར་ལ་ཏ་ཅང་གི་བཙེ་སྤྱད་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་པེད། དེ་ཆོ་ལ་བསྐྱབས་བཟོད་དང་རྩིས་སྤྱི་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་བཙན་བྱེད་ནང་གནས་སྡོད་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་བོད་སྤྱུག་དེ་ཆོ་ཡང་། བོད་ནང་ཡོད་སྡོད་པའི་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ནང་བཞིན་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་ཆོར་བ་མང་པོ་དང་ལ་ཡོང་གི་འདུག ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་སྡོད་པ་དེ་ཆོའི་པ་མ་རིགས་གཅིག་གི་སྤྱ་གྲུ་ལས་ཆང་མ་མ་པེད། མང་ཤོས་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཙམ་པེད། ཏ་ལམ་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་སྐྱོ་པོ་ཞེ་པོ་པེད་བཞག་དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་སྤྲིངས་ཆ་འདྲིའི་བརྒྱད་ནས་ཁྱེད་ནམ་པས་ཀྱང་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་དང་གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་ལ་གཅིས་སྐྱོར་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་ཁྱེད་ནམ་པའི་བྱ་སྤྱུག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སོ་སོ་མི་རེ་རེ་འོས་ནས་བྱ་སྤྱུག་དེ་ཆོ་ལའང་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན། བོད་ཅེས་པའི་གནས་སྡངས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན། བྱུང་བར་དུ་སྐད་ཡིག་དེ་ཆོ་ཉི་མ་རེ་རེར་གཞོད་བསྐྱབ་སྤྱབ་ནའང་འཕེལ་བར་དུ་བསྐྱབ་རོགས་གནང་ཞེས་སྤྲིངས་ཆ་འདྲིའི་བརྒྱད་ནས་ཞུ་འདོད་ཅིག་བྱུང་།

དེ་ག་ནང་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་གི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ནས་གི་ལོ་ ༢༠༡༥ བར་དུ་བོད་བསྐྱབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་ ༡༥༧ ཙམ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་ཡོད་པེད། རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བ་དེ་ཆོའི་ཞལ་ཆེམས་ཆེ་ཤོས་རྣམ་པ་གཉིས་པེད། འདི་དེ་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་ཡིན་ནའང་པེད། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་མཁུན་དགོས་པ་དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་པེད་བསམ་གྱི་འདུག ཁོར་ཆོའི་ཞལ་ཆེམས་དེ་ཡང་ལ་སྤྱབས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཆོག་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པའི་ཞལ་ཆེམས་གཙོ་བོ་གཅིག་དེ་པེད་ལ། གཉིས་ནས་བོད་རང་བཙན་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྐད་འབོད་དེ་པེད། འདི་གཉིས་ཀ་དུ་ཆོས་བཟོད་བྱར་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས། བོད་རང་བཙན་ཟེར་བ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རང་བཙན་ཡིན་ལ། དེ་ཆོའི་མངོན་འདོད་ཡིན་ལ། དེ་ཆོའི་གྲུབ་ཆ་ཡིན་པ་དེ་དུས་ནས་ཡང་བཟོད་ཉན་གྱི་མ་པེད་ལ། དེ་བཞིན་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་ཆོས་དེ་ཆོ་གཞིར་བཞག་གིས་རྒྱང་གཞི་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་དགོས་པ་འདི་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་པེད་བསམ་པའི་ཆོར་བ་བྱུང་གི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོ་ ༤ ཆོས་ ༣ ནས་ ༩ བར་ཉི་འོང་རྒྱལ་ས་ལོ་ཀ་ཡོར་ (Tokyo) ནང་ལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་དགྲུ་པའི་ཐོག་ལ་བསྐྱབས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་འདུག དེའི་ནང་བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པ་དོས་འདྲིན་གནང་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཏ་ཅང་གིས་ཡག་པོ་པེད་པེད་ཀྱི་གྱི་འདུག དེ་རིང་གོ་སྐྱབས་འདྲིའི་བརྒྱད་ནས་ཉི་འོང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཆང་མར་སྤྲིང་ཁོར་རུས་པའི་གཉིང་ནས་བཀའ་འདྲིན་ལྷན་པ་མཆོས་པ་མཁུན་མཁུན་ཞེས་ཞུ་འདོད་གཅིག་བྱུང་།

དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཏེ་ཆར་ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་ ༤༠ ལ་བདག་གིར་བཞེས་པའི་སྐབས་དེ་དང་
བསྟན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ལྔ་ཆེན་ཞལ་འདོམས་པའི་ཐོག་ནས་ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་མ་འོངས་པའི་ལྷུ་འེ་
ཡང་སྲིད་ནང་དེམ་དུ་འཕྱོད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེ་རིང་འདིའི་གོ་སྐབས་བརྒྱུད་ནས་ལྷུ་བས་མགོན་དོན་
གྱི་བདག་པོ་མཆོག་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་བྱས་སྟོན་དུ་ཐུལ་བ་དང་། བཀའ་བློན་ལྔ་ན་མ་མཆིས་པ་མཐུན་མཐུན་མཐུན་བྲུས་ནས་
གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་འདེབས་པ་ལ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཁྱེད་ཀྱི་གཅིག་ག་རེ་བྱུང་སྐད་ཟེར་ན། དེ་བ་དེ་ནི་གྲོས་ཚད་དོན་ཆེན་བཞེས་པའི་རེད། ད་ལྟ་བོད་རྒྱུའི་
དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཆེད་གཉིས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་བརྒྱུད་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་
གཡས་ཁག་གཡོན་དཀྱིས་ཀྱིས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་ཆེ་མ་འོངས་པར་ངོ་འགྲུབ་གནས་ཚུལ་རི་བྱུང་འགན་
ཁུང་ཆ་ཆར་རྒྱ་ནག་གིས་འབྲེང་དགོས་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ནང་གསུངས་འདུག རེད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟ་བར་དུ་དབུ་མའི་
ལམ་འདི་རྒྱ་ཆོའི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ཟེར་ན་མི་འདུག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དེ་དབུ་མའི་ལམ་རེད།
ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟུན་གྱིས་གཟིགས། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཆེད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་
ཞིག་རེད་དེ། ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོས་ཉེ་ཆར་ལྷགས་ཚེ་མང་དུ་པའི་བོད་དང་བོད་མིའི་མགྲིན་ཆ་བ་ནང་ལ་ག་རེ་
གསུངས་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོས་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་བ་ཐེངས་མང་བྱས་ཡིན་ཏེ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཞུམ་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་མམ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་བསྒྲུབས་ཤིག་བརྒྱབ་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་
བཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོའི་ཆར་ད་ལྟ་བུ་དེ་བུ་མེས་པ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་དེ་ཡིས་སྐབས་དེ་དུས་ཐབས་སྤྱོད་
སར་རྒྱུ་ཡོད། དེ་དུས་གསུངས་པ་ནང་བཞུགས་ད་ལྟ་འདུག་བྲུས་འདུག་གྲ། རྒྱ་ནག་ལ་ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟོན་པ་
དེར་རེ་བ་མེད་པ། དེ་ཆོ་འདོར་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་དུས་ལྷུ་བས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་བཀའ་མོལ་དང་། ད་ལྟ་སྟོན་སྟོན་
པས་ “ ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་མཐུགས་འདོན་ཅན་དེའི་མཉམ་དུ་མིང་དང་དོན་མཚུངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་
ཞེ་མོལ་ཞིག་དང་ཞེ་འགྲིགས་ཤིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་བ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ” ཅེས་བསྒྲུབས་བརྒྱབ་ཡོད་དུས། ད་ལྟ་རྒྱ་ཆོའི་སྲིད་
བྱས་འདི་དེ་ལྟར་འགྲོ་ན། འཇུག་བ་གཏོང་དགོས་ས་རེད་དམ་མ་རེད། གང་འདྲ་རེད་དམ། འདི་རྒྱ་ཆོའི་ཆར་མའི་དགོངས་པའི་
དབུད་གཞིར་འགྲོ་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གིས་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡོད་གི་འདུག དེ་ཡིན་
དུས་དེའི་ཐད་ལ་རྒྱ་ཆོའི་གྲོས་ཚད་ནང་གང་འདྲ་དགོས་ས་རེད་དམ། བསམ་ཚུལ་གང་འདྲ་དགོས་ས་རེད་དམ། སྤྱིར་བཏང་དེ་
རིང་གི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་དེའི་ཐད་ལ་ཆོར་བ་ཁ་ཤས་
བསྐྱབས་ཡོད་དུས་བའདྲ་འདོད་འདྲ་མང་པོ་འདུག ཡིན་ནའང་དེའི་སྐད་ལ་མཆོམས་འདོག་གི་ཡིན་མ་གཏོགས། ཡང་དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོག་ཁ་ཤས་ཤིག་ཆོར་བ་རྒྱུ་པོའི་སྒོ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དང་འཕྲོས་ནས་ཆོག་མཐོ་
དམན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་དུས་ཁ་ཤས་ཁ་ཤས་ལ་ཐོག་ཐུག་ཀྱང་མང་པོ་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན་ས་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ངས་དེར་
མཆོམས་འདོག་གི་ཡིན་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྫོང་ཆེ་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་རྫོང་ཆེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཆ་
ཆང་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་དོགས་འདི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། ཤོག་གངས་ ༣ པའི་ནང་ལ་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཆོགས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༥༩ པ་འགོ་ཐུས་དང་བསྟན་ཡིན་ཡུལ་གསུངས་བཞག་དེར་པལ་
ཆེར་ ༥༩ གྲླབས་སུ་གསུང་ན་ཡག་ག་མེད་འགོ་བསམ་གྱི་འདུག་དེ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་དེ་ ༤༠ ཐམས་པ་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་བྱས་
དུས་དེ་སྔོན་མ་ཕྱིན་ཆར་བ་ཞིག་སོང་ཙང་འགོ་ཐུས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཆོག་དེ་ཉིག་ཙམ་བདེ་པོ་ཡོད་དང་མེད་གཅིག་
དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་བྱེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནས་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་ཤོག་གངས་བཞི་པའི་ནང་ལ་མདོར་ན། བོད་
ནང་གི་གནས་སྟངས་ལོ་རེ་ནས་རྒྱ་རེར་རྒྱུག་ཏུ་འགོ་བཞུགས་པ་གསུངས་འདུག་དེར་ནས་རྒྱུ་ར་ཆོས་ཆོག་འདི་སྟངས་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཟེར་བ་ཅིག་ཡོད་རེད། ཡང་ན་རྒྱ་རེར་རྒྱུག་ཏུ་འགོ་བཞུགས་པ་ཟེར་བ་ཅིག་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
ཆོག་དེ་ཉིག་ཙམ་སྟབས་བདེ་བ་ཅིག་གནང་ན་ཡག་ག་མེད་འགོ་བསམ་བསམ་ཞིག་འདུག་དེ་དོགས་འདི་རང་ཡིན། ཅ་པའི་
གང་དག་འཕྱི་ལེགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གཞན་དག་གྲོས་ཆོད་ཆང་མ་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
སོ་སའི་ངོས་ནས་ནམ་རྒྱུ་ར་ཆོས་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ཆང་མར་བཤད་ཆར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་བསྟན་
པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དོན་ཆེན་དེའི་ནང་ལ་མ་འཁོད་པ་ཞིག་དམིགས་བསལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ར་ཆོ་སུ་ལའང་པལ་ཆེར་ཞུ་རྒྱུ་
ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད། སོ་སོ་ལ་ནི་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག་དེ་བྱས་དུས་དོན་དག་ཡང་སྙིང་དེ་ཞོ་དཀྱོག་ནས་མར་འདོན་དགོས་པ་
ཡིན་དུས། གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་ ༡ པའི་ནང་ལ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་མཁན་ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱགས་གང་འདྲ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་
འདུག་ཞུ་གཏུག་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལས་འགྲུལ་གང་འདྲ་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སོ་སོར་འཁྲིད་བའི་སྐད་ཡིག་སྤང་
སྐྱོབ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྐད་ཡིག་མི་ཉམས་
རྒྱུ་འཛིན་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེའི་ནང་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་ཞུས་པ་བཏོན་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་དེའི་ནང་ལ་ཞེ་
དག་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟོན་འདུག་འདི་གཞིར་བཟུང་གིས་ར་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་ཆོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་
སྦྲེད་ངོ་མ་ཅི་བཤད་ཆང་བ་ཞིག་ར་ཆོས་གནང་ཡོད་ན། གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཉན་ཉན་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག་དེའི་ཐོག་ལ་ར་ཆོས་ཞེ་དག་ཅིག་གནང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཤོག་བྱ་དཀར་པོའི་སྐང་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་བྲིས་པ་
གཅིག་སུ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེས་ར་ཆོའི་གཞིས་ལུས་སྟན་རྒྱུ་སྟབས་པན་གསོ་རྒྱ་ཞིག་དང་སེམས་ཤུགས་འཕེལ་རྒྱ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་སོང་ཙང་། ད་ལྟ་དོན་དག་སྙིང་པོ་དེ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་
ཆོས་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་ ༡ པའི་ནང་གང་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམ་འཛིན་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
གནང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཞུ་
ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་འདི་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གལ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ཆ་
ལས་ཤིག་མ་སྒྲངས་ནས་སྔོན་མི་སྟབ་པའི་གནས་སྒྲངས་འདྲ་ཞིག་ཆགས་འདུག ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ག་དེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་
རེད་ཟེར་ན། ང་ཚོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་མཁྱིན་ཆ་བ་པ་དང་། བོད་པའི་བདེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
སྐར་ལ་སྤེལ་མཁན་གྱི་མཁྱིན་ཆ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་
ཆའི་མི་མང་གིས་ཀྱང་ང་ཚོར་དེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོམ་བསྟན་ཡོད་རེད། ཁོང་རྣམས་པས་ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་བ་
སྤྲོད་ཐོག་ནས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཡོང་བསམ་པའི་དེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཁོང་རྣམས་པས་ང་ཚོའི་གནས་
སྒྲངས་དང་འཛོན་ཐང་། ང་ཚོའི་རྒྱས་པ་གང་ལ་བལྟས་ནའང་དེ་བ་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་ང་
ཚོ་ལ་དེ་བ་ཆེན་པོ་ག་དེ་བརྒྱབ་བསྟན་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་ལ་སྐད་དང་
ཡི་གེ་རིག་གཞུང་། ལུས་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོམས་གཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་རྒྱའི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་
ཞིག་ང་ཚོར་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱས་པ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཨ་བསམ་པའི་དེ་བ་དེ་སེམས་གཏོང་ནས་
ང་ཚོ་ལ་ཡོད་རེད། སོ་སོ་ཡང་དེའི་བག་ཆགས་དང་གོམས་གཤེས་ཤིག་གི་སྐར་ནས། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་བསྐྱེད་པས་པའི་སྐབས་སུ། སྐད་དང་ཡི་གེ་རིག་གཞུང་སྐར་ལ་གཅིག་བྱེད་དགོས་སྟུམ་པའི་བསམ་བློ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེའི་སྐར་ལ་བཟོ་སྦྲེད་གི་ཆ་ལས་ལེན་དགོས་བསམ་པའི་དེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་
སྐར་ཀྱི་གྲོས་ཚད་ཀྱང་མང་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། སྐར་རྟགས་ཅན་གྱི་ཇི་བ་ཡང་མང་པོ་བཏང་བ་ཡིན། ལུགས་སྐར་གཞིན་བསྐྱེད་
ཡང་མང་པོ་བཏང་བ་ཡིན། མང་པོས་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་ནའི་ཆོག་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་པར་བལྟས་ཡོང་བའི་གནས་
སྐབས་ན། ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ཡོད་མ་རེད། ད་དུང་པར་བལྟས་ཡོང་དུས། གང་ཟག་ཁོས་གྲོས་ཚད་དེ་འབྲེལ་རེད། དེར་
རྟོག་རོལ་གཏོང་དགོས་བསམ་པའི་རྣམས་པ་ཨྲ་ཡིན་ན་བསམ་པའི་ཆོར་སྐར་དེ་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་གང་ཟག་སྐར་པ་སོ་
སོས་སྟུག་བསམ་རྣམས་དག་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅིག་ཡོད་རེད་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ཚོས་གཅིག་
བྱེད་སྟབ་པ་དེ་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་ཆས་གོས་རེད། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ཆས་གོས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་སྐར་ལ་བསམ་བློ་
བཏང་བ་ཡིན་ན་གྲོས་ཚད་བཞག་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འདྲིར་ཨ་ཡོད་ནང་གི་དེ་ཡོད་ཀྱི་བཀའ་སློན་རྣམས་པ་ཆོར་གཞིགས་ན་
ཆས་གོས་ལ་མ་བྱུང་མནའ་བས་བསྟན་འདུག དེ་ག་དེ་རེད། ང་རང་ཆོའི་ལུས་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ་ག་དེ་བས་ནས་བྱོན་སྟབ་ཀྱི་
ཡོད་མ་རེད། བྱེད་རྣམས་པ་ཆོ་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་རེད། ང་ཚོ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མར་ཁ་གཏང་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཅ་མེད་གཏོང་གི་འདུག ཅེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་མི་མང་འཐུས་མིའི་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་པའི་སྐབས་

དང་མྱོང་བཞིན་པ་དེར་ང་ཚོར་ཚོར་བ་ཡོད། ང་ཚོས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་ནམ་པ་ཚོས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སེམས་ལྷགས་
 མ་ཆག་ནས་བཞུགས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཅི་བཀུར་དང་ཡིད་ཆེས། དེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཆང་མ་ང་ཚོས་
 ཤེས་དང་ཤེས་ཐུས་ཡིན། དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་མཚོན་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ངས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དཔེར་
 བ། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཐོག་ལ་ཞུས་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་སྒྲེར་ལ་ཆ་བཞག་ན་བལ་ཡུལ་ལ་སྡོད་མཁན་རེད། མཚམས་
 རེ་བོད་ནས་ཚུར་ཐེབས་མཁན་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་བྱུང་གི་འདུག ངའི་བསམ་པར་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ཟེར་བ་དེ་
 དབྱ་མའི་ལམ་ལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་སྟེ། དེ་ཚོ་དངོས་གནས་བྱང་གནས་དོན་དག་གཉིད་ཟབ་པོ་དང་གལ་ཆེན་པོ། རྒྱགས་མང་པོ་
 ནས་བསམ་སྒོ་བྱུང་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་བྱས་སམ་ལངས་རྒྱགས་ཡིན་པ་དེ། སོ་སོ་སྒྲེར་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཞེས་མགོ་འཚོས་གྱི་
 མེད་ནའང་དངོས་གནས་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་གྱི་འདུག དེར་རྒྱགས་མང་པོ་ནས་བསམ་སྒོ་གཉིད་དགོས་པ་འདུག་
 ཅེས་ངས་དེ་རིང་འདིར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ནང་གི་གཞིས་ལུས་མི་མང་ལ་གཙོ་བོ་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་
 སྐྱེད་གང་འདྲ་ཆགས་གྱི་འདུག རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་གནས་སྐྱེད་དེ་སྤྱི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། དགོས་མཁོ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ནང་དུ་
 དཔལ་འཕྱོར་གྱི་གནས་སྐྱེད་རེད། ལུ་གེ་ཡི་གནས་སྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་ལ་དཔག་པའི་དབྱ་ཁྲིད་ཅིག་བདམས་ནས་
 ཁོང་ཚོས་འགྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞི་ཞིག་བཟོས་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་སྐྱེད་ཡིན་ནའང་རེད།
 ག་རེ་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའི་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཤིང་རྒྱ་མི་རིགས་ཁོ་རང་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་དོ་མ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་
 སྟོན་ཐུབ་གྱི་ཡོད་རེད་དམ། ཁོ་རང་ཚོའི་སེམས་པའི་ནང་ག་རེ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཚོར་ག་རེ་གནས་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 ཚོར་དཔག་པའི་ཁོང་ཚོས་གདམ་ཀ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་དམ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྐྱེད་དང་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་ཤར་
 བསྐྱེད་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག བྱས་ཅང་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་དང་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་མ་ཐུབ་ས། སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་དེ་ཉུང་
 དུ་ཉུང་དུ་དང་མཐེགས་དུ་འགྲོ་རྒྱ། དེ་ནས་ཞེད་སྐྱེད་དང་གོང་ནས་མར་འབྱར་འཛོམས། སྤྱི་འདྲ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་གཞུང་ལ་
 སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་། གོང་ནས་མར་གཞོན་རྒྱ་དང་ཞེད་སྐྱེད་། དཔག་གི་མཚོན་ཆ་དང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མར་
 གནན་རྒྱ་དེ་ལྷགས་ཆེ་བུ་ཆེ་བུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དུས། མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་གིས་ད་ལྟའི་འགྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞི་དེ་དང་། ཁོང་
 ཚོའི་དཔོན་རིགས་གྱི་གནས་སྐྱེད་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་གྱི་རེད་ཅེས་པ་དེའི་གནས་སྐྱེད་གལ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་།

དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་ལ་ཡོད་པ་ཚོའི་འགན་གཙོ་བོ་འདི་གོང་དུ་ཐུག་སྟེ་ལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 གསུངས་སོང་། གཙོ་བོ་འདི་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་དེ་འཛམ་བུ་སྤྱི་ནང་བདེ་སྤྱི་ལྷན་ཞུག་ཞུ་དང་། འཕྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཉ་
 ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དཔེགས་བསམ་གྱི་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རིའི་གཞུང་རེད།
 རྒྱ་གར་གཞུང་དེ་ཚོ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་རེད། དེ་ཚོར་ང་རང་སྒྲེར་གྱི་དོས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 རྒྱུ་འདོད་པ་བྱུང་སོང་། ད་ལྟ་ཐུག་སྟེ་ལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གོང་དུ་འཇགས་སོང་། ཨ་རི་འདྲ་བོ་ཞིག་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན།
 བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གྲོས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་གཉན་འབེབས་བྱས་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་གནད་འགག་ཆེན་
 པོ་དང་ཁ་ཐུག་ཁ་ཐུག་རང་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐྱེད་དེ་འདྲ་ཆགས་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོར་ང་ཚོས་ངས་པར་དུ་གོ་

སྐབས་བཅུང་ཉེ་བེལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནང་དབང་དེ་ཚོ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་སློབས་པ་བསྐྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་བ་
སློང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

ཡང་ངས་བཀའ་ཁོལ་གཞན་ཞིག་ལྟར་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་དེ་སྔ་རྒྱ་གར་གྱི་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་
སྲིད་བྱས་འཛིན་སྐྱབས་སྐོར་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་རེད་ཟེར་བ་དེ་སྔ་ནེ་རུའི་ (Nehru) སྐབས་སུ་ཨིན་ཇིས་རྒྱ་གར་ལ་དེ་
སྔ་བཅུང་བའི་སྲིད་བྱས་དེ་ག་རང་གནས་བསྐྱད་པ་དེར་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་རྒྱ་ནག་དང་
རྒྱ་གར་དབར་ཁོང་ཚོས་གྲོས་ཚེད་བཞག་པ་དེའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་ Narrative ལྟ་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་ཡག་པོ་ཞིག་གསུངས་གནང་སོང་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་བཅུང་སྟོད་ཡོད་རེད། བཅན་བཅུང་བྱས་
ཆར་དུས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་རེད་ཅེས་ཁོང་ཚོས་བསམ་དེ་འདྲ་གསུངས་དུས། དེ་ཚོར་ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་སྐྱབས་
ཡིན་ནའང་རེད། མ་འོངས་པར་དེ་ཚོར་གོ་སྐབས་སྐྱབས་དམ་འཛིན་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་ཚོས་དེ་བ་དང་
སློབས་པ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཉེ་ཆར་ཡག་པོར་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲང་བྲངས་ ༤༠ ལ་ཐེབས་པའི་ཐོག་
ནས་ཁོང་གིས་མ་འོངས་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཞེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཞེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་དེ་ནམ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་མ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་རེད་ཟེར་བ་
དེ་ཚོའི་གས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་ལྟར་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་ཅ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་ཅ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ འདི་ངས་ལྟ་ཡི་མེད་དྲ། འདི་རྒྱ་གར་ཁོ་རང་ཚོའི་ Policy དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
འདི་ནང་སྐད་ཆ་བཤད་འདུག དེར་ང་ཚོས་གོ་བ་ལེན་ཤིང་པ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་ངས་འདི་ལྟ་ཡི་ཡོད། མཐར་ཐུག་དེར་
བསྐྱེད་ཤིག་ལྟ་ཡི་ཡིན། ༼ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཚོད་རྩོགས་སོང་། ༽

ལགས་སོ། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱར་དུ་ཡསྐྱབས་ ༡༥ པ་ཐེབས་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་དུས་དེ་བས་ཀྱང་ང་ཚོ་སེམས་ལྷགས་ཆག་རྒྱ་དེ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་རེད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཟུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཅ་བའི་ནམ་མཆོས་མཁའ་གྲི་རེད་སྟེ། ལུང་པ་སོ་སོའི་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྤངས་མ་འདྲ་བ་ཡོད་རེད། སྲིད་བྱས་འཛིན་སྤངས་ལའང་དགོས་དབང་གི་ཐོག་ནས་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྤངས་གཅིག་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྤངས་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་གས་གོས་ཆོགས་ནང་ལ་ལུང་འབྲེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་མིན་དགོངས་པ་བཞེས་ན། ཡང་དེ་གོ་བ་ལོག་པར་འགོ་སྲིད་ཀྱི་རེད་སྟེ། སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་སྟུན་གྲུབ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་སྟུན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་སྟོན་སྦྱོང་དང་གྲོས་ཚད་ཆང་མ་ལ་རྒྱུ་སྦྱར་ལྷ་ཡི་ཡོད། གྲོས་ཆོགས་ནས་འཆོགས་ལ་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་བསྐྱམས་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་བསྟོ་སྦྱོང་ལྷ་དགོས་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་བོད་གཞིས་གྲེས་གཉིས་མཉམ་འཛུལ་མ་བྱུང་བར་དུ་ང་ཚོས་སྦྱོང་སྦྱོར་ལྷ་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོའི་འོས་འགན་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་བར་སྐབས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་པོས་སྲིད་བྱས་ངན་པ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བཅས་པ་ཅ་བསྟན་གཏང་རྒྱུའི་གཞི་ཅའི་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་དེ་ག་རེ་ཆགས་རེད་ལའ་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་རེད། བྱས་ཅང་བོད་ནང་མི་རབས་གཞོན་པ་དང་ལོ་རྒྱུད་གྲིས་པ་ནས་གང་ལྟར་སྐད་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་མི་ཚོའི་ཉིན་རེའི་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་དང་བྱ་སྦྱོང་ལའང་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་རབ་དང་རིམ་པ་བྱས་ཡོད། བར་སྐབས་ནས་བྱས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ནས་བོད་ཟེར་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་པ། བོད་པ་ཟེར་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་པ། བོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྐར་ནས་འབྲེལ་བ་གད་རྒྱག་རྒྱ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་ངན་པ་ཡིན་ཅང་། དེའི་ཐད་ལ་ང་ཚོས་ཉོག་ཅམ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། བོད་ནང་བཞུགས་མཁན་ཚོའི་སེམས་ཆོར་རེད། ཟུགས་ཆོར་རེད། དེ་ཚོ་ཉན་པ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱིས་སྟན་ཐོང་ཆོ་བཅན་གྱིས་ནང་ལ་བཏོན་ཡོད་རེད། སྟན་ཐོ་བཏོན་པ་དེ་ཆོར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཚོ་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ནས་རྒྱུད་ཤེལ་ལམ་ཆེ་ཤེལ་བརྒྱབ་ནས་བཟུ་རྒྱུ་ཡོད་ན། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཞོན་སྡེས། བྱིས་པ་ཚོའི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་སྤངས་ག་རེ་ཆགས་རེད་ལའ་ན། ཟད་དེ་ནག་པོ་ཆགས་ཉེ་རིམ་པས་ཅ་བ་ཉམས་འགོ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བོད་ནང་ལ་རང་དབང་ཡོད་མ་རེད། སྲིད་བྱས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད། བཅན་པོས་དབང་ཡོད་ཀྱིས་སྐུ་ཡོང་། བཅན་གཞོན་གྱིས་བྲག་གཞོན་ཐོག་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཅུག་གི་ཡོད་རེད། རང་དབང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོ་བཅན་གྱིས་སྦྱོང་མཁན་ཆོར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་སྦྱོང་གཏོང་རྒྱུའི་རང་དབང་ཆ་ཆང་

ཡོད་བཞིན་ཡིན། ང་རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ནང་ལ་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བཞིན་པ་དེ་དག་གི་བྱིས་པ་ཚོའི་སྐད་ཡིག་གི་གནས་བབ་དེ་
 ལ་པ་མ་ཚོའི་ངོས་ནས་ངེས་པར་དུ་འགན་བཞེས་དགོས་པ་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གནད་འགག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་ད་
 ལྟའི་ཆར་ང་ཚོ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཤིག་གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་ནང་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ། མི་
 རིགས་གཅིག་ལ་མཐོང་རྒྱུ་། བརྟན་བཙུགས། ཁྱད་གསོད་རེད། བྱས་ཅང་ང་རང་ཚོ་འདོད་ནའང་རེད། མ་འདོད་ནའང་རེད།
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་པ་ཡིན་དུས་མི་རིགས་འདི་ལ་མཐོང་རྒྱུ་། ཁྱད་གསོད་བྱེད་པའི་སྐབས་སྐད་དུང་འཁུར་
 བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། སོ་སོ་སོ་སོ་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ནང་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་
 སོང་ཅང་པ་མ་ཚོས་སྤྱ་གྲུ་ལ་ལུས་ཏེན་སྤྱད་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཤེས་ཡོན་སྒོ་བ་སྤྱད་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་བཙན་བྱོལ་ནང་
 བོད་པ་པ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྤྱོད་མ་སྤྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོང་གི་འདུག
 གལ་སྲིད་ངོ་བོ་དེ་སྤྱད་མེད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ངོ་བོ་ངོས་
 འཛིན་མ་སྤྱབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཟེར་བ་ (Identity Crisis) དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ སེམས་ངལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་
 ཡོད། ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་ནང་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་བྱི་ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོ་ཞི་པོ་ཞིག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ངོ་བོ་གསུམ་མེད་
 པའི་མི་རིགས་ཆགས་རྒྱ།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ ཉོག་ཙམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། བྱག་ཆོད་ ༡༩༩༧ བར་དུ་གསོལ་ངའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་ལྷན་ཁྲུང་རྒྱུ་ཡིན། ཉ་ལྟ་ལས་རིམ་འཁྲོ་བཞིན་པ་དེ་ཤོད་ནང་གི་ཁོ་བླ་གནས་སྤངས་ཐོག་གཏུང་མེམས་མཉམ་སྦྲེད་
ཁྲིའོས་ཚོད་ཁོས་འཆར་ཐོག་ལ་བཞུ་སྟེང་ཕེབས་བཞུད་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས། འཁྲོས་དེ་གསུང་རོགས་
གནང་།

ཕྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་སྒྱུ་ལྷན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ར་ཚོ་བཙན་བྱོལ་རང་དབང་ཡོད་མཁན་གྱི་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་བཞུགས་སྤྱོད་རེད། དེ་ག་ནང་
བཞུགས་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་སྤྱགས་འགན་བཞེས་དགོས་འདུག ལྷག་པར་དུ་མ་ཚོས་
སོ་སོའི་བྱ་སྤྱག་དེ་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཡག་ཐག་ཆོད་ཅིག་སྤྱད་སྤྱོད་ཡོད་རེད། དེ་རིང་ནས་བྱས་
ཏེ་བྱ་སྤྱག་དེ་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རོ་རྟགས་སྤྱད་སྤྱོད་འདུག་མི་འདུག་དེ་འདྲི་ཅད་ཅིག་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེན་གྱི་འདུག
འཛམ་བྱ་སྤྱིར་འལྱར་བ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲོ་དུས་དྲ་ཐོག་རེད། དེ་ག་ནང་བཞུགས་འདུ་འཛོམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ལ་
གཞོན་སྤྱིས་ཚོ་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ། རང་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་མེད་མཁན། རོ་བོ་ཟེར་དུས་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་ཡིག་རེད། རྣམ་
ཡིག་དེའི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་དེའི་རིག་གཞུང་རེད། གོམས་གཤིས་དེ་ཚོ་ཤེས་དགོས་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཚོ་མ་རག་མཁན་གྱི་
གཞོན་སྤྱིས་ཚོ་ལ་སེམས་ཀྱི་རལ་བ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འཛམ་བྱ་སྤྱིར་གི་ནང་ལ་སྤྲོ་ཐོ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་
ཡོང་གི་འདུག བྱས་ཅང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ལྗོངས་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རྣམ་ཡིག་མེད་
པ་བཟོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་སོ་སོའི་བྱ་སྤྱག་དེ་ལ་མི་རིགས་དེའི་རོ་བོ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། མི་རིགས་དེ་བོད་
པ་ཡིན་བསམ་པ་དང་བོད་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་པ་མ་ཚོས་སྤྱགས་འགན་བཞེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་
པོ་དང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་མཐོང་གི་འདུག དེ་ག་རང་གིས་ར་རང་ཚོ་བྱི་ལ་ཡོད་མཁན་བོད་པ་ཚོ་ཕན་ཚུན་འཛོམས་
པའི་སྐབས་སུ། བོད་རྣམ་རང་གི་ཐོག་ནས་བཀའ་མཐོལ་ལྷ་རྒྱ་དང་། བོད་རྣམ་རང་གི་ཐོག་ནས་སྤྱིར་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ། བོད་རྣམ་རང་
གི་ཐོག་ནས་འཛམ་ས་འདྲི་ལྷ་རྒྱ། མ་འོངས་པར་བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ལྷང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། བོད་པ་སྤྱག་
པའི་སྐབས་སུ་བོད་རྣམ་རང་རྒྱག་རྒྱ་ལྷང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལས་སྤྱག་པའི་མི་རིགས་སུང་སློབ་དང་བོད་ནང་ལ་གདུང་སེམས་
མཉམ་སྦྱེད་ཅིག། དེ་ལས་སྤྱག་ཆེ་བའི་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ཅང་དེའི་ཐོག་ལ་འབད་བཞུགས་
གནང་རོགས་གནང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

འབྲེལ་ཐོབ་ཅིང་རིམ་གྱི་ལས་གཞི། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Town Planning ཡིན་ནའང་རེད།
 རིམ་གྱི་ལས་ཡིན་ནའང་རེད། ཚང་མར་དགོངས་པ་མ་བཞེས་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོའི་མི་ཚོགས་འདིའི་རིང་ལ་དཀའ་
 འཕེལ་འཕུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཀའ་འཕེལ་འཕུལ་བ་བྱུང་གི་ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་ང་རང་
 ཚོའི་སྤྱ་གུ་དང་སྤྱ་གུའི་སྤྱ་གུའི་མི་རབས། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཁྱེས་མཉམ་འཛུལ་གྱིས་བོད་ལ་སྤྱི་དཔེ་ཉི་མ་ཤར་བའི་
 དུས་ཚོད་ཅིག་ཤར་བ་ཡིན་ན། ང་རང་ཚོས་གནས་ཚང་རྒྱ་ཁར་ལ་ག་རེ་བཞག་ནས་འགོ་ཡི་ཡིན། ང་རང་ཚོས་ཁོར་ལུག་སྤང་
 སྤྱོད་དེ་ཆོ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མི་རབས་གཅིག་ལུ་མ་རེད། བོད་མི་ཅམ་མ་རེད། གནས་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཁྲིམ་ཚང་
 ལ་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་འབྲུལ་ཐུག་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་དེ། ཁོར་ལུག་དེར་སྤང་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་ཚང་མས་
 དགོངས་པ་བཞེས་སུ་བ་དང་། མི་རེ་རེ་རེ་འགན་ཡོད་པ་དེ་འབྲེལ་ཆགས་བསྐྱེད་གི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་སྐད་ཡིག་སྤང་སྤྱོད་ཆེད་དུ་གོས་ཚོགས་སྡོན་མའི་སྐབས་ལའང་ཞུས་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལའང་ཞུས་ཡིན།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལའང་ཞུས་ཡིན། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་ཡི་ཡོད། སྐད་ཡིག་སྤང་སྤྱོད་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ། གཞིས་
 ཆགས་ཁག་ལ་ཡིན་ནའང་མིང་བྱང་། ཁྱོད་སྤྱེ་ཁག་ལ་ཡིན་ནའང་མིང་བྱང་དེ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་མང་པོས་གནང་འདུག ངས་
 འདིར་ཞུས་ནས་གནང་བ་ཅམ་མ་རེད། ཁོ་རང་ཚོས་ཀྱང་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་འདྲི་སྦྱོར་བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་གསུང་
 གནང་གི་ཡོད་རེད། བོད་མིའི་ཚོགས་སྤྱེ་ཁག་ཡིན་ནའང་རེད། མི་སྤྱིར་ངོས་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་དེ་འབྲེལ་ཆེད་
 འབྲེལ་ཆེད་དུས་ཚང་མས་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས་དགོས་འདུག་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་།

དེ་བཞིན་རེས་གཟུང་ལྷག་པ་ནས་ཡིན་ལ་གཞས་སྤྱ་འཁྲུག་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་རེད། གཞས་ཀྱི་ལས་ནས་ཆོག་དེ་ཆོ་ཉ་
 གོ་བ་དེ་འབྲེལ་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ག་དུས་ཡིན་ན་གཞས་འཁྲུག་དགོས་ཀྱི་འདུག་མི་འདུག ས་གིར་རྒྱ་ལོག་བྱུང་ནས་
 མི་འདས་གོངས་སྤྱོད་ཡོད་རེད། འདིར་གཞས་འཁྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོ་ཡང་ཉག་ཉག་ཅིག་བསྐྱེད་གི་འདུག་དང་མི་འདུག དེའང་
 དགོངས་པ་བཞེས། དེའི་ཆབ་ལ་ང་རང་ཚོས་བཟོ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་འདུག་གམ། ག་རེ་གནང་རྒྱུ་འདུག དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དུས་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་མཆམས་འདིར་འཛོག་གི་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་འཕེལ་ཐུབ་བསྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་འཕེལ་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གནས་སྤངས་ཐོག་ལ་སྡོན་སྦྱང་རེད། གོས་ཆོད་རེད། ཚང་མར་དུས་དང་
 རྒྱལ་པ་ཀྱན་ཏུ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་ལོ་རྒྱུ་ལྷག་བཞག་
 བའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཡོད་སྟོད་མཁན་གྱི་འབྲེལ་ཆེད་འབྲེལ་ཆེད་ནས་མ་འབྲེལ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། སྡོན་

མའི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ང་རང་ཆོ་བོད་འདི་མངའ་བར་དེ་ཨེ་ཤ་ཡའི་གླིང་ཐུན་ནང་ལ་མངའ་བར་
 རྒྱས་པོ་བྱུང་ནས་སྟོབས་འབྱོར་ཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟོན་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་བསྟན་པ་ཞིག་རེད།
 ཡིན་ནའང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་པོས་བཅན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ད་ལྟོ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་
 གཅིག་ལྷག་ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ད་ལྟོ་བོད་ནང་ལ་དཀའ་སྤྱད་མྱོང་བཞིན་པའི་གཞིས་ལུས་སྤྱན་
 རྒྱ་རྣམ་པ་ཆང་མར་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདིའི་བརྒྱུད་ནས་ཁོ་རང་ཆོའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཁུམ་པ་མེད་པ་དེ་ཆོ་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་
 སྦྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་རྒྱ་ནག་དམར་པོས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱུགས་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། བོད་
 པའི་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ད་ལྟོ་ཆར་ཁོ་རང་ཆོའི་ཐབས་ཤེས་དང་རེ་
 བ་དེ་ཆོ་འགྲུབ་སྤུང་ཡོད་རེད་དམ་ཟེར་ན་འགྲུབ་སྤུང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འདས་པའི་ལོའི་རྒྱ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ནང་ལ་
 འཛམ་བུ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཕོ་འགྱུར་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་འགོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། ཤར་དང་རྒྱལ་དབར་ལ། དེ་ག་
 ནང་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་ རྒྱ་གར་དང་ཨ་རི། དེ་འདྲའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཁྲུག་རྩྭ་འགོ་བསྟན་པའི་སྐབས་
 དེར་ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་དེ་འདྲའི་འཁྲུག་རྩྭ་དེའི་དབར་ལ་བོད་དོན་ཁྱེད་གཏུག་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་བྱེད་སྤྱུང་
 དགོས་པ་དེ་ཡང་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་བསྟན་འདུག ཡིན་ནའང་བོད་དོན་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་
 རེད་དེ། འདས་པའི་ལོ་ ༩༥ ནང་ནས་ད་ལྟོ་བར་དུ་འགྱུར་བ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཕྱིན་མེད་པའི་གནད་དོན་གཉིས་ཤིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།
 ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། གནད་དོན་དང་པོ་དེ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཁུམ་པ་མེད་པ་དེ་ད་ལྟོ་བར་དུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པར་གནས་བསྟན་ཡོད་རེད། འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟེན་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཕྱིན་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ད་ལྟོ་བཅན་གྱི་ལ་ནང་ལ་ཡོད་སྟོང་མཁན་ང་རང་ཆོའི་རང་དབང་འཐབ་རྩྭ་དེའི་མ་ཅ་ཆེ་པོས་དེ་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད།

འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་པ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་པས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གུས་བཙུན། རང་དབང་།
 དེ་ག་ནང་བཞིན་ཆེ་མཐོང་། ད་ལྟོ་བར་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཉ་ལས་པ་ཁུམ་པ་ལྷན་བསྟན་པ། འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟེན་ནང་ལས་
 ལྷག་པའི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་པས། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིང་དེའི་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཕྱིན་ཡོད་མ་རེད།
 འགྱུར་བ་གཉིས་པོ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལ་འགྱུར་བ་ག་རེ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ང་རང་ཆོའི་ཅ་
 དོན་འཐབ་རྩྭ་དེའི་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་གཉིས་པོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟེན་རིང་ལ་བརྟེན་པོར་གནས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་
 ཡིན་དུས་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་དངོས་གནས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཆོར་གྱི་འདུག
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེའང་ལོ་སྟོང་སྤྱུག་མང་པོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
 འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོར་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་པས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆེ་ཙམ་མ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་མཐུན་འགྱུར་རྟོགས་རམ་ཉ་ཅང་མང་པོ་
 གནད་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། མཐུན་འགྱུར་དེ་ཆོར་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོ་འདིར་མང་གཅོའི་ཀ་བ་གསུམ་ཞེས་ཆ་ལུང་ལུང་བྱས་

ནས་མཐོང་རྒྱ་དང་མཇུག་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཞི་ཅའི་ས་བོན་དེ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་གྲས་དང་ཆོས་གཏུག་ཡིན་ནའང་
 བཀའ་འདྲིན་བསམ་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྣམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པའི་གནད་དོན་རེད་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་སྐབས་དེ་
 སྐབས་དེ་དང་རང་ཆོས་ལེགས་པའི་ཆ་ནས་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་དེ། ཡང་སྐབས་དེ་དང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་
 རང་མང་གཙོ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་གྱི་འདུག་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་དང་རང་འདྲ་པོ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། དང་རང་
 ཆོར་ད་ལྟའི་ཡ་སྤྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་དབྱ་ཁྱིད་འདྲིའི་འོག་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་འཛུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤྲུལ་བཅུག་བཅུགས། དེ་
 གནད་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཆོགས་དང་ཨ་རི་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷགས་ཆེན་པོ་གནད་གི་ཡོད་པ། དེ་གནད་
 བཞིན་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་འདྲིའི་ནང་ལ་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་གཙོས་པའི་ལས་བྱེད་ཆེ་མ་ཆུང་གསུམ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་
 ཞིག་གིས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ནས་འདྲིའི་ཆ་འཛུགས་འཛུགས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཏུགས་འཛུགས་བཅུགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། དེ་དང་
 ཆོའི་གཞི་བརྟེན་དང་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད། དང་རང་ཆོས་ལེགས་པའི་ཆ་ནས་བལྟ་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་
 འདུག་དེ་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་དང་རང་ཆོས་བོད་པ་ནང་ཞུས་ལ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་དོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ་དགོས་པ་དེ་ཡང་གནད་འགག་
 ཆེན་པོ་རེད། དས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་དེ་ག་རེའི་སྤྱོད་པ་ནས་ལྟ་ཡི་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་བོད་མི་ཆོས་
 བོད་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་ཁོང་ཆོའི་སྤྱོད་པ་དང་རེ་བ་དེ་མ་བརྟེན་པའི་ཆེད་དུ་དང་ཆོས་དམིགས་བསམ་གྱི་སེམས་ལ་ལས་
 འགན་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཆེག་སྤྱིལ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་དེ་གནད་འགག་ཅིག་མཐོང་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་དང་
 སྤྱོད་པ་མཆུངས་དང་ཆོར་ཉེ་བའི་རྒྱ་བ་འགའ་ཤས་ནང་ལ་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། འོས་བསྐྱེད་དེའི་ནང་ལ་ཆ་
 ཤས་ལེན་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། མི་མང་ཡིན་ནའང་རེད། ཆང་མས་འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་གཞི་ལ་བརྩེ་བཀུར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་
 ཆང་མས་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱ་དེ་གསུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་དེ་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ཆེག་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་། ཐོག་མར་དས་ཞུ་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དེ་བོད་ནང་གི་
 བོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་དང་། ལྷག་བསམ། ཞུས་པ། དེ་གནད་བཞིན་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་སོགས་སྤྱ་
 མཐུད་ནས་གནད་བར་རྩེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཁོང་རྣམ་པ་དེ་ཆོར་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་གྱི་མ་ཅ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། དང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་
 མགོན་ཆབ་པ་ཡིན་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དེ། མགོན་ཆབ་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་གསལ་བསྐྱགས་ཞུ་རྒྱུ། བོད་ཀྱི་གནས་
 སྟངས་དེ་གསོན་པོར་བཞག་ཐུབ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དང་ཆོས་འདྲིའི་ལས་འགུལ་གནང་མི་འདུག་ཅེས་པའི་བཀའ་མོལ་མང་པོ་

ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཡོང་དུས། ལས་འགུལ་ཟེར་བ་དེར་ང་རང་གི་འབྲེལ་བ་ཚོད་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་ལ་རྣམ་གྲངས་དཔེ་མང་པོ་
 འདུག་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡང་ང་ཚོས་གནང་དང་གནང་ཐུས་རེད་འདུག ཡིན་ནའང་ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་དུས་དེར་ལེགས་
 བཅོས་གཏང་རྒྱ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ཆགས་ཚུད་པོ་བཟོ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཆགས་གྱི་འདུག ང་རང་
 གིས་དེ་ལྟར་པར་ལྟ་དུས་ལས་འགུལ་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་མཐོང་གི་འདུག་ཞུས་ན། ངས་བརྟན་བཞགས་འདི་ཡང་ལས་འགུལ་
 ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག བརྟན་བཞགས་ག་དུས་གནང་ནའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྐད་ཡིག་ཅ་དོན་
 དང་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་གསལ་བསྒྲགས་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཡང་ལས་འགུལ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་རང་ཚོས་སྒྲོར་
 གཞས་འབྲལ་བ་ཡིན་ནའང་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་སྒྱུ་རྩལ་བ་ཚོས་སྒྲོག་བརྟན་བཟོ་ཡི་འདུག རི་མོ་བྲིས་པ་
 དང་སྒྲུ་གཞས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་གནང་གི་འདུག དེ་ནས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་ཆོགས་འདུ་
 ཆོགས་པ་དང་ཁྱུ་གཉེག་སྤེལ་བ་དེ་དག་ཆང་མ་ང་ཚོས་ལས་འགུལ་ལ་བཅི་དགོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡང་ང་ཚོས་ཁྲིམ་ར་
 ལ་མར་ཐོན་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཅ་ཆེན་པོ་རེད་བསམས་ནས་སོ་སོས་གང་སྤུབ་ཅི་སྤུབ་ཀྱིས་མཉམ་ཞུགས་
 གྱེད་རྒྱར་འབད་བཅོམ་གྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་པའི་ལས་འགུལ་རྣམ་གྲངས་དཔེ་མང་པོ་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཆོ་ཆང་མ་བོད་
 མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཡིན་ནའང་རེད། གཞུང་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་དང་ང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་མཆང་མས་སྤེལ་གྱི་ཡོད་
 རེད། དེ་ཆོ་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གཏང་རྒྱ་ག་རེ་འདུག དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་
 དེ་གནད་འགག་རེད་འདུག ངས་ནི་རེ་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ང་ཚོ་ལོ་ ༤༥ བར་གནས་ནས་དེ་འདྲ་གནང་སྤུབ་པ་དེ་གཙོ་
 བོ་ལྟ་སྤྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་བློན་རང་རེད་དེ། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་མ་རྩ་དང་ང་ཚོས་འདིར་སྤྱོད་ལས་
 བསྐྱོན་པའི་ཆ་གསལ་གིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེར་ང་རང་གི་ཐོག་ནས་མཉམ་དུ་གཅིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོས་འདིར་གྲོས་ཆོད་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་། དེ་བཞིན་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ༥༩ པ་གསལ་བ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཁྱུ་གཅིག་ལ་ཉེ་བའི་
 ཆར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ༦༠ པ་ནང་དུ་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་
 མཆོག་གི་བཀའ་འཁྲོལ་དང་སྤྱུགས་ Commissioner ཡི་ཉེ་ཆར་རང་བོད་དེ་ངས་གལ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅི་
 ཡི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལའང་སྤྱུགས་རྩི་ཆེ་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྱུ་གཅིག་ལ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་གྲོས་ཆོད་
 གྱི་ཨང་ ༦ པའི་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༠ འཁོར་ཞེས་པའི་ནང་གཙོ་བོ་མི་རིགས་མཉམ་
 བསྐྱེད་དང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྱོད་ལུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་ཐབས་ཟེར། དེའི་ནང་ངས་ཁ་སྐྱོན་ཞིག་བརྒྱབ་སྤུབ་ན་
 བསམས་སོང་། ཉེ་བའི་ཆར་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ནས་གོ་བར་རྒྱ་ཡིག་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཅེས་འཆར་གཞི་
 ལུགས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནང་རྒྱ་སྐད་རྒྱག་བཅུག་པ་ཙམ་མིན་པར་འདི་སྤངས་སྒྲོག་
 སྤངས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་ལུགས་རྒྱག་བཞིན་འདུག ང་ཚོས་གོ་ཐོས་ལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་སྒྲོལ་ཁག་དུ་འགྱུར་བ་

ལྷགས་ཆེ་བཏང་ནས་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་ཆན་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་པ་བཅོས། དུ་རྒྱ་ནང་དང་གང་ཅིའི་ཐོག་རྒྱ་སྐད་
བཅོས་ཡོད་པ་ལ་ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚོལ་ཡོད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཁ་སྒྲིབ་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལྷ་རྒྱ་དང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་བཙུགས་ནས་ལོ་ ༤༠ འཁོར་བའི་སྐབས་ང་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་
མེད་པ་དེ་ཞི་ཅིང་མིང་བསྐྱབས་པ་དེ་རེད། དེས་བརྗེ་ག་རེ་བཏང་ཡོད་རེད་ཟེར་ན་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་ལོ་དེ་ག་ཙམ་རིང་སྲིད་བྱས་
ངན་པ་བཏིང་། ད་དུང་ཡང་ཁོང་ཚོས་བསམ་པ་ནང་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷིང་འཇགས་དང་མི་རིགས་ཆང་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་
མེད་པ་དེ་དཔེ་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད་རེད་ཅེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། མཐའ་དོན་དེར་ད་ལྟ་བར་བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ཐོག་ལ་གཙོ་བོ་འགན་
བཞེས་གནང་མཁན་ཡགོང་ས་ཡུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་
བཀའ་བློན་རྗེས་བླ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ང་ཚོར་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཨ་རིའི་གཞུང་གཙོས་ཆང་མར་
ཕྱགས་རྗེ་གནང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གཞུང་མེས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༡ པ་དེར་རྒྱ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཉིག་
ཙམ་ཞུས་ན་བསམས་སོང་། ད་ལྟ་ཤོས་ཆོད་ནང་ལ་ཆང་མ་འཁོད་ཡོད་དུས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དང་འཕྲོལ་པ་ལྷ་རྒྱ་མི་འདུག་
སྟེ། རྒྱ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ཡང་ལངས་པ་ཡིན། ད་ལོ་གོ་སྟོན་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་
༤༠ ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་མིའི་ཆོས་ཆོགས་ཐངས་ ༡༥ པའི་ཐོག་ཡགོང་ས་ཡུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཐོང་
རྒྱན་མཐུད་ནས་ཕེབས་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་དེར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་ཆང་མ་ལ་
བྲིལ་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱིན་སོང་བསམ་གྱི་འདུག་སྐབས་དེ་ལ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་བཟོ་སྐྲུང་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་
སོང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལ་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་དེའི་ཐོག་བཟོ་སྐྲུང་བྱུང་སོང་། དེའི་སྐད་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་
མིས་རྒྱ་རགས་ཆེ་ཤོས། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ Three Gorges Dam འཇམ་བུ་སྤྱིང་ནང་ཆེ་ཤོས་དེ་ལས་ལྷག་
གསུམ་ཆེ་བ་དེ་འབྲེལ་བོད་ནང་ལ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་དང་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཡུང་པ་མང་པོ་ལ་མ་
འོངས་པར་དཀའ་ངལ་ག་ཆོད་ཅིག་འབྲད་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་སྐད་ལ་བཟོ་སྐྲུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞེ་བྱུང་སོང་བ་དེ་
ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་གྱི་འདུག་ བོད་དེ་རྒྱ་མིའི་འཛིན་བཟུང་འོག་ལ་གནས་པའི་གནད་དོན་དེས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་
གར་ལ་དཀའ་ངལ་ག་ཆོད་ཅིག་འབྲད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དེ་འབྲེལ་མཐོང་སོང་། མི་མང་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་
མང་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། དེ་གཅིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་འདིའི་ནང་དག་ཆ་འགའ་ཤས་ཤིག་ལྟ་ཆུང་ཡོད། དང་པོ་དེར། འོག་ངོས་དང་པོའི་དུས་
 མཚམས་གཉིས་པའི་ནང་ལ་ “དེ་རྗེས་” ཟེར་བ་དེ། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ནང་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་འབྲུལ་ནས་
 དེ་རྗེས་ཞེས་འབྲི་ཡི་འདུག ཡིན་ནའང་དངོས་གནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་ “ འི ” གཅིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། དེ་ནས་འོག་ངོས་གཉིས་པའི་དུས་མཚམས་གཉིས་པར། སྤྱི་ལྟ་རིག་འཛིན་གྱི་ཀར་དོ་རྗེ་མཆོག་ལྟ་བུར་རྒྱལ་
 མཚམས་ལས་བཀྲལ་ཏེ་སྤྱི་བཏོངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་ཟེར་བའི་ལྟ་བུར་ “ ར ” དེ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག དེ་ནས་ཆོས་
 རྒྱལ་དགོན་པའི་དགོན་བདག་ཆོས་རྗེ་སྤྱི་ལྟ་འཇམ་མཚན་དངོས་ལ་དཔལ་ལྷན་དབང་རྒྱལ་ལྟ་བུས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སོགས་
 སྤང་སྤྱོད་དགོས་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་པར། སྤྱི་ལྟ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཟེར་ན་གྲུས་ཞབས་མེད་པའི་ཆོག་འབྲུག་པོ་ཁྱད་མཚར་
 ཞིག་འདུག བྱ་བ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ལ་མཛད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས། པར་ཞེས་པ་དེའི་འོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མནར་
 གཙོད་འོག་སྤྱི་བཏོངས་བ་དེ་ལ་མཐུད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་དུས་མཛད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་དེ་འབྲི་དགོས་པ་ཞིག་མཛོང་
 གི་འདུག དེ་ག་རང་གི་འཕྲོས་ལ་གཞན་ཡང་མགོན་པོ་སྤྱི་དུ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་གི་གཞུང་པོ་རྗེ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་ལགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བདེན་དོན་ལྟ་བུ་གྲུག་བྱས་ཀྱང་ཉན་རྟོག་པས་རྒྱག་རྒྱུ་དང་བཀའ་པོ་བྱས་མཐར་ཟེར། རྒྱག་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ང་ཆོས་ནམ་རྒྱན་རྒྱན་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཆོག་ནང་གཙང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དེག་ཅེས་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་རེད། རྒྱག་རྒྱུ་ཟེར་དུས་ཆོག་སྤྱོད་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག

དེ་ནས་དུས་མཚམས་གསུམ་པའི་ནང་གི་ཆོག་སྤྱོད་གཉིས་པ། དེའི་ནང་སྤྱི་ལྟ་ལོ་བཞི་ཟེན་ཅམ་ནས་པ་མ་དང་ཁ་
 སྤལ་ནས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཁ་བྲལ་ནས་ཞེས་བཅོས་དགོས་ས་རེད། འོག་ངོས་གསུམ་པའི་དུས་མཚམས་དང་པོའི་འོག་གི་ཆོག་
 སྤྱོད་ལྟ་བུ་པ་དེའི་ནང་། དེ་བཞིན་མཉམ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ༥༩ པ་འགྲོ་ཐུས་དང་
 བསྟན་ཨིན་ཡུལ་གཞུང་ཆབ་ “ ཀྱིས ” ཟེར་བའི་བྱེད་སྤྱོད་དེ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག དུས་མཚམས་གཉིས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་མཐའ་མའི་
 ནང་། མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་རྒྱའི་སྤྱི་གཞས་སོགས་བཀག་བསྟོཅས་དང་ཐེ་བྱས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད་ཟེར།
 བཀག་བསྟོཅས་དེ་ལ་འདས་པ་དེ་བརྒྱབ་དགོས་མི་འདུག སྤྱོད་ཟེར་བ་ནམ་རྒྱན་དུ་དེ་བྱིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཆོག་མཛོད་ནང་
 དུའང་དེ་ག་རང་གསལ་བསྟན་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བཏོ་སྤྱོད་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་སོང་ཅང་།
 སྤྱིར་བཏང་དེའི་ཐོག་ལ་མང་པོ་གང་ཡང་ལྟ་རྒྱ་མེད། ཅ་བའི་འདིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་རེད། གྲོས་ཚད་རེད། ཆ་ཆང་ལ་ཆ་ཤས་ལེན་སྤྱོད་

མཁན་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འདིའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་པ་དང་ཆོས་བསྟོན་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་མང་པོ་
གང་ཡང་ཉུང་མ་དགོས་པ་བྱོས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་འགའ་ཤམ་ཉུང་ཆུང་གོང་དུ་བཀྱར་འོས་བྱུག་སྟེ་ལ་གཅིག་
གིས་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ཆོག་ས་ཆེན་ཐངས་ ༥༩ པ་འགྲོ་ཐུས་ཟེར་བ་དེར་པལ་ཆེར་ ༦༠ ཞེས་
དེ་འདྲ་གསུངས་སོང་། བོད་མའི་སྤྱི་གཞུག་སྤྱི་འཐུས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱུ་འོས་ནས་ཁ་བྱང་དེ་ག་རང་ཡོད་
པའི་ཐོག་ནས་ཁྲུང་བསྐྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནོར་མེད་པ་ཡིན་ན་འདི་ནོར་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་རོགས་གིས། ད་ལྟ་
འདས་མ་ཐག་པའི་བཀྱར་འོས་གིས་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དག་ཆ་རེད། ཆོག་གི་ཐོག་ནས་དེ་ཆོར་རེ་རེར་ལན་རྒྱག་རྒྱ་མེད་
དེ། གང་ལྟར་དེ་ཆོར་ཆོས་རྗེས་སུ་གཏན་འཁེབས་བྱེད་དུས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་བྱེད་
མེད་ལས་ཆོག་ཐོག་ལ་དག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཆོར་ཆོར་མ་རྗེས་སུ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་
འདུག།

དེ་རིང་འདིར་གནད་དོན་གཅིག་ལྟར་ཉུང་ཆུང་ཡོད། ག་རེ་ཟེར་ན་ད་ལན་འདིའི་ནང་གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་གིག་དང་ཆོའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་གིག་དང་ཆོས་ཁྲིམ་ཆོད་
ནང་བཀོད་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྲོལ་ནང་བཀོད་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་རང་སྲོལ་སྲོལ་ལོ་ ༦༠ འཁོར་
བ་ཟེར་རྒྱ་དེའི་ཐོག་ཆོག་སྲུང་རེད། དེའི་ནང་མི་སུ་བསྐྱེབས་ཡོད་མེད་དེ་རྣམས་པ་ཆོར་ཆོར་མས་མཁུན་མཁུན་པ་རེད། དེའི་
སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་གཏམ་བཤད་ག་རེ་བྱས་ཡོད་མེད། དང་ཆོས་དེར་གསལ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཆེད་དུ་གནད་དོན་བསྐྱེད་བསྐྱེས་
གིག་བཀོད་ཡོད་རེད། ཞི་ཅིང་མིང་གིས་སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་ཡོད། འོད་མཁན་གང་ཟག་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་།
བཤད་པའི་ས་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན། བཤད་པའི་དུས་ཆོད་དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་མེད། དང་ཆོར་ཆོར་མས་དེ་ཆོར་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ། སོ་སོ་ཡིན་ནའང་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དམ་དེ་རིང་འདི་ནས་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཉུང་།
སྐབས་དེ་དུས་དང་ཆོ་བྱི་དུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་མའི་སྤྱི་གཞུག་སྤྱི་འཐུས་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་ཆོག་ས་སྤྱོད་ཁག་རེད།
ཁྲུང་པར་དུ་བྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་དོན་གཅོད་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་རྣམས་འགྱུར་ཞིག་ཏོག་ཙམ་སྟོན་དགོས་རྒྱ་དང་།
གང་ལྟར་དེ་ཆོ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་འོས་གནས་སྤངས་ཆགས་སོང་སྟེ། དེ་མ་བྱས་པ་ཞིག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དུས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་
ཡིས་བལྟས་བསྐྱོད་ཡོད་རེད། སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྣམ་འགྱུར་ག་རེ་བསྐྱོན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། དུས་
ཆོད་གནད་འགག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆོར་མས་མཁོང་སྤྱོད་དུས་དེའི་ཐོག་ལ་དང་ཆོས་ལན་འདེབས་གིག་དང་། རྣམ་འགྱུར་དེ་ཆོ་གཅིག་
སྟོན་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་
དེ་བྱང་མ་སོང་བསམ་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཡོད་ཉུང་ཆུང་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་དང་ཆོ་བྱི་ལོགས་ལ་སྤྱོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནམ་རྒྱུན་དུ་ལམ་ཁག་ཏུ་འོད་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་
ནའང་འདྲ། དུ་ལམ་ཁག་ལ་སྟེལ་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་སྐོར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་དེ་དང་ཆབ་སྲིད་སྐོར་
གོ་རྟོགས་ཞེ་བྲག་ཡོད་རྩ་བ་རང་ཉུ་ཡི་མེད། ཡིན་ནའང་དངོས་གནས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་གི་གནས་སྤངས་གིག་ཆགས་བསྐྱོད་ཀྱི་
འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་བ་དེ་བྱང་སོང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། པ་གེར་ཞི་ཅིང་མིང་ལྟ་སར་བསྐྱེབས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་མི་མང་

གིས་གང་ལྟར་ཐེབས་བསུ་ཟེར་ནའང་འདྲ། སྒྲེ་ལེན་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་མ་བྱེད་རང་བྱེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་ནས་
 ང་ཚོས་བྱི་ལོགས་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ད་དུང་པར་གིའི་ཐོད་པ་དེ་ཚོ་མ་འགྲིག་པ་རེད་མདོག་མདོག དེའི་པར་
 དེ་ཚོ་ཡར་སྐོར་མ་སྐོར་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གྲ། ང་ཚོ་དཔེ་མཚོན་དུ་ངས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མིང་འཕོད་ཀྱི་མིན། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
 གིས་སྲིད་འཛིན་ཡར་མར་འགོ་དུས་དེའི་མི་མང་གིས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དུ་ཤར་རྒྱག་རྒྱ་དང་། བྱག་རྒྱ་བཅས་རྒྱ་དེ་འདྲ་མང་
 བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་སྟེ། དེས་ག་རེ་མཚོན་ཀྱི་ཡོད་རེད། སོ་སོར་རང་དབང་མེད་པ། རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་སྲིད་
 འཛིན་ཡར་མར་འགོ་དུས་ཡིན་ནའང་རེད། དཔོན་རིགས་དེ་ཚོ་ཡར་མར་འགོ་དུས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བྱེད་དགོས་
 ཡོད་མ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་འདྲའི་གཞོན་ལྷགས་དང་བཅན་ལོག་དུ་བྱེད་སྟོན་པ་དེ་ང་ཚོས་བྱི་རུ་ཚར་ཀྱི་མི་འདུག ང་ཚོ་བྱི་རུ་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ང་ཚོ་ཐོད་པ་ཚོས་མ་འགྲིག་པ་རེད་མདོག་མདོག ཏ་ཅང་གི་ཐབས་སྟོ་ཐོ་རེད། མ་འོངས་པར་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་
 དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་དེ་ཚོའི་པར་དེ་དག་ཡར་སྐྱར་མར་སྐྱར། དེ་འགྲིག་མི་འདུག་
 མདོག་མདོག དེ་ཚོའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་རྒྱ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་
 བ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཁྱད་པར་དུ་ངས་ཁྱེ་རྒྱར་ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་རིང་འདི་ནས་གསུང་
 མཁན་བྱང་སོང་། ཐོད་ནང་སྒྲོས་གཏོང་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པ་གིར་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ཐོག་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་གང་འདྲའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་ལངས་ཡོང་མཁན་ཀྱི་མི་དེ་ཚོས་
 དེའི་མཁུག་འབྲས་ག་རེ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། སོ་སོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཆ་ཆང་སྒྲོས་གཏོང་བྱས་ནས་ཐོན་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། ང་ཚོས་འདིར་བྱི་རུ་གཅིག་སྟེ་ནས་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་མ་རེད། འདི་ནས་མཐོང་ནའང་མ་མཐོང་མདོག་མདོག་བྱེད་
 དགོས་རེད་མདོག་མདོག མཐོང་གི་མེད་ན་མ་མཐོང་བ་རེད། མཐོང་ན་མཐོང་བ་རེད། ངས་མ་མཐོང་མདོག་མདོག་བྱེད་དགོས་
 པ་གང་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག བྱས་ཅང་ཁོང་རྣམ་པས་སྒྲོས་གཏོང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དུས་བྱི་རུ་མཐོང་དགོས་རེད་བསམ་པ་དེར་
 རྣམ་འགྱུར་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག ང་ཚོས་བྱི་རུ་མཚམས་རེ་དེ་འདྲ་ལའ་ཀྱི་འདུག འདིར་གཅིག་བྱེད་
 དུས་པ་གིར་གཅིག་བྱས་སོང་བ་རེད་མདོག་མདོག དེ་འདྲ་བྱས་ན་ངོས་འཛིན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། རྣམ་པ་ཚོ་པ་གིར་
 ཡིན་ནའང་སྒྲོས་གཏོང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གནང་བསྟན་པ་དེ་ང་ཚོས་ཏ་གོ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་
 པར་ཟུ་མཐུད་ནས་དེ་ག་རང་ཐོད་མི་རིགས་དང་དེའི་ཅ་དོན་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལ། མི་མང་པོས་ཆེ་སྟོག་སྒྲོས་གཏོང་བྱེད་
 དགོས་ཆགས་ཀྱི་རེད། མང་པོས་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་རྣམ་པ་
 ཚོས་ཟུ་མཐུད་ནས་མི་རིགས་དེའི་ཆེད་དུ་ལྷགས་རྒྱག་རོགས་བྱེད། གནང་རོགས་བྱེད། ང་ཚོ་འདིར་བྱི་ལོགས་ནས་སོ་སོ་ཡིན་
 ནའང་ཚོར་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཤིང་སྤྱི་ལ་མ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ལ་
རྒྱུ་སྦྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ད་རང་གི་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་འཛིན་ཏྱི་ཀར་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་རེད། སྤྱི་ལ་སྤྱི་དཔལ་ལྷན་དབང་རྒྱལ་མཆོག་རེད། ཁོང་རྣམ་པ་ཆོ་རྒྱ་མིས་སྤྱི་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཉིས་པ་དེར་མགོན་པོ་སྦྱིད་ལགས་རེད། ཁོང་ཁང་པའི་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པའི་སྤྱི་ལ་ཞུང་
ནས་མར་མཆོངས་ནས་ད་ལྟ་སྤྱི་ལ་ཁང་ནང་ལ་བསྐྱབས་ནས་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ཐོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཆར་མས་
ག་རེ་མཆོན་གྱི་ཡོད་རེད་ཞུས་ན། བོད་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་དང་། གང་ལྟར་གནས་སྤངས་ཆུང་ཆུང་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཏོན་གནང་གི་ཡོད་རེད།

གཉིས་པ་དེར། སྤྱི་ལ་ཐོག་གངས་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་དུ་ལ་རྒྱའི་གཞས་གཏོང་མཁན་ལ་བ་ནས་བྲིས་འདུག
དེའི་བར་ལ་རྒྱའི་གཞས་གཏོང་མཁན་ཨ་སངས་ལགས་ཀྱི་མིང་དེ་འཁོད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག་བསམས་སོང་། གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ཉེ་ཆར་ཆར་མས་མཁུན་གསལ་རེད། ཨ་མདོ་རྩ་བ་ནས་ཡིན་པའི་གཞས་གཏོང་མཁན་ན་གཞོན་ལོ་ཆུང་ཆུང་།
མཆོན་ལ་ཨ་སངས་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་གིས་ཉེ་ཆར་ཡགོང་ས་མཆོག་དགུང་ལོ་ ༥༠ ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཡགོང་ས་
མཆོག་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞས་ཤིག་ཡར་བྱལ་བ་རེད། གཞས་དེ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ལ་མར་ཐོན་མ་ཐག་ཁོང་དང་
ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་གཉིས་རྒྱ་མིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་དུ་བཅོན་ཁང་ལ་ཡོད་རེད། གང་སོང་ཆ་མེད་འདྲ་རེད། སྤྱི་
མཆོད་དང་ནང་མི་སྤྱི་ཡང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱི་བཅུག་གི་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གལ་སྤིང་ང་ཆོས་འདིར་ལ་རྒྱའི་གཞས་གཏོང་
མཁན་ཨ་སངས་ལགས་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་ཁ་ཐུག་ཁོ་རང་རྒྱ་མིས་བཅོན་ཁང་ནས་སྤོད་གྲོལ་གཏང་མ་ཐུབ་པ་
ཡིན་ནའང་། ཁོ་རང་དང་ཁོ་རང་གི་ནང་མི་དང་། མ་འོངས་པར་གཞས་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོ་རང་ཆོ་ལ་སེམས་ཤུགས་
དང་། ང་རང་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཆེ་མཐོང་ཞིག་གནང་ཐུབ་ན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག་ཟེར་སོང་། ང་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མིང་ཞིག་ཁྱེད་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་ད་ལྟའི་གནས་སྤོད་རྒྱ་གར་ལུང་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བྱི་རྒྱལ་ཁག་ཡིན་
ནའང་རེད། བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་པའི་སྐབས་ལའང་གཞས་པ་ཨ་སངས་ལགས་རེད། མགོན་པོ་སྦྱིད་ལགས་
རེད། དེ་ནས་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་བྱ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཅ་བརྒྱུག་གཏོང་བའི་དབང་ཉག་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོས་དེ་ཆོའི་
སྐང་ལ་ཞུ་གཏུག་ཀྱི་ཐུབ་ན་ཐུབ་འབྲས་ཡག་པོ་འཛོན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

དེ་ནས་ང་ཆོའི་ཐུག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་པ་མ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་དགོས་རེད་
ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་། ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན་དེར་སང་གི་སྤྱི་ལ་དེ་དག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ དུས་
རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྤྱི་ལ་ཡིན་དུས་པ་མ་ཆོའི་ངོས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ཅས་ཀྱིས་རྣ་བར་འགྲོ་ཡི་མ་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ཁ་ཤིས་ཀྱིས་ལས་འགྲུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་འདུག་གསུང་གི་འདུག ཁ་ཤིས་ཀྱིས་ལས་འགྲུལ་ནང་
མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཉེ་ཆར་གཞོན་སྤྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
བརྟན་བཞགས་ཤིག་ཡར་བྱལ་ཡོད་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་གཞོན་སྤྱི་ ༡༠༠༠ ལྷག་གིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུག དེ་དངོས་

གནས་ཡག་པོ་ཞིང་གི་མེད། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་གླིང་གི་དུ་ཡིན་ནའང་དེར་སངས་སྒྲོལ་གཞན་ལ་ན་གཞོན་རྣམས་པ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱི་རང་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་འདུག དེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་རྣམས་པ་ཞིག་མེད་དེ། ད་ལྟ་ཡགོང་ས་མཆོག་དགུལ་ལོ་ ༤༠
 ལ་ཐེབས་པ་དང་། བོད་ནང་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭ་དང་མི་རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་དུས་ཚོད་ཉག་ལྷན་བཅིག་ལ་བསྐྱབས་པའི་
 སྐབས་སུ་ན་གཞོན་རྣམས་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་ཡོང་བའི་ཆེད་ར་ཆོའི་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ག་རེ་
 གནང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཁོང་རང་ཆོས་དབྱིངས་མེད་པ་དེ་ཆོར་འཐུས་ཤོར་ག་རེ་འགོ་ཡི་འདུག་མིན་དེ་ཆོའི་སྐང་ལ་འབད་བཅོན་
 གནང་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག། བཀའ་ཤིན་ཆེ།

ཆོག་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཏོ་མཆོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་སྐྱབས་ནས་ཆ་
 བཤམ་མེན་རྒྱུ། ད་ལྟ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོག་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱེད་བསྐྱད་ཀྱི་
 ཡོད་པེད། དེ་ཡིན་དུས་ཨང་གི་དང་པོ་དེ་ལ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ངོས་བཟུང་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་
 པོ་མེད། གཞི་ཅིའི་བོད་ནང་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པེད་དེ། ཡིན་ནའང་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་དེ་རིང་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་
 ཨང་གི་གཉིས་པ་ནང་གིས་བཞག་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་གིས་མི་རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྏ་ལ་
 ཡོད་པེད་ཅེས་པའི་མི་རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེ་མེད། རྒྱ་ནག་གིས་མི་རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེའི་
 ཐོག་ལ་ར་ཆོས་གྲོས་ཆོད་འདིའི་ནང་ག་རེ་འཁོད་ཡོད་པེད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་གིས་བཅའ་སྡོད་སློབ་
 གྲུའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མིག་གིས་མཐོང་ས་དང་རྣ་བས་ཐོས་ས་མེད་ས་
 ཞིག་ལ་མར་ཁྲིད་ནས་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱུས་གཅིག་བྱེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ནང་གི་ལོ་ ༡༩ མན་གྱི་གྲ་
 རྒྱུང་བརྒྱུ་ལྷན་མང་པོ་དགོན་པ་ནས་མར་ཕྱིར་འབྱུང་བཏང་ནས་ཆོས་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱ། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་
 མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཡིག་རྒྱགས་ནང་མེད་པ་བཟོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་སྐྱེར་
 བཅུགས་སློབ་གྲྭ་དེ་དག་སྐོ་བརྒྱབ་ནས། མདོར་བསྡུས་ན་ར་ཆོའི་བོད་དེ་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དེར་གཏུང་སེམས་མཉམ་
 སྦྱེད་བྱེད་ཟེར་དགོས་ནའང་འདྲ། ར་ཆོའི་བོད་གཞུང་གིས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་ས་ཀྱང་དེ་མེད། ངོས་འཛིན་དང་པོ་དེ་ལྟ་ཐུབ་
 དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡོང་བ་ལ་ར་ཆོས་ནས་ཞག་རྒྱུ་དུ་བཤད་རྒྱུ་དག་གཉེན་གོ་མ་ལོག་པ་དག་གཉེན་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་
 ཀྱི་མེད་ཅེས་པ་ནང་བཞིན། ར་ཆོས་དག་ལ་དག་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་ཤེས་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱ། གཉེན་ལ་གཉེན་དུ་ངོ་ཤེས་
 ནས་མཐུན་སྦྱིལ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པེད།

ད་ལྟ་དཔལ་ལ་ཁ་གཏད་ངོ་མ་དེ་ག་རེ་ལ་གཅོག་དགོས་པ་རེད་ཟེར་ན་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་སྤྱད་བསྟན་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་པོད་
 ཀྱི་སློབ་སྤྱད་དེ་ཆོ་བཅའ་སྟོན་སློབ་གྲར་ཁིད་ནས་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སློབ་འཇུག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་ང་ཆོ་བཅའ་བྱུང་
 བས་ཁ་གཏད་གང་འདྲ་གཅོག་དགོས་རེད་ཟེར་ན། ང་ཆོ་བཅའ་བྱུང་ལ་ཡོད་པའི་པོད་པའི་པ་མ་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུ་པོད་
 གཞུང་སློབ་གྲུའི་ནང་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་སློབ་སའི་ནང་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེར་བཅུག་པ་
 ཡིན་ན་པོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ངོ་མ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟེལ་ཡོད་རེད་ལ་ཁ་གཏད་ངོ་མ་དེ་བཅག་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཁག་གི་ནང་ལ་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཁག་གི་ནང་གྲུ་
 བཅུན་ཅུང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་མ་གཅིར་གཏོར་བའི་ག་བཏང་བ་དེར་ང་ཆོས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་ས་དེ་རེད།
 དེ་ཡིན་ཅང་སོ་སོས་སྤྱ་གྲུ་གྲུ་བཅུན་ལ་གཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་གཏོར་སྤྱབ་པ་ཡིན་ན་ང་ཆོས་པོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
 གཞུང་གཉིས་དེ་སྤྱང་སློབ་བྱེད་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། པོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་དེ་སྤྱང་སློབ་བྱེད་སྤྱབ་པ་ཡིན་ན་པོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མ་བཞག་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་མེད་གཏོར་བའི་སྤྱི་དབུས་དེར་ང་ཆོས་ཁ་གཏད་
 གཅོག་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཞི་ཅའི་ཐང་ལ་ཐོན་ནས་ངོ་ཆོལ་རྒྱ་གཞུ་དེ་ཡང་པོད་དོན་འཐབ་ཅོད་རེད། ཡིན་ནའང་དཔལ་པོ་རྒྱ་
 དམར་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་ནས་ངོ་ཆོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་རྒྱ་རེད་དང་པོད་རེད་
 ཅེས་གཏུགས་ནས་འཛིང་རྒྱ་དང་གསོད་རྒྱའི་སྐད་ཆ་དེ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པར་དང་པོ་གཞི་ཅའི་ཆ་རྒྱུན་དེར་
 མ་མཐའ་ལ་སོ་སོས་པོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཆོར་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་པོད་མི་གཉིད་ཁྱག་སྟོན་མཁན་དེ་ཆོ་ཡར་
 བསྐྱང་རྒྱ་དང་ཆོར་བ་སྤྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་སྟེལ་རྒྱ་དེ་ཐབས་བྱས་ཤིག་རེད། ཁ་གཏད་ངོ་མ་གཅོག་རྒྱ་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱང་སློབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། ལྷག་པར་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེའི་ཐོག་ལ་པོད་ནང་དུ་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་
 བས་ངོ་ཆོལ་བྱས་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་ངོ་ཆོལ་བྱགས་ཆེན་པོ་འགོ་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོས་
 པོད་ནང་དུ་ག་རེ་འགོ་བསྟན་པ་དེ་མ་སྤེང་བ་བྱས་ནས་ང་ཆོ་བཅའ་བྱུང་ནང་ག་རེ་ཆགས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་རེད། པོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་དེ་ག་ཆོད་བདག་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ཆ་བཞག་ན། ང་ཆོ་མེག་ཡོར་ཁྲིམ་གཞུང་ལ་གཅིག་འགྲོ་ན། པོད་པའི་ཟ་
 ཁང་ཆོང་ཁང་དེ་ཆོའི་སྟོ་ལ་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་མཁན་ག་ཆོད་འདུག ཟ་ཁང་ཆེན་པོ་འདུག ཆོང་ཁང་ཆེན་པོ་འདུག དེ་ཆོའི་ནང་
 པོད་ཡིག་ན་གཅིག་མེད་པ་དེ་ག་རེ་བྱས་པ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སླུབ་ཀྱི་ཡོད་ན་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་བདག་པོ་
 རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་བདག་པོ་རྒྱག་པར་སོ་སོའི་ཟ་ཁང་དང་ཆོང་གི་སྟོ་ལ་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་
 འབྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དཔལ་པོ་རྒྱ་དམར་གྱིས་པོད་ནང་དུ་པོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་འབྲི་ཆོག་གི་མེད། བྲིས་ན་ཡང་ཆེན་པོ་འབྲི་
 ཆོག་གི་མེད་ཅེས་བྲིས་ན་ཡང་ཆད་པ་གཏོར་གི་ཡོད་རེད་དེ་ད་དུང་འབྲི་ཡི་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པར་པོད་ཀྱི་སྐད་
 དང་ཡི་གེ་འབྲི་ཆོག་ས་ལ་ག་རེ་བྱས་ནས་བྲིས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། བྱས་ཅང་ངས་དེ་རིང་འཕོད་སྤྱུལ་ཞུ་རྒྱ་དེ་ང་ཆོ་བཅའ་
 བྱུང་ལ་ཡོད་བསྟན་པ། དཔེ་ཆ་བཞག་ན་ང་ཉི་ཆར་ཨ་རི་ལ་སྤྱོན་པ་ཡིན། རྒྱ་མིའི་ཁྱོད་སྟེ་ཡོད་ས་དེ་ཆོ་ཐད་དེ་རྒྱ་ནག་ལ་

བསྐྱེད་པ་བཅས་པ་ནང་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡིག་དེ་ཆོ་གིས་པས་མ་ཆད་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གིས་འདུག་ ང་ཆོ་བོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་
 བོད་ཡིག་འབྲི་ཐུབ་མི་འདུག་ དགོན་སྡེ་ཁག་ཡིན་ན་ཨོ་ཙམ་རེད། དེ་ཆོ་འོ་སྒྲིབ་མང་ཆེ་བར་བོད་ཡིག་གིས་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་
 ངས་དཔེ་འཛིག་ས་དེ་ང་ཆོ་འོ་སྒྲིབ་ས་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། མེད་ལོར་ལྷན་རྒྱུ་དེ་དེ་གིས་ལ་ཡོད་པའི་ཟ་ཁང་དང་ཆོང་ཁང་དེ་ཆོར་
 ལྟོས་དང་། བོད་ཡིག་ན་གཅིག་གིས་འདུག་གས། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་པའི་ཟ་ཁང་ཆོང་ཁང་ཆང་མས་སོ་སོས་
 བསམ་སྒོ་གཏང་ནས་དངོས་གནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྐད་དང་ཡི་གེ་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་
 གྱི་ཡོད་རེད། གཞན་གྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེ་ལེས་ན་ཡག་པོ་རེད། སོ་སོའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་མ་ལེས་ན་ཞབས་འདེན་རེད། དེ་ཡ་རྒྱལ་
 བ་བཅས་ཆེན་གཉིས་ཀས་གསུངས་ཡོད་རེད། སོ་སོའི་ཟ་ཁང་དང་ཆོང་ཁང་གི་སྒྲིབ་ཐུགས་ལ་སོ་སོས་བོད་གྱི་ཡི་གེ་དེ་འབྲི་ཐུབ་གྱི་
 མེད་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ག་ཆོད་དད་པ་ཡོད་ལམ་ན་མ་ལམ་ན་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ཁྱེད་རང་ཞབས་འདེན་བཅི་ཡི་
 རེད།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་འདྲིར་མཆོན་མོ་ལྷ་མོ་ཟེར་པའི་སྤྱི་འཐུས་ ༣༩ རང་ནས་ད་དུང་ ༡༩ ལྷག་བསྟན་ཡོད། དེའི་རྗེས་ལ་གོ་སྐབས་འབྲུལ་རྒྱ་
 མིན་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་
 ཆ་ཨང་ ༣༩ པའི་སྤྱི་བསྟན་སྤྱི་བསྟན་བཟུང་སྟེ་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆོད་ཆ་ཆང་ལ་བལྟས་ན། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་ཚུལ་
 ཆ་ཆང་འཁོད་འདུག་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་གོང་དུ་བཀྱར་ཤོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་དོན་ཆོད་མང་པོ་ཞིག་ལ་ནམ་རྒྱུན་ང་རང་གི་སེམས་ནང་གི་ན་ཆ་དང་ཆོར་བ་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་ཆར་སོང་། འོན་ཀྱང་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་དང་པོ་དེར་ལྷ་རྒྱུ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ རས་བཟུང་རྒྱ་མིས་བོད་ས་བཅོན་འཇུག་གི་དུས་རང་སྤྱི་བསྟན་
 གཏོང་གི་ཐུགས་ཆུང་གཅིག་དཔེ་བོ་དཔེ་འཛིན་འབྲུལ་བཅུ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་འདས་གོངས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་རེད། དེ་དང་རིག་
 གནས་གསར་བརྟེན་སྤྱི་བསྟན་སྤྱི་བསྟན་གི་ཐེབས་པ་དང་། མང་གཙོའི་བསྐྱར་བཅོས་ཟེར་པའི་སྤྱི་བསྟན་སྤྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
 འཕྲད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱས་བོད་མི་དེ་ཆོ་རྒྱ་མི་བཟོ་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། བོད་མིའི་སེམས་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞིག་བསྐྱར་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་མེད་པ་མཆོན་ཆེད་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་ས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་
 རག་དུས་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཆོའི་དོན་ནས་ད་ལྟ་ང་ཆོས་སྤྱི་བསྟན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅ་བ་ནས་བསྐྱར་རྒྱུའི་
 ཆེད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཡོད་པ་ནས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ རས་ཏོག་ཙམ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་དེ་དག་བོད་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པའི་ཞིབ་འཇུག་གི་སྟེ་ཆོན་ཡིན་ཟེར་ནའང་རེད། སློབ་ལྷན་གི་སློབ་ཆོན་ཡིན་ནའང་རེད། ཡིག་རྒྱགས་ཚུན་ཆད་ནས་

མེད་པ་བཅོས། ཡོད་ས་ནས་མེད་པར་བཅོས་པ་དང་། མེད་པ་ནས་ཟུར་ལ་ཕྱད་དེ་གང་འཆམ་ནས་འཇམ་ལྟར་ཡལ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ནག་གིས་ཉན་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་རྩལ་རན་དེ་ཅ་བཞིན་ནས་འབྲུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་
བཞེན་ད་ལྟ་བོད་ནང་བཞུགས་མཁན་གྱི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞུན་པོ་ཡོད་མཁན། བོད་པ་ཡིན་པའི་སློབས་པ་ཡོད་
མཁན། ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཆང་མ་སྤྲོན་མཆེད་ཡིན། སྤྱིད་ན་མཉམ་སྤྱིད་དང་སྤྱུག་ན་སྤྱུག་མཉམ་ཡིན་པ་སྤྱུག་བསམ་
ཅན་གྱི་མི་རབས་གསར་པ་དེ་ཆོར་དེ་རིང་སྤངས་ཆ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་གྲུས་འདུད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

གཞུང་སེམས་མཉམ་སྤྱིད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་ད་ལོ་རྩ་ཆོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་སྤྱི་དང་། ཡང་སློབ་
སྤྱོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་རྩིས་འཇུག་པ། ལྷན་བས་མགོན་ལྔ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ན་
བའི་བདུད་རྩི་གཏམ་བཟང་དེ། ད་ལོ་བྱི་ཆེ་ ༡ ཆེས་ ༩ ཉིན་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གི་དབལ་ལྷན་ཆོས་རིག་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འོག་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོའི་བོད་མིའི་ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་ ༡༥ པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་བས་མགོན་ལྔ་རྒྱལ་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ག་རེ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་ཁུས་ན། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སློབ་གཞི་དེ་སྤྱི་མཐུན་
གནས་པའི་ཐོག་ལ། མ་འོངས་པར་ལྔ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱི་ཐེབས་ཀྱི་རེད། དེ་འབྲ་སོང་ཅང་རྩ་ཆོག་གིས་བྱས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
མི་རིགས་འདི་ལ་མདུན་ལམ་ཡོད་པ། མི་རིགས་འདི་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ། མི་རིགས་འདི་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་ཁ་ཕྱོགས་ཤིག་
བསྟན་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་རྒྱ་དང་བོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་སའི་དཀའ་ངལ་དེ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཅ་མེད་བཅོས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
གནད་དོན་ཡལ་འགྲོ་རྒྱུ་རྩིས་འོག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་གི་ཁོར་འཁུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ཐེར་ན་བྱི་ལོ་
༡༩༥༠ ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ བར་བོད་ཀྱི་སྐད་འོད་ས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ཆོགས་འདུ་དང་བྲིལ་བསྐྱུགས་
ཆང་མ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་རྒྱ་རྒྱུས་ནའི་བོད་པ་ཆོ་རྒྱ་མིར་བསྐྱར་སྤྱོད་ཡོད་མ་རེད། ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུའི་རིང་ལ་བོད་པ་ཆོས་
ལྔ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་མཇལ་སྤྱོད་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིང་ཞའོ་མིང་གིས་སྤྱིད་བྱས་གྲུ་ཡངས་
བཏང་བ་ནས་བཟུང་བོད་པ་ཆང་མའི་སྤྱི་ལ་ལྷན་བས་མགོན་ལྔ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྤྱི་པར་བཏགས་པ་བྱུང་ཡོད་
རེད། དེ་ལ་སྤྱི་གང་གིས་བཅན་བཀའ་གཏོང་མཁན་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། སོ་སོས་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འབྲ་
སོང་ཅང་མ་འོངས་པར་བོད་མི་རིགས་འདྲིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ལམ་དབུ་མའི་སྤྱིད་བྱས་འདྲིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བར་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་བསམ་གྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་
ན། བོད་དུ་བྱུག་སྤེལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། ར་ཆོའི་གནད་དོན་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་པའི་གཞི་ལ་བཅུལ་བའི་ཐོག་ཆོད་
སྤངས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་ཆབ་སྤྱིད། བྱི་སྤྱིད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དེ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་རྒྱལ་
ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཆོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལ་ལ་ལན་མ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། མ་
འོངས་པར་ཉན་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཆོ། ད་ལྟ་བོད་ནང་ཁྱོད་རང་ཆོར་བོད་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་དེ་མ་འོངས་པར་
བོད་ཅ་བཞིན་ནས་ཁྱོད་རང་གི་ཞིང་ས་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེའི་འགན་ཆ་ཆང་ཁྱོད་རང་ཆོས་འཁུར་དགོས་བྱེད་ཀྱི་
རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ངོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན་མ་གཏོགས་ཁྱོད་རང་ཆོ་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། བོད་མི་
རིགས་དེ་ཡང་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཁྱོད་རང་ཆོའི་རྒྱ་ཡིག་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་

བོ་རེད། རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱའི་རང་དབང་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་རང་དབང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཉན་ཉན་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན།
 མི་རིགས་འདི་ཉིད་ལ་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་
 བདེ་སྲིད་ཅིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་མིན་པར་རང་སོ་སོ་གཅིག་ཕུ་འཆོ་རྒྱ་དང་། སོ་སོ་གཅིག་ཕུ་ཆེ་མདོག་བྱ་རྒྱ་དང་། སོ་སོ་
 གཅིག་ཕུ་དབང་ཐང་རྒྱས་རྒྱར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་རྒྱར་བ་དེ་འབྲ་མང་པོ་ཞིག་ལོ་རྒྱས་ནང་བྱུང་ཡོད་རེད། དེར་སང་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་
 དེབ་ཐེང་ནང་ནས་ཆོག་སྲེད་གཅིག་གཉིས་ལས་ལྷག་མེད་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་ཡིན་ན་དེ་འབྲ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེར་
 བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་ངོས་ནས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁྲོད་རང་ཆོ་ལ་མི་རིགས་གཞན་གྱིས་མཐོང་སྲོད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་ན། གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། བོད་མི་རིགས་ལ་ཆེ་མཐོང་སྲོད་རོགས་བྱེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མདོན་འདོད་
 ལ་བརྩེ་འཛོག་བྱེད་རོགས་བྱེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་རང་དབང་སྲོད་རོགས་བྱེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་ཤིང་ཡིན་པ་དེ་ཁྲོད་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་བརྩེ་རྒྱ་དེ་འགོ་འཇུགས་རོགས་
 བྱེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ལྷན་རྒྱ་རི་རྒྱལ་རྒྱལ་སྒོལ་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ལྷན་རྒྱ་རི་རྒྱལ་རྒྱལ་སྒོལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞུང་ལེན་མཉམ་སྦྲེད་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་གྱི་བརྒྱ་
 སྒྲིང་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་འགོ་བཙུགས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་
 རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས། བོད་བསྟན་སྲིད་ཆེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་གནང་མཁན་ལྷག་པར་དུ་རང་རང་ཆོའི་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་
 འོས་ཡུལ་གྲོང་མི་ལྷན་པོ་མཆོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆོད་སྦྱོར་པའི་ཐོག་ནས་སྒོས་གཏོང་གནང་མཁན། བོད་རང་བཙན་འཐབ་
 ཚོད་ཆེད་དུ་མ་འོངས་པར་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་སྒོས་གཏོང་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་འོད་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོང་མ་ལ་དེ་རིང་གི་གོ་
 གྲོལ་འདི་བརྒྱད་ནས་བསྐྱར་དུ་གུས་འདུད་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་ངས་འདིར་སྟན་མེད་ཞུ་དགོས་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་བ་
 ཆོས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དུས་ཆོད་ཞེ་དྲག་ཕྱིན་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་བ་འགའ་གས་སྟོན་ལ་རྒྱ་ནག་སྲིད་དབང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་
 ཟེར་མཁན་ཞི་ཅིང་ཕིང་ཟེར་བ་དེས་ང་རང་ཆོའི་པ་ས་ཐོད་གངས་ཅན་སྒོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལ་ཕྱིན་ནས་སྤིངས་ཆ་དེ་བེད་སྤྱོད་
 བཏང་ནས་ང་རང་ཆོ་ཆང་མར་བརྟེན་ལན་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད་རེད། ཁོས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཆོས་
 ཐུགས་སྦྱང་གནང་དགོས་རྒྱུ་གཅིག་དེ་ལ་ནམ་རྒྱུན་ང་རང་ཆོས་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ།
 གཅིག་སྤྱིལ་དགོས་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཁོས་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་རེད། ཁོའི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་ནང་ལ་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་
 སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བརྟན་སྤྱིང་འབྲེལ་ཡོང་གི་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆམ་མཐུན་འབྲེལ་ཡོང་གི་

ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་བོད་ནང་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་འབྱེད་ཡོང་གི་ཡིན། དེ་གཞིར་བཞག་གིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 ཡར་རྒྱས་འབྱེད་སྒྲིལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་དག་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དེས་ང་རང་ཚོའི་པ་སའི་རྒྱལ་ས་ལ་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་
 ཡོད་རེད། ཁོས་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་ཡོད་རེད་དེ། དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་དོན་དག་ག་རེ་ཡིན་མིན་ང་ཚོས་
 གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་ཤེས་གྱི་ཡོད་རེད། ཁོས་གཅིག་སྒྲིལ་ལ་བ་ན་ག་རེ་ལ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཁ་སང་
 དེ་ག་རང་ཞུས་པ་ཡིན། Uniformity ལ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་ཉང་གི་བསམ་སྒྲོམ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 བསམ་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་གཅིག་སྒྲིལ་དེ་བཤད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་བོད་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་བརྟན་ལྷིང་
 འབྱེད་ཡོང་གི་ཡིན་ཞེས་པ་ག་རེ་བཤད་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་ཉང་ལ་ཞེན་ཁོག་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཙོར་ཡ་གོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གཙོས་པའི་སྤྱ་གང་ཞིག་ལ་ཞེན་ཁོག་གྱེད་ཆོག་གི་མེད་ལ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ཆབ་
 སྲིད་གྱི་བརྟན་ལྷིང་འབྱེད་སྐྱད་ས་དེ་གང་འདྲ་རེད། དེ་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་རེད། བོད་ནང་ལ་དམ་དྲག་ཆེ་རུ་གཏང་གི་ཡིན་ཞེས་དེ་
 རིང་ང་ཚོ་ལ་བརྟེན་ལན་བཏང་པ་རེད། ད་གིན་ཕྱག་སྒྲུལ་གཅིག་གིས་གསུངས་སོང་། དེའི་སྐབས་སྤྱི་བོད་གི་བོད་མི་མང་པོས་ལྷ་
 སར་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་ཉང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཞི་ཅིང་ཕིང་ཟེར་བ་དེར་སྡེ་ལེན་གནང་བ་མཐོང་དུས་དེ་ལ་མང་པོ་ཞེ་པོ་གསུངས་སོང་།
 ང་ཚོས་མཁྱེན་དགོས་རྒྱ་གཅིག་ལ་རྒྱ་ནག་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་སྲིད་དབང་གི་དམ་བསྐྱབས་དེའི་འོག་ལ་གནས་མཁན། ཉམ་ཅན་དེའི་
 འོག་ལ་གནས་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཆགས་སྡོད་དུས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་གནས་སྐྱད་ས་
 དེ་འདྲ་ཞིག་འོག་ལ་སྒྲོམ་གཏོང་ད་དུང་གནང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་བརྗོད་ཉན་གྱི་མ་རེད། ཁོས་དེ་རིང་བརྟེན་ལན་
 བཏང་བའི་ནང་བོད་ནང་དམ་བསྐྱབས་ཆེ་རུ་གཏང་གི་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་གྱི་བརྟན་ལྷིང་འབྱེད་ཡོང་གི་ཡིན་ལ་བ་དུས་ད་ལྟ་བུས་
 བཞག་པའི་ང་རང་ཚོ་བོད་ནང་ལ་བཅའ་སྡོད་སྒོ་བ་བྱའི་ལས་གཞི་དེ་ལྷགས་ཆེ་རུ་གཏང་རྒྱའི་གནས་སྐྱད་ས་དེ་ལ་ང་ཚོ་ལ་བརྟེན་
 ལན་སྤྱག་ཅག་ཅིག་གཏོང་གི་ཡོད་རེད་ཅེས་དེ་རིང་སྤྱན་མེད་ཞུ་ཆོག་པ་གྱིས།

ང་རང་ཚོས་བཅའ་སྡོད་ཀྱི་སྒོ་བ་བྱ་ཞེས་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་དུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་ཆང་ནས་ཁ་བྲལ་བ། པ་མ་
 དང་ཁ་བྲལ་བ། བོད་སྐད་དང་ཁ་བྲལ་པ་དེ་འདྲའི་བཀའ་ཕྱོང་གནང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་རྩ་ཆེན་ཆེ་བ་ཞིག་ག་རེ་ཞུ་ཡི་
 ཡོད་ལ་བ་ན་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ནས་ཁ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁ་
 བྲལ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གཏོང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོའི་ལྷན་པའི་ནང་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ་དེ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་ཉང་ལ་
 ཞེན་ཁོག་གི་སྒོ་བ་གསོ་འདུག་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་ལ་བརྟེན་ལན་བཏང་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་ཆང་མར་
 གཞིར་བཞག་གིས་ང་རང་ཚོས་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་གྱི་རེད། དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་
 རེད་འདུག་ རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ལ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོ་མང་གཙོའི་གཞུང་ཡིན་བཤད་གྱི་ཡོད་རེད།
 མང་གཙོ་གཙོ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད་རེད། བོད་ནང་ལ་རང་དབང་གཙོ་ཡོད་མེད་ང་ཚོས་ཤེས་གྱི་ཡོད་རེད། བྱས་
 ཆང་དེ་ཆོར་གཞི་བཞག་གིས་ང་ཚོས་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་གནང་དགོས་རྒྱ་ག་རེ་འདུག་ ལྷག་པར་དུ་ང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཙོར་
 ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསོལ་རས་གནང་བཞག་པའི་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་

ནང་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་ལབ་པ་ཡིན་ན་གང་འདྲ་འབྲེལ་བ་འདྲ་རྒྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་རང་ཆོའི་མི་རིགས་ཆེད་དུ་འཐབ་ཅོད་བྱས་
པ་ཡིན་ན་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་འདུག ང་རང་ཆོས་བོད་ནང་གི་མགོན་ཆབ་པ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་འདུག དེའི་ཐོག་ལ་ར་བ་
འདྲིའི་ནང་ཡིན་ནའང་རེད། ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པ་ག་བ་ཡིན་ནའང་དེའི་ནང་བཞུགས་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཆང་མས་མཐུན་
དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་རེད་འདུག ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པར་ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་བྱས་དང་བརྟེན་པ། འཇའ་དེའི་ཐོག་ལ་དོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཀླང་གཅིག་ཡོད་མ་རེད་ལ། ཐ་ན་སློབ་
བྱ་ཆང་མས་དེའི་ཐོག་སློབ་གསོ་རྒྱ་གལ་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཅ་ཆེན་པོ་རེད། ཤེས་དགོས་རེད་ཅེས་
ར་བ་འདྲིའི་ནང་ནས་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་གཙོས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ཆང་
མས་བཞད་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དཔོན་ཡོད་གནས་རྒྱུ་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་རེད། དེ་མཉམ་དུ་སློབ་བྱའི་ཁོར་ལུག་དང་ང་
ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲངས་ཆའི་སྐད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་རྟོགས་ཐོག་ལ་ག་ཆོད་ཙམ་སློབ་གསོ་རྒྱ་གལ་གྱི་
ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ཤུགས་ག་ཆོད་རྒྱ་གལ་གྱི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཆོ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བཞུགས་མཁན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཆེད་དུ་མར་ཐོན་ནས་ཉི་མ་ཉི་མར་སྒོས་གཏོང་བྱེད་མཁན་ཁོང་ཆོས་སྒྲིག་སྒོས་
གཏོང་གང་ཡང་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་སློབ་བྱ་འགྲིམ་པའི་དུས་ཆོད་སྒོས་བཏང་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཆེད་
དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གཞོན་སྤྱེས་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཡོད་རེད། ཁོང་ཆོར་ང་ཆོས་དོགས་པ་དང་སེམས་ཤུགས་གཅོག་ཆོག་
པའི་གནས་སྤངས་ཆགས་ཀྱི་རེད་དམ། དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་རེད་འདུག ང་རང་ཆོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་མཁན་རེད། ཆོག་སྤྲོད་པོ་དང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཁོང་ཆོས་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་རེད་དེ། ང་རང་ཆོའི་ངོས་
ནས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཆོས་སློབ་གསོ་གང་འདྲ་རྒྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་གལ་ཆེན་པོ་
ཞེ་པོ་རེད་འདུག

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཕུས་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་གི་གྲོས་ཆོད་གི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཤིག་
ཞུ་རྒྱུ་འདུག་ བོད་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་ཆོ་ལ་འདྲིའི་ནང་ཁ་ཞེ་
གཉིས་མེད་གི་ཐོག་ནས་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་ཞུ་དགོས་པ་དང་གྲུས་འདུད་ཞུས། ལྷག་པར་དུ་དེ་ཆོས་ལག་བསྟར་གི་ཐོག་
ནས་དེ་ཆོས་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་དེ། ད་ལྟའི་ཆར་དེ་ཆོས་དངོས་གནས་ལས་ལུགས་སྒོལ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཐོག་ནས་འགྲོ་བམུད་
པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཡིན་ན་དེ་རིང་འདྲིའི་ལངས་ནས་བྱས་བྱས་ལྟ་ལྟ་མང་པོ་བཤད་སྤྱབ་པའི་
སྒོ་བས་པ་དེ་དང་མི་འདུག་ རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ད་རང་ཆོའི་ཆོས་རེད། རིག་གཞུང་རེད། ཆབ་སྲིད་རེད། དེ་
འདྲ་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་བོད་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་མཛད་པའི་དེ་ཆོར་དེ་ཆོར་བཅན་གྱིས་ནང་ཡོད་མཁན་
གིས་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་ཞུ་སྤྱབ་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ཆགས་མ་སོང་། རྒྱ་མཆན་དང་པོ་དེ་ག་རེ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་ན།
ད་རང་ཆོར་བཅན་གྱིས་ནང་ལ་ལྟ་བུས་མགོན་པོ་མེད་པའི་བཀའ་ཁྲིམ་སྤྱགས་རྗེ་དང་བདག་སྒྲིལ་ཉེ་ལོ་ལ་བཞེན་ནས་བོད་ཀྱི་
བསྟན་བདག་ཆེན་དབུ་མེད་དེ་ཆོས་འགོ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་ཉེ་ལོ་ལ་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དར་སྤེལ་
བྱེད་སྤྱབ་པ་དང་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱབ་པ། མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱབ་པའི་
གནས་སྟངས་ཉེ་ལོ་ལ་པའི་ལག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མཛུལ་རྒྱ་ཡོད་བམུད་པ་དང་།
ལྟ་རྒྱ་ཡོད་བམུད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་བཅན་གྱིས་ནང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་དེ་ཆོར་ག་ཆོད་
ཅིག་སྤང་ཟུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ག་ཆོད་ཅིག་དང་པ་དག་སྤང་བྱེད་མཁན་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ཆོས་བྱེད་མི་སྣ་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྤྱི་ཆེན་དེ་ཆོའི་མདུན་ལ་ལངས་ཉེ་རྒྱལ་མ་བྱེད་ཅམ་གྱི་གནས་སྟངས་ཆགས་བམུད་ཡོད་རེད། བོད་ནང་བསྟན་པ་དམ་
འཛིན་མཁན་སྤྱི་ཆེན་དེ་ཆོར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དད་པ་ག་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ གྲུས་ཞབས་ག་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་གང་འདྲ་སྦྱོང་གི་འདུག་ གནས་སྟངས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་དོན་དག་གཅིག་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེར། རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་དེ་ཆོས་བཤད་ཀྱི་འདུག་ སྐད། རིག་གཞུང་། དུལ་སྒོལ་གོམས་གཤེས་ཀྱི་
ཐོག་ལ་དེ་ཆོས་བོད་ནང་ལ་པར་ག་ཆོད་ཅིག་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་བྱེད་སྤྱབ་པ་རེད། དེ་ཆོས་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་
སྤྱབ་པ་རེད་དམ། རིག་གཞུང་དང་དུལ་སྒོལ་གོམས་གཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་སྤྱབ་པ་རེད་དམ། དས་ལྟ་སྦྱོང་དུས་དེར་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱང་ཞུ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་གང་ཡང་མི་འདུག་

གསུམ་པ་དེར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རེད། དེ་ཆོས་ཐག་རིང་པོར་མང་པོ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
དུག་ཅུའི་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་མ་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་མཛད་པའི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་དུག་དང་བདུན་ཞིག་གིས་
སྤྱི་ལུས་མེར་བསྟེགས་སུ་ལ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་བ་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་ག་རེ་ག་རེ་བྱས་སོང་།
རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་གཞིའི་ནང་ལ་འདྲ་པོ་བཤད་ས་འདུག་གམ། བདེན་པ་བཤད་ས་འདུག་
གམ། རང་དབང་འདུག་གམ། མགོན་པོ་སྤྱིད། སྤུལ་སྤྱུ་ཉི་དཀར་རྩི་རྩི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉེ་ཆར་གྱི་གནས་ཚུལ་རེད། སྤུལ་སྤྱུ་ཉི་
དཀར་རྩི་རྩི་ཡིན་ན་ཁོང་རང་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་གཞི་ལས་བརྒལ་ནས་ལུང་པ་གཞན་པ་ཞིག་གི་ནང་ལ་སྤྱི་སྒོམ་

བཀྲོངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་བཅན་ཁྱོལ་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་གང་འདྲ་
 ལུ་སྐབས་རེད། བོད་རང་བཅན་ཚོད་མཁན་དེ་ཆོ་ཁྲིམས་ཁང་ནང་བསྐྱལ་པའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེད་པ་ལ་རེད། ང་ཚོས་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ལུ་སྐབས་རེད། ང་རང་ཆོའི་བཅན་ཁྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་
 ཚར་བ་རེད། ང་ཚོས་སྐད་ཆ་ཆེན་པོ་བཤད། སྤམ་པོ་བཤད། ཆེ་ས་ཆེ་ས་དང་མཐོ་ས་མཐོ་ས་རྒྱང་རྒྱང་བཤད་བསྐད་པ་མ་
 ཡིན་པར། དམའ་ས་དམའ་ས་དང་རྒྱང་ས་རྒྱང་ས་མར་བབ་པ་ཡིན་ན་གནས་སྡངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆར་བ་རེད།
 དེ་བྱས་དུས་དོན་ཆེན་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་དེ་རིང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ལུ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟེན་མ་སོང་། གདུང་སེམས་
 མཉམ་སྦྲེད་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་དེ་ང་གོས་ཚོགས་ནང་ལ་བསྐད་ནས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་སེམས་ལྷགས་མང་བ་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག་མ་གཏོགས།
 ཡར་སྤྱོད་པ་ལ་འདྲ་རྟེན་ནས་དངོས་གནས་ཤིག་འདུག་བསམ་པ་ང་ལ་ཡོང་བྱུང་གི་མི་འདུག་དངོས་གནས་སེམས་བསམ་པའི་
 གཏིང་ནས་ལུ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོར་སྐབས་ལགས་པ་དང་ཡག་ག་གཅིག་དང་། གཏམ་བཟང་ཞིག་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ། ལྷག་
 པར་དུ་མ་འོངས་པར་ཡང་སྲིད་དེ་སྤྱ་མཐུད་ནས་རྒྱན་གནས་ཤེབས་སུ་བ་པའི་གནས་སྡངས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་བཟང་པོའི་ཞལ་
 བཞེས་བཟང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་སྤྲུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་རེད། གནས་སྡངས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཁོང་ག་ཚོད་
 ཅིག་ཞིང་འདིར་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བོད་མི་རིགས་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་རེད། ཞག་ཆེ་ཡོད་རེད། རིག་གཞུང་ཡོད་
 རེད། ཆོས་ཡོད་རེད། རྐྱད་ཡིག་ཡོད་རེད། འཐབ་ཚོད་ཡོད་རེད། ཆང་མ་ཡོད་རེད་དེ། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོར་རེ་བ་ད་དུང་ཡོད་
 རེད་བསམ་གྱི་འདུག། ང་ཚོ་བཅན་ཁྱོལ་ནང་ད་དུང་མཐོ་ཙམ་དམའ་ཙམ་ཟ་རེ་ཟེང་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ཁོང་ཞིང་འདིར་
 ག་ཚོད་བཞུགས་པ་དེ་སྲིད་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཆང་མ་ཡོད་རེད། ང་ཚོར་གོ་སྐབས་ལ་བཅེས་པ་དེ་ལོ་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་བསྐྱུག་
 དགོས་པ་དང་། དུས་ཚོད་ནམ་ཞིག་སྐྱུག་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། གོ་སྐབས་ཟེར་བ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཐོབ་དུས་འཛིན་
 སུབ་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཅིག་འདུག་ཉི་མའི་ལོ་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་ནང་ལ་ང་རང་ཆོའི་མིག་གིས་མཐོང་སའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་
 ཆོའི་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང་། རས་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཐག་རིང་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་དེ། ང་
 ཚོས་ཤེས་ཚོད་ལྷ་ཚོད་ཀྱི་ལུང་པ་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ག་ཚོད་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང་། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་སྤྲུག་གཅིག་གི་
 ནང་ལ་ང་རང་ཆོའི་ཁྲིམ་མཆོས་ལུང་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་རྒྱ་ཚོད་ ༡༥ རིང་ལ་འགྱུར་བ་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང་། གནས་སྡངས་གང་
 འདྲ་ཆགས་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་རེ་བ་མེད་པ་དང་། བཅན་ཁྱོལ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བཅན་
 ཁྱོལ་ནང་གི་མི་དེ་ཚོས་ག་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བཞུགས་པ་
 དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ང་ཚོར་གོ་སྐབས་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། ང་ཚོས་ད་དུང་ཡིན་ནའང་རིག་པ་
 འགྲིམས་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། འགོ་འཁྲིད་མཁན་གྱིས་ཡིན་ནའང་ཁྲིད་དགོས་པ། ཟང་པོ་
 བྱེད་དགོས་པ། བདེན་པ་བྱེད་དགོས་པ། ལྷགས་འགོ་མཁན་ཆོས་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་འཆོ་བ་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་
 བདེན་པ་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ། ཟང་པོར་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ། ལྷགས་རྒྱང་རིང་པོ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་
 པའི་གནད་འགག་ཅིག་འདུག། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞག་ནས་ད་དུང་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་

དེ་དག་གི་སེམས་ལྷགས་ལ་ངོ་ཤོག་མ་འགོ་བ། བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་དེ་དག་ལ་སོག་ཐུག་མ་ཤོར་བ།
བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་དེ་དག་གིས་ང་ཚོར་སེམས་ལྷགས་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབས། དམིགས་ལུལ་དང་རེ་བ་དེ་ལྟ་
མཐུད་ནས་བདག་ཉར་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོ་བརྒྱུ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བོད་ལ་ལོག་རྒྱུ་རེ་བ་
དེ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སེམས་ལྷགས་དེ་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གནད་འགག་ཆེན་
པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་གི་ཁྲོས་ཚོད་ཁྲོས་འཆར་གི་
ཐོག་ལ་མཉམ་ཞུགས་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། ཅ་བའི་གོང་དུ་ཐུག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་བས། སོ་
སོས་ད་ལྟ་ཁྲོས་ཚོད་དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་དེ་ལས་ཟབ་པ་ཞིག་དམིགས་བསལ་གང་ལྟར་ཕྱི་ལྟོ་མེ་འདུག་སྟེ། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་བོད་ནང་
ལ་ཇ་འག་གི་གནས་སྤངས་ཡོད་པ་དེ་ཁྲོས་ཚོད་འདིའི་སྔོན་སྒྲིབ་ནང་ཆ་ཆར་འཁོད་བསྟན་ཡོད་དུས། ཇི་སྲིད་བོད་ཀྱི་བདེན་
མཐའ་མ་གསལ་བར་དུ་བོད་ནང་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱང་ལྟར་ཁྱེད་གོས་པ་ཆགས་བསྟན་གི་ཡོད་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཅ་མེད་བཙོ་རྒྱུ་སྲིད་བྱས་ཡག་ཤོས་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་མེད་པ་བཙོས་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་དེ་ཅ་
མེད་བཙོ་ཐུབ་པའི་སྲིད་བྱས་དེ་བཏིང་ཡོད་རེད། དེའི་དཔེ་མཆོན་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་བཙན་
འཛུལ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་སྔོན་ཁྲོས་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ནང་ལ་གཅིག་ཞུས་ཡིན་བསམས་སོང་། བོད་ནང་དུ་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་བཙུགས་
ནས་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་དུ་སྐད་ཡིག་དེ་ཆོ་བཤེད་སྤྱི་གཏོང་རྒྱུ་རང་དབང་སྤྱད་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་དེའི་སྐབས་སུ་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་སྤྱད་དགོས་པ་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་དེ་མི་མང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་
ཆོག་གི་བསམ་སྒྲུབ་འོག་ནང་ཐུགས་པའི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱང་པའི་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་བཙུགས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཆགས་
ཡོད་རེད་དེ། དེས་ལོ་ངོ་ ༤༠ རིང་ཁོ་རང་ཚོས་བསྟོམས་རྒྱག་དུས་མི་རིགས་དེའི་ངོ་པོ་ཅ་མེད་བཙོ་ཐུབ་མེད་པ་དེ་ཉ་གོ་ནས།
ད་ལྟའི་ཆ་ལ་མི་རིགས་དེ་ཅ་མེད་བཙོ་རྒྱུ་ལས་ག་ཡག་ཤོས་དེ་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཙོ་དགོས་པ་དེ་སྲིད་བྱས་གསར་པ་ཆགས་
བསྟན་གི་ཡོད་རེད། སོ་སོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆུང་དུས་ནས་བོད་དུ་འཆར་ཡོངས་བྱུང་ནས་བོད་ནང་དུ་སློབ་གྲྭ་ཕྱིན་ཡོད་
རེད། ང་རང་བོད་དུ་སློབ་གྲྭ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་པ་ནས་རྒྱ་སྐད་བསྐྱབས་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཡིག་
མ་གཏོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཨང་ཅིས་དང་ཆང་མ་བོད་སྐད་ནང་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྲོང་གསེབ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་མ་
དེ་ཚོས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ནང་བཞིན་རྒྱ་སྐད་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱ་ཡིག་སློབ་ཆན་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་

མ་དང་། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་བོད་ནང་ལ་སློབ་བྱ་པར་ཞོག་གྲོང་གསེབ་ནང་གི་བྱིས་བཙུན་ཁང་ནང་གི་སྤྱ་གུ་དེ་ཆོ་ལའང་རྒྱ་སྐད་
 བསྐབས། ཉེ་བའི་ཆར་ང་ཚོའི་པ་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་དབྱར་དུས་སུ་དུས་སྟོན་འཆོགས་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་པེད། དེའི་ནང་གྲོང་གསེབ་
 གྱི་སྤྱ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལོ་པལ་ཆེར་བྱག་བདུན་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་བརྟན་ཐུང་
 ཞིག་མཐོང་སོང་། ཁོ་ཚོ་ཆང་མས་ནང་ཁུལ་ལ་རྒྱ་སྐད་བཤད་བསྐད་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་དངོས་གནས་རྒྱ་ནག་
 གིས་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་སྲིད་བྱས་གནག་པོ་ཞེ་བོ་ཞིག་བཏིང་བསྐད་འདུག ང་རང་ཆོས་བོད་ནང་ལ་གཏུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱེད་དགོས་པེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་པེད། ཡིན་ནའང་ང་རང་རྒྱུད་པའི་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་བཞུགས་
 མཁན་དང་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་རུ་ཡོད་མཁན་ང་རང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པ་ནང་ཡོད་མཁན་ངོས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་པེད།
 དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་གིན་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་
 གསུངས་སོང་། ཐ་ན་སོ་སོའི་ཟ་ཁང་དང་ཆོང་ཁང་གི་སློབ་དེ་ལའང་བོད་ཡིག་འབྲི་མ་སྤྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐད་
 འདུག ང་ཆོ་ལ་ག་རེ་བྱས་པ་པེད། ལྟུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐད་ཡིག་མ་
 བརྒྱུ་པའི་ཆེད་དུ་གཞིས་ཆགས་ཁག་བཅུགས། སློབ་བྱ་བཅུགས་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་པེད་དེ། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་སྐད་ཡིག་གི་སྐད་ལ་
 ལྟུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་སྤྱི་ལས་བསྟོན་པ་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོས་ལས་ག་དེའི་སྐད་ལ་གོ་མ་པ་ག་ཆོད་ཅིག་བརྒྱབ་ཐུབ་
 ཡོད་པེད། དེ་ང་རང་ཆོ་སོ་སོས་སོ་སོ་ལ་ངེ་བ་གཏང་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་
 བོད་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་དུས། ང་རང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པར་བཞུགས་ཡོད་པེད། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་ང་རང་ཆོས་ལས་
 འགྲུལ་སྤེལ་དགོས་པེད། ཅ་པའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པེད། མཆོམས་མཆོམས་ལ་ང་རང་ཆོས་
 བཀའ་མོལ་ཞུས་ནས་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་ཟེར་དུས་ངེས་པར་དུ་ཐང་ལ་ཐོན་ནས་གཞུང་ལམ་ནང་སྐད་འབོད་རྒྱག་དགོས་པ་དེ་
 འདྲ་བཅི་མཁན་འདུག དེ་ཡང་ཉག་ཉག་བསྐད་ཀྱི་ཡོད་མ་པེད། ང་ཆོས་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བར་རྣམ་གྲངས་མ་འདྲ་བ་ཡོད་པེད།
 སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་སྐབས་ཡོད་པེད། མི་གཞན་པར་སྤྱག་པ་དང་། གང་ཟག་སྒྲིབ་དང་
 སྒྲིབ་སྤྱག་ནས་བོད་དོན་སྐྱོར་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་སྐབས་ཡོད་པེད། ལས་འགྲུལ་སྤེལ་སྐབས་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པེད། མཐའ་མ་དེར་དོག་དོག་དེ་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཟེར་ན། གང་ལྟར་ང་རང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་ནང་ནས་བོད་ནང་ལ་གཏུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱེད་དགོས་པེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱིས་ང་རང་ཆོས་ལས་འགྲུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། མཐའ་
 མ་དེར་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ བོད་ནང་ལ་བཞུགས་ཡོད་པེད། ཁོ་རང་ཆོ་ལ་གྲོང་མ་རག་པ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་ང་རང་ཆོས་ངེས་
 པར་དུ་འགན་འཁེར་དགོས་པེད་ཅེས་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རྫོང་ཆེ་བརྟན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དོན་ཆེ་བ་རྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ཆེད་དུ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་གྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དང་གནས་སྟངས་གྱི་ཐོག་ལ་སྤྱིར་བཏང་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་ནང་གསལ་བ་ནང་བཞིན་འདིར་གསུངས་ཡོད་ཅང་། བསྐྱར་ལྡབ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་དང་རང་ཆོས་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཞུས་པ་ལ་བཅན་བྱོལ་ནང་དང་རང་ཆོའི་འཐབ་ཆེད་གྱི་ཁ་སྐྱོལ་དེ་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་དེས་ཐོས་བསྐྱར་ཡག་པོ་བྱུང་སྟངས་ལ་གྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ད་གིན་གོང་དུ་གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་སློབ་སྟོན་པས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ཐོག་ལ་དེ་བ་དང་བཀའ་ལན་ཐེབས་སྟངས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་གི་དོན་ནས་བཀའ་ལན་ཐེབས་པ་དེར་སོ་སོའི་དོན་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་སློ་ཆོས་པ་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟངས་ལ་ཐེབས་པའི་ཆོར་བ་ཅིག་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་མ་རེད། སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་སུ་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་ངས་སྐྱེད་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་འཐབ་ཆེད་ནང་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོའི་འོག་ལ་སྐབས་རེར་དངོས་ཡོད་གྱི་གནད་དོན་དེ་བཤད་དགོས་བསམས་ན་ཡང་བཤད་མ་ཐུབ། བཤད་པ་ཡིན་ནའང་ཉན་མ་ཐུབ་པ་དེ་འབྲེལ་གནས་སྟངས་ཡོང་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། དེར་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་རེད། གོ་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད། ཆབ་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་སོ་སོས་ལས་འགན་ཁུར་བའི་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་འདུག་དང་མི་འདུག་ལ་མ་བལྟས་པའི་ཐོག་ནས། གཞོན་ཤུགས་ཡོང་གི་འདུག་དང་མི་འདུག་ལ་མ་བལྟས་པའི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་དེ་བཤད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཉན་དང་རང་ཆོས་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་རེད། བསམ་ཤིང་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཁུད་པར་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། སྤྱིར་བཏང་དང་རང་ཆོས་སློབ་སྟོན་པ་ཁོང་གཅིག་ཀྱི་མ་རེད། བྱི་རྒྱལ་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་ཡོད་རེད། ཉེ་ལམ་ཏོག་དབྱེ་བས་ནད་ཡམས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་འཛམ་བུ་སྤྱི་འཐུས་ཆབ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཉན་སློབ་སྟོན་གནད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་གྱི་རེད། མཐའ་མའི་ཐུགས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་དེ་བཀའ་ཤིག་ལ་སྤྱོད་བའང་དང་འགན་ཡོད་རེད། བརྒྱད་རིམ་དེའི་འོག་ལ་ཁ་སྐྱོལ་གྱི་ཐོག་ནས་དང་རང་ཆོའི་དོན་ནས་ཐབས་བྱས་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རང་བཅོན་གྱི་གནས་བབ་དེ་ཤུགས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་མ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ན་ང་ཆོ་ལ་ཁྱོད་རྒྱུད་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་དེ་ལྟ་བུའི་བཞིན་པའི་སྤྱོད་བྱས་དེ་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་གོམ་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྟོན་པའི་བཀའ་ལོལ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་གསུངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་གཞུང་འདི་ལ་བཤོད་རེད། སྤྱོད་གཞུང་འདི་ལ་བཤོད་སྐབས་སུ་སྤྱོད་གཞུང་འདི་དེ་ལྟ་བུ་ཞི་ཅིང་མིང་གིས་འགོ་ཁྲིད་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་དུ་རང་ཆོས་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ནང་ལ་ཆང་མ་འཁོད་འདུག་བོད་ནང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་བྱའི་སྤྱོད་བྱས་རིམ་བཤུམ་བཞིང་བའི་ནང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེས་རྩ་བའི་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་དེ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ནས་འགོ་བཙུགས་འདུག་དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་གཞུང་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་འོས་པ་འདུག་གསལ་མི་འདུག་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་མི་འདུག་དེ་ལྟ་བུ་མ་རེད། དེ་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ནང་ལའང་ཞུས་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་

འབྲེལ་མོལ་ཐད་འབད་བཅོན་ཐུ་མཐུད་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཁག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙུག་མཆོག་དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་དཔག་བས་ང་རང་ཚོས་འཆར་གཞི་བསྐྱིག་པར་བྱུང་བར་འགྲོ་ཡི་རེད། འཆར་གཞི་བསྐྱིག་པའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་ཨ་རིས་ཁྲིམས་འཆར་བཞག་ཡོད་རེད། ཉེ་བའི་ཆ་ལ་ཁེ་ན་ཅ་ནང་དུ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་འཐབ་ཅོད་འདྲིའི་ཐོག་ལ་བོད་མི་ལ་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཅོད་རྒྱའི་བདག་དབང་ཡོད་ཅེས་ཁོ་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་དཔེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། བོད་མིས་རང་རྒྱུ་ཅོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། བོད་མིས་རང་བཅན་ཅོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། དེ་བོད་མིའི་བདག་དབང་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་བདག་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ཟེར་ན། བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཁྲིམས་འགལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་ཐུ་མཐུད་ནས་བཅན་འཇུག་བྱས་བཅུད་ཀྱི་ཡོད་སོང་ཙང་དེ་ང་རང་ཚོའི་བདག་དབང་རེད། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ལྷོང་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ད་དུང་ཤུགས་ཆེ་དུ་ཐོན་དགོས་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག ད་ལྟའི་བཀའ་མོལ་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་ང་ཚོ་ལ་གྲ་སྒྱིག་མི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཉན་ཉན་སྒོ་འཆབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤིག་རེད། ང་རང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བསམ་ཀྱི་ཡོད། མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྒོ་འཆབ་ཡོད་རེད། དུས་ཚོད་ག་དུས་འགྱུར་མིན་ལས་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ད་ལྟ་གོང་དུ་བྲག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གསུངས་སོང་། ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གཅིག་བྱ་མ་རེད། ད་དུང་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ནང་ལ་གཞོན་སྤྱི་ཚོས་གང་འདྲ་བྱས་སོང་། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་བྱུང་བ་རེད། དེ་འདྲའི་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་དེ་ད་ལྟའི་ནི་ཅིང་མིང་གི་བྱེད་སྐབས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལན་ནི་ཅིང་མིང་བོད་ལ་ཕྱིན་པ་དེར་བསམ་སྒོ་གཅིག་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་གཞུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ལོ་བཞིའི་ནང་ལ། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ནང་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་དེའི་བདག་དབང་དེ་ཤོར་ཀྱི་ཡོད་ཙང་། ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ཆ་ལ་ང་རང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་ནང་ནས་ལྷུ་བས་མགོན་རེན་པོ་ཆེ་ཡི་འཁུངས་སྐར་དང་གོ་སྐྱོན་སྐབས་བཅུ་ལན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱད་ཡོད་ཙང་མ་འགོ་རང་འགོ་ཁེལ་ནས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བྱས་ཙང་ང་རང་ཚོ་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་གོ་སྐབས་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་གྲ་སྒྱིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཚོགས་གཙུག་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

རྒྱུ་མ་གཉིས་ལྷག་བཅུད་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙུག་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བཀའ་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གོང་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྱེ་རྒྱ་ཁུ་ཁུ་སོང་། བསྐྱར་སྒྲོས་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ་ཁྱེ་རྒྱ་ཁུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། གཙུག་པོ་དེ་ག་རེ་ཁྱེ་རྒྱའི་འདོད་པ་བྱུང་།

སོང་ཞུས་ན། རྫོག་མ་དེར་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོམས་དང་། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་པ་
 དམ་ཆེག་དེ་མཉམ་དུ་ཁོང་ཆོས་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་པར་རྫོག་མར་ཆང་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་
 བྱུང་། དེ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུས་ན། ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བཙན་བྱོལ་ནང་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་བོད་
 ནང་བཞུགས་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོམས་ལ་བལྟས་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་སོས་ལས་ཀ་བྱེད་དུས་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་
 འཁྱགས་སྤྱི་བའི་གཞི་རྩ་གཅིག་དེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག། རྫོག་མར་འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་གཅིག་ག་རེ་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་ཞུས་ན། གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་གས་ཤིག་གིས་གསུང་
 རྒྱ་གསུངས་སོང་། ལས་འགུལ་ལ་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དུས། ང་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ག་
 འཛུགས། སྤྱོད་བྱ་དེའི་ནང་གི་ལས་བྱེད། གཞུང་ཞབས་དེ་ཆོ་ཆང་མར་སྤྱོད་གཅིག་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་ཞུ་རྒྱུ་གས་ཆེན་
 པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྟ་གོས་གཅིག་སྤྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་ག་པར་འགོ་ནའང་འགོ་རྒྱུའི་ལས་གཅིག་ཡོད་
 རེད། ཁོང་ཆོ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ལོ་ ༡༠༡ ༡༠༡ ༢༠ རིང་ཞབས་སྤྱི་ཞུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་དེ་བཙན་
 པོ་ཞིག་གནས་སྐབས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཆགས་པ་དེར་ཁོང་ཆོ་ཆང་མས་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་ཀྱི་ཡོད་དུས། ཁོང་ཆོས་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐྱེ་
 ལས་བརྒྱབ་པ་དེ། ང་ཆོའི་འཐབ་ཆོད་གནས་པའི་ཆེད་དུ་འགན་འཁུར་ཀྱི་ཡོད་དུས་མ་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་གཅིག་སྤྱི་འཐབ་ས་
 ཤེས་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་ཆོར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ངས་གས་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་
 འདུག་དེ་དང་མཉམ་དུ་

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ ཉོག་ཅམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། ཕྱག་ཆོད་ ༡༩༣༠ བར་དུ་དགུང་ཆོགས་བར་གསེང་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་ཁྱུ་མཐུད་ཀྱི་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཙུག་པ་དེ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་
ཀྱི་ཁྲིམ་ཚད་གོས་འཆར་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་ཕེབས་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུང་
རྒྱལ་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ འཕྲོས་དེ་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། གཙོ་བོ་འདིར་བོད་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་གཞོན་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡོད་ལས་ན། ད་ལྟ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་གཅིག་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་
ལས་ན། དེར་སང་བཅན་ཤོད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་གཞོན་སྤྱི་ཚོས་མཉམ་ཞུགས་མང་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལས་བ་དེར་
ཆོད་བཅན་ཤོད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསམ་ཚུལ་དེ་ཆང་མས་ཕེབས་ཀྱི་འདུག་ ཡིན་ནའང་ཡོང་དགོས་རེད་ལས་བ་གཅིག་ལྟས་
འགྲིག་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག་ དེར་ཆ་རྒྱུན་བསྟན་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་ དཔེ་མཚོན་དུ་ད་ལྟ་བོད་མིའི་
སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་ V-TAG ལྟ་བུ་བརྒྱད་ནས་ཞུས་ན་གཞོན་སྤྱི་ས་ ༡༠༠ མ་ཟེན་ཅུ་ཞིག་གིས་མཉམ་ཞུགས་བྱས་
ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་ལས་གཞི་གང་མང་མང་ཞིག་བརྩམས་སྤྱོད་ན། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་
འདྲ་གང་མང་མང་ཞིག་བརྩམས་སྤྱོད་ན་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་བསྟན་ན་གཞོན་སྤྱི་ཀྱིས་དོ་སྣང་འདུག་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་རེད་
བསམ་ཀྱི་འདུག་ ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཆ་རྒྱུན་མང་བ་བསྟན་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་འགན་ཞིག་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་ དེ་དང་མཉམ་དུ་
གནད་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་། གཙོ་བོ་དེ་བོད་ནང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གཅིག་ག་རེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལས་
ན། དེ་རིང་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཞིག་གི་རོ་སྤོད་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་སོང་། བོད་ནང་གི་བཅའ་སྟོད་སྟོབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དང་། མ་འོངས་པར་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་གང་འདྲ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེ་ལ་གཅིག་བལྟས་དུས་སྐབས་ལ་
དེས་ང་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་དཀའ་ངལ་སྤྱད་སའི་དཔེ་བཞག་ས་ཁ་ཤས་ཞིག་ཡོད་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་ མི་སེར་
སྤེལ་ལུལ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Colonial ཀྱི་འགོ་སྟངས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་ནང་ལོགས་ལ་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
དཀའ་ངལ་ག་རེ་ག་རེ་སྤྱད་ཡོད་མེད། དཔེ་མཚོན་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ན། རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་དཔེ་མཚོན་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་།
རྒྱ་གར་ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་གི་ནང་རྒྱ་གར་ལ་བལྟ་དུས་ག་རེ་ཡོད་རེད་ལས་ན། ཨིན་སྐད་རྒྱག་མཁན་ལ་ཡག་ག་
བཅི་རྒྱ་དང་། སོ་སའི་ལུལ་སྐད་རྒྱག་མཁན་ལ་ཡག་ག་མ་བཅི་བའི་འགོ་སྟངས་ཞིག་ཡོད་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་ལས་ན། ལོ་
ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་ཨིན་ཟིའི་མངའ་འོག་དུ་བསྟན་དུས་སྐད་ཡིག་ཁོ་རང་དོ་སྣང་གི་འགོ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་རེད།
དེ་ཆོད་ནང་འཇུག་བ་གང་འདྲ་གཏང་དགོས་ཡོད་མེད་དེ་ཁོ་རང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་ལོགས་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་
ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་དཀའ་ངལ་ས་བརྒྱབ་དུས་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་ཚོས་མཐུག་མ་འཆར་གཞི་དེ་ཆོད་ལྟ་ནས་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་

བསམ་གྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྱི་ཐོད་པ་ཆང་མར་རྒྱ་ཡིག་སློབ་རྒྱ་དང་མང་པོ་ཞིག་
 དེ་སྡོན་ཞུས་པ་ལྟར་ཐོད་པ་འདི་དོ་ཐོ་དེ་ཅ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་འབད་བཅོམ་བྱེད་དུས། ཐོད་པ་འདི་དོ་ཐོ་དེ་ཅུར་གང་འབྲས་སྡོད་དགོས་
 རེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཅུར་གང་འབྲས་ར་ཆོ་ཐོད་པ་ཡིན་པའི་ནམ་པ་སྟོན་རྒྱ་དེ་ཐོད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་དེ་ཆོ་ཆང་མ་རྒྱ་
 ཡིག་ནང་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་འགྲིག་གི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ Deprogramming
 ཁོ་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་རྒྱུས་འོག་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་གང་འབྲས་གང་འབྲས་སློབ་ཆན་
 གང་འབྲས་གང་འབྲས་བསྐབ་གྱི་ཡོད་མེད་དེ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་ར་ཆོས་ཁོ་རང་ཆོར་དོ་སྡོད་གང་འབྲས་བྱེད་དགོས་མེད་དེ་ཆོ་ར་
 ཆོས་ད་ལྟ་ནས་ག་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་ན། མ་འོངས་པར་ད་ལྟའི་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུ་དེ་ར་ཆོས་སློ་རྒྱལ་རྒྱ་ལའ་ནའང་རེད། དེ་རྒྱལ་
 སྲིད་སྲིངས་ཆའི་སྟེང་མ་འགྲིག་པའི་གནས་སྟངས་དང་དེ་འབྲའི་ཐོག་ལ་ར་ཆོས་ལས་འགྲུལ་སྟེལ་རྒྱ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་
 ནའང་དེ་སྟེལ་བ་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་དེ་དང་མཉམ་དུ་བྲིས་སུ་དེ་འབྲས་ནས་ཐོན་པའི་ཐོད་པ་དེ་ཆོ་ཅུར་ཐོད་པར་བསྐྱར་བར་ར་
 ཆོས་ལས་འགྲུལ་ག་རེ་ག་རེ་སྟེལ་དགོས་འདུག དེ་འབྲའི་ག་སྒྲིག་ག་རེ་བྱེད་དགོས་འདུག དེ་ཆོར་ར་ཆོས་བསམ་སློ་གཏོར་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་འདོད་པ་བྱུང་སོང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ད་ལྟ་ཐོད་ནང་ལ་བྱ་རའི་གནས་ཚུལ་ (Surveillance) དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ལའ་གྱི་
 རེད། དེར་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་འདུག དཔེ་མཆོན་གཅིག་ག་རེ་འདུག་ལའ་ན། ཉེ་ཆར་བྱི་ཆེ་ ༤ ཆེས་ ༡༥
 ཉིན་མོར་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲིམས་གསར་པ་ཞིག་ལག་བསྟར་ག་རེ་བྱས་ཡོད་རེད་ལའ་ན། དེ་ད་ལྟ་འདས་ག་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་
 བཞག་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ག་རེ་རེད་ལའ་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ New Digital Identity System རྒྱ་རྒྱ་
 ག་རེ་ཐེད་སྡོད་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་མི་རེ་རེ་ལ་ཁ་བྱང་རེ་རེ་བཟོ་རྒྱ་དེ་འབྲའི་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལག་བསྟར་བྱས་
 ཆར་ན་ཐོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཐོད་པ་སུ་ཡིན་ནའི་རྒྱ་བེད་སྡོད་གཏོར་བའི་སྐབས་ལ་དེ་འབྲའི་ཞིག་ལ་མཐུད་དུས་རྒྱ་རྒྱ་མི་འབྲ་
 བ་གང་དུ་འགྲོ་ནའང་བྱུང་པར་ཆགས་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་རྒྱ་ཆང་མའི་ལག་བསྟར་གཅིག་དང་ཡིག་ཆ་གཅིག་གི་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་
 དུས་དམ་བསྐྱགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་རེད་ལ། བྱ་ར་བྱ་རྒྱུ་ཉིན་ཁའང་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་འབྲའི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ག་རེ་འགྲོ་ཡི་འདུག་ལའ་ན། ད་ལྟ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཐོང་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཐོད་ནང་ལ་ཡུལ་སྐོར་སློ་འཆམ་
 པ་ཡིན་རྒྱུ་དང་དེ་འབྲས་མང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་འགྲོ་དུས་སྐབས་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་འདུག
 སྡོན་མ་ཡིན་ན་མཐུན་ལ་དམག་མི་དང་དམག་སྐར་དེ་འབྲའི་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་ར་དང་དེ་འབྲའི་འབྲུལ་ཆས་
 གྱི་རིགས་ནས་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་དུས། དེ་དུས་ར་ཆོས་ཐོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དེ་རྒྱལ་སྲིད་སྲིངས་
 ཆར་འགྲུལ་བཞེད་གང་འབྲས་རྒྱལ་གི་ཡིན་ནམ། དེ་ར་ཆོས་ད་ལྟ་ནས་ག་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱ་དང་དེའི་སྐར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་དེ་འགོ་
 ནས་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་འགོ་འཛུགས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེ་གཅིག་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། ཤུགས་
 རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་པ་ཡར་འཕེལ་ལག་སྟེན་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ལ་ཆོག་འགའ་ཤམ་
ལེག་ཞུ་ཡོད། དང་པོ་དེ་ག་རེ་ཞུ་ཆུ་ཡིན་ཞུས་ན། ཉི་མ་འགའ་ཤམ་ཀྱི་སྒོན་ལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཅུག་ས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་
འཁོར་བའི་མཛད་སྒོ་དེ་ལྟ་སར་ཆོག་ས་ནས་ཀྱང་དབྱང་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་གིས་སྐད་ཆ་དོག་དོག་དེ་ག་རེ་བཤད་རེད་ཞུས་ན།
མཛད་སྒོ་དོ་མ་དེ་པོ་བྱང་པོ་ཉ་ལའི་མདུན་ཐང་ལ་ཆོག་ས་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ལ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་། ཡག་པོ་བྱང་
ཡོད་ཅེས་ལབ་བ་རྒྱང་རྒྱང་རེད་འདུག དེའི་ནང་གི་བཀའ་སློབ་དོག་དོག་དེ་དོན་ཚན་ལྟ་འདྲ་པོ་ཞིག་འདུག་བསམས་སོང་། དེ་
ཆོད་དོན་ཚན་ལྟ་དེའི་འགོ་དེར་ག་རེ་བཤད་འདུག་ཟེར་ན། གློ་བཟླ་འགྱུར་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཉང་ལ་དགའ་
ཞེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཉང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་བཤད་ཡོང་དུས་ང་ལ་ཆོར་བ་གང་འདྲ་
བསྐྱེད་ས་སོང་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་བོད་ནང་གི་མི་དེ་ཆོས་ཉང་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཉང་གི་རྗེས་
སུ་འབྱུང་གི་མེད་པ་དང་། ཁོ་རང་ཆོས་ག་ཆོད་མི་དགོས་ག་ཆོད་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་རྗེས་ལ་འགྲོ་ཡི་མེད་པའི་ནམས་བ་
གསལ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་ཞེས་འདི་ཞུ་ཆུ་ཡིན། དེ་ག་ནང་བཞེན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཅུག་ས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་འཁོར་
ཡོད་རེད། བོད་ལ་ཡར་རྒྱས་ཞེ་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལ་འཛུགས་སྐྱོད་ཞེ་པོ་བྱས་ཡོད། ཡག་པོ་ཞེ་པོ་བྱས་ཡོད་
ཅེས་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་དེ་རེད། དཔེ་ཆ་བཞག་ན། བོད་མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་གཅིག་ལྟ་མ་ཡིན་པ་བྱས། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
གཅིག་ལྟ་མ་ཆ་བཞག་ན། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཅིག་ལྟ་ནས་གཏོར་ཁ་དང་དངོས་རྒྱས་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་རྗེན་ལ་སོགས་པ་མར་རྒྱ་ནག་ལ་དཔོར་སོང་བ་དེའི་རིན་འབབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཀྱང་བོད་ལ་ཡར་བཏང་ཡོད་
མ་རེད། དེ་ཆོག་ཐག་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་ཞུ་བྱུ་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོ་དེར་སང་རིགས་གཅིག་གིས་བོད་ལ་ཡར་རྒྱས་ཞེ་པོ་ཞིག་བཏང་
ཡོད་རེད། འཛུགས་སྐྱོད་ཞེ་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་རེད། ལམ་ག་ཞེ་པོ་བཟོས་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་བྱས་
འདུག་ཟེར་མཁན་རིགས་གཅིག་ཡོང་གི་འདུག ལོ་རྒྱུ་པའི་ནང་ལ་འདུག གཞོན་པའི་ནང་ལ་འདུག ཡིན་ནའང་ཆོར་མ་རྒྱག་
ཅིས་རྒྱག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཆོད་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དཔོར་སོང་བ་དེ་ག་ཆོད་ཅིག་རེད་འདུག་
དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ཞིག་བཞེས་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་འདུག་དང་མི་འདུག དེ་ནས་ར་གསལ་པོ་འཕྲོད་
ཡོང་རྒྱ་གཅིག་དེ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གཅིག་དེ་དྲིང་རིའི་ས་ཡོམ་རེད། དྲིང་རིའི་ས་ཡོམ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲིལ་
བསྐྱེད་ལོག་པ་སྤེལ་ནས་བོད་ནང་ལ་སྦྱིད་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་མི་དེ་ཆོར་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅིག་འདི་ནས་བརྟོལ་བ་རེད། དེ་དེ་རིང་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཞུ་ཆུ་འི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་། དྲིང་རིའི་མི་
མང་གི་མདོག་དང་ཁ་གདོང་ལ་གཅིག་སྟོན་དང་། ཁང་པ་དེ་ཆོར་གཅིག་སྟོན་དང་། ཡར་རྒྱས་བྱེན་འདུག་གམ། ས་ཡོམ་དེ་
རྒྱག་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་འགྲོགས་ལ་ཤར་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འཛུགས་སྐྱོད་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད། ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད་ཅེས་
ཟེར་བ་ཆོར་མ་སྐྱེག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་གིས་མཐོང་བ་རེད། འདི་ཞུ་ཆུ་ཡིན། དྲིང་རིའི་ས་ཡོམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐོང་
ཐུབ་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་གཅིག་འདི་རེད། མི་དེ་ཆོད་ཁ་སྐྱབས། ཁང་པའི་བཟོ་ལྷ། མིའི་བཟོ་ལྷ། ག་རེ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་

ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་ནང་ལ་ཉམ་ཐག་ལ་བ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པེད། ཉམ་ཐག་ཡིན་ཟེར་སྟོང་མཁན་དེ་ཚོར་སྟོང་ས་དེ་ལས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་
 བཙན་ཁྲོལ་ནང་གིས་བཅོས་བཞག་ཡོད་པེད། དེ་དེ་རིང་ཆོག་ཐག་ཚོད་པའི་ཐོག་ནས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱོ་ལོ་བྱས་ནས་དེ་ཚོ་
 དུས་ཚོད་འདི་ལ་འང་བསྐྱད་ཡོད་པེད། གཉིས་པ་དེར་དེར་རིའི་ས་ཡོམ་ཐོག་ནས་ག་རེ་མཐོང་སོང་ཟེར་ན། དེར་རི་ལ་ས་ཡོམ་
 རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་བྱས་ནས་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་དེའི་ནང་ནས་མདོ་སྟོང་སྟོང་གི་མི་
 དེ་ཚོས་རྒྱ་དང་དངོས་པོ། མི་དང་ག་རེའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་སྟོས་གཏོང་ཆ་ཆང་བྱས་ནས་དེར་རིའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེབས་ཡོད་
 པེད། དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པེད་ཟེར་ན། ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་དང་
 ཡི་གེ་ཅ་མེད་ག་ཚོད་བཏང་། བོད་པ་ནང་ཁུལ་ལ་དབྱུག་ཤིང་ག་ཚོད་ཅིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་གནད་ལག་ག་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས་
 བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ག་རེ་ལ་བ་པ་ཡིན་ནའང་ཆང་མ་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྲིལ་གྱིས་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་
 སྤྲིལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་། དེ་རིང་འདི་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་།

དེ་ནས་དེ་རིང་གོང་དུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་། གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཞུ་རྒྱ་དེ་ལས་སྤྱོ་པོ་ཞིག་ཅ་བཅིང་
 ནས་རེད་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་ བོད་ནང་ལ་རྩ་བ་གི་གནས་སྐབས་པེད། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་བ་དེ་བཙན་ཁྲོལ་ནང་ལ་
 མཐོང་གི་འདུག་ འདི་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་། ང་ཚོའི་མི་རིགས་དེ་གསོན་དང་གནས་ཟེར་བ་དེ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡིན་ན་སྐད་དང་
 ཡི་གེ་ཟེར་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པེད། དེ་གཉིས་དེ་ང་ཚོས་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ལ་ག་ཚོད་ཅིག་བདག་པོ་རྒྱག་ཐུབ་འདུག་
 ལོ་འགའ་ཤས་སྟོན་ལ་ལྷ་ལྟ་བུ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་རྩ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་སྟོབ་ལྷའི་མཛད་སྟེའི་ཐོག་ལ་གསུངས་ཡོད་པེད། ང་ཚོར་ལོ་
 དྲུག་ཅུའི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་གི་གཏོང་ཡིག་ཡག་པོ་ཞིག་འབྲི་ཐུབ་མཁན་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་དེ་གསུངས་ནས་ལོ་འགའ་ཤས་
 ཤིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ཡོད་མ་པེད། དེ་འབྲའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པེད། དེ་ང་ཚོ་ཆང་མས་བྲན་གསོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་མ་གཏོགས། གཅིག་གི་གཅིག་ལ་མཛུབ་ལོ་འཛུགས་ས་གང་ཡོད་མ་པེད། གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་འགྲོ་ཡོད་དུས་སྐད་ཆ་
 བར་པོ་བཞད་དགོས་པེད་སྟེ། ང་ཚོ་འབྲའི་ཡིན་ན། དང་པོ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་བཅོལ་བ་པེད་ཟེར་
 བ་ཅིག་དང་པོ་སྐད་ཆ་འདི་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོས་ཡོང་བ་དེ་ང་ཚོའི་ལུང་བར་ཐ་རྒྱ་འཐུང་
 རྒྱ་མེད་ནས་ང་ཚོ་བོས་ཡོད་མ་པེད། ང་ཚོའི་ལུང་བ་མིས་འཕྲོག་ནས་འདིར་བསྐྱེབས་ཡོད་པེད། དེ་ནས་ཡང་བརྟེན་རྒྱ་ཡོད་མ་
 པེད་ཅེས་ངོ་སྟོང་དང་པོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཐམ་པས་ངའི་ཁང་པ་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ ངའི་ཞིང་ཁ་
 འགྲིག་གི་མི་འདུག་ ངའི་སའི་རྒྱ་འགྲོ་ས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ དེ་རྒྱང་རྒྱང་མ་གཏོགས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་བཞད་
 མཁན་དང་རྩི་བ་གཏོང་མཁན་ཉ་ལམ་དགོན་པོ་པེད་འདུག་ དེ་ང་ཚོ་བཙན་ཁྲོལ་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་
 དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་པེད་འདུག།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རྩ་བ་གངས་རི་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རྩ་བ་གངས་རི་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དེ་རིང་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གི་གནས་སྐབས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ཀྱི་གསར་བ་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་ཡིན་ཅང་ཆགས་ཤིག་སྒངས་བ་ཡིན། མདོར་བསྡུས་ན། ངས་འདི་ནང་ནས་ག་རེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་ལས་ན། རྒྱ་ནག་གུང་ཁུན་ཉང་གིས་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཅ་མེད་བཙོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྏ་ལོད་ཞུ་ཡིན། ངས་དམིགས་བསལ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞུ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག འདིའི་ནང་ལ་བཀུར་འོས་ཤུག་རོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་བྱས་ཏེ་ཞེ་དག་ཡག་པོ་གསུངས་སོང་བས་དེར་རྒྱ་མཚོར་ཞུ་ཡིན། འདི་ནས་རྒྱ་ནག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་ཏོག་ཅམ་ལྷོག་ཕྱོགས་ཡོད་རེད། དེ་སྤངས་ཞུ་འདོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་བཀའ་སློབ་གནང་སྐབས་རེད། མི་མང་གི་བསམ་སྒྲོ་འབྱེད་སྐབས་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་དུ་རྒྱ་ཁག་གི་ནང་དུ་འབྲུ་ཟེར་ནའང་ཆོག་དེ་འབྲུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ནམ་ནམ་གཞིར་བཞག་ག་རེ་ལས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ན། བཅན་ཕྱོལ་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱིས་འཛོན་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེས་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཅ་མེད་བཙོ་ཡི་ཡོད་པ་རྒྱང་རྒྱང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་བཅན་ཕྱོལ་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱིས་ཉང་སངས་བའི་འཐབ་ཅོད་རྒྱབས་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཚོད་ ༩ པ་ནས་བཟུང་ཉེ་དགོང་མོ་ ༥ པར་དུ་གང་གི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་ཡིན་ནའང་ད་རེས་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་འཛུམས་པ་དེ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཆེད་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། འཐབ་ཅོད་ལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་ད་བར་དུ་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་འཐུས་ཤོར་བཏང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ལྷག་པར་དུ་བཅན་ཕྱོལ་སྤྱིག་འཇུགས་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག ང་ཚོ་བཅན་ཕྱོལ་ནང་ནས་ཡར་འཆར་ཡོངས་བྱུང་མཁན་རེ་བྱང་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་ལ་དེ་ཅམ་དོ་སྒྲུབ་མེད་ནས་ཁགས་ཤིག་དཔེ་མཚོན་བཟུང་ནས་བཅན་ཕྱོལ་ནང་ཅི་གང་འཛོན་ཀྱི་མེད་པ། སྐད་དང་ཡི་གེ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ཞིག་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བགྲངས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ངས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ང་ཚོར་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མ་རེད། རྒྱལ་བ་སྐུ་མེད་བཅུ་བཞི་པས་དབུ་འཁྱེད་པའི་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་ད་བར་དུ་ཉ་ཅག་ཉ་ཅག་བསྐྱད་པ་དེ་ག་པར་གཅིག་ལ་བྱས་ཡོད་རེད། སུའི་བཀའ་ཤིན་རེད། འདི་ཆང་མ་ང་ཚོས་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་ལ་སྒྲིན་གཅིག་ག་རེ་ཡོད་རེད་ལས་པ་ཡིན་ན། སྐད་དང་ཡི་གེ་ང་ཚོས་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞེ་དག་མེད་སྟེ། སྐད་རིགས་གཅིག་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། ཁ་རི་ཁ་ཐུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དེ་ཚོར་ཉན་ཀྱི་མ་རེད་མདོག་མདོག་བཤད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉ་ཅག་ཉ་ཅག་ཤེས་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྐད་རིགས་གཞན་པ་ཤེས་ནའང་འདྲ། མ་ཤེས་ནའང་འདྲ། ག་རེ་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། དཔེར་ན། ར་ཤི་ཡའི་སྲིད་འཛིན་ཕུ་ལོན་ལྷ་བྱུང་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཨིན་ཟེའི་སྐད་ཉ་ཅག་ཉ་ཅག་རེད་འདུག་གླ། ག་པར་སོང་ནའང་ཨིན་ཟེའི་སྐད་བཤད་ཀྱི་འདུག ཁོ་རང་གི་སྐད་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིང་ཕིང་ལྷ་བྱུ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་

ད་བར་དུ་ཁ་གཏང་གཅིག་ས་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་སྐད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་ཡི་འདུག དེ་རིགས་ང་ཚོས་ཉོག་ཅམ་དོ་སྤངས་ཐེང་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས་པས་སྐད་དང་ཡི་གེ་དགོས་རེད་ཅེས་ཞེ་པོ་བཤད། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་ཡིག་མི་སྣ་ལ་མཐོང་མེད་པ་བྱས། སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་ནང་ལ་ཉོག་ཅམ་ཞིན་རྗེ་དགྲུག་དགྲུག་བཏང་ན་ཉོག་ཅམ་གཟེ་བཟིང་ཆ་པོ་འབྲ་པོ། ཉོག་ཅམ་ཡིན་མཛོག་འབྲ་པོ། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་བཙུགས་ནས་འདིར་བཤད་ཀྱི་འདུག སྤྱི་སྐད་འབྲ་པོ་རྒྱག་གི་འདུག དེ་རིགས་ཆང་མ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། སོ་སོ་སོ་སེའི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་ལ་མཐོང་མ་བཞག་པ་ཡིན་ན་གཞན་པས་གཞག་གི་མ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་ཀྱི་འདུག

དེ་ནས་ངས་འདི་ནང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུག་ལ། བོད་ནང་གི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་འདི་ཉ་ཅང་གིས་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་ཆར་གྱི་སྤྱི་སྤྱུག་ས་ནས་ཁྱོས། རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱུ་ཟེར་བ་ནས་རྒྱུ་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ནང་གི་སྐད་ཆ་དེ་ག་རང་རེད། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྤུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བཙུ་ལ་མེབས་ཡོད་རེད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ལྟ་ག་བཞུགས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དེ་ང་ཚོར་གཏམ་བཟང་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་གྲོ་སྤྱི་ག་རེ་ཐེང་དགོས་ཀྱི་འདུག མ་གཞི་བཀའ་ཤག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཀའ་རྒྱོན་རྣམས་པ་ཆོ་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ལོགས་ལ་མེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དངོས་གནས་བྲང་གནས་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཀྱི་འདུག རྒྱགས་རྒྱག་གི་འདུག བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་སྐད་ལ་དཀའ་ལས་ཞེ་བྲག་རྒྱག་གི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོ་གྲོས་ཆོགས་འཕྲུས་མི་ཆོ་ཡིན་ནའང་པར་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཁྱེད་གཏམ་ལ་དེ་ག་སེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། འགྲོ་སོང་འགྲོ་བརྒྱུག་གཏོང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། དཀའ་ལས་ཤིག་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཁ་ཆ་དགོས་གཏམ་ཀྱི་ཐེང་དགོས་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། མ་འོངས་པར་ཡར་ལྷོད་དཔེ་སྤྱི་ཐེང་བཙུ་བཞི་པའི་ཡང་སྤྱི་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་བྲང་དེ་ལག་པ་འཆང་བ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་པ་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་བྱུང་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོའི་ཆེས་ཇ་བྲག་གི་ལས་འགུལ་ཞིག་དེའི་སྐད་ལ་ཐུག་བསྟུན་ཡོད་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་ཤག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་མཛད་གཅི་རྣམས་པ་ཆང་མས་དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱུ་ལས་བསྐྱོན་དང་སྐྱོན་བཞིན་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ལྷག་དུ་ང་ཚོས་དེའི་སྐད་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་ནས་དངོས་གནས་བྲང་གནས་ངས་ད་གིན་ཁྱེས་པ་ལྟར་གྲོ་སྤྱི་སྤྱུག་ས་ནས་ཁྱོས། རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱུ་ཟེར་བ་ནང་བཞིན་མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་གིས་ག་པར་ཞིག་ལག་པ་བཅང་བ་ཡིན་ནའང་དེར་རྒྱ་པ་མེད་པ་ཞིག་ལྷག་པར་དུ་གཞུང་དང་གཞུང་གི་བར་ལ་ང་ཚོ་འཕྲུས་མི་རྣམས་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁྱེད་གཏམ་འགྲོ་ནའང་རེད། མ་འོངས་འཕྲུས་མི་སྤྱི་དང་སྤྱི་འདིའི་ནང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། བདེ་སྤྱུག་གི་ལས་འགུལ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་རྒྱོན་རྣམས་པ་སྤྱི་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ད་ལྟའི་ཆེས་ཇ་བྲག་གི་ལས་འགུལ་ཞིག་དེ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ང་ཚོས་ཉ་ཅང་ཉ་ཅང་ཐིག་བཟོས་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་མང་གཞི་དེ་ཆགས་བསྟུན་ཡོད་རེད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཅི་མཆོག་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་པ་གང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་འདུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་འདུ་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༡ པ། བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་ལ་ཆ་ཤིས་ལེན་རྒྱུ། དང་པོ་དེ་ལ་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆོན་ལུ་བར་ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་ ༡༥ པའི་སྐབས་སུ་ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ཡའ་སྤྲིད་སུ་མཐུན་ནས་ཐེབས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་ཐོབ་པ་དེར་བཀའ་བློན་ཆེ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་བསྐྱར་དུ་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ག་རེ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཆང་མས་དེར་དགའ་འོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན་དུས་དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོས་བསྐྱར་དུ་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེ་ག་ནང་བཞེན་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ནས་ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཡའ་སྤྲིད་ཐོག་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤིས་ལེན་རྒྱུའི་འབད་བཅོལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེས་མ་ཟད་མ་འདས་པའི་ཡའ་སྤྲིད་ཟེར་བ་སོགས་ཐེ་བྱས་འདྲ་མིན་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བཏང་ནས་འབད་བཅོལ་མང་པོ་བྱས་སོང་། དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྟོ་བརྒྱབ་ཐུབ་པ་དེར་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་ག་ནང་བཞེན་བོད་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་འཁུར་ཡོང་བ་དེ། སོ་སྐྱར་རེ་ཞིག་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་འཁྲེང་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཁལ་འདྲ་པོ་ཞིག་མ་རེད། སོ་སོ་ཡིན་ནའང་དེ་ཁལ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། རྩ་བའི་ལབ་དུས་ཆང་མས་ཤེས་ཀྱི་རེད། རྩ་བའི་ལབ་པའི་གནས་སྟངས་དེ། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་འཐུས་ཆང་མས་ཆ་ཤིས་ལེན་དང་མ་ལེན་འདྲ་མིན་སྟོན་ཆོགས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཆ་ཤིས་ལེན་མཁན་གྱིས་ཡའ་ལངས་ནས་བཤད་པ་དེར་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མ་ལེན་མཁན་གྱིས་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་མེད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དེ་སོ་སོ་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆང་མས་ཆ་ཤིས་ལེན་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཆ་ཤིས་ལེན་ཀྱང་མ་ལེན་ཀྱང་ཆང་མས་དེར་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཡོད་རེད། ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལྷག་པར་དུ་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་ནས་མཉམ་ཞུགས་ངེས་པར་དུ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཆབ་སྤྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་འདི་གོང་གི་སྤྱི་འཐུས་ཕྱག་རྒྱ་ཤིག་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། ང་ཆོ་ཆབ་སྤྲིད་ཀྱི་སྐབས་བཅོལ་བ་རེད། ཟ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་མེད་ནས་ཡོང་བ་མ་རེད། དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སོ་སོས་ག་པར་འགྲོ་ནའང་འདི་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོ་ཟ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་མེད་ནས་བཅོལ་བྱེད་པ་མ་རེད། ད་ལྟ་གྲོས་ཆོགས་འཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་འབྲིག་མ་འབྲིག་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་ལྷག་པ་ང་ཆོས་ཆབ་སྤྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགན་གཙོ་པོ་དེ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་རེད། སྤྲིད་སྐྱོང་ཞེས་མིང་ག་རེ་བྱས་ནས་བཏགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་སྤྱི་དབང་ཆ་ཆང་མར་ཅིས་སྐྱོད་གནང་བའི་གཞུག་ལ་སྤྲིད་སྐྱོང་ཞེས་པའི་མིང་

དེ་ཐོབ་པ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགན་གཙོ་བོ་ཆ་ཚད་སྲིད་སྲོད་ལ་སྤྱད་ཡོད་རེད། བོད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་
 གནས་སྤྱད་ཆ་བཤད་ཡོད་དུས་ངས་ད་གིན་ཞུས་པ་ནང་བཞེན་རེད། དེ་སྟོན་གྱི་ཆུ་ ༣ པའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་སྲིད་སྲོད་འདི་
 བསྐྱེད་པ་བ་དང་ཐོན་ཕྱིན་རེད། དེས་མ་ཟད་དེ་སྟོན་གྱི་ཆུ་ ༤ པའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་བྱེད་ཀ་གནས་ཐོན་ཕྱིན་རེད། ད་ལྟ་འདིར་འགོ་
 བཅུག་པ་བ་དང་ཐོན་ཕྱིན་རེད། འདི་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། སྲིད་སྲོད་གཙོ་བོ་བཀའ་ཤིག་ཡོད་པ་རྒྱུ་ལྟར་ཆོག་གིས་འགན་ལེན་
 དགོས་རེད། བོད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ལ་བ་དུས་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་ཡར་ཞིག་ལངས་ནས་བཤད་པ་ཅམ་གཅིག་ལུས་འགྲིག་
 གི་ཡོད་མ་རེད། རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱས་རྒྱུ་ར་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྤྱི་འཐུས་ཚོར་མས་བཤད་
 པ་དེ། འདྲི་སྲོད་བཀའ་ཤིག་གནས་རེད། སྲིད་སྲོད་གི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཉན་དགོས་ཀྱི་རེད། གཅིག་བཤད་
 ཀྱི་འདུག་བསམ། ཅི་བ་འདི་ཡི་འདུག་བསམས་ནས་ཡར་ལངས་ནས་ཕྱིན་པ་དེ་འགན་འཁུར་གྱི་མེད་པའི་རྟགས་རེད། དེ་འདྲ་
 ཡིན་དུས་དེ་རིང་ནས་ངས་པར་དུ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ལ། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་
 གནས་ངས་པར་དུ་འགན་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤིག་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ལེན། ལན་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་བསམས་ན་ལན་
 འདེབས་བྱེད་དགོས་རེད། བཀའ་ཤིན་མེས་བྱ་ཐོག་ལ་ཁ་སང་སྐར་མ་ལྷ་མ་གཏོགས་མི་འདུག་ལ་བ་ནས་སྤྱུག་སྤྱད་བརྒྱབ་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། གཙོ་བོ་དེ་བོད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ཐོག་ལ་སྤྱད་ཆ་ཡོད་དང་། བོད་ནང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་དེ་ག་རེ་ཆགས་
 འདུག་དེའི་ཐོག་ལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་འདུག་བོད་རྒྱ་གྲོས་ཚོའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ག་
 རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ད་ལྟ་སྟོན་སྲོད་ནང་གསལ་བ་བཞེན་ཉེ་ཆར་ལོ་གཅིག་དེའི་ནང་གྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཆུ་ ༤ པ་ནས་འགོ་
 བཅུག་པ་ནས་ཆུ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་གོ་འཛོམས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་དགོན་པའི་དགོན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་སྤུལ་སྤྱོ་མཆོག་སྤྱི་
 བཀོངས་པ་བྱུང་རེད། དེ་ག་ནང་བཞེན་མགོན་པོ་སྤྱིད་སྤྱོད་མཆོད་ཐུག་མ་སྤུལ་པར་བརྟེན་རང་གི་རྒྱུ་དགོས་པ་བྱུང་རེད། དེ་
 ཆོ་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་རེད། བོད་ནང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ད་ལྟ་ར་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་རེད། མ་ཤེས་པ་བོད་
 ནང་ག་ཆོད་ག་ཆོད་ཡོད་རེད། སྲིད་སྲོད་གི་མིང་གཅིག་ལུ་འཁུར་བ་ཅམ་གྱིས་འགྲིག་གི་མ་རེད། གཙོ་བོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་
 འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྲིད་སྲོད་ཞེས་པའི་མིང་གསལ་བ་དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་བཏགས་རེད། ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཞུ་འདོད་
 བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་སྲོང་བ་ཅམ་གྱིས་ར་
 ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགའ་སྤྱང་དང་དགའ་བསུ་འདྲ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་སྐྱོང་སྐབས་ཐོག་ནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 ཡིན་ས་རེད། ངས་ཞེ་དྲག་ཤེས་ཀྱི་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་དེ་ངས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་མི་འདུག་གནད་འགག་ཆེ་བ་དེ་
 བོད་ནང་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ག་རེ་རེད། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་
 མོལ་བྱེད་མ་སྤུལ་ན་ར་ཆོས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་སྤུལ་པར་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད། གཏན་འཇགས་ཀྱི་ཆོག་ས་
 རྒྱུར་ཞིག་བཅུགས་ཡོད་རེད། དེ་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཁལ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཆོག་ས་མ་བསྐྱད་པར། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཡོད་པར་ག་རེ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྩ་ནས་ག་རེ་ལས་སྤྱོད་ཞུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ནའང་ཞུས། ཆོག་ས་མི་ཡག་པོ་
 མེད་ན་ཡག་པོ་བཅུག་ཆོག་ས་མི་གསལ་བ་བཟོས། མིང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་ལ་དེ་འདྲ་བཞག་བསྐྱད་ན་པན་ཀྱི་
 མ་རེད། ར་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་མ་སྤུལ་པ་ཡིན་ན་ར་ཆོ་འདི་ལྟར་ག་

དུས་ཡིན་ནའང་ལྷག་ཆུ་རེད། བཅན་ཁྱོད་དུ་གྲུ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་ཟིན་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་དུང་འདི་ལྷ་ར་མིང་ཞིག་
འཁུར་ནས་བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་བར་དུ་དེར་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འདི་ལྷ་ར་ཡིན། དེ་ག་ནང་
བཞིན་བོད་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་སེལ་སྐབས་ཆུར་འཛིན་སྐྱོར་གི་སྤྱིད་སྐྱོར་རེད། བོད་ཆུ་འབྲེལ་མོལ་ནང་ལ་ཡོད་བསྐྱད་པ་
ཆང་མས་འགན་ཡག་པོ་སྒྲུངས་ནས་བོད་ཆུ་འབྲེལ་མོལ་སྐབས་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་སྐབས་ན་མ་གཏོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་ང་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་སྐབས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ཐག་བཅད་ནས་ནན་པོ་བྱེད་ནས་ལྷ་ཡི་ཡོད།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་སྐོར་ལ་ང་རང་
གིས་བསམ་ཚུལ་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལྷ་ར་ཡིན། ང་ཆོར་བར་ལམ་ཞིག་ནས་གྲོས་ཆོག་ནང་ལ་འཆར་ཅན་གྱིས་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པ་ཀ་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་གི་ཐོག་
ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། ངས་ལྷ་ར་གཙོ་པོ་དེ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཐག་
གཅོད་བྱེད་ཐུབ་ཆུང་སྐོར་ལ་ང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་ཆུ་འདུག་ཁ་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ལ་གཞིགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་གནད་འགག་
ཅིག་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་ ང་རང་ཆོ་བཅན་ཁྱོད་སྤྱི་ཆོག་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ལྷ་ར་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གནད་
འགག་ཆེན་པོ་རེད་དེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ང་ཆོ་བོད་ནང་ལ་ད་ལྟ་ཆ་ལ་མི་འཕོར་ས་ལ་བདུན་ལྷག་གི་
སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གུས་ཅང་དེ་ལ་སྟོན་ནས་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་ན་ང་ཆོ་བརྒྱ་ཆ་ ༥ ཅམ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་
ཆོའི་བསམ་ཚུལ་དེ་གཞི་འཛིན་ས་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བཅི་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ལྷ་ར་མཁོན་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་འཐོང་པའི་སྐབས་དང་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས། ང་རང་ཆོ་སྤྱིངས་ཆ་འདི་
ལ་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོའི་གནས་སྟངས་དང་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དེ་ཡང་གཅིག་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་དམ་
ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། ང་རང་ཆོས་ཆབ་མཆན་ཞིག་ལ་བཅི་དགོས་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་དོན་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་གང་འདྲ་ཆགས་
ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་ལྷ་ར་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་དོག་དེ་ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་སྐད་ལ་མ་འོངས་པར་ལས་འགུལ་སྤེལ་པའི་
སྐབས་དེ་ལ་དོན་དག་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྐད་ལ་དང་པོ་ང་ཆོས་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་གཅིག་
བཟུང་དགོས་ས་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་ དེ་ག་རེ་ཡིན་ལམ་ན། ང་ཆོས་བོད་ནང་གི་མི་ཡིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཆུང་ཆད་གཞི་འདྲ་དེ་
ལ་ག་རེ་བྱེད་ཆུ་ཡོད་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ང་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ཆུ་ག་རེ་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མ་འོངས་པའི་
ལོ་ལྔ་དུག་བཅུ་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་བོད་ནང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིས་སྟངས་འཛིན་དང་རྟོག་ཞིབ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་
ཐུབ་ཆུང་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏང་ཐུབ་ཆུ་ཡོད་རེད་དམ། གཤམ་སྤྱིད་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་གནས་སྟངས་ག་རེ་

ཡིན་ནའང་གཞི་འཛིན་ས་ཞིག་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་གཅིག་མ་འོངས་པ་ལ་ང་ཚོས་བོད་ནང་དུ་
མང་ཚོས་འོས་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་སྐྱེའི་བསམ་སྒྲོག་གཏང་སྐྱོད་དང་གྲྭ་སྒྲིག་བྱེད་སྐྱོད་རེད་དམ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐར་ནས་ང་ཚོར་རྒྱལ་སྐྱོར་
ཐོབ་ཀྱི་རེད་དམ། རྒྱ་ནག་གིས་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ། བལ་ཆེར་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཡིན་ནའང་མ་གྲུས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་
དུས་ཁོ་ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་རེད། ཁོང་གི་
བསམ་ཚུལ་དེ་རེད་ལའང་ནས་བཤད་བསྟན་ན་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་མི་ས་ཡ་བདུན་ལྷག་གི་བསམ་ཚུལ་
རེད་ཟེར་ནས་བཤད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཏྲིག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བྱས་ཅང་དེ་
ངས་གནད་འགག་ཅིག་བརྟེ་ཡོད།

དེ་ནས་དོན་དག་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་ང་རང་ཚོས་བོད་དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐྱད་ས་ཁ་ཕྱོགས་དེ་འདས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
གངས་ཤིག་གི་ནང་ལ་འགྱུར་ལྷོག་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་བྱིན་རེད། དེའི་ཞིབ་ཕྲ་བཤད་དགོས་མ་རེད། དུས་ཚོད་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་
ནའང་ང་ཚོའི་ན་གཞོན་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ཚོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་ཁ་ཕྱོགས་སྐར་ལ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་སྐྱེའི་
གནས་སྟངས་ག་རེ་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་ན་གཞོན་དེ་ཚོས་འགུལ་སྐྱོད་ཅིག་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་
དུས་འགོ་འཇུགས་སྐྱད་ས་དེ་ང་ཚོའི་མི་ཁག་པས་བྱེད་སྐྱད་ས་དེ་རང་རེད་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་དངོས་གནས་ཀྱི་
ད་ལྟའི་ཚོའི་མི་རྣམས་པ་དང་ཁུན་པ། སྐས་འཁོགས་ཟེར་དགོས་ནའང་རེད། དེ་ཚོའི་བྱེད་སྐྱད་ས་རང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གི་ལམ་ག་
ཞིག་ལ་བསྐྱོད་ཐུབ་སྐྱེའི་འགོ་འཇུགས་ས་ཞིག་ཡིན་པའི་རེ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་དེ་ཁ་ཕྱོགས་ཡག་པོ་ཞིག་
འབྲིད་ཐུབ་དགོས་སྐྱོད་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། བཅོན་བྱོལ་ནང་ལ་སེམས་ཤུགས་ཡོད་མཁན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཟུར་དུ་གཡོར་ནས་རྩ་དོན་འཐབ་ཚོད་སྐར་ལ་ཁུས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གིས་རྒྱུད་དུ་བྱིན་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
ཡོད་རེད། དེ་ད་ལྟ་གཅིག་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་མ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ ༡༩༨༩ གི་ནང་ལ་བྱུང་བ་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་དེ་
ཡིས་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་སྤར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་སྐྱོད་གཅིག་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཀྱི་དེའི་བརྒྱུད་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་སྤར་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་སྐྱེའི་ཁ་ཕྱོགས་ཤིག་གི་ཐོག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་སྐྱེའི་སེམས་ཤུགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་གསོ་སྐྱོར་བྱེད་ཐུབ་
ས་རེད་དམ་ཐུབ་ས་མ་རེད། ང་ཚོར་དང་པོ་ཁོ་རང་ནས་པ་གིར་མཉམ་དུ་བསྟན་སྐྱོད་དང་མི་རག་གི་གནས་སྟངས་དེ་ཐད་
དེ་ཐག་རིང་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་དུང་སྐར་དེར་བསྟན་སྐྱོད་ཡོད་ཤིག་ཤིག་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་གཞོན་སྐྱེས་ཆང་
མའི་བསམ་སྒྲོག་དེ་འབྲེལ་གི་སྐར་ལ་པར་འགྱུར་བཞག་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། ད་ལྟའི་ཚོར་རྩ་བ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ག་རེ་བྱ་སྐྱེའི་སྐོར་བསམ་སྒྲོག་གཏང་དགོས་སྐྱོད་གནད་
འགག་ཅིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

མཐའ་མ་དེ་སྐད་ཡིག་གི་སྐོར་ལ་ཡིན། སྐད་ཡིག་སྐོར་ལ་པར་པོ་བཤད་ན་པན་ཐོགས་ཞེ་བྲག་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་
ནའང་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་རང་ཚོས་རྒྱུད་ཙམ་གས་བསམ་སྒྲོག་བཏང་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ག་རེ་རེད་བསམ་
ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། རང་བཅོན་བཤད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་མའི་ལམ་བཤད་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ཡིན་ནའང་སོ་
སོའི་བྱ་སྤྱུག་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་བསྐྱབས་ཡོད་རེད་དམ་བསྐྱབས་ཡོད་མ་རེད། གལ་སྲིད་བསྐྱབས་མེད་པ་ཡིན་ན་མི་

དེས་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་ནའང་རྩལ་མ་རེད། རང་བཅོན་བཤད་ནའང་རྩལ་མ་རེད། རས་དེ་བླ་གྱི་ཡོད་རེད། རྩལ་མཆོན་ག་རེ་
 རྩལ་ནས་ལབ་ན། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛུམས་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་ན། བོད་སྐད་རང་བཤད་ཐུབ་
 མཁན་ཞིག་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མར་སོང་ན་ང་ཆོས་བོད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་མི་
 དེ་ཆོའི་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་འགྲོ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གལ་སྲིད་བྱེད་ཀྱི་མེད་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ལངས་ཕྱོགས་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རས་སྟོང་བ་དང་རྩལ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་རྩལ་མཆོན་ག་རེ་བྱེད་ནས་ལབ་ན། གང་
 ལྟར་མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛུམས་ཡོང་ནས་བོད་ནང་ལ་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་པའི་བསམ་
 གྲོ་དེ་བཏང་ཡོད་མ་རེད། རྩལ་ཅང་དེ་མ་གཏོགས་སྤྱད་ཅག་དང་ཡག་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་
 བའང་དེ་གཅིག་མེད་པ་ཅུ་ཞིག་གིས་གང་ལྟར་མ་འོངས་པར་བོད་ལ་ལོག་རྒྱའི་བསམ་གྲོ་དེ་བཏང་མེད་རེད། གལ་ཏེ་བཏང་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནང་མི་བོད་སྤྱད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱའི་གནས་སྤངས་ཤིག་དགོས་
 རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་འདྲིའི་ཐོག་ནས་དེ་ཞེ་པོ་ནོར་རེད་ལྟ་ཡི་མེད། ཡང་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ཡིན་ནའང་དེའི་ཐོག་
 རས་མ་འོངས་པར་གང་ལྟར་དེ་གསུམ་གྱི་སྐད་ནས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚ་ནེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཟུལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཚ་ནེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཟུལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ནང་གི་ཇ་བླ་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་ཁྲོས་ཆོད་ཁྲོས་འཆར་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་ན་བསམས་སོང་། སྤྱིར་བཏང་སྟོན་མ་ནས་ངས་ཞུ་བསྐྱད་པ་དེ་གཅིག་རེད།
 ག་དུས་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་འདི་ལྟར་བཟོ་སྦྱོར་བྱེད་ཡོང་དུས། སྤྱིར་བཏང་བྱེད་དགོས་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་ལ་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་
 རྒྱ། དེ་ནས་མཐུན་འབྲེལ་རྒྱུ་ཅ་ཆིག་སྤེལ་བྱེད་དགོས་རྒྱ། གསུམ་པ་དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་དགོངས་སྤྱབ་དགོས་པ།
 དེ་གསུམ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཞུ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད། གཡས་ནས་བསྐྱོར་ཡང་གཡོན་ནས་བསྐྱོར་ནའང་། ཉལ་ནས་བསམ་གྲོ་བཏང་
 བའང་། ལངས་ནས་བསམ་གྲོ་བཏང་ནའང་། ག་དུས་བསམ་གྲོ་བཏང་ནའང་དེ་ལས་སྤྱད་ཅིག་ང་ཆོར་བྱ་རྒྱ་མི་འདུག་ང་ཆོས་
 ག་ཆོད་བཤད་ནའང་མ་བཤད་ནའང་། ག་ཆོད་མཆོང་རྒྱག་བརྒྱབ་ནའང་། སྐད་བརྒྱབ་ནའང་མ་རྒྱག་ནའང་དེ་གསུམ་ལ་ཐུག་
 འདུག་དཔེར་ན། སོ་སོ་རྒྱན་ལས་ནང་ལོ་རྒྱན་རིང་པོ་བསྐྱད་ཡིན་དུས་རྒྱན་ལས་ནང་ནས་ཁྲོས་ཆོད་དེ་འདྲ་འབྱེར་ཡོང་དུས་
 དེའི་ནང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཅི་དགོས་རྒྱ་ཡིན་ནའང་བསམ་ཚུལ་མཐུན་དང་མ་མཐུན་ནས་གོ་བ་ལེན་
 ཕྱོགས་ཐོག་ནས་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཟེར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་ཀྱི་

སྐད་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་མ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་སྲོགས་མང་པོ་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་ཡོད་རེད། ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཆང་མ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་པལ་ཆེར་བཀའ་སློབ་མ་གནང་ས་
ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཡིན་ནའང་རེད། ཆོས་དང་འཛིན་ཏེན་གང་གི་ཐད་ནས་ཡིན་ནའང་མ་གསུངས་
པ་པལ་ཆེར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དེ་དག་ཆང་མར་ང་ཆོས་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལ་བ་ནས་དེ་ལྟ་ཡི་ཡོད་རེད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཆེག་སྤྱི་ལ་ཡིན་ནའང་དེ་ག་རང་རེད། ཆེག་སྤྱི་ལ་ཟེར་རྒྱ་དེར་སྤྱིར་བཏང་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་དང་།
སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཕ་ལ་ཕན་བྱ་ཡོང་གི་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ང་ཆོའི་གྲོས་ཆོགས་འཕུས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་རེད། ཏ་གོ་ཡི་
རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཆོ་བཅན་གྲོལ་ལ་ཡོང་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུང་པ་མང་པོར་
མི་འགོ་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཕྱིན་ནས་གནས་སྐྱངས་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཡག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ས་གིར་ནས་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་ཆང་ས་དང་སྤྱི་སྐྱར་བཟོ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་སྐྱར་བཅི་བྱེད་ཡོང་དུས་མི་མང་འཛོམས་རྒྱ། མི་མང་འཛོམས་ཡོང་དུས་མི་མང་གི་
ཆ་རྒྱུ། ཐ་ན་རྒྱངས་འཁོར་བཏང་ནས་ཡོང་སྐྱངས་དང་། རྒྱ་ཆ་དང་གོས་སློག་གྲོན་ནས་ཡོང་སྐྱངས་དེ་ཆོའི་གནས་སྐྱངས་ལ་
གཅིག་སྟོན་དང་། སྤྱི་ཡོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐྱངས་ཡིན་ནའང་རེད། འཛོམ་ཡོང་སྐྱངས། དེ་འདྲའི་གནས་སྐྱངས་ཡག་
པོ། ཏང་སངས་དགོས་པ། སྤྱི་སྐྱར་གཅིག་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་མི་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་འཛོམས་ནས་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱུ་རིས་རྒྱུ་
ཆད་གཏོང་ནས་ཡོང་གི་འདུག ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ཡོང་དུས་མི་དེ་འདྲ་རང་ཡོང་གི་མི་འདུག་གྲ། དེ་འདྲའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
མཁན་སུ་རེད། སུས་སྤེལ་བྱིན་ཀྱི་འདུག ལངས་སྲོགས་ག་རེ་རེད། དེར་བལྟས་ནས་ང་ཆོས་འགོ་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྐད་
ནས་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་འགོ་ཡི་འདུག དེ་ལྟ་ཡི་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་མཐུན་སྤྱི་ལ་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱི་ལ་བཤད་དུས་འབྲེལ་
བཤད་འདྲ་མི་འདྲ་རྒྱག་གོ་བ་འདྲ་མ་འདྲ། སོ་སོས་སོ་སོར་རྒྱང་འདྲ་པོ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ན་ཆོ་ཡོད་མ་རེད། ཅ་དོན་སྐད་ལ་
ཁྱོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ང་ཆོས་མཐུན་འབྲེལ་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱི་ལ་ཞིག་བྱེད་ཡོང་བ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་ཅ་དོན་གྱི་
སྐད་ལ་དཔལ་འབྱོར་གཏོང་དགོས་ནའང་རེད། ལས་འགུལ་ཐོག་མའི་རྒྱས་པ་སྐྱངས་དགོས་ནའང་། རྒྱའི་རྒྱས་པ་སྐྱངས་
དགོས་ནའང་དངོས་གནས་འདུག ང་ཆོར་དཔེ་མཆོན་འགའ་ཤས་ཤིག་བྱུང་སོང་། ན་ནིང་པ་རན་སིར་རྟོག་བྱ་ཞིག་བྱུང་དུས་
གང་འདྲ་བྱུང་སོང་། ན་ནིང་ལ་ཁོང་ས་མཆོག་ལ་རྒྱ་གར་ནང་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ལ་སྤོང་ཡོང་དུས་ང་ཆོ་བོད་པ་ཨ་ཅང་ཅང་། ཉི་མ་ལ་
ཡའི་རི་རྒྱུད་བོད་དང་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཆང་མར་གང་འདྲ་བྱུང་སོང་། དེའི་སྐད་ལ་རྒྱས་པ་དངོས་གནས་
འདུག དེ་གཅིག་ལྟ་ཡི་ཡོད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གོང་དུ་མང་པོས་གསུངས་སོང་། ང་ཆོས་བོད་ནང་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱེད་ན་གཅིག་དེ་
སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་ལུགས་ལ་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ། དེ་སྟོན་མ་ནས་སོ་སོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཤད་ནས་ང་རང་གི་
དོན་ཆོན་གསུམ་པ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་འདི་ཡིན། སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དེ་དངོས་གནས་ཏང་གནས་སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟ་ཡག་
པོ་འདུག ད་ལྟ་སྐད་ནས་བཅན་གྲོལ་ནང་ནས་གཅིག་བྱུང་མ་སོང་། གཉིས་བྱུང་མ་སོང་ཟེར་མཁན་མང་པོ་འདུག ངས་ཏང་པོ་
བཤད་ན་ཡག་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་དངོས་གནས་ང་ཏང་ཆགས་བསྐྱད་འདུག ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོར་

བོད་ནང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕྲུག་པ་ལྟེན་ཆེན་པོ་ཕྱིན་འདུག་དེ་ལྟེན་ཆེན་ཆོང་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆ་
 ཤས་མང་ཆེ་བ་ཞིག་བརྟེན་ཏེ་འཕྲུག་སྐྱེད་ལ་འགྲོ་ཡི་འདུག་དེ་དང་མཉམ་ཏུ་སྐྱད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསལ་ཞེ་པོ་འགྲོ་ཡི་འདུག་རྩིས་
 ཞེ་བྱ་ཆགས་བསྐྱེད་འདུག་དཔེར་ན། སྤོན་མ་ཡིན་ན་བོད་ནང་ནས་སྐྱད་ཡིག་བསེས་སྤྱད་དང་དེ་འདྲའི་སྐྱེད་ལ་ལས་འགུལ་
 སྤོན་མ་བེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་སྐྱད་རྒྱ་གི་འདུག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱད་ར་མ་ལུག་བཤད་ཀྱི་འདུག་རྒྱ་མིའི་སྐྱད་རྒྱ་གི་
 འདུག་ལ་བ་ནས་མ་དགའ་ནས་ཉེས་པ་བཏང་བ་དང་། ད་ལྟ་ར་མ་ལུག་གི་སྐྱད་བརྒྱབ་ནས་ནང་ལ་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་སྐད་
 བསེས་ནས་བརྒྱབ་ན་དགའ་ཡི་འདུག་ལ་བ་ཀྱི་འདུག་ཡོ། ཁོས་བོད་སྐད་རྒྱ་གཤམ་ཀྱི་འདུག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོད་སྐད་བཤད་
 ཀྱི་འདུག་ལ་བ་བ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐྱེད་ཆགས་འདུག་བསེས་བསེས་བཏང་ནས་བཤད་ན་སྤྱུག་ས་ལས་ཉོག་ཅམ་ཡག་ག་
 བཅེ་ཡི་ཡོད་རེད། བད་དེ་བོད་པ་གཞོན་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་དེ་ཆོས་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་མ་ཤེས་པ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག་དེ་
 འདྲའི་གནས་སྐྱེད་ཀྱི་ཉོག་ནས་ང་ཆོས་འདི་ནས་ལྟེན་རྒྱ་གཤམ་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བཅན་ཁྱོད་ནང་
 བད་པོ་བཤད་ན་ངས་ནི་ཡག་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་སོ་སོ་སློབ་བྱ་དེ་ཆོར་འབྲེལ་བ་ཆགས། སྤྱ་གྲུ་དེ་ཆོར་འབྲེལ་བ་
 ཆགས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལས་ཀ་བྱེད་ཡོང་དུས་དཔེ་ཡག་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། བཅན་ཁྱོད་ནང་གི་སློབ་བྱ་ཁག་ཡིན་ནའང་རེད།
 གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། བཀའ་ཤག་སྐབས་སྤོན་མའི་སྤོན་མ་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་།
 བཅུ་བཞིའི་བར་ནས་བཅུ་དྲུག་སྤྱིར་བཏང་གི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོ་ནས་བཅན་ཁྱོད་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་གཏན་
 འབེབས་བྱས། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་ཡིག་འབྲེལ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་བོད་ཡིག་རང་གི་སྐྱེད་
 རས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་དེ་ཆོ་ད་ལྟ་ཡིན་ན་དཔེ་རྒྱུས་ཆེན་རེད་འདུག་དེ་ཆོ་ཆང་མ་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡག་པོ་འདུག་
 བསམ་ཀྱི་འདུག་དེ་ནས་མ་འོངས་བར་ཡིན་ནའང་གི་རྒྱལ་ཁག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལོ་ཨ་རིའི་གནས་སྐྱེད་དེ་
 བཏན་པོ་མི་འདུག་གྲ། སྐྱད་ཡིག་རིག་གཞུང་ཡོད་ན་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བཏན་ཀྱི་རེད། རྒྱ་གར་ང་ཆོར་བཀའ་བློན་ཆེན་
 པོ་རེད། རྒྱལ་སྤྱོད་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་རྒྱ་མི་དང་ཁོང་ཆོ་བར་འབྲེལ་བ་འགྲོ་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། ཡུན་རིང་
 པོར་ག་རེ་ཡིན་ནའང་འཕྲུག་བ་འགྲོ་སྤྱིད་ཀྱི་རེད། སྐྱད་ཡིག་དེས་མི་རིགས་ཀྱི་སོན་ཅ་གནས་ཀྱི་རེད། མི་རིགས་བཏན་པོ་
 གནས་ཀྱི་རེད། མི་རིགས་བཏན་པོ་དང་སྐྱད་ཡིག་རིག་གཞུང་བཏན་པོ་གནས་ན་ཅ་དོན་གནས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྐྱད་
 ཡིག་རིག་གཞུང་སྐྱེད་ལ་ལྟེན་རྒྱ་གཤམ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྲཱ་དགེ་ལེགས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཀྲཱ་དགེ་ལེགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩིས་གནས་སྐྱེད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྤྱིད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
 གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༣ པའི་སྤོན་སྤྱིད་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་དེའི་ནང་གི་གྲོས་ཚད་དོན་ཆེན་བདུན་ཆ་ཆང་ལ་རྒྱབ་

ལྷ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ག་རེ་བྱེད་འཆར་ཡོད། ང་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་འདིར་ཡར་ལངས་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གི་འགན་འཁུར་བསྐྱད་པ་དེ་ངས་བོད་ནང་གི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཆེ་ཤོས་ནང་ནས་
 ཆེ་ཤོས་དེ་ངས་བྱས་བསྐྱད་ཡོད་བསམ་པའི་ང་ལ་གདེང་ཚོད་ཅིག་ཡོད་རེད། གང་ལགས་ཞུས་ན། ངས་རྒྱལ་བགྲུག་འདིའི་
 སྐང་ལ་བསྐྱད་ནས་ང་ལ་སྒྲ་ཆ་ཞིག་སྤྲད། ང་ལ་ཁང་བ་གཅིག་སྤྲད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ང་བསྐྱད་སྡོད་ཡོད་ན། ང་སྡོད་ས་མ་རེད།
 ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་ང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ ༥༥ འདི་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རྒྱན་ལས་ཅམ་
 ལ་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་ཚོར་སྒྲ་ཆ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཁང་བ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་མེད་མཁན་
 ཞིག་གི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བསྐྱད་པ་དེ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཚོའི་ཆེད་དུ་འདིར་བསྐྱད་ནས་བྱེད་སྡོད་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས།
 དེ་ཡང་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ས་མ་འགྲིག་པ་བྱས་ན། ང་ཚོ་ཆང་མ་ཁ་སང་གསུངས་པའི་ནང་གིས་འཕྲོད་གསུམ་གྱི་ཉམ་ཐག་
 རང་ལ་ཐགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རྒྱང་རྒྱང་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཉེན་ཁ་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ག་རེ་བྱས་ནས་ང་ཚོ་འདིར་
 བསྐྱད་སྡོད་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་ཆང་མ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཚོར་རྒྱ་མིས་མཛར་གཅོད་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཚོར་པར་སློ་
 གཏད་ནས་མི་ཆེ་སློས་གཏོང་གི་ཡིན། རྒྱ་བཟང་ས་དང་རྒྱ་བཟང་སར་འགྲོ་ཡི་མིན། དེ་ག་རང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་ནང་ལ་ཞབས་སྤྱི་ཞུས་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡིན་ལས་པ་དེ་ངས་ནི་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཆེན་
 པོ་ཞིག་བྱས་ནས་བསྐྱད་སྡོད་ཡོད་བསམ་པའི་སློབས་པ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་རྩ་བླ་གི་གནས་སྐྱེད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་
 གྲོས་འཆར་བསྐྱམས་ཐེབས་པར་རྒྱལ་སྦྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་
 འཆར་འདི་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་ནས་རྒྱན་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཐོག་གི་གསུང་བཤད་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྩ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་སྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ག་
 རང་བཞིན་མང་གཙོའི་ཉེན་མེད་ཡིག་ཆ་ཁག་དེ་ལ་ང་ཚོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་མགོ་ནས་མཐུག་གི་བར་དུ་
 དུས་ཚོད་གཏོང་གནང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་དག་ལ་གཞིགས་རྟོག་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ག་རང་གིས་ཉིན་རེའི་
 གནས་སྐྱེད་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད། མ་མཐའ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཚོ་ཐུག་དུས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་མང་གཞི་དེ་ག་
 རང་ནས་རག་གི་འདུག དེ་ཡག་པོ་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་དུ་ཐུག་སྤྱེལ་ཁ་ལས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཁྲོད་ནས་མང་ཆེ་བས་ཏ་ལས་པའི་ཡག་པོ་གསུངས་
 འདུག ད་རེས་ཀྱི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ཚོ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སློབས་པ་སྤྱི་དགོས་པའི་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་

བསྐྱེད་པའི་བྱུང་། ཡིན་ནའང་རེ་བྱུང་གི་བཀའ་མོལ་གནང་སྐྱབས་ཐང་ནས་ང་ཚོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཡིས་འདོན་གྱི་མེད་
 བ། མོ་རེ་ནས་མོ་རེར་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་དུས། མོ་མོ་ཡིན་ནའང་ཨ་ཁ། དེ་འདྲ་གང་
 འདྲ་ཡིན་ན། སྐད་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་དངོས་གནས་རེད། བདེན་པ་བདེན་རྒྱུ་དེ། དང་པོ་དྲང་བཞག་ཤོད་དགོས་རེད། སྤྱི་གསལ་
 བྱང་གསལ་གྱི་དགོས་རེད་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་སྤྱི་གསལ་ཡིན་ན་འདྲ། མི་སྤྱི་ཡིན་ན་འདྲ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 སྤངས་ཆ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ལ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་སྐབས་སྤྱི་བྱུང་པ་ཡིན་ནའང་མར་བྱུང་བརྒྱབ་པ་ལས་ཁའི་ནང་
 ལ་ཐུར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྐྱབས་འགའ་ཤས་ཡོད་རེད། ཆང་མ་འདིའི་ནང་སྤྱི་གཙུག་པོ་ནང་བཞུགས་པ་ལས་ཁའི་ནང་
 བསམ་གྱི་མི་འདུག ང་རང་ཚོའི་ཆེ་མཐོང་དེ་ང་རང་ཚོས་བཟོ་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་མིས་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཀྱང་ཉུ་
 སྟོན་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ལྟ་ནས་སྟོད་ཡོད་རེད། རྒྱ་མིས་གང་བཤད་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་བཤད་པ་ཡིན་ན། ངས་ཁ་
 སང་ཡང་ཁྱུས་པ་ཡིན། འདི་ང་ཚོ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་མེད་པའི་སྤངས་ཆ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་མིས་ཉན་
 འདོད་མེད་ནའང་ཉན་ནས་ཡོད་རེད། བཟུ་འདོད་མེད་ནའང་བཟུས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད། དེ་འདྲ་གནང་རྒྱ་མི་འདུག དེ་ཡང་ཉམས་
 ཆག་གི་རྣམ་པར་མཐོང་གི་འདུག་ན་རྒྱབ་སྤྱོད་ནས་ལས་ཀ་གྱི་སར་དཀའ་ལས་རྒྱག་ས་ཡོད་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་
 གནང་བཞུགས་གསུང་མཐའ་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་དོགས་པ་མེད་དེ་ཉན་མཐའ་ཀྱིས་ཉན་མ་ཤེས་ན་ཆོར་བ་ཅིག་གང་འདྲ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 འདུག་ཟེར་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་དེ་ལྟའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཞེངས་སྤྱོད་དང་ག་རེ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་ནང་དུ་འོས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། སྤྱི་ལོགས་ནས་མི་གཅིག་གིས་བོད་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་ཆང་མ་ཆབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་
 རེད་འདྲ་གསུངས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། མོ་མོར་དོགས་པ་སྤྱི་མ་པ་དེ་རང་ཨ་ཡིན་ནམ་བསམས་ནས་སེམས་
 ཁལ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། གཉིས་སྤྱན་དབྱེ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་བྱུང་དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་
 གཞི་བཏོན་ཞིང་དེ་ལ་སྤྱི་ཆེན་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་དང་། འདས་ཟེན་པའི་དབྱེ་ཁྲིན་རྣམ་པ་མང་པོས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་
 ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ནས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་འགྲོ་བཞུགས་ཡོད་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་ "ང་ཡོད་ས་ན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
 ཡོད། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་ཡོད། བོད་ཀྱི་བཀའ་སློན་རྣམ་པ་ཡོད།" ཅས་དེ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆའི་མི་
 མང་ཆོས་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་དེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ཡིན་ནའང་བདུན་
 ཡིན་ནའང་ཆང་མའི་ཐུགས་རེ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཐེབས་ཤོག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་དགོས་པ་དེ་
 རེད། རྒྱ་ནག་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་ཁྱུས་རེད་ཐུགས་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་དེ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་
 མ་རེད་ལམ་བསྐྱེད་པ་དེས་བོད་ནང་གི་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཟེར་བ་རྒྱ་མིའི་
 གཞུང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཀྱན་སྒྲོང་ལ་དོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་མེད་དེ། ཡིན་ནའང་གཞན་གྱི་བཤད་དགོས་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་ང་
 རང་ཚོས་བཤད་ཡོང་གི་འདུག་བསམ་བསམ་གྱི་ཆོར་བ་ཅིག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་དེ་འདྲ་མ་གསུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་
 རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐད་ཡིག་ཅ་མེད་སྐོར་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། བོད་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་བསྐྱེད་ཡོད་
 རེད། བོད་ནང་དེ་ལྟར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་འདི་ནས་ག་རེ་གནང་ཐུབ་བཅ། གོང་དུ་ཐུག་སྤྱི་ལ་

མང་པོ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོང་། བསམ་ཚུལ་དེ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཅིང། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་ནས་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་དཀའ་ངལ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་གི་ཆུང་ལགས་དེ་དག་ལའང་སོ་སོའི་འཆོ་ཐབས་དེ་འགྲིག་ཅིང་མ་ཡིན་པར་དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ཤི་འཐམ་རོ་འཐམ་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སོ་སོའི་ནང་མི་དང་བཅས་པའི་ཁ་རྒྱུ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་བཟོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅིང་བསམ་གྱི་འདུག ཅ་བའི་ང་ཆོས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་རྒྱ་མིས་ག་ཆོད་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་བརྒྱུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་ཁུལ་ཡོད་ཅིང་བསམ་གྱི་མེད། དཔེར་ན། སློ་ལོ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ས་ལ་ག་ཆོད་དཔ་པ་ཡིན་ནའང་ཡར་དེ་ཅིམ་མཚོངས་ཡོང་གི་རེད། གང་ན་གཉེས་གཞོན་དང་བཟུ་གཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནས་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ལ། དེ་ནས་མི་ཞིག་ཁ་གྲགས་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ལ་མ་ཡིན་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་མགོ་རུལ་བ་སྤྲོས་མ་ཆོར་ཟེར་བ་མཚམས་མཚམས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང། བོད་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འབྲེལ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མི་རིགས་ཤིག་བརྒྱུ་གཏོང་སྤྱོད་རྒྱུའི་རྒྱས་པ་ཞིག་རྒྱ་མི་ལ་ཡོད་ཅིང་བསམ་གྱི་མེད་ལ་སེམས་ཁུལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བསམ་གྱི་མེད། ཡིན་ནའང་དེ་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་བོད་ནང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པའི་སྐབས། ལྷག་པར་དུ་འདི་ནས་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་སྐད་ལ་བྱག་ལས་གནང་མཁན་དང་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་སྐད་ལ་དཀའ་ངལ་རྒྱག་མཁན་དེ་དག་ལ་སྤར་ན་མེད་པའི་ཆེ་མཐོང་ཞིག་བཞག་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་དེ་རིང་འདིའི་ནང་འདུག ལྷག་པར་མ་རྒྱུས་ལ་སྤར་ན་མེད་པའི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་ལས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་རྩ་བ་དང་གི་ཐོག་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་པ་དང་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ཡིན་ནའང་དེར་དེས་པར་དུ་འཕྱར་བ་ཞིག་གཏོང་དགོས་འདུག ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབང་འདུས་རྗེ་རྗེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབང་འདུས་རྗེ་རྗེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་ཞུ་རྒྱུ་གང་མེད། ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་མཁུན་གསལ་ལྟར། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ནང་ཁ་གསལ་པོ་བཏོན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཆོ་ཆང་མ་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བོད་ནང་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་རྩ་བ་པོ་ཆོགས་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་འདིའི་ནང་འཁོད་འདུག དེ་ནང་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་བར་དུ་དག་པོ་རྒྱ་དམར་ལ་གཤོང་ལེན་བྱས་ནས་སོ་སོའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་གཏོང་གནང་ཡོད་ཅིང་ལ། འདས་པའི་ལོ་འགའ་ལས་ཤིག་གི་སྤྱོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་མེར་འབྱུལ་མཁན་ཆང་མའི་མདོན་འདོད་དེའང་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བོད་རང་བཅན་གྱི་མདོན་འདོད་བཏོན་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཆོས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་མེར་སྤུལ་ཡོད་ཅིང། ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ང་རང་ཆོས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་འདྲིན་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་རབ་དང་རིམ་པ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་

རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆ་སྤྲོད་ལ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་ལྷན་པ་དང་རིམ་པ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་པ་བཞིན་པ་རེད།
 དེ་རིང་ངས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆ་འདི་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་ག་རེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར་ན། དགྲ་པོ་རྒྱ་དམར་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན་དངོས་གནས་པར་
 ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་བསམ་ཤེས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ང་ཚོའི་དོན་ནས་བསམ་ཤེས་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལམ་འཛོལ་
 དགོས་རེད། ཡིན་ནའང་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་བཞིན་དུ་ཁོ་རང་ཚོའི་སྤྲོད་སྤྲོད་དེ་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་དུ་འགྲོ་ནས་ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་
 དེ་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཉག་སྤྱི་བོད་སྤྱི་ལ་བསྐྱེད་སྤྲོད་ཡོད་རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་དོན་ནས་བསམ་ཤེས་རང་
 བྱས་ཏེ་འགྲོ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ག་པར་བསྐྱེད་སྤྲོད་ཡོད་མེད་ཏེ་མ་གོ། དེ་འདྲ་སྟེ་ཅང་ང་ཚོ་སྤྱི་དགའ་མེད་ན། བྱིས་
 དགས་མེད་ན་ཏེ་མི་གོ། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་དོན་ནས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐོག་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་བཅན་
 ཁྱོལ་ལུང་པ་ལ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རང་བཅན་གྱི་སྒྲོར་ལ་བཀའ་མོལ་ཞིག་གསུང་མཁན་ང་རང་
 ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ར་བ་འདིའི་ནང་ཡིན་ནའང་འདྲ་ལྟ་གྱི་ལོགས་ལ་ཡིན་ནའང་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་སོ་
 སའི་དགྲ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རང་བཅན་གྱི་བཀའ་མོལ་གསུང་མཁན་དེ་ཚོ་ལ་ཏོག་ཅམ་ཟུར་ཟ་བྱེད་བཤད་མཁན་འདྲ་བོ་
 ཞིག་ཚོར་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག རྟེན་བྱས་ན་ངས་འདིའི་སྒྲོར་ལ་ཞེ་དག་ཅིག་མ་ཞུ་དགོས་བསམས་སོང་། ཡིན་ནའང་ངའི་བསམ་པ་
 ལ་ང་ཚོ་ཆང་མས་དམིགས་ལུལ་དང་ལྷ་བྱུ་དེ་གཅིག་པ་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་དགྲ་དེ་དགྲ་པོ་རྒྱ་དམར་རེད་མ་
 གཏོགས་པས། ང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཟུར་ཟ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཅ་བཞིན་ནས་མ་རེད། དེ་སྟེང་ཅང་ང་ཚོའི་དོན་
 ནས་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནའང་འདྲ་ལྟ་རང་བཅན་གྱི་ལྷ་བྱུ་བྱེད་ནས་
 དགྲ་པོ་རྒྱ་དམར་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ་ལྟ་ ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒྱ་ནག་སྤྲོད་གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་
 སྤངས་ལ་བལྟས་ནས་ང་ཚོས་དགོངས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས་ན་མ་གཏོགས། ཉག་ཉག་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་རེད་བསམ་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་
 ངས་ཚོར་གྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ནང་ང་རང་ཚོའི་མི་རིགས་འདི་ཅ་མེད་འགྲོ་རྒྱུའི་
 གནས་སྤངས་ཇ་དག་པོ་ཞིག་ཆགས་བཤད་ཡོད་རེད། ཉེ་ལམ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལྷ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚོགས་པ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་ཏིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ (Bharat Tibbat Sahyog
 Manch - BTMS) གྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་། ཁོང་རང་ཚོ་ཡིན་ནའང་དངོས་གནས་
 སེམས་ལྷགས་འདུག བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སེམས་ལྷགས་འདུག བོད་རང་བཅན་ལེན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སེམས་ལྷགས་འདུག ཁོང་རང་
 ཚོའི་འབོད་སྤྱོད་ལ་ Kailash Mansarovar དེ་ཚོ་སྤྲོད་བཀོལ་གཏང་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བཏན་པོ་འདུག ང་ཚོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་
 མཁན་དེ་ཚོས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་གི་ཡིན་ལམ་པའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཚོའི་ནང་ལ་
 རང་བཅན་གྱི་ལྷ་བྱུ་འབྲེལ་དུས་ཟུར་ཟ་བྱས་ན་ཅ་བཞིན་ནས་ཉག་ཉག་སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག དེ་འདྲ་སྟེ་ཅང་དེ་རིང་ངས་གོ་སྐབས་
 འདི་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོས་དགྲ་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་སྤྲོད་གཞུང་ལ་ཅ་བཞིན་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མ་བྱུ་
 པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་རང་བཅན་གྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་གཞུང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་
 ན་རེས་པར་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་གོ་སྐབས་ཁྱེ་མཁན་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་མི་འདུག་གོ་སྐབས་ཁྱེ་མཁན་མཐའ་མ་སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུར་དོ་རྗེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུར་དོ་རྗེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་གི་གྲོས་ཆོད་
གྲོས་འཆར་གི་སྟེན་སྦྱང་དང་། དེ་བཞིན་གྲོས་འཆར་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་སྐྱེར་ཞུས་པའི་ཐོག་མི་ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་བདུན་ལ་ཉེ་བའི་དུས་
ཡུན་འདིའི་རིང་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཐོག་ནས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དང་
དམ་གཤེད་མེད་དང་། དེ་མཚུངས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་ཆ་དེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རེད། དེའི་སྤྱང་
སྤྱོད་དང་དར་སྤེལ་དོན་དུ་སོ་སོའི་རང་སློབ་ཡན་ཆད་སློབ་གཏོང་ཞིང་དེ་ལྟར་གནང་བསྟན་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ང་
ཚོ་ཆང་མས་མཁྱེན་གི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོ་འདྲིར་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སྤྱི་འཐུས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རེད། ཁ་ཤས་བོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྤྲོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་གནས་སྤངས་ག་རེ་བྱས་ཡོད་པ་འདྲིར་སྤྱངས་
སོང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཉམ་ཉམ་གང་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེའང་སྤྱངས་གནང་སོང་། ཆབས་ཅིག་ང་ཚོ་བཅོན་གྱིས་ནང་ལ་
གུར་བསྟན་པའི་བོད་མི་ཚོའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སོགས་པ་སྤང་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་འབད་བཅོན་གང་དང་གང་
གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་མཛོར་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་སོང་བསམ་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་ད་ལྟ་དེར་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་བཞི་པ་འདི་རེད། འདིའི་ནང་དུ་ “ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བོད་ནི་རྒྱ་
ནག་གི་ཆ་ཤས་ནས་ཡང་མིན་པར་རང་བཅོན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ། ” ཞེས་དེ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡར་བསྐྱེད་པའི་གིག་
བརྒྱུ། དེ་ག་ནང་བཞིན་འབྲུང་འབྲུར་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་གསུང་བ་དེ་གཙོ་བོ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དགོངས་གཞི་དེ་དག་རྒྱ་ཆའི་མང་
ཆོགས་ཀྱིས་དང་ལེན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་མོལ་བྱུང་རྗེས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་སྟེ་དབུ་
མའི་ལམ་གི་སྤྱོད་བྱས་འདིའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་རེད། དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་སྤྱོད་བྱས་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་འཁོར་
ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་བལྟས་ནས་གོམ་འགྲོས་རྒྱུ་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལྟ་བུ། ད་ལྟའི་དུས་འདྲིར་འཛམ་
བུ་གླིང་ནང་ལ་དཀའ་ཆོག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆང་མ་ཞེས་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཐོག་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཞེས་ལྟ་བུ་
ཐོག་ནས་འགྲིག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་གནང་ཡོད་རེད། རྣམ་པ་ཆོ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་
དེ་རིང་ཁ་སང་འཛམ་བུ་གླིང་ནང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་གཉིས་པའི་གསུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་
རེད། དེ་ལ་གཞིགས་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་བཅོན་གྱིས་དུ་གནས་པ་གཙོ་བོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐོག་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱི་
མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རེད། ཡང་སྒོས་ཁོང་གི་དོག་ཏུ་ཞབས་སྤྱི་ཁྱེ་མཁན་ཆོས་དབུ་ལོག་དབུང་འདེགས་ཞུས་པར་བརྟེན་འཛམ་
བུ་གླིང་འདིའི་ནང་བོད་དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ནག་བསུབ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་རྒྱའི་འབད་བཅོན་བྱས་ཏེ། ནག་བསུབ་
གཏོང་མ་ཐུབ་པར་གནས་བསྟན་ཡོད་རེད་ཅེས་དེ་རིང་ངས་འདྲིར་ཞུ་འདོད་ཅིག་བྱུང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཆར་སྤྱི་

ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་དགྲུ་བཅུར་མེད་ས་པའི་ཡསྐའི་གོ་སྟོན་གྱི་མཛད་སྒོ་དེ་དག་ཞེ་བཤག་གི་རྒྱས་པོ་བྱུང་བ་དང་བསྟུན། འཛམ་བུ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ཞིག་ངོས་ལེན་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡསྐའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་སྐབས་བསྟུན། ང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་ཆོ་བོད་པའི་དཀའ་ཉམས་དེ་ཕྱིས་སུ་སེལ་རྒྱུའི་དུས་ལུན་ཞིག་བསྐྱེད་ས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངར་ཐེ་ཆོས་རྒྱ་བ་ཉིད་ནས་མེད། དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་སུ་གཅིག་གིས་གནང་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཞོ་རང་ཆོ་ལ་གནང་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་རེད་ལ། ང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ཆགས་སྟོན་ཡོད་རེད། དེའི་ནས་འགྲུར་དེ། ཆབ་སྲིད་ནང་ལ་མང་ཆེ་བ་ནས་འགྲུར་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་ཞིག་ནས་གོ་བ་ཞེ་བཤག་ལེན་རྒྱ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དཔེར་ན། ད་རེས་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡསྐའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་ནས་བ་ཆོའི་གཏམ་བཤད་ལ་གཅིག་གཟིགས་དང་། དེ་ཆོའི་གྲས་ཀ་ལ་གཞི་རྩ་ཞིག་མེད་ན་གཏམ་བཤད་དེ་ཆོ་གནང་གི་མ་རེད་ཟེ་བཤག་གྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་གནས་ཚུལ་དེའི་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་ཞེ་བཤག་བྱུང་བ་རེད། སྐབས་དེར་གཏམ་བཤད་བྱེད་མཁན་མང་པོ་འདུག དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་དེའི་ནང་ལ་དེ་སྔ་རྒྱ་གར་གྱི་ཉེན་སྲུང་སློབ་སྟོན་པ་བྱུར་པ་ (National Security Advisor) མཆོན་པས་ཕྱི་སྲིད་བྱུར་བྱུར་མང་པོས་དེའི་ཐོག་ལ་གཏམ་བཤད་གནང་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན། ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡསྐའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཁོང་ཆོའི་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་དེ་ཏུ་ལམ་རྟོགས་སྟབས་ཀྱི་འདུག གང་ལ་གང་འཆོས་ང་ཆོས་རྟོགས་སྟབས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག དེས་ན་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ང་ཆོ་གང་འབྲེལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གནང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཁོར་ལུག་འདིའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ང་རང་ཆོ་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་ཞིག་འདུག དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཏམ་བཤད་གང་འབྲེལ་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། གཏམ་བཤད་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ་མིན་པ། གཏམ་བཤད་མཁས་པའི་མཛད་སྒོ་སྟོན་རྒྱུའི་ངོ་པོར་མིན་པ། གཏམ་བཤད་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ཐེབས་སྟབས་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་མ་གཏོགས་པས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དེ་ཆོ་ལས་འགྲིགས་མི་འདུག་མདོག་མདོག་བྱས་པ་དེ་འབྲེལ་ཁག་ཏོག་ཅན་གྱི་འདུག དེ་ཆོའི་གྲས་ལག་པོ་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་མཐོང་སོང་། སོ་སོ་ལ་ཡིན་ནའང་དེ་འབྲེལ་མཐོང་དུས་སློ་པམ་གྱི་འདུག ང་ཆོའི་པ་ལུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་སྲུང་སྟོབ་དང་ཆེ་མཐོང་། གཞི་བརྟེན་ལ་ང་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་འགོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ག་རང་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཆོག་གས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གོས་ཆོད་ཀྱི་ཆོག་དང་དག་ཆའི་སྐོར་ལ་ཁག་གིས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། འདི་དག་བཅོས་ནས་གོད་ཆོད་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། འོག་གྲངས་དང་པོའི་དུམ་བུ་གཉིས་པའི་ནང་ “དེ་རྗེས་” ཟེར་བར་ “དེའི་རྗེས་”འགྲིན་འབྲེལ་གསུངས་སོང་། ཆོག་གས་

གཙོས་དེ་ག་རང་བཞག་ན་ཟེར་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་ག་རང་བཞག་ན་འགྲིག་གི་འདུག ཡིན་ནའང་གོ་བ་ལེན་ཚུགས་གཅིག་དེ་
 འབྲུང་ཡོང་གི་འདུག དེའི་རྗེས་སུ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐག་པ་ཡོང་བ་འབྲུཞིག་དེ་མ་ཐག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད་སྟེ། བཅན་པོ་
 བྱས། བཅན་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་སྐད་ལྟར་བྱར་ཐོར་བ་དང་རིམ་པས་མར་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཞིག་སྟེན་གྱི་འདུག “ དེ་རྗེས་ ” ཟེར་
 ན་དུས་ཆོད་ཉིག་ཅུ་མ་བར་སྟོང་ཡོད་པའི་གོ་བྱུ་བ་འབྲུཞིག་བྱས་ནས་ “ དེ་རྗེས་ ” ཞེས་དེ་ག་རང་བཞག་ན་འགྲིག་གི་འདུག་
 ཅས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཆོའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་དེ་ག་རང་ཡོད་རེད།

ཤོག་གངས་གཉིས་པའི་ཡིག་ཐོང་དང་པོར་ “ ལྟ་བུར་ ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག “ བྱར་ ” ཞེས་པ་དེ་དགོས་ཀྱི་འདུག ལ་
 རོན་གྱི་ཐད་ལྟར་སྐར་ནས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་འོག་གི་ཡིག་ཐོང་གསུམ་པར་ “ རིག་གནས་སོགས་སྤར་སྟེན་
 དགོས་པའི་བྱ་བ་སྤྱབས་པར་ ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་གྲ། དེ་གསར་འཛུར་གྱི་ཡོང་ཁུངས་དེ་ག་རང་ནས་ཆོག་དེ་ཚུར་བེས་འདུག
 དེ་བྱ་བ་དང་མཛད་པ། ལུག་ལས་བཅས་པ་ཆང་མར་ཞེ་སའི་ཆོག་སྐར་དང་མ་སྐར་མ་གཉིགས་དོན་དག་གོ་བྱུ་བ་ཞིག་འདུག
 དེ་ག་རང་བཞག་རྒྱ་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་ “ རྒྱག་རྒྱང་ ” ཟེར་བ་དེ་ “ བཅར་རྒྱང་ ” བཅོས་ན་འགྲིག་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། དེའི་འོག་ལ་ཁ་ལས་ཀྱིས་གཞས་གཏོང་མཁན་གྱི་མཆན་སྟོས་ནས་དེ་བཅུག་ན་ཟེར་གྱི་འདུག གཞས་གཏོང་མཁན་དེ་
 འབྲུཞིག་ལས་ཤིག་བྱུང་འདུག ད་དུང་ང་ཆོས་ཉ་མ་གོ་བ་ཁ་ལས་ཤིག་ཡོད་ས་རེད། དེར་བརྟེན་མིང་རེ་རེ་བཅུག་མི་དགོས་པར་
 “ གཏོང་མཁན་ ” ཞེས་པ་དེས་གོ་བྱུ་བ་པའི་གནས་བབ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ག་རང་བཞག་གི་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤོག་གངས་དེ་ག་རང་གི་དུམ་བུ་གསུམ་པ་དེར་ “ ཁ་སྤལ་ ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་གྲ། ཁ་སྤལ་དང་ཁ་སྤལ་ཟེར་བ་ཞིག་
 འདུག ཁ་སྤལ་དེ་ཆོད་མངགས་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ཁ་སྤལ་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་སྤལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཁ་སྤལ་
 ཟེར་ན་ཆོད་མངགས་པ་མ་དང་སྤྱ་གུ་ཁ་སྤལ་འཇུག་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ཁ་སེང་ང་ཆོའི་རྒྱན་ལས་ནང་དུ་འང་
 བཀའ་མོལ་བྱུང་སོང་། དེ་ག་རང་ཉག་ཉག་འགྲིག་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤོག་གངས་གསུམ་པའི་དུམ་བུ་དང་པོར་ “ འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ ” ༥༩ པ་འགྲོ་སྤྱོད་དང་བསྟན་
 ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག འདི་དེ་ག་རང་ཉག་ཉག་བསྟན་འདུག ད་ལྟ་ཐངས་ ༤༠ པ་འཆོགས་བཞིན་འདུག ད་ལྟ་ ༥༩ པ་དེ་ལོ་
 སྟོན་མའི་གནས་བབ་ཅིག་རེད། དེ་ནས་བྱེད་སྡེ་ “ ཀྱིས་ ” ཟེར་བ་དེ་བཞག་ན། ཡིན་ཡུལ་གཞུང་ཆབ་རང་གིས་ཆོགས་འདུ་དེ་
 བསྟུ་བསྟོང་བྱས་པ་ཡིན་དུས་བྱེད་སྡེ་དེ་བཞག་ན་འགྲིག་གི་འདུག བྱེད་སྡེའི་ “ ས་ ” དེ་བཞག་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་འོག་གི་
 དུམ་བུ་གཉིས་པར་ “ བཀག་བསྟོམས་ ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག བཀག་བསྟོམས་ཀྱི་བ་སྟོན་འཇུག་དང་ས་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་
 བཏོན་བཞག་ན་འགྲིག་གི་འདུག “ སྟོམ་ ” རང་བཞག་ན། བཀག་སྟོམ་དེ་བཅོས་པ་ནང་བཞིན་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤོག་གངས་བཞི་པའི་དུམ་བུ་དང་པོར་ “ ལོ་རེ་ནས་ལྷ་རེར་རེ་སྤྲུག་ ” ཟེར་བ་ཞིག་འདུག ཡོངས་གྲགས་སུ་ལོ་རེ་
 ནས་ལོ་རེར་རེ་སྤྲུག་ཟེར་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ལྷ་རེ་དེ་མར་བཏོན་ནས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རེ་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཞེས་བཅོས་
 གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་ཆང་མར་གསལ་བ་ཤད་ཟེན་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ཀྱིས་ཆོད་དོན་ཆོན་བདུན་
འདུག དེ་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་བྱེད་པར་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་དེ་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་
ལུས་པ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གསུམ་པ། ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད། ཅ་པ།
སྤྱི་མཐུད་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བཟོ་སྐྱེད་དང་། བཀའ་ཤག་གི་ལན་
འདེབས་གསལ་བ་ཤད་མེབས་བསྐྱད་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྐྱམས་དང་འབྲེལ་ནས་ཆོག་འགའ་ཤས་ཤིག་ལྷ་རྒྱ་
ཆགས་ཀྱི་འདུག དང་པོ་དེར་ག་རེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་སང་སྤྱི་ཅེས་ཀྱི་ཀྱིས་ཆོགས་སྐབས་སྤྱི་ཅེས་ཀྱི་དེབ་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་ནོར་འཁྲལ་མང་པོ་ཞིག་ཤོར་བས་སྤྱི་ཅེས་གཞུགས་གཞུགས་ཤིག་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་བ་ལུལ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་དཔལ་
འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྐྱམས་མངལ་ཡོང་དུས་ནོར་འཁྲལ་མང་པོ་ཞིག་ཅིག་འདུག རེ་རེ་བཞིན་ལྷ་ཡི་མིན། དེ་ཆོའི་
ཐོག་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་གཅིག་ཅན་གསོ་བྱེད་འདོད་བྱུང་།

དེ་ནས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྐྱམས་ཤོག་གྲངས་ ༡༥ པའི་དོན་ཆོན་ ༡༣ དེར་དཔལ་འབྱོར་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེད་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་གཞུང་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་དང་། ལས་བྱ་ཁ་ལོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་རེའི་
ལས་བཞོས་བཀོད་སྤྱོད་སྐྱེད་འཛིན་གནད་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེད་འཛིན་དེ་ཆོ་ཕྱི་རུ་འགྲོ་དུས་
ལམ་ཁལ་སྟོན་རྒྱ་དེ་དུ་རྒྱའི་ནང་མེད་སྐབས་དུལ་རྒྱུ་ལྷ་ལོག་སྟོན་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འདུག དེའི་བརྒྱུད་
རིམ་ཆ་ཆང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད། དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་སྤྱོད་ན་ཡག་པོ་འདུག དེས་པར་དུ་
དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལྷ་རྒྱ་གཅིག་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤོག་གྲངས་ ༡༦ ནང་དུ་དང་སྐྱེད་འཛིན་དུལ་ལག་དེབ་བཟོ་འགྲེམས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞེས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་རེད།
ཅེས་ལོའི་ནང་ལ་དུ་དུལ་ལག་དེབ་གསར་བཟོ་དེ་ ༣༠༣༥ རེད། རྣོར་བཅོས་དེ་ལ་ ༡༩༥༠ ། དེར་བཞེན་ལོར་བཅོས་ཏེ་
ཅང་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་བབ་ཆགས་འདུག རྣོར་བཅོས་དེ་འདྲ་མང་པོ་བསྐྱེད་འཛིན་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་
དེ་ག་ནས་འཕྲད་ཀྱི་འདུག དོ་བདག་རང་གིས་ནོར་འཁྲལ་བྱས་པ་ག་ཆོད་ཡོང་གི་འདུག གཞུང་གི་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ནོར་འཁྲལ་བྱས་པ་ག་ཆོད་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནད་རྒྱ་བྱུང་སོང་ངམ་མ་སོང་། དེ་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་ནོར་ཡོང་ནས་ནོར་བཅོས་མང་པོ་འདི་འདྲ་བཟོ་དགོས་པའི་གནད་འགག་ག་པར་སྤྱོད་
གི་ཡོད་ན། རྣོར་བཅོས་ཀྱི་གྲངས་འཛོར་དེ་ཏ་ལས་པའི་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ཅེས་ལྷ་རྒྱ་གཅིག་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ལས་བསྐྱམས་ཤོག་གྲངས་ ༡༧ པའི་ནང་ཀྱི་སྤྱི་ཅེས་ཀྱི་ནང་གསེས་ ༥ པའི་ནང་། དཔལ་ལྷན་ལས་ཁུངས་
ཁག་གི་ཁ་པར་གྱི་ནང་མཐུད་འབྲེལ་དཀའ་སེལ་སྤྱད་དེང་རབས་འཐུལ་རིགས་གསར་པ་ Sip Trunk གསར་འཛུགས་ལྷ་ན་

དག་པོ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྟོན་བཞིན་འདི་ནས་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྟོན་མེད་དང་འབྲེལ་བཀའ་འཁོལ་ཞུས་ཐོབ་ལྟར་རིང་མིན་ལས་གཞི་དངོས་སུ་འགོ་འདྲེགས་ཞུ་རྒྱུ། ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། ལས་བསྟོན་མེད་དུས་ངས་ལས་ཀྱི་བྱས་ཆར་བཞིག་འདི་ལྟར་བྱས་ཡིན་ཞེས་འབྲི་ཡི་ཡོད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། ལས་ཀྱི་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགོ་མ་བཅུགས་པར་འདིའི་ནང་གིས་འདུག་དེ་གང་འདྲ་བྱས་པ་རེད། མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་འདི་འདྲ་ཡོད། མ་འོངས་པར་ལས་ཀྱི་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ནས་འབྲི་རྒྱ་རེད་དམ། ངས་ལས་ཀྱི་དེ་འདྲ་བྱས་བཞག་ཡོད། ཅིས་ལོ་འདིའི་ནང་ལས་ཀྱི་འདྲ་བྱས་བཞག་ཡོད་ཅེས་འབྲི་རྒྱ་རེད། དེ་ནི་བཞེད་མོ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་འདུག་ལས་ཀྱི་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགོ་མ་བཅུགས་པ་ཞིག་འདིའི་ནང་གིས་འདུག་དེ་ག་རེ་རེད། བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་གཅིག་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་ལས་བསྟོན་མེད་ཤོག་གངས་ ༡༡ པའི་ནང་གི་དོན་ཆར་ ༡༩ པ་དེར། དབུས་ལས་ཁུངས་ཆ་ཆར་ནང་རྒྱུ་འཕྲིན་དྲ་རྒྱའི་མཐུན་ཁྲིམ་གསར་བསྐྱུན་ཟིན་ཟེར་བཞིག་འདུག་རྒྱུ་འཕྲིན་དྲ་རྒྱའི་མཐུན་ཁྲིམ་ཞེས་པ་དེ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་མེད་ཏུ་མ་གོ། དེས་ག་རེ་གསར་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད་རེད་ཅེས་དེ་བཞིན་གཅིག་དང་། གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིའི་ནང་ལ་ང་ཚོར་དྲ་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ང་གཅིག་ཕུས་ཞུས་ན་ལན་པོ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་སྟེ། གང་ལྟར་དཀའ་ངལ་དེ་ཆར་མ་ལ་འཕྲད་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། འདིར་སྤྱི་འཐུས་ ༩༥ ཆར་མ་ཐེབས་བསྟན་ཡོད་རེད། དྲ་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་ག་ཚོད་འཕྲད་གྱི་ཡོད་པ་ཆར་མས་མཁྱེན་གྱི་རེད། དཀའ་ངལ་དེ་ད་དུང་ཡང་སེལ་མ་སོང་། བདུན་པ་གཅིག་ཅུ་སྟོན་ལ་པར་སྐད་ཆ་དེས་རེད། ཡིན་ནའང་ལན་རྒྱག་མཁན་མི་འདུག་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་འཕྲད་གྱི་འདུག་དེ་འདྲ་རེད་འདུག་ཟེར་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ཆར་མ་ལ་གང་ལྟར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་མཐུན་ཁྲིམ་ག་རེ་བསྐྱུན་ཡོད་རེད། བསྐྱུན་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གང་ཡོད་དམ།

གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡི་གེ་འོར་བ་མང་པོ་འདུག་ངས་རེ་རེ་བཞིན་སྟོན་གྱི་མིན། ཡི་གེ་འོར་མཁན་དེ་ཚོས་དགོངས་པ་ཡག་པོ་བཞེས་དགོས་གྱི་འདུག་མ་གཏོགས། ཁོ་ཚོས་ག་རེ་ལ་བཞུགས་པར་འདུག་ཁོ་ཚོས་ག་རེ་བྱས་བྱས་ཡིན་བསམས་ནས་དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་བཞེས་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་སྟོན་ཅིས་གྲོས་ཆོག་གས་གྱི་སྐབས་སུ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འོར་འཛོལ་ཆེ་ཤོས་ཡི་གེ་འོར་བ་དེ་ང་ཚོ་ཆར་མས་མཐོང་བ་རེད། མི་གཅིག་གཞན་ལ་གནས་སྟོན་བཏང་ནས་ལས་ཀྱི་གཞན་པ་ཞིག་བྱེད་མཁན་མེད་པ་ཡིན་ན་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཐབས་སྒྲིལ་པོ་རེད། གནས་སྟོན་བཏང་བའི་མི་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནི་གལ་ཡོད་གྱི་མ་རེད། དེ་ཚོ་ལ་ལམ་སྟོན་ཞུས། སྤྱིང་དགོས་པ་དེ་ཚོ་སྤངས། ཆགས་ཚུད་པོ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། མཆམས་རེ་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་མ་ཤེས་མཁན་གྱིས་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདི་ཡི་གེ་ཞུ་དག་གཏོང་ས་ལྟ་བུ་རེད་འདུག་ཅེས་ལབ་མཁན་དེ་འདྲ་འདུག་ཡི་གེ་ཞུ་དག་ལོས་གཏོང་། ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅིད་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་འོར་ན་དཔེ་བསལ་གི་རེད། ཨང་གངས་རེ་རེ་འོར་ན་ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་སྤར་མང་པོ་འོར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་བཞེད་ནང་དུ་འཁོད་པ་དེ་ཡི་གེ་གཅིག་ཕུ་ལྟ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ངས་པར་དུ་དོ་སྤངས་གནང་དགོས་གྱི་འདུག་མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ལ་དག་ས་མ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་དེ་ཁ་སང་ཞིག་ནས་ཁྱེད་གོས་བསམས་སོང་སྟེ། ཡིན་ནའང་ཁྱེད་མེད། དེ་གནད་ལག་ག་རེ་ཡིན་ལའང་། ང་ཆོས་ལས་བསྟོམས་ཐོག་བཟོ་སྦྱང་བྱེད་སྟངས་དེ་སྟོན་མའི་ལམ་སོལ་ནང་བཞིན་བསྐྱར་ ཏུ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཏུས་ཆོད་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཅིག་འགྲོ་ཡི་འདུག་ སྟོན་མ་ཡིན་ན་ང་ཆོས་ལས་བསྟོམས་བཟོ་སྦྱང་བྱེད་ པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་དགོངས་ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་པ་ཆ་ཆང་གསུངས་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་བཀའ་ཤག་གིས་ལྷན་ཁང་ སོ་སའི་བཀའ་འཁྲོན་རྣམ་པས་གསལ་བཤད་དེ་གནང་གི་རེད། དེ་ཡིན་ཏུས་ཏུས་ཆོད་དེ་སྟངས་འཛིན་བྱས། ད་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་ འཐུས་རྣམ་པར་སྐར་མ་ལྷ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ཏུས་ཆོད་ཏུ་ཅང་གིས་མང་པོ་འགོར་གྱི་འདུག་ བྱས་ཅང་ དེའི་གནས་སྟངས་དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དེ་ཆང་མས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཏུས་སྤར་ལམ་ནང་བཞིན་ སྟངས་འཛིན་ཞིག་གནང་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་སྟོན་མ་ལལ་ཆར་སྐབས་བཙུ་དེ་འདྲ་ནས་འགྲོ་སྟངས་གསར་བ་བཅོས་རེད། དེ་ནས་ད་ལྟ་བར་ཏུ་འདི་ལྟར་འགྲོ་བཟུང་པ་ ཞིག་རེད། ང་ཆོས་མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་དགོས་མིན་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་བྱས་ན། ད་ལྟ་འདི་འགོ་བཙུགས་ཆར་ཡོད་ཏུས་འདི་ འདྲ་འགྲོ་ན་མ་གཏོགས་ལམ་སང་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟོད་ན་བྱུང་མ་སོང་། དེ་ཡིན་ཏུས་དེ་ག་རང་སུ་མཐུད་ནས་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་ ཕེབས་རྒྱ་ཡིན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྟོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་མར་གླིང་ལྷ་ཆོན་དང་ འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་བརྩམས་འདུག་ དེའི་ནང་བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ སོ་སོ་ འཐུལ་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཏུས་དེའི་ནང་གི་བཅོ་སྟངས་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་མང་པོ་ཞིག་དཔེ་ཡག་པོ་མཐོང་སོང་། དེར་ བརྟེན་གླིང་ལྷ་ཆོན་གྱི་ཆེ་འདས་འགན་འཛིན་རྩིང་པ་དང་གསར་བ་ཆང་མ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་ཁྱེད་ ཀྱི་ཡིན།

དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ཉེ་ཆར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་ཁྲལ་ལག་དེབ་གསར་བཅོ་དང་ནོར་བཙོས་དེ་བྱ་རྒྱའི་ནང་ བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལས་གཞི་ཞིག་བརྩམས་འདུག་ ལས་གཞི་དེའི་བྱ་རྒྱ་དེ་བཟུ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་སོང་། དེའི་ནང་ལ་ལྟ་བུའི་

སྐབས་སུ་བདེ་ལོ་དཔེ་འདུག གསར་པ་བཟོ་དགོས་བྱུང་ནའང་རེད། ཚང་མ་འདྲ་བྱ་བ་བྱུང་ནས་བཟོ་བྱེད་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། དེའི་ནང་གི་གནད་དོན་གཅིག་དེ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Professionalism ལྷ་ཡི་
 རེད་ལྟ། དོ་སྣང་ཉོག་ཅམ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་འདུག་ལའ་ན། ཡིག་གཞུགས་དང་མདུན་དུ་མཐོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཨིན་ཟིའི་ཆོག་ནང་
 ལ་དག་ཆ་འགོ་སྐྱབས་ལ་ཉོག་ཅམ་དོ་སྣང་བྱེད་ཐུབ་ན། དེ་མཐོང་བ་དང་འདྲིར་ཆ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་ཟད་གནས་ཆད་མཐོན་
 བོ་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་མཐོང་བྱ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ནང་གི་འཕྲུལ་ཆས་འགོ་སྐྱབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མིན་པ་བྱས། མཐོང་དུས་
 སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཉོག་ཅམ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་། འདི་གཅིག་ལྷས་ན་བསམས་སོང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཆ་
 ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ནང་དུ་སློབ་འཁོར་ཁ་བྱང་བྱུང་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Gmail བྱུང་ནས་ཁ་བྱང་བཟོ་བྱ་
 བྱས། དེའི་ནང་དུ་གསར་བཟོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོར་བཅོས་བྱ་བྱེད་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཡིན་ནའང་དེའི་ནང་བྱེད་
 ཆོས་གསར་པ་གཅིག་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་པན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་ནང་དུ་མི་སྐྱེད་གཅིག་གི་
 དབྱ་ཁལ་ལག་དེབ་གསར་བཟོ་དང་ཁོར་བཅོས་བྱ་བྱེད་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་། དཔེར་ན། ནང་མི་གཅིག་ཡིན་ན་
 དེའི་ནང་ཨིན་ཟིའི་ཤེས་མཁན་དང་སློབ་འཁོར་ལེན་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་ནང་མི་ཆང་མའི་དེ་བྱེད་ཐུབ་བྱེད་ཡོད་ན།
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཆང་མ་ལ་སློབ་འཁོར་ཁ་བྱང་གསར་པ་བཟོ་མ་དགོས་ན་ཉོག་ཅམ་པན་ཐོགས་པ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲ་གཅིག་ལྷས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་ཀི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོན་ཀྱི་ལས་གཞིའི་ནང་དུ་བྱེད་བདེ་འཇགས་ཆེད་དུ་བོད་མིའི་སློབ་འཇགས་ཀྱི་ལས་
 ལུངས་ཆང་མའི་ནང་དུ་ Sentinel One ཀྱི་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་གསུང་གི་འདུག དེ་ཡང་བྱུང་ན་གོས་
 ཚོགས་འཕུས་མི་དེ་ཆོ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྐྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན།
 དུ་བྱེད་ནང་དུ་འབྱུང་དེ་འདྲིན་སྤྱོད་གཅིག་ལྷ་མིན་པར་སྤྱི་འཕུས་མང་པོ་ཞིག་ལའང་དེ་འདྲའི་དུ་འབྱུང་དེ་བསྐྱེད་པ་པའི་གནས་ཚུལ་
 མང་པོ་བྱུང་ཡོད་དུས། དེ་འདྲའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་སྐྱེད་ཐུབ་ན་པན་ཐོགས་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ལྷས་ན་བསམས་སོང་།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློབ་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློབ་སྤེལ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དེའི་སྤྱོད་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཕུས་ཤིག་གིས་བཀའ་འདྲི་གནང་བཞག་པ་དེར་ལན་འདེབས་བྱ་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་སྤྱོད་ལ་ལྷ་ཚོགས་པ་ལྷ། ལས་བསྐྱེད་པ་ཤོག་གངས་པ་ཐུ་པའི་ནང་ལ་དང་སྐྱབས་བྱེད་མེད་ཞབས་ལྷ་བ་ཟེར་
 བ་ཞིག་འདུག འོག་དེར་ཡང་དང་སྐྱབས་བྱེད་མེད་ནས་མི་གངས་ ༡༩༣ ལ་བཟའ་ཆང་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་

ཟབ་སྐྱོང་ཕུལ་བ་ཅེས་ཁག་ཁག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་གསུངས་པར། བོད་མིའི་བྱང་ལས་དང་སྒྲུང་ཞབས་
ཁྱུ་ (Tibet Corps) ཟེར་བའི་གྲངས་ ༥༧ དེ་རེད། དེ་ནས་དང་སྒྲུང་ཞབས་བྱུང་མེད་ཞབས་ཁྱུ་བ་ཟེར་བ་དེ། ལུགས་བདེ་གཉིས་
ལ་སྡེ་ཚན་ནས་མར་གོ་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཟབ་སྐྱོང་སྤྱད་བཞག་པ་དེ་ཆོར་གོ་དགོས་རེད་ཅེས་དེ་ཁྱུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་དབྱ་དདུལ་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་ཨ་རི་དང་ཁེ་ཏ་ཁ་ཁ་ ༡༠༧ མ་གཏོགས་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེ་ད་
ལྟ་ཡིན་ནམ་དག་འདྲའ་ཞིག་རེད། ཁ་སང་འི་བ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བྱ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུར་འགྲོ་སོང་ག་ཆོད་ཕྱིན་ཡོད་རེད་ཟེར་བའི་ལན་
དེ་གྲོས་ཆོགས་ནང་སྒྲན་སེང་ཁུས་ཟེན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བྱ་རྒྱ་རང་བརྒྱད་ནས་མི་ག་ཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུ་ཡི་ཡོད་རེད་ཟེར་བའི་ལན་དེ་
ཡང་ཆ་ཆང་ཞིག་གྲོས་ཆོགས་འདིའི་ནང་ལ་ཕུལ་ཟེན་པ་ཡིན། བྱ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱ་དེ་ཐེངས་གཅིག་རེད། ཡིན་ནམ་ལོ་རྟག་པ་རེ་
ཞིག་བྱ་རྒྱ་དེ་རྒྱན་གནས་སྐབ་པའི་ཆོད་དུ་འགྲོ་སོང་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དང་དང་སྒྲུང་ཞབས་དབྱ་དདུལ་བྱ་རྒྱ་བརྒྱད་
ནས་ཕུལ་བསྐྱད་པ་དེ་ཆོད་སྐྱོར་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདི་རྒྱ་ཆེ་བུ་གཏོང་དགོས་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་
ཁྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནམ་དངོས་སུ་མི་མང་གིས་དེའི་ནང་ལ་མཉམ་ཁུགས་གནང་རྒྱ་དེ་ད་ལྟ་ཉུང་ཉུང་འདྲ་ཞིག་
ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་ད་ཆོད་གྲོས་ཆོགས་སུ་ཕྱི་རིམ་པའི་ནང་ལ་བྱུང་ཟེན་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ཁྱུ་དགོས་པ་དེ་ཡང་ས་གནས་
ལ་བཅར་བའི་སྐབས་སུ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཐེངས་གཅིག་མ་གཏོགས་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་མེད་དུས། བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་
པར་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཐེངས་མ་འགའ་ཤས་ཤིག་བཅར་དགོས་ཀྱི་འདུག བཅར་བའི་ཞོར་ལ་ཕུལ་བཞག་གི་ཡོད་ཅེས་གསུང་
མཁན་དང་། སྤྱིར་བཏང་དདུལ་འབྲུལ་ཆོད་སོ་མ་རེད་དེ། ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་བྱ་རྒྱ་བརྒྱད་ནས་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས་ཡང་
དདུལ་ཁང་གི་དོད་ཅིག་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ལར་ཉུང་ཉུང་ཞིག་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ནམ་རྒྱན་འབྲུལ་
རྒྱའི་ཐོག་ལ་འཕར་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། འདི་བཟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་ཐག་ཉེ་སོ་མེད་པ།
བོད་རིགས་ཆོགས་པ་དང་ཐག་རིང་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་སྐྱགས་པན་ཉན་ཉན་གསོ་སྐབ་པ་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ནམ་དེ་ཆོད་
ཐོག་ལ་སྡེ་མ་མཉེན་ཆས་ཡོད་བསྐྱད་པ་དེའི་སྤྱང་ལ་བཟོ་བཅོས་ཤིག་མ་བརྒྱབ་རང་བརྒྱབ་ཆགས་པ་རེད། ལས་བསྐྱེམས་
ནང་ལ་གསལ་བ་ནང་བཞིན་སྐྱོར་འབྲུམ་ ༤ ལྟག་ཅིག་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་བཟོས་ཏེ་བསྐྱར་དུ་ད་ཆོད་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་མར་
གཅིག་བཀྲས་ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་སྒྲན་སེང་ཁུ་ཆོག་པ་བྱེད་ཁྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་དབྱ་དེབ་གསར་པ་དང་ཁོར་བཅོས་དེའི་སྐྱོར་འི་བ་གཞན་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཐེབས་སོང་། འདིའི་ནང་གསུངས་
པར་བོར་བརྒྱག་ཕྱིན་བཞག་པ་དང་དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ཡོང་འབབ་དེ་སྐྱོར་འབྲུམ་ ༤༩ ཅམ་གསལ་བསྐྱད་འདུག འདི་གང་འདྲ་རེད་
ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེར་ལག་དེབ་རིན་ཟེར་ནས་ལས་བསྐྱེམས་རང་ནང་ལ་འཁོད་ཡོད། དེར་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་
གསར་བཟོ་དེ་དག་གནས་སྤངས་ཁག་ཁག་རེད། སྡེ་ཚན་བཞི་པ་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་བསྐྱད་པ་དེ་ད་ཆོས་ཁྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་
རེད། སྡེ་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་གསར་བཟོ་ ༡༠༣༤ དང་འཕར་མ་ ༡༣༡ དེར་དདུལ་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་པ་
ཁོར་བཅོས་དང་བོར་བརྒྱག་དེ་དག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཨ་རིའི་ཁུལ་ཡིན་ན་རྒྱ་ལར་ ༣༠ དང་། ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་ཡིན་ན་ཡུ་རོ་

301 རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོར་ 300 རེ་བྲངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དག་ཁོན་བསྐྱོམས་པའི་
སྒྲོར་འབུམ་ ༤༩ ལྷག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་འཕར་ཆག་ཐུན་བྱ་ཡོད་ན་ལོ་སྔོན་མའི་འབྲུལ་བསྐྱད་དེ་དག་ཡར་བསྐྱར་
ནས་སྒྲོར་འབུམ་ ༤༩ ཅམ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་འདི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་དེ་རིང་གི་བ་གནང་བཞག་པའི་ནང་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ཁོར་འཁྲུལ་མང་པོ་འདུག་གསུངས་
བ་རེད། དེ་དག་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་གཅིག་བྱ་མ་རེད། ལྷན་ཁང་ཆང་མས་སྤྲུགས་སྤང་གནང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཅ་
བའི་ཆ་ནས་ལས་བསྐྱོམས་ལྷན་ཁང་རེ་རེས་བཅོས་ནས་བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཆང་ལ་ཡར་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཆང་
གིས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ད་དུང་ཁོར་འཁྲུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ས་རེད། ཁ་སང་གྲངས་ཀ་གཅིག་གཉིས་
ཁོར་བ་དེ་དག་བཅོས་དགོས་པ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གང་རེད་ཟེར་ན། ལྷན་གོར་གཅིག་ཁོར་བ་ཡིན་ནའང་གྲངས་ཀ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིག་ཁོར་ནང་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་དོན་དག་རང་ལ་བྱུང་པར་ཞེ་བྱག་ཅིག་འགྲོ་མེད་པའི་རེ་བ་ལྟ་ཡི་
ཡོད། མ་འོངས་པར་དེ་དག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆོག་པ་བྱེད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་མོ་ཁ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལས་ཁུངས་སྒྲོན་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ད་ལྟ་ལྷན་ཁང་
སོ་སོས་གནང་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ན། དེའི་སྒྲོར་ལ་དཔུལ་ཁང་ནང་འགྲོ་སྤངས་ཤིག་བཅོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་སྤྱི་ཡོངས་ཆང་མ་
ལ་བྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག ང་ཡར་མར་མང་པོ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ང་ཆོའི་ཁ་ལོ་བ་ཁོ་རང་ཆོས་གནང་གི་འདུག
དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མིགས་བསལ་མི་འདུག མོ་ཁ་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ཆང་མར་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཀྱི་འདུག་དང་མི་
འདུག་གཅིག་བལྟ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་དཔྱད་དེ་བ་ཁོར་བཅོས་གྲངས་ 7140 ཟེར་བ་ཞིག་འདུག དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཡོད་མེད་
གསུངས་པ་ཞིག་འདུག

དེ་ནས་ TCRC དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལས་འགོ་མ་བཅུགས་པ་ཞིག་འདིའི་ནང་གིས་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག
སྐབས་དེ་དུས་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྲོད་མེད་ལྟ་རྒྱ་ཞིག་བཏང་ཟེན་པ་སོང་ཅང་། ལས་ཀ་རང་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་ནས་མར་བྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་སྤྲོད་ལྟ་བུལ་བ་དེ་ཆོ་གིས་ཡོད་པ་སོང་ཅང་ལོ་དེའི་ནང་ལ་བྱས་བཞག་པ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་དེ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ད་ལྟ་རྒྱུང་འཕྲིན་བྱ་རྒྱའི་མཐུན་ཤིང་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ན་མིན་ནམ།
གང་ལྟར་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་སྤྱད་མེད་བྱ་རྒྱ་ (Wi-fi) དེ་དག་བཅུགས་བཞག་ཡོད་རེད་
ཅེས་དེ་གཅིག་རེད། གཉིས་པ་དེར་མཐོན་ཁང་གསར་བ་དེ་ལ་ཀི་སྤྱད་ཁྲེ་ཆོན་ (TCRC) ནས་སྤྱད་མེད་བྱ་རྒྱ་ (Wi-Fi)
བཅུགས་འདུག དེའི་ Login དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལ་ཕྱུལ་འདུག ལས་ཀ་དངོས་
སུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ན་ག་རེ་བྱས་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ང་ཆོས་བལྟ་ཆོག་ཅེས་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ཀི་སྤྱད་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡར་རྒྱས་གང་ལ་གང་འཆམ་
ཕྱིན་འདུག དེ་ཆོར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལྟ་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དང་བྲངས་དཔྱད་དཔུལ་ལག་དེབ་

གསར་པ་བཅོ་ལྔ་མཉེན་ཆས་ཤིག་བཅོས་ཡོད་ཤོད། མ་ཡོངས་པར་དང་སྒྲངས་དབྱ་དབྱལ་ལག་དེབ་གསར་པ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་ན་མཉེན་ཆས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་བྱ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ནས་གཟིགས་སོང་གསུངས་པ་ཤོད། དེ་ཡིན་དུས་
མཉེན་ཆས་དེ་གང་མཁྱོགས་མཁྱོགས་ཤིག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མར་བཟམ་ནས་དང་སྒྲངས་དབྱ་དབྱལ་ལག་དེབ་གསར་པ་བཅོ་
ལྔ་དེ་ཚོ་སྟབས་བདེ་བ་ཡོང་བའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཅེས་ཞུ་བ་གཅིག་དང་། ཡིན་ནའང་དགོངས་ཚུལ་གཅིག་དེ་མཉེན་ཆས་
འདུག་སེཾ་ཕྱི་ལ་དང་ལྟ་སྟངས་དེར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པ་དེར་ང་ཚོས་དོ་སྣང་སྤྲད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་དེ་ཞུ་བ་
ཡིན།

དེ་ནས་སློག་འཕྲིན་ཁ་བྱང་ (Gmail) ཡི་སློག་འཕྲིན་ཁ་བྱང་གི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་དེ་ད་ལྟ་མི་སྐྱེར་རེ་རེ་ལ་ནོར་
བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་ནང་མི་ཚང་མར་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནང་མི་ཚང་མར་གཅིག་བཅོས་པ་ཡིན་
ན་སྟབས་བདེ་བ་ཡོང་བའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་པ་ཤོད། དེ་ང་ཚོས་སྤྲེ་ཆོན་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་ཞུས་ནས་ག་རེ་བྱེད་
དགོས་འདུག་བལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཀི་བྱ་ཁྲ་སྤྲེ་ཆོན་ཡིས་ SentinelOne བཅུགས་བཞག་པ་དེ་སྤྱི་འཐུས་
རྣམས་པ་ཚོ་ལ་ཡང་རེ་རེ་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག་དེ་དྲ་འབྲེལ་གྱི་མཉེན་ཆས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་
དུས་དེ་འབྲེལ་བྱ་བ་པའི་གནས་སྟངས་རེད་འདུག་མི་འདུག་སྟངས་འཛིན་དང་དེ་ཚོ་གང་འདྲ་ཡོང་ས་ཤོད། དེ་དག་ཆང་མ་
བསྟམས་པའི་ཐོག་ནས་རྗེས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག་པ་བྱེད་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་དབྱ་དེབ་ནོར་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ནོར་བཅོས་ཀྱི་རྣམས་གངས་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་
ཤོད། ད་ལྟ་ནོར་བཅོས་ ༡༩༤༠ འདུག་གསུངས་པ་དེ་ཁག་ཅིག་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནོར་བཅོས་ཡོང་གི་འདུག་
ཁག་ཅིག་ཁ་བྱང་འགྱུར་བ་བྱིན་ནས་བཅོས་དགོས་པ་ཡོང་གི་འདུག་ཁག་སྤྱི་ལོ་མིང་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བྱས། ད་ལྟ་མིང་
འགྱུར་བ་བྱིན་པ་དང་། ཁག་སྤྱི་ལོ་མིང་བཟུ་རྒྱག་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ཁག་སྤྱི་ལོ་མིང་ཁ་བྱང་དེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚེས་མེད་པས་རྗེས་
སུ་ཁ་སྐོང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་རྒྱ་བལ་འབྲེལ་གསུམ་ནང་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་སློག་འཕྲིན་ (Gmail) ཁ་བྱང་དེ་མི་གཅིག་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་ནང་མི་དང་གཞན་པ་སྤྱན་མཆེད་དེ་ཆོར་
ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་བསྐྱར་ཀྱི་འཐུན་ཀྱིན་ཞིག་ཡོད་ཤོད་ཅེས་ལན་ནང་དེ་གསུངས་འདུག་གལ་སྤྱི་དེ་ཡོད་ན་ད་གིན་བཀྱར་
འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཡོད་ཤོད་ཞུ་བ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་ཚོགས་གཙོ་མཆོན་པོ་ཞུས་ཟིན་པ་སྤྱི་འཐུས་ ༡༣ ཡོད་པའི་ནང་ནས་ད་དུང་ ༧ ལྟ་ཡོད་དེ། གཅིག་གིས་བྱིར་འཐེན་
བྱས་སོང་། ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་ ༦ ལྟ་ཡོད། དེའི་རྗེས་ལ་གོ་སྐབས་འབྲེལ་བྱ་མིན་ཞུ་བ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀམ་ཐག་
དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྡེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་འགའ་ཤམ་ཞུས་ན་
བསམས་སོང་། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྡེམས་བསྐྱུས་པ་ནང་གི་ཤོག་གྲངས་ ༣ པའི་ནང་ལ་ཡགོང་ས་མཆོག་
གི་ཡིད་ཆེས་དག་ཅེས་པའི་དོན་ཆན་ ༧ པར། དབུལ་སྐད་ཉམ་ཐག་གི་འདི་མཆོན་སྒྲིམ་བཞག་འདུག་དེར་ང་རང་གིས་
སྔོན་མ་ལའང་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཡིག་གནས་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ཉམ་ཐག་སུ་ཡིན་ནའང་ཉམ་ཐག་གི་ལོ་རྒྱུས་རེད།
ག་པར་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁ་བྱང་རེད། འབྲེལ་བ་བྱེད་དུས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཉར་དགོས་པ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཡིན་
ནའང་དེ་འདྲའི་ལས་བསྡེམས་ནང་ལ་མིང་དེ་ཆོ་སྒྲིམ་ན་ཡག་ག་མེད་འགྲོ་བསམ་གྱི་འདུག་དེ་རེ་སྒྲུལ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་ཡོང་དུས་མི་ཁ་ཤས་ཡང་སོ་སོ་ཉོག་ཅམ་ངོ་ཆ་བའི་རྣམ་པ་འདྲའི་གནད་དོན་དེ་འདྲའི་གི་ཡོད་ས་རེད།
སྔོན་མའང་སྤྱིར་སྤྱོད་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་དེ་ཆོའི་མིང་དེ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་བྱེད། འི་བ་འདྲའི་མིས་ན་
ལན་འདེབས་བྱེད། ཡིག་གནས་དེ་ག་པར་ཉར་དགོས་ནའང་ཉར་རྒྱུས་བྱེད། འདི་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤོག་
གྲངས་ ༧ པའི་ནང་ལ་རྒྱུས་དུལ་བཤོ་འབྲེམས་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་དེ་ངས་སྤྱིར་བཏང་མགོ་ཞེ་བྲག་འཆོས་ཀྱི་མི་འདུག་
ཅིས་ལོའི་ནང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་རྒྱུས་དུལ་ཉིན་སྟོར་ ༡༥༧,༧༣༧,༤༣༥,༤༤ བྱང་འདུག་གཞན་
ཡང་མཐུན་འགྱུར་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་མཐུན་འགྱུར་གྱི་དུལ་འདི་ཡང་ཉིན་སྟོར་ ༡༧༠,༥༥༩,༩༩༩,༩༠ བྱང་འདུག་མཐུན་
འགྱུར་ཁོ་རང་རྒྱུས་དུལ་མ་རེད་དམ། དེ་གཉིས་བསྡེམས་དགོས་རེད་དམ། ཡང་ན་རྒྱུས་དུལ་ཟེར་ནས་ལོགས་དགར་
བཞག་མཐུན་འགྱུར་དེ་རྒྱུས་དུལ་མ་ཡིན་པར་ལོགས་སུ་འབྱེད་དགོས་རེད་དམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ངས་པར་དུ་
གསལ་པོ་བཅོལ་གས་བྱེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱིར་བཏང་དེར་ཟབ་སྦྱོང་མང་པོ་ཞེ་བྲག་འདུག་ཁ་སང་སྤྱང་ལའང་གཅིག་ཞུས་འདུག་ཟབ་སྦྱོང་དང་
སྦྱོང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་ ༡༥ ཅམ་གནད་འདུག་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་དགོས་ངེས་ཅན་རིགས་ཀྱི་ཟབ་
སྦྱོང་འདི་ནས་པར་བལྟས་ཡོང་དུས་འདུག་ཁ་ཤས་ལ་དེ་ཆོའི་ཟབ་སྦྱོང་སྤྱད་མི་དགོས་པའི་བཅོ་འདྲའི་པོ་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་མ་
འོངས་པར་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་པོ་དེ་ལའང་ལྟ་ཞིབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེར་སང་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལོགས་
ལ་ཡིན་ལ་མིན་ལ་ཆང་མ་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་མཁན་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་པོ་དེ་དང་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་
གཉིས་ལ་སྤྱིར་བཏང་བྱང་པར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་པོ་དང་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་
གཉིས་ལས་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཉམས་སྦྱོང་ཆེ་བ་དང་ཤེས་ཡོན་ཆེ་བ་ཡིན་ན། ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་པོ་དེ་གང་འདྲ་སྦྱོད་
དགོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཡི་འདུག་དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོད་སྤངས་གང་འདྲ་གང་འདྲ་རེད། ཟབ་
སྦྱོང་སྦྱོད་དགོས་ན་གནད་འབབ་དེ་ཆོ་ཉག་ཉག་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། དེ་ནས་ཟབ་སྦྱོང་མང་
བྲགས་ནའང་ཆོ་ཞེ་བྲག་མཐོང་གི་མི་འདུག་ལ་འགྲོ་སོང་ཆེ་བ་འདྲ་པོ། མཆོམས་མཆོམས་ནི་རྒྱུས་དུལ་ཡིན་གཅིག་མིན་
གཅིག་ལོ་འདྲའི་ནང་ལ་གཏོང་དགོས་པའི་བཅོ་འདྲའི་པོ་འདུག་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཟབ་སྦྱོང་ལ་གཏོང་མི་དགོས་པ། པར་ཁ་
བསྐྱུར་ག་རེ་བཅོས་ན་བཅོལ་ག་མཐོང་གི་འདུག་ཅིས་འདི་གཅིག་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་འཆོ་རྟེན་རོགས་སྐྱོར་ལས་གཞི་དེ་རེད། ཁ་སང་དགུན་ཆོང་སྐབས་ལ་གངས་དེ་ལོར་ཆར་བ་རེད་ཟེར། དེ་རིང་
དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་གྱིས་ནོར་འཁྱུལ་དེ་ཚུར་ཡོ་བསྐང་བྱས་རེད་ཟེར་སོང་། ད་དུང་བྱས་མ་སོང་། དེའི་
བསྐྱེམས་ལ་ཉ་ཅང་གིས་ནོར་འཁྱུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག ཁ་སང་ཉ་གོ་འདུག དང་ལེན་གནང་སོང་སྟེ། དེ་རིང་འདིར་གསལ་
བཤད་གང་ཡང་བྱས་མ་སོང་། དེ་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་གཅིག་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཁུ་ཁང་རེད། དེའི་ནང་ལ་ད་ལོ་ཕྱིར་བསྐྱུ་སྐབས་ལ་ཡང་འགའ་རེ་
བྱུང་འདུག དདུལ་ཏྲོག་ཅམ་བྱུང་འདུག དེ་ནས་བསྐྱུ་བྱས་བྱས་ཏེ་དདུལ་བྱུང་འདུག བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་ཆང་མར་བལྟས་ཡོང་དུས་
ད་ལྟའི་ཆར་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་གྱིས་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཁུ་ཁང་དེ་མ་འོངས་པར་གཞག་ན་
དགོ་མཆོན་མཐོང་གི་འདུག་གས། མ་བཞག་ནའང་དགོ་མཆོན་མཐོང་གི་འདུག ད་དུང་གཡང་ས་མཐོང་གི་འདུག་གས། འདི་བྱི་
བ་ཡིན།

དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༡༥ པའི་ནང་ལ་དབྱ་ཁལ་ལག་དདུལ་འབྱུལ་སྐྱེད་དེ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ས་གནས་ག་པར་འགྲོ་
ཡི་ཡོད་ནའང་དབྱ་ཁལ་སྤྱོད་དགོས་རེད་ཟེར་ནས་འབོད་སྐྱུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་གས་ཡིན། ག་རེ་ཡིན་མིན་མ་ལྟོས་
པར་སྤྱིར་བཏང་དབྱ་ཁལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ད་དུང་གང་ཟག་སྒྲེར་གཅིག་དང་ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པ། དབྱ་
དདུལ་ཟེར་བ་དེ་སོ་སོ་བོད་པའི་ངོ་བོ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤྱོད་དགོས་རེད་ཅེས་ཤུགས་ཆེན་པོས་
འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་རྒྱལ་ས་ལ་ག་པར་འགྲོ་ནའང་རེད། སྐད་ཆ་བཤད་ས་ག་པར་རག་ནའང་སྤྱོད་དགོས་རེད་ལམ་མཁན་གས་
ཡིན། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་འདི་ནང་ལ་བལྟས་ཡོང་དུས་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་ནས་ཐོ་འགོད་བྱེད་མཁན་ཨ་རི་ཡིན་ན་ ༡༩༥༥ མ་གཏོགས་
བྱུང་མི་འདུག དེ་ངས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་འབྲས་ཤོར་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག བྱ་རྒྱ་ནང་དེ་པར་ལྟ་དུས་གང་འདྲ་བཅོས་ནའང་ལམ་སྟོན་
ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་མ་སྐབས་ན་འབྲེལ་ཡོད་བརྒྱུད་ནས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ནའང་པར་ཉག་ཉག་ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས་
རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟའི་ཆར་ ༡༩༥༥ མ་གཏོགས་བྱུང་མེད་པ་དེ་འབྲས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཆོ་མ་འོངས་
པར་སྐྱགས་སྐྱང་ཆེན་པོ་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གནད་འགག་རེད་འདུག

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཤོག་གངས་ ༡༦ ནང་ལ་དང་རྒྱངས་དབྱ་དདུལ་ལག་དེབ་བཅོ་འབྲེམས་གི་ལས་དོན་ རྒྱོངས་ཐོ་
ཆན་པ། རྟེན་འཁྱུ་མིག་ནང་ལོགས་ལ་ནོར་བཅོས་ཞེས་བྲིས་འདུག དེའི་འོག་ཏུ་བཅོ་བཅོས་ཞེས་བྲིས་འདུག བཅོ་བཅོས་དང་
ནོར་བཅོས་གཉིས་ཅན་དེ་ཁག་ཁག་རེད། སྐད་གི་རེའུ་མིག་ནང་ལ་ནོར་བཅོས་དེ་ ༡༩༤༠ རེད་འདུག འོག་གི་བཅོ་བཅོས་ཞེས་
པ་དེར་ ༡༩༩༠ བྲིས་འདུག གང་ཆད་ལྷན་རེད། བཅོ་བཅོས་བཅོས་ཡོད་རེད་དམ་ནོར་བཅོས་བཅོས་ཡོད་རེད། མགོ་འཆོས་གི་
མི་འདུག སྐད་གི་རེའུ་མིག་ནང་ལ་གཅིག་བྲིས། འོག་ལ་གཅིག་བྲིས་འདུག དེ་གཉིས་ནང་དོན་ཁག་ཁག་རེད། ཆོག་གི་ནང་
དོན་ཆང་མ་ཁག་ཁག་ཡིན་དུས་གཅིག་འབྲི་རོགས་བྱེད། ནོར་བཅོས་ཡིན་ན་ནོར་བཅོས་གཅིག་པ་འབྲི། བཅོ་བཅོས་ཡིན་ན་

བཅོ་བཙུག་གཅིག་པ་འབྲི་རྟོགས་བྱེད། ཡང་གཅིག་བྱས་ན་བཅོ་བཙུག་རྟོགས་གཉིས་དེ་དགོས་པའི་དབང་གི་སྒོ་ནས་རྟོག་
ཞི་བ་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་ནང་བཞིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེར་གསལ་བ་ཤད་ཡོད་ན་གསལ་བ་ཤད་གནང་རྟོགས་བྱེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཀྱི་སྤྱ་ཁར་སྡེ་ཆུན་དེ་རེད། གཞི་ཅའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་བཏང་ང་རང་གི་མཐོང་སྣང་ལ་དཔེ་མི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡག་པོ་བྱུང་
བཞག་བསམ་གྱི་འདུག དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་དེ་དྲ་རྒྱའི་དུས་རབས་རེད། སྤྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱའི་དུས་རབས་དེར་ཡར་རྒྱས་
ཀྱང་མང་པོ་བཏང་འདུག ཅི་ས་གང་གི་ཐད་ནས་ཡག་པོ་འདུག དེ་ཆོ་ཆང་མར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་བློན་ཆེ། འདི་དཔལ་
འབྱོར་བཀའ་བློན་གཙོས་པ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་དྲ་རྒྱ་སྡེ་ཆུན་རེད། དེ་ཆོ་དཔེ་ཡག་པོ་བཅོས་འདུག ཡིན་ནའང་ངས་རེ་བ་ཞུ་
རྒྱུ་གཅིག་ལ། ད་ལྟའི་ཀྱི་སྤྱ་ཁར་སྡེ་ཆུན་ལ་འདི་ནས་མར་བལྟས་ཡོང་དུས་དེར་སང་བཅོན་ཤོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དཀྱག་ཤིང་
རྒྱག་སྤོང་མཁན་མང་ཤོས་དྲ་ལམ་རེད། དེ་ཆོ་ད་ལྟའི་ཀྱི་སྤྱ་ཁར་སྡེ་ཆུན་གྱིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། དཔེ་
ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟ་ང་ཆོ་གོས་ཚོགས་འཚོགས་བཞིན་པ་འདིའི་ནང་ལ་སྐད་ཆ་པར་གཏུབ་ཚུར་གཏུབ། མགོ་ལ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་
བཞག འོག་ལ་སྤྱག་རིགས་ངན་ཆད་འབྲེལ། སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་དེ་ཆོས་དཀྱག་སྤོང་གྱི་འདུག དེ་ཆོར་སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་
ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། ས་གནས་ག་པར་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་ཆོ་ཞིབ་འཕྲུག་བྱེད་ཐུབ་
ན་དཔེ་དགེ་མཆོན་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་རྒྱ་རི་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བྱུག་ལས་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
བཀའ་འབྲི་ཞུ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད། དང་པོ་དེར་འཆོ་རྟེན་གྱི་རྟོགས་སྒྲོར་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
ནས་སྒྲོར་རྒྱག་མ་དངུལ་གྱི་བྱུན་གཏོང་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བྱས་དེ་སྤངས་དེ་ག་རང་ཞུས་པ་ཡིན། ད་ལྟའང་དེ་ག་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད།
ང་རང་ཆོ་སྤྱད་ཆོང་རྒྱག་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། དབྱར་ཆོང་རྒྱག་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། ལམ་ཟུར་གྱི་ཆོང་ལས་གནང་མཁན་
ཡིན་ནའང་རེད། ཁོ་རང་ཆོར་ལས་གཞི་དེས་དངོས་གནས་ཐུགས་པན་གསོས་པོ་བྱུང་གི་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་གྲགས་འབྲེལ་པོ་ཞིག་
རེད་འདུག ཡིན་ནའང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐུག་དངུལ་དེ་སྤངས་རྟོགས་གནང་ཞེས་དེ་འབྲེལ་དེ་སྤངས་བཀའ་
མོལ་བྱུང་གི་འདུག བཀའ་ཤག་ནས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་ངོས་ནས་ཐུགས་ལན་ག་རེ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་
ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་དེ་འབྲེལ་རེ་སྐུལ་ཞིག་འབྱོར་ཡོང་དུས་མི་མང་གིས་གཅིག་ཞུ་ཡི་ཡོད་དུས་ཡར་ཞུ་དགོས་པ་གཅིག་གནད་
འགག་འབྲེལ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག བྱས་ཅང་བསྐྱར་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེར་བཀའ་འདི་ལྷ་རྒྱུ་ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ USAID དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་སྔ་ཕྱག་དཔུལ་ཡོད་པའི་
 དཔུལ་འཛོར་ཆག་པའི་བཀའ་མོལ་ཡོད་རེད། དེའི་རྒྱུ་པས་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་འཆོ་རྟེན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་བསྐྱད་པའི་ལས་
 གཞི་དེ་ཆོའི་དཔུལ་འཛོར་ལ་ཁྱད་པར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། བྱང་པ་ཡིན་ན་ཕྱག་དཔུལ་གྱི་
 གནས་བབས་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་དེ་ཆོ་སུ་མཐུད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སྐར་མ་སྐབ་ནའང་མ་བཅག་པའི་ཐོག་
 ལ་ད་ལྟའི་བཀའ་འགྲོ་དོས་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་གཅིག་དང་། མ་འོངས་པར་འབྱུང་འབྱུང་གི་ང་རང་
 ཆོའི་ཕྱི་ཆུ་ ༣ པའི་སྤྱི་ཅིས་སྐབས་སུ་དེའི་ཐད་ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་གཅིག་དང་། མ་འོངས་པར་འབྱུང་འབྱུང་གི་ང་རང་
 ཆོའི་ཕྱི་ཆུ་ ༣ པའི་སྤྱི་ཅིས་སྐབས་སུ་དེའི་ཐད་ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་གནང་དོན་གཉིས་པ་ལྷ་དགོས་པ་འདི་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ལྷ་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
 ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ལས་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་རེད། སོ་སོའི་དོས་ནས་ལས་གཞི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བཅི་ཡི་ཡོད། བཀའ་འགྲོ་སྤྱི་མཐུན་དོས་ནས་ཕྱག་ལས་ཡག་ག་གནང་བཞག་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་དོས་འཛིན་ལྷ་ཡི་
 ཡོད། བྱས་ཅང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་འདིར་སྤྱི་མཐུན་ཐོའི་ནང་ལ་འཁོད་པར་བྱུང་གཡར་དེ་ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པ་སུ་
 མཐུད་ནས་གནང་བཞིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག མི་གངས་ ༣༤ ལ་འབྱུང་ ༡༠༩ བྱུང་གཡར་གནང་བའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་ཕྱགས་ཇེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་གཅིག་དང་། དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བ་གཙོ་པོ་
 བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་འདི་ཆོང་ལས་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱག་དཔུལ་ཕྱིར་སྒྲོག་བྱུང་བ་དེ་
 ཉིན་མོར་ ༡༡,༤༤,༡༡༤ ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་ད་དུང་ལྷག་བསྐྱད་པ་ཞིག་དང་ཡང་བསྐྱར་འབྱུང་འབྱུང་ག་ཆོད་ལྷག་
 བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདི་ལྷ་རྒྱུ་གཅིག་དང་། དེའི་ཕྱག་དཔུལ་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་སྔ་བཀའ་འགྲོ་གིས་
 དགོངས་པ་བཞེས་པ་ནང་བཞིན་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ལྷ་ཁང་དེ་སྤྱི་བརྒྱུ་རྒྱ་རང་གིས་དགོངས་བཞེས་ལྟ་བུ་
 ཞིག་གནང་གི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་སྤྱི་འབྱུང་སྤྱི་ཆོག་ལ་བཀའ་འདི་ལྷ་ས་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་ཐག་གཅོད་འདྲ་ཞིག་གནང་
 ལྷ་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་མ་བཀའ་འདི་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བྱད་མེད་རྒྱས་སྤྱོད་པ་གོང་སྤེལ་ཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་སྤྱི་
 ཐོ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཐོ་དེར་གཞིར་བཞག་གིས་གཅིག་གཞིགས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ཆོའི་དོས་ནས་
 དངོས་གནས་ཕྱག་ལས་མང་པོ་ཞིག་གནང་འདུག ལྷག་པར་དུ་ཅིས་ལོ་སྤྱི་མཐུན་ཐོའི་བཀའ་འཁོལ་ལ་གཞི་བཞག་གིས་དེའི་ནང་ལ་
 ཐབ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་འདུག བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་ཆང་མར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལྷ་ཡི་ཡོད། ཕྱགས་ཇེ་ཆེ་གནང་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཡིན་ནའང་ཅིས་ལོ་གསར་པ་གཞིར་བཞག་གིས་ཕྱག་དཔུལ་ཉ་ཅང་ཆག་ཡོད་རེད། ཆག་པ་གཞིར་བཟུང་འདི་རེ་བ་ལ་ཁོ་རང་
 ཆོས་ཐབ་སྤྱོད་གནང་ལྷ་ཡིན་ནའང་རེད། དངོས་སུ་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་འཆོ་བ་དང་རྩལ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་པ་
 འཐུད་མཐུན་ཆོར་ཕྱག་རྒྱུ་ལས་གཞིར་གྱོད་གྱུད་མི་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ལྷ་བཞིན་ཡོད་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་
 དེ་སྤྱོད་འཁོད་སྤྱོད་ལྷ་ས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བསྐྱར་དུ་ལྷ་ཡི་ཡོད། བྱད་མེད་རྒྱས་སྤྱོད་པ་གོང་སྤེལ་ཆོད་པ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་
 ལས་མང་པོ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དོགས་འདི་དང་དོགས་པ་གྲོས་ཆོགས་ར་པའི་ནང་ལ་ཡིན་

ནའང་རེད། སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་འབྲེལ་མཉམ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག ཐུགས་སྡེ་ག་པར་ཐུག་གི་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཞེས་ལབ་ཡོང་དུས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Gender
གཅིག་ལ་མ་གཏོགས་ཁེ་ཕན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདི་བྱེད་ཡོང་དུས། གཞན་ཞིག་ལ་གྱོང་རག་གི་ཡོད་པའི་དགོངས་འཆར་ཞིག་
ཐེབས་ཡོང་གི་འདུག དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་སྤང་ཞུས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བསྐྱར་དུ་ཞུ་ཡི་ཡོད། བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་
གོང་སྤེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Gender Equality དང་འབྲེལ་ནས་ཐ་སྐྱད་དེ་བཟླ་
ཆོད་པའི་ངོས་ནས་དགོངས་བཞེས་གནང་བའི་ཐོག་ནས་གང་ལྟར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཆོག་དེ་ཆོ་
བཙོས་གནང་རོགས་གནང་། དེའི་ཐོག་ལ་བོད་སྐད་ནང་ལ་ང་རང་ཆོའི་ཆོག་ཡོད་ན། དེ་དང་སྒྲགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་
དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱངས་ཞོར་བ་ཡིན་པ་དང་། གོ་ཚྭ་གས་མ་གསལ་བ། གོ་ཚྭ་གས་གསལ་རྒྱུ་འབད་བཙོན་མ་གནང་མཁན་
ཆོ་ལ་ཉན་ཉན་ང་རང་ཆོའི་བོད་ཡིག་ནང་ལ་གཅིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་པན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག བྱས་ཅང་དེའི་ཐད་
ལ་ཡིན་གཅིག་ངས་གཙོ་བོ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་བྱད་མེད་རྒྱས་སྟོབས་གོང་སྤེལ་ཆོད་པས་གཙོ་བོ་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་ལྷན་ཁང་
གཞན་པ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ས་དེ་ཤེས་རིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དཔལ་ལྷན་བཀའ་འགན་ངོས་ནས་དགོངས་པ་
བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཐད་ལ་འབད་བཙོན་མ་གནང་བ་ཡིན་ན་ལྷན་མཉམ་ཆགས་ལས་འགལ་ག་ཆོད་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་། ཟབ་
སྤྱོད་ག་ཆོད་སྤྱད་པ་ཡིན་ནའང་མི་མང་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ར་བའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རོགས་པ་དེ་འབྲ་
ཞིག་བསྐྱབས་བསྐྱད་ཀྱི་རེད། བྱས་ཅང་དེའི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པའི་མ་ཙུ་ལ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
འབོད་སྒྲུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབྲུ་ཅ་བསོད་ནམས་ཞོར་བྱ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབྲུ་ཅ་བསོད་ནམས་ཞོར་བྱ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བསྟོམས་དང་དེ་ག་ནང་བཞིན་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་
ལ་བྱི་བ་ཁ་ཤས་ཤིག་དང་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་ཆོག་པ་གིས། ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་འདི་ལྷན་ཁང་ཆེན་པོ་
ཞེ་དག་རེད་ལ། འགན་ཡང་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལན་ལས་བསྟོམས་དེ་ཆོ་མར་མཇུག་ཡོང་དུས་དམིགས་བསལ་གྱི་དྲ་རྒྱའི་ཆོད་པ་
ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོད་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་དྲ་ཐོག་གི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་བཙུགས་གནང་འདུག དམིགས་བསལ་གྱིས་དྲ་ཐོག་གི་བཞེ་
འཇགས་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་དེང་དུས་ཀྱི་འབྲེ་སྐྱངས་དང་བསྟན་ནས་གོ་མ་པ་མཉམ་སྦྲེས་གནང་བར་ཆང་མ་ལ་དངོས་
གནས་བྱང་གནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཐུགས་སྡེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ག་ནང་བཞིན་དང་སྐྱངས་དབྲུ་ཁལ་ལག་དེབ་ཡིན་
ནའང་དེ་ཆོ་དྲ་རྒྱའི་ (Online) ཐོག་ནས་ཡར་འབྱུང་སྤྱོད་པ་བཙོས་པ་དེ་ཆོ་མར་མཇུག་ཡོང་དུས། མ་འོངས་པ་ཡིན་

ནའང་སྤྱི་ཚུལ་ཁག་ལ་བརྟགས་སྟོན་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་གང་སྐབས་ཕྱི་གྲངས་ཀ་འདི་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ལ་འདྲ་པོ་ཚོར་
གྱི་འདུག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཁ་སང་འདིར་ཕྱག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་དྲི་བ་ཞིག་ཕྱུལ་གནང་སོང་། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་
གྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལས་བྱེད་ལ་འཛུལ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བཤོ་མར་
བགྲེས་ཡོལ་ཐེབས་སྐབས་སུ་དདུལ་འཛོལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་མར་གནང་དགོས་གྱི་ཡོད་པ། དེ་ཚོ་ཚང་
མ་དཀའ་ངལ་རེད་ཅེས་ཞུ་བ་གྱི་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་གྱི་
འདུག་བསམ་གྱི་འདུག ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདྲ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། དམིགས་བསལ་གྱིས་དེ་ལན་གྱི་བཀའ་ཤག་ལ། དཔལ་
ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་ལློན་མཆོག་ཡིན་ན་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟངས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
ངས་རེ་བ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཚུལ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་དུས་ཁོང་ཚོ་ལ་གསོག་དདུལ་ཞིག་ཡོད་རེད།
དེ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ETF དེ་ག་ནང་བཞིན་ Mutual fund དེ་འདྲ་ནང་ལ་ཁོང་རང་གིས་དདུལ་འཛོལ་པོན་
ཅུང་ཅུང་ཞིག་ཉར་སྐབས་པ་ཡིན་ན། འདི་ག་རེ་བྱས་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཟེར་ན། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ཚུལ་ཁབ་ཨ་རི་ཡིན་ནའང་རེད།
ཁེ་ན་ཇ། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཡུ་རོབ་ཕྱོགས་ཚང་མའི་ནང་ལ་ཁོ་རང་ཚོའི་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་མང་ཆེ་བའི་འགྲོ་སྐྱབས་དེ་
མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོའི་གསོག་དདུལ་དེ་ལས་ཀ་མཆོམས་བཞག་ནས་བགྲེས་ཡོལ་ཐེབས་དུས་དངོས་གནས་དང་གནས་ཁོང་
ཚོར་མི་ཆེ་གཅིག་རིང་དཀའ་ངལ་བསྐྱབ་ནས་ལས་ཀ་བྱས། མི་མང་ཆེ་བ་ཅིག་ཚོང་བརྒྱབ་ནས་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་
བསགས་ནས་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་པོ་ཚོར་ཡིན་ནའང་ཚོང་ལས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད་
ནའང་མཐའ་མར་བགྲེས་ཡོལ་འགྲོ་དུས་སྤྱིད་པོ་གཏང་རྒྱ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ལ་ལག་པ་བཟེད་མ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་
ཤིག་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་མིག་དཔེ་ཞིག་བལྟས་ནས། ཁོ་རང་ཚོའི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ན་དཔེ་རྙིང་པ་རེད་འདུག དམིགས་བསལ་གྱིས་དཔེར་ན། ཨ་རི་ལ་ཡིན་ན་ Vanguard ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་ག་ནང་
བཞིན་ Fidelity དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་དེ་ཚོ་ཁོ་རང་ཚོའི་ Financial Institute ཞུ་དགོས་རེད་ལྟ། དཔལ་ལྷན་
ཆོག་གཙོ་མཆོག་དེ་ཚོའི་བརྒྱད་ནས་ང་རང་ཚོའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་ཁོ་རང་ཚོ་མཉམ་རུབ་གྱི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ལས་
བྱེད་ཚོ་བགྲེས་ཡོལ་ཐེབས་འགྲོ་དུས་དདུལ་འཛོལ་ཆེན་པོ་དེས་ག་རེ་ཕན་ཐོགས་གྱི་རེད་ཟེར་ན། སྤྱིག་འཛུགས་ལའང་དཀའ་
ངལ་ཞེས་མེད་པ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པར་ལས་བྱེད་གསར་པ་ཚོ་ལའང་གོ་སྐབས་དང་རེ་བ་མཐོང་རྒྱ་ཞིག་བགྲེས་ཡོལ་
འགྲོ་མཁན་ཚོ་ལའང་ཕྱགས་རྩེ་ལེགས་འབྱུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་རྒྱུའི་ རྒྱུ་ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་ནས། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་མཆོག་ ཉིག་ཅམ་མཆོམས་འཛིག་རོགས་གནང་། ཧེ

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཕྱག་ཚོད་ ༣:༡༥ བར་དུ་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཞེས་པ་དེ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྟོན་མས་
ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བསྐོས་དང་། བཀའ་ལག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་ཕེབས་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་དབྱེ་ཅ་བསོད་ནམས་
ནོར་བུ་ལགས། འཕྲོས་དེ་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དབྱེ་ཅ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ངས་ད་གིན་འདིར་ཁྱེས་པ་དེ་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། དེང་སང་གཞིགས་
གསོལ་གྱི་དོན་ (Gratuity) དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དེ་གཅིག་འདུག དེ་དང་ PF ཁྱེས་པ་དེ་ཚོ་ཆང་མར་སྡོན་ལ་
ཁྱེས་སྤྲུང་དེ་ག་རང་ཡིན། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་རེད་ཅེས་རོམ་ཅམ་ཁྱེས་ན། དཔེར་ན། ལས་བྱེད་གསར་པ་དེ་ཚོར་ཡིན་
ན། དཔུལ་འབོར་དེ་མ་ཤེར་ནང་བཅུག་དུས་དེར་ཉོག་ཅམ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་ཡོད་པ། དེར་ཁེ་བཟང་ཡང་མང་བ་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་
ནང་སྤྲུགས་རྒྱ་དང་། དེ་ལོ་དང་ལོ་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་སྤྱོད་ནས་འཁྱུར་རན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ Bond དང་ཉེན་ཁ་ཆུང་
ཆུང་ནང་སྤྲུགས་པ་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་སྤྲུངས་ཤིག་ཡོད་རེད། ངས་ཞིབ་ཐུ་མ་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་
གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་སྤང་གནས་དེ་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ག་ནང་བཞེས་ལས་བྱེད་པ་ཆང་མར་ཁེ་
མན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག འདི་གཅིག་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞེས་ངས་འབོད་སྐྱུལ་ཁྱེས་རྒྱ་རྒྱ་གཅིག་དེ་དོགས་འདྲི་རང་ཡིན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལ་དེབ་སྡོན་པོ་ཟེར་
ནས་བོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཚོས་དབྱེ་ཐུལ་ལག་དེབ་ལྟར་འབུལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ཁྱེས་ཐུལ་ཁག་པོ་འདྲ་ཞིག་འདུག
དེའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་གིས་ང་ཚོར་ཞལ་འདེབས་གནང་བ་དེ་ཐུལ་མེད་ (Tax-free) ཆགས་རྒྱ་དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་
གནང་ཐུབ་གྱི་རེད་དམ། གལ་སྲིད་སྤྱི་རྒྱལ་མི་ཞིག་གིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ལ་ཞལ་འདེབས་གནང་བ་ཡིན་ན། ཁོང་གིས་
ཞལ་འདེབས་གནང་བའི་སྒོར་མོ་དེ་ལ་ཁོ་རང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་ཐུལ་སྤྲད་མ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་
དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་སྒོར་མོ་སོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་རྒྱུའི་རེ་
བ་ཡོད་རེད་ཅེས་འདི་ངའི་དོགས་འདྲི་རང་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ཉིན་བྱེད་དགོངས་ཁྱེས་རེད་འདུག སྤྱི་འཐུས་གཅིག་བྱིར་འཐེན་བྱས་སོང་། ད་ལྟ་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་མ་
གཏོགས་ལྷག་མེད། སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲོད་ཡུལ་ཁྲུང་སྡེ་གི་ལས་བསྐྱེམས་ཐོག་ལ་བཟོ་སྒྲིང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེ་འདྲ་ལྟ་ཡོད་དུས་ལས་གཞི་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་འགན་འཁུར་བའི་ལྷན་པར་དུ་བྱ་ལོན་གཡར་རྒྱུ་དེ་ཉིན་སྟོན་ ༡༩༩༩, ༢༠༠༠, ༢༠༠༡ གནང་འདུག དེ་ཙམ་པའི་པར་གཡར་གྱི་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱེམས་ནང་འཁོད་འདུག གལ་ཏེ་པར་གཡར་ནས་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་དང་དུས་ཆོད་ཉག་ཉག་ལ་རྒྱུ་མ་སྟོག་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་པའི་དམ་མ་རེད། ངས་ལས་བསྐྱེམས་ནང་དམིགས་བསལ་གྱིས་དེའི་སྟོན་གང་མཇུག་མ་སོང་།

དོན་ཆེན་གཉིས་པར་ཟབ་སྟོང་མང་པོ་ཞིག་གནང་འདུག ངའི་ངོས་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། སྤྱི་ཆོག་གི་འགྱུར་བ་དང་། དེང་རབས་གི་དཔལ་འཕྲོད་ཡར་རྒྱས། ཤེས་ཡོན་གི་གནས་ཆད། བཟང་སྟོང་གི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་སྤུ་དང་མི་འདྲ་བ། མོ་མོ་དཔེར་མེད། གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ། གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མཐོང་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཆོག་གི་ཤེས་ཤིང་ཐོག་ཐོག་ལ་དེའི་རིགས་ཐོག་མེས་པ་ཁམས་ཡར་རྒྱས་དང་སྟོང་ལམ་ཐོག་ལ་བཟང་སྟོགས་ས་འཁྲིད་རྒྱུའི་ཟབ་སྟོང་མང་པོ་ཞིག་གནང་འདུག དེར་བསྟུན་པ་བཞིན་འཁྲུག་ཀྱི་ཡིན།

ཐོག་དེར་དང་རྒྱུང་སྡེ་དཔལ་ལག་དེབ་བཟོ་འགྲེམས་གི་ལས་དོན། འགྲུལ་ཐོ་ཆེན་པ་། དེའི་རིུ་མིག་ནང་འཕར་མ་ཟེར་བའི་གྲངས་ ༡༩༩༩ འདུག དེ་ངས་ཞིག་མགོ་འཛུགས་མ་སོང་། དེ་ག་རེ་ཡིན། དེར་འགྲེམ་བཤའ་ཡོད་པ་ལྟ།

དེ་ནས་དཔལ་ལག་དེབ་དང་འགྲེམ་བ་ཡོད་པའི་ངས་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ལྟ་འདོད་བྱུང་སོང་། སྤྱི་ཆོག་གི་ཆོག་གི་ཆོག་འདྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཆག་ཡར་གི་སྤྱི་མོས་སྤྱི་ཆོད་བཞག་ནས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་བྱེད་མཁན་སྟོང་ཐག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གཅོད་ཁག་ལ་བལྟས་ན་དཔལ་ལག་དེབ་སྟོང་མཁན་ཉིག་ཅམ་ཉུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཐོན་ཡོད་གི་འདུག ལྷན་པར་དུ་དེ་ལོ་འོས་ཤོག་སྟོང་གྲབས་ཡོད་དུས་སྤྱི་ཆོག་གི་བཟོ་སྒྲིང་དེ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཟིགས་བཞུགས་ཡོད་དུས་མི་མང་རྒྱུ་ལ་ད་ལྟ་འདི་ནས་ཁྲུ་བཞག་ན། མི་ཆེའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཡོད་པ་ཏ་གོ། འོ་མ་འཕྲང་འདོད་ཡོད་དུས་ཨ་མར་ཁྱ་མ་ཡོད་པ་ཏ་གོ། སོ་སོ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཡིན་པའི་འགན་དེ་ཙམ་བཞིན་ནས་མ་འཁྲུང་མཁན་གྱི་བོད་པ་རེ་བྱུང་ཞིག་འདུག དཔེ་མཆོན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཉི་པའི་ཆར་པ་རན་སེར་བཞུགས་མཁན་བོད་པའི་བྱ་མོ་གཅིག་བལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནས་པ་རན་སེར་ནང་སྐབས་བཅོལ་གྱི་གནས་བབ་ཡོད་དུས་ཡར་མར་འགྲོ་བསྟོད་བྱ་རྒྱུའི་ Pass དང་མཉམ་དུ་ས་གནས་ལ་སྟོང་ཆོག་པའི་ Pass དེ་མཉམ་དུ་འཁྲུང་དགོས་ཀྱི་རེད། བལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནས་བསྐྱོད་ཡུན་གྱི་དུས་ཆོད་དེ་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ཆོད་ལས་བཞག་བ་བསྐྱོད། རྒྱུ་ལོག་ཡོད་དུས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་མཆམས་ཀྱི་ཉིན་རྟེན་པས་མོ་རང་བཏང་འདུག ཡིན་ནའང་གནས་སྤྱོད་པའི་ཐོག་དེ་ཁ་ཐུག་བཏོག་མེད་པ་འདྲ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ Doha ཡི་གནས་ཐང་ལ་བཞུགས་ཀྱི་དེ་བཏོག་ནས་མ་གཤིས་མཆམས་ཀྱི་ཉིན་རྟེན་པས་ཁྲིད་རང་ལ་པ་རན་སེར་སྐབས་བཅོལ་བའི་ Carte de Sejour འདུག ཡིན་ནའང་པ་གཤིས་གནས་ལ་སྟོང་ཆོག་པའི་ Pass ཡོད་དམ། དེ་ཤོག་བྱ་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དེ་དཔལ་ཡུལ་ནས་བཞུགས་ཡིན་ས་རེད། དེ་དུས་དོན་གཅོད་ལ་ཞལ་པར་བཏང་གནང་འདུག འདིར་ལངས་སྟོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་འདི་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་མིང་འཛིན་པ་ཡིན་དུས་ཁ་པར་ཡོད་པའི་

ཉི་མ་དེ་ག་རང་ལ་གཟུང་པ་སངས་རེད། ས་རན་སི་ཡི་གཞུང་ཆབ་ལ་ཁ་པར་བཏང་པ་ཡིན། ཁོང་ཆོར་ཁ་པར་བཏང་པ་ཡིན།
 དོན་གཅོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་བྱེད་ཆེད་དེ་ནས་ནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གནང་སོང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་གཞུང་གིས་བཅུགས་བཞག་པའི་
 ལས་ཁུངས་ཤིག་ནང་བསྐྱོས་བཞག་པའི་མི། བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་རིན་པོ་ཆེད་དེ་ནས་ནས་གནང་དོན་དེའི་སྐང་ལ་བྱར་བྱ་མཉམ་
 འདེགས་ཏེ་ཅང་གིས་ཡག་པོ་གནང་སོང་། གང་ལྟར་བྱ་མོ་དེ་ Doha ནས་མར་ཀམ་མན་གྱ་ལ་པར་བཏང་ཆར་ཟུངས། ཡང་པ་
 གིའི་གནས་ཐང་གི་བཀག་ཉར་ཁང་ནང་དུ་བཅུག་བཞག་འདུག དེ་གཞུང་གི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མ་རེད། ཡིན་
 བཤང་བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་དོས་ནས་སོ་སོའི་མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དུས་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་གིས་བདག་པོ་རྒྱག་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་བརྩིས་ནས་ང་ཆོས་པར་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་སྐུ་དོན་གཅོད་པར་བཅར། བྱ་མོ་དེ་བཅོན་
 ཁང་ནས་སྤངས། ས་རན་སི་ཡི་གཞུང་ཆབ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་གང་ལྟར་ཐོངས་མཆན་རག་འདུག ཚུར་ཡོང་དུས་ང་ལ་
 མངགས་མཁན་བྱ་མོ་དེའི་སྤྱི་གཞུང་མོར་ག་རེ་ཞུས་ཡིན་ཟེར་ན། དཔུ་ཁལ་ལག་དེབ་སྤྲད་མེད་ན་སྤྲོད་དགོས་རེད། དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་དགོས་ཀྱི་འདུག་གྲ། བོད་པ་ཡིན་པ་ཏ་གོ་ཡི་འདུག་གྲ། ཚུར་ཡོང་དུས་མོར་དཔུ་ཁལ་ལག་
 དེབ་འདུག་ཟེར། ཡིན་ནའང་མོ་བཅུ་གངས་ཤིག་སྤྲད་མི་འདུག་ཟེར། ཆག་ཡང་གི་སྤྲད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར། ཆག་ཡང་བཏང་
 ནས་མོ་མང་པོ་བྱིན་ཆར་བ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་། ཡང་འོས་ཤོག་སྟེན་གྲབས་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་དོན་གཅོད་ལས་
 བྱེད་ནམས་ལ་བསྐྱུན་པོ་བཟོ་ཡི་རེད། ང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཡིན། ང་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་
 ཡོད། སོ་སོས་སྐབ་དགོས་པའི་དཔུལ་དེ་སྤྲད་ཡོད་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མགོ་བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་གཞིས་
 ཆགས་ཁག་ཏུ་ནང་མི་ཡོད་མཁན་དང་། འདི་བར་ནང་མི་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་འདུག དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་
 ཟེར་མཁན་རིགས་ཤིག་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་རིགས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་གནང་རོགས་བྱེད། སོ་སོས་འབྲེལ་དགོས་པའི་
 འགན་དེ་ཉག་ཉག་ཁྱེར་རོགས་བྱེད། གོང་གི་དབྱ་ཁྱེད་དང་གཞུང་། ལས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བ་ཆོར་མཛུབ་མོ་བཅུགས། ཁ་གཏང་རྒྱ་དང་
 སྤྲོན་འཛུགས་བྱ་རྒྱ་ལས་སྤྲོད་པོ་རེད། སོ་སོར་མར་མཛུབ་མོ་བཅུགས་ནས་དཔུ་ཁལ་ལག་དེབ་དེ་དུས་ཆོད་ཉག་ཉག་ཡོད་མེད།
 དཔུལ་ཉག་ཉག་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་མེད། ཆབ་འབངས་ཀྱི་ལས་འགན་ཉག་ཉག་འབྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། མི་མང་རང་བཞིན་ལས་འགུལ་
 སྟེལ་དུས་མཉམ་ཞུགས་ཞུ་ཡི་ཡོད་མེད། དུས་ཆོད་གཏོང་མཁན་དེ་ཆོར་རྒྱ་ལོར་གྱི་ཞལ་འདེབས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་མེད། སོ་སོའི་
 བསམ་སྒྲོལ་ཞིབ་བཤེར་བྱ་རྒྱུ་དུས་ཆོད་ཅིག་བསྟེན་འདུག

ཆོག་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་སློན་སྟེན་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཏོ་མཆོག་ད་གིན་གོང་དུ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ནས་ SentinelOne དེ་སྤྱི་འཐུས་ནས་བ་ཆོལ་
 གནང་བྱུང་གི་རེད་དམ་མ་རེད་གསུངས་པར་དེ་འདུལ་བྱུང་གི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་སྤྲོད་དགོས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་

ཆོགས་དྲུང་ལས་ཁྱད་སྒྲུབ་ནས་ཀྱི་བྱ་ཁར་སྤེལ་བ་ལས་འཕྱོར་ལས་ཁྱད་སྒྲུབ་སྤྱོད་གཞུང་དེ་གནང་རོགས་
གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་འབྲུལ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག།

དེ་ནས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་ཡོང་ས་མཆོག་གི་ཡིད་ཆེས་དགེ་ཅའི་ནང་ཉམ་ཐག་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་
དེ་དག་གི་མིང་མ་བཀོད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ང་ཚོ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག གལ་སྲིད་དོ་བདག་ལ་
ངོ་ཆ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅང་དེ་མ་བཀོད་ན་འགྲིག་གི་འདུག་གསུང་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་མ་བཀོད་ན་འགྲིག་གི་
འདུག་ཅེས་དེ་ཞུ་ཆོག་པ་གིས། དེ་ནས་རོགས་དངུལ་དང་མཐུན་འགྱུར་གྱི་བར་ལ་དབྱེ་བ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར། རོགས་དངུལ་
སྒོར་འདི་ཅུ་ཞིག་མཐུན་འགྱུར་བྱུང་བའི་ཁྱད་སྒྲུབ་ནས་ཞེས་ཆོག་སྒྲུར་གྱི་འགྲོ་སྐྱད་ས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་དབྱེ་བ་
འབྱེད་བཞག་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡོད་མ་རེད། རོགས་དངུལ་བྱུང་བ་དེ་རོགས་དངུལ་རང་སྐྱོང་དེར་གྲུ་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་མཐུན་
འགྱུར་ཡང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཆོག་སྐྱབ་གཅིག་གི་ནང་མཉམ་དུ་གྲིས་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་ཆེན་
པོ་གང་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ཟབ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་པོ་དེ་ཚོ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར། དེ་ཚོར་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་
རེད། ཟབ་སྦྱོར་སྦྱོང་མཁན་དང་སྦྱོང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་སྤངས་ལ་བལྟས་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མས་མཁུན་
མཁུན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། སྐབས་རེ་སྐབས་རེ་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་སྦྱད་ཀྱི་ཡོད་དུས་དེའི་ནང་ནས་གནད་དོན་
བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་སྐད་ལ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་དེ་ཡང་ཟབ་སྦྱོར་སྦྱོང་ཡུལ་ལས་སྦྱོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེའི་
ནང་ནས་མི་རེ་བྱུང་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོར་འབྲུལ་ཡུལ་
དང་ཟབ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་པོ་ཆང་མ་ལ་བལྟས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་དཔལ་འཕྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་དེའི་སྒྲོར་ལ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་
གིས་ཐག་གཅོད་དེ་རང་འདུགས་ཡིན་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་འདིའི་ནང་ལ་ག་རེ་འཁོད་པ་དེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩...༡༩༩༩ ལོ་འཁོར་
མའི་ནང་ལ་བྱ་ལོན་པར་གཡུང་བ་དང་ཚུར་ག་ཚོད་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གནས་སྐྱེད་སྤངས་རེད། དེས་སྤྱི་གཞུང་གི་རོ་བོ་དང་
སྒོན་མའི་ཐག་གཅོད་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཞན་པ་གཅིག་གིས་བཀའ་
ཤག་རང་གི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རེད་དམ། ཡང་ན་གྲོས་ཆོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡི་རེད་ཟེར། དེ་བཀའ་ཤག་ལ་མར་འགན་སྲུང་
ཆར་བ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བརྒྱད་རིམ་ཆ་ཆང་བྱིན་ཆར་དུས་བཀའ་ཤག་གིས་ཐག་གཅོད་དེ་ཡང་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་སྒྲུབ་སེང་
ཞུས་ཟེན་པ་རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཞུ་ཡི་ཡོད།

དེ་ནས་ཨ་རིའི་ནང་དུ་ཐོག་བརྒྱད་ནས་དབྱེ་དངུལ་འབྲུལ་མཁན་དེ་ ༡༩༩༩ གསུངས་པ་རེད། དེ་ ༡༩༩༩ མ་རེད།
གངས་དེ་ ༡༩༩༩ རེད། དེ་འཐུས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དུ་རྒྱ་བརྒྱད་ནས་དངུལ་འབྲུལ་
རྒྱུ་དེ་ལོ་མང་པོ་བྱིན་པ་རེད། ལོ་མང་པོ་བྱིན་ནས་ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་འདིའི་སྐབས་སུ་མཉམ་ཆས་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་ཤིག་བརྒྱབ་
དགོས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་རེད། དེའི་བཟོ་བཅོས་ང་ཚོས་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་ང་ཚོས་པར་ཞུ་དགོས་པ་དེ་དག་
ལ་ཆང་མ་ལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དེ། རྒྱ་མཆོན་དེ་དགོན་ངས་ཞུས་པ་ཡིན། དུ་རྒྱ་བརྒྱད་ནས་འབྲུལ་མཁན་ཉུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་

བཅོད་གོས་པ་དེ་ཆོའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་གཏོང་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། ཀྱི་སྤྱ་ཁར་གྱི་བདེ་འཇགས་དེ་ཆོའི་སྒྲིབ་ལ་དུས་ཚོད་མང་བ་གཏོང་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། བསམ་ཚུལ་གཅིག་ག་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། གལ་སྲིད་གནད་དོན་དེ་འདྲ་དེ་ཞིབ་བྱེད་མཁན་དང་། སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་མིན་ལ་མ་ཁྲོམ་པར་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག ག་པར་ནས་ཡོང་གི་འདུག ག་རེ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཆོན་པ་གཞན་པ་ཞིག་བདེ་སྤང་ནང་ལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་གས་མི་འདུག་བདེ་སྤང་ནང་ལ་ཡོད་ན་ཡང་མི་ཡོད་རེད་དམ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྒྲིབ་ལག་བསྟར་དང་བཅད་སྟོན་གཏོང་གེས་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ཆོད་ལྟ་གོས་བསྟར་གྱི་རིམ་པའི་ནང་ལ་རེད། ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་མོ་དེར་དུ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཀྱི་སྤྱ་ཁར་སྤྲོ་ཆོན་མཉམ་དུ་བྱལ་ལས་གནང་མཁན་ཁོ་རང་ཚུར་ཐེབས་གྱི་ཡོད། ཁོ་རང་མཉམ་དུ་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཆོར་བསམ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག མ་འོངས་པར་གོས་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་བཟོ་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤངས་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་འཆོ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་རྒྱལ་མ་དངུལ་དེ་སྤར་རྟོགས་བྱེད་གསུངས་པ་རེད། ང་ཆོ་ལ་དངུལ་རྟོག་རྟོག་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་ནས་འབྲེལ་དགོས་པ་དེ་ཕུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་འདིར་ཉར་བསྟན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཉར་ནས་མན་ཐོགས་གང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནང་དེའི་དམིགས་སྤྲོའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཕུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། དེའི་དངུལ་འབོར་དེ་ཡར་འཕར་བ་དེ་འདྲ་ཆག་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟོག་ཅམ་སྤར་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་རེད། གལ་སྲིད་དེ་མ་འཕར་བ་ཡིན་ན་སྤར་ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་དེ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་ནས་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེར་ད་གིན་ལན་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་འབྲུམ་ ༡༩ ཅིག་ཕྱིར་སྒྲིབ་བྱས་འདུག དེ་ག་ཆོད་རེད། གང་འདྲ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་གངས་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་ཞབས་ཞུ་ཁང་གིས་བྱ་ལོན་གཡར་བཞག་པའི་ནང་ནས་བྱ་ལོན་ཆེ་ཁག་འབྲུམ་ ༥༠ དེ་འདྲ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་དག་རིམ་པས་ཚུར་སྒྲིབ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཆོང་པ་བྱ་ལོན་ཆེ་བ་ལེན་མཁན་དེ་དག་ནས་དངུལ་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་འབྲུམ་ ༡༩ ཅམ་རེད། དེ་ཆོང་པ་གཉིས་ཅམ་གྱི་གནས་སྤངས་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བྱད་མེད་ཞུས་སྟོབས་ཆོན་པའི་དངུལ་བཀའ་འཁྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་རེད། ང་ཆོས་ཐོག་མར་སྟོན་ཅིས་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་ཉུང་བ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་དུས་རྟོགས་ཆོགས་གཅིག་གིས་དངུལ་དེ་དེའི་ནང་ལ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྤངས་ཆོས་བར་བཞུགས་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུས་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཨ་རིའི་རྟོགས་དངུལ་སྒྲིབ་ས་ཡ་ ༡ ཞིག་ཚུར་གནང་གི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེའི་བར་དུ་ཡང་ PRM དེ་སྒོ་བརྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་མོ་དེ་ལ་ཐོན་པ་རེད། དེ་ཡིས་ས་ཡ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཐབས་ཤེས་དེ་ཨ་རིའི་གཞུང་རང་ལ་ཡང་ང་ཆོས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ཞུས་སྟོན་གྱི་ཡོད་དེ། ཐོན་མ་འཛོན་ཟེར་བ་དེ་ཞུ་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ས་ཡ་ ༡༩ ཡི་ནང་ནས་ས་ཡ་ ༡ རག་བསྟན་པ་དེ་དག་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཚུར་རག་པ་རེད་ལམ་པ་དང་ལམ་སང་ང་ཆོས་འགྲོ་སོང་གཏོང་ཆོག་ཆོག་དེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་མི་འདུག དེ་

ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་རང་གི་ནང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་མ་མཐུན་པ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་སླེབས་ཆར་
 བ་རེད། ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཁུངས་ USAID ཟེར་བ་དེའི་ལས་བྱེད་སྡེ་རྒྱལ་མང་པོའི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་
 འགའ་ཤས་བཅོས་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་རང་ལ་ལས་བྱེད་ཞེ་པོ་ཞིག་ཉུང་དུ་བཅད་ནས་ USAID ཡི་
 མིང་ཐོག་ནས་སྡོན་མ་རོགས་དངུལ་སྤྲད་བསྤྲད་པ། ད་ལྟ་ཕྱི་མཐུད་ནས་ཚུར་སྤྲད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་བཞག་པ་དེ་དག་ལ་
 སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དང་འགོ་ལུགས་འགོ་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྡོན་མ་ཕྱི་ཆུ་ ༥ པའི་ནང་ང་ཨ་རི་
 དང་ཁེ་ན་ཏར་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་མོལ་ཆེན་མར་ཁོ་རུ་རྟེ་ཡོ་ (Marco Rubio) མཆོག་གིས་གོས་ཆོགས་
 གོང་མའི་ཉན་ཞིབ་ཅིག་གི་ནང་ལ་མ་འོངས་པར་དངུལ་དེ་དག་སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ས་གནས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ (Regional
 Officer) དེ་ཆོ་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བཀའ་ལོན་པ་དེ་བྱུང་བ་ནས། ཁ་སང་ཉེ་འོང་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་
 གྱིས་གོ་སློག་ཞུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གོས་ཆོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་ཆོགས་ཆེན་དེ་ལ་བཅར་བའི་རྗེས་སུ་ལྷེ་ཡིར་
 ཚུར་ཡོང་ནས་ལྷེ་ཡི་གཞུང་ཆབ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་བསྤང་གི་འདུག་དེ་
 ཡིན་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་སློན་མ་གཞི་དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་པ་བྱས། གནད་དོན་ཁག་ཅིག་གི་སྐར་ལ་ད་ལྟ་ཡང་ང་ཆོར་
 ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ལན་རག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཁོ་རང་ཆོར་འགྱུར་བ་དེ་ཆ་ཆང་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་དེའི་འགོག་
 རྒྱུན་ཐོག་བྱ་ཞིག་ད་ལྟ་འཕྲད་བསྤང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་དེ་དག་གང་མཁྱོགས་མཁྱོགས་ཤིག་ང་ཆོས་སེལ་ནས་ཕྱི་ཆུ་ ༡༠
 པའི་ཆེས་ ༡ ནས་མར་ལག་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དག་སྡོན་མ་ནང་བཞུག་འགོ་སྤྲོད་པའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་ནང་བཞུག་བྱས་
 ནས་ཕྱི་ཆུ་ ༡༠ ཆེས་ ༢ ནས་ ༡༠ པར་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་རིའི་གཞུང་ཆབ་ནས་ལས་བྱེད་ཀྱན་པ་གཉིས་དང་ས་
 གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་གཅིག་ཡར་ཡོང་ནས་ལྷན་ཁང་ཁག་རེ་རེ་ཐུག་བྱས་ནས། གཞུང་གསར་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
 གང་འབྲེལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཆོའི་སྐོར་ལ་བཀའ་བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུ་རེད། ཁོ་རང་ཆོ་ཡར་ཡོང་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་གནད་
 དོན་ཉོག་ཅམ་ཁ་གསལ་པོ་ཆགས་པའི་རེ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅེས་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་མ་གཏོགས། ཐག་བཅད་ནས་དེ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཞུ་
 ཐུབ་རྒྱུ་རེད་མི་འདུག་ཁོ་རང་ཆོ་ལའང་འགན་དབང་ག་ཆོད་ཅིག་ཡོད་དང་མེད། ཁོ་རང་ཆོ་ཁོ་རང་ཆོའི་གནས་བབ་དེ་ཆ་ཆང་
 ཞིག་གསལ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དང་མེད་དེ་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ཆོ་ང་ཆོས་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་ཁོ་ཆོ་ཡར་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དེ་ནས་བྱད་མེད་ལྷན་སྐྱབས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྐད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྤངས་དེ་ཆོ་མང་ཆེ་བ་ཅིག་ལྷན་སྐྱབས་
 པའི་ཐ་སྐད་ནས་ཚུར་བསྐྱར་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་དུས། བམ་ཉེས་འགོ་ཡི་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་དང་གོ་བ་འབྲེལ་མིན་
 ཡོང་སྲིད་པ་རེད། བོད་པའི་སྐད་རང་ལ་ཐ་སྐད་བྱུང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བྱད་མེད་ལྷན་སྐྱབས་
 ཆེན་པ་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་ཨིན་རྟེ་ཆེག་རེ་རེ་ལ་བོད་པའི་ཆེག་ག་རེ་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
 ད་ལྟ་བར་དུ་དེ་ལྟར་བརྒྱུ་བ་རེད། ཡང་མ་འོངས་པར་དེའི་ཆབ་ལ་ཨིན་རྟེ་ཆེག་ལ་བསྐྱར་མ་དགོས་པར་ང་ཆོ་བོད་པ་རང་གི་
 འདོན་རྒྱུ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ན་བཟུ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་ད་ལྟའི་ཐ་སྐད་དེ་དག་ཆང་མ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཆེན་
 པ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀུར་ལོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་ནས་དབྱ་དབུལ་མང་དུ་སྤྲད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ང་ཚོས་ཀྱང་རེ་བ་རྒྱག་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་གནད་དོན་གཞན་པ་གཅིག་དེ་ལས་བྱེད་ཀྱི་གསོག་དབུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་གནང་བ་རེད། གསོག་དབུལ་གྱི་གནད་དོན་དེའི་སྐང་ལ་བྱུང་ཅིང་ཉོག་ཙམ་རིང་པོ་འབྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ བར་དུ་གནས་སྐབས་གཅིག་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ གྱི་ཇེས་སུ་གནས་སྐབས་གཅིག་བྱས། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་ཡིན་ནའང་ཆང་མར་སྤྱི་སྟོན་ཡོད་མ་རེད། སོ་སོས་འབྲལ་འདོད་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོས་ SSS-Staff Saving Scheme ཞེས་གསོག་དབུལ་བརྒྱ་ཆ ༩ ཅིག་ཡར་བསྐྱ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་དབུལ་ཁང་སོ་སོའི་ནང་ལ་བཞག་གི་ཡོད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ གྱི་ཇེས་སུ་སོ་སོའི་གདམ་ཀ་ཡིན་པ་སོང་ཙང་། ཁག་ཅིག་ནས་གསོག་དབུལ་བསྐྱ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། གང་ལྟར་ད་ལྟ་ཡོད་བསྐྱད་པ་དེ་ SSS ཡི་ངོ་མོའི་སྐང་ལ་འགྲོ་སྡོད་ཡོད་རེད། བཀུར་ལོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དག་གཙོ་བོ་དེ་དབུལ་དེ་འབྲ་ཞིག་དབུལ་ཁང་ནང་ལ་བཞག་པ་ལས་ Mutual Fund ཟེར་བ་དེའི་ནང་ལ་བཞག་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་འགོ་འཇུག་ས་དུས་ལོ་རྒྱུད་བའི་སྐབས་སུ་ཉེན་ཁ་ཉོག་ཙམ་ཆེ་བ་དང་། ལོ་ཡར་ཙམ་བསྐྱེད་ས་དུས་ཉེན་ཁ་ཉོག་ཙམ་རྒྱུད་བའི་ནང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན་སྐར་དང་ཆང་མ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལས་བྱེད་ཀྱི་གསོག་དབུལ་གཅིག་སྤྱ་མ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་མ་དབུལ་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་ཡང་ད་ལྟ་དབུལ་ཁང་ལ་བཞག་པ་ལས་ཉོག་ཙམ་བྲག་ག་འབྲ་པོ་ཡོང་ས་རེད་མ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་མང་པོ་བྱུང་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ Mutual Fund སྐོར་ལའང་སྐད་ཆ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད་དེ། Mutual Fund ཡིན་ནའང་རེད། ཆོང་ལས་ཀྱི་མ་ཙུ་འཇུགས་ས་གང་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ཡོད་མ་རེད། ཉེན་ཁ་ཆེ་རྒྱུད་བཀུར་ལོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཉེན་ཁ་མེད་པ་མེད་དུས་ཁེ་བཟང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཡག་པོ་རེད། ཁེ་བཟང་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ནས་དེ་མར་བཞེབས་པ་ཡིན་ན། ཡང་ན་དེ་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་དེ་ཡང་ཡོད་དུས་ང་ཚོས་ཉེན་ཁ་དེ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཞིན་ཇིའི་སྐད་ནང་བཤད་པ་ཡིན་ན་ Risk དེ་ལེན་མ་ཐུབ་པ་སོང་ཙང་ད་ལྟ་སྟོན་གཞི་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་སྐང་ལ་སྤྱ་མཐུད་ནས་འགྲོ་སྡོད་ཡོད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དེ་ནས་བོད་མི་མ་ཡིན་པས་དེབ་སྟོན་པོ་འབྲལ་མཁན་དེར་གསུངས་པ་རེད། དེབ་སྟོན་པོ་འབྲལ་མཁན་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་དབུལ་འབོར་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐུལ་མཁན་འབྲ་ཞིག་རེད། མང་ཆེ་བས་ཁྲོ་ལར་ག་ཚོད་འབྲལ་གྱི་ཡོད་ནའང་རེད། གང་ལྟར་དབུལ་འབོར་ག་ཚོད་འབྲལ་གྱི་ཡོད་ནའང་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད། དཔེར་ན། ད་ལོ་གནས་སྐབས་གསར་བ་གཅིག་ལ་ད་ལྟ་འདྲིར་ལངས་སྟོད་མཁན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་ཁེ་ན་ཁར་བཅར་བའི་སྐབས་སུ་ཁེ་ན་སྟོན་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣...༡༩༩༣ ལོར་སྟོན་མཁན་གྱི་སྤྱི་ལགས་གཅིག་ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་རང་གི་སྤྱི་སྟོན་ཆང་མ་བྱས། སྤྱ་གྲུ་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་གཅིག་སྤྱ་གྲུ་སྟོད་དུས་ཁོང་རང་གིས་ཁེ་ན་ཁའི་ཁྲོ་ལར་འབྲལ་གཅིག་ནས་པོ་བྱང་ལ་ཁྲི་ལྷ་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་ཁྲི་ལྷ་འབྲལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེའི་གནད་དོན་དེ་བསྐྱེད་ས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོར་སྐད་ཆ་གཞན་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་སོང་། ཁྲོ་རང་ལ་ཁུལ་ཆག་ཡང་(Tax Assumption) དེ་ཡོང་གི་རེད་དང་མ་རེད་ཟེར་བའི་བཀའ་ཚོལ་དེ་ཡོང་དུས་མ་འོངས་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་

ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་པ་དེ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་སྐྱེལ་གས་མཉམ་དུ་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོས་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་གཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཏའི་ནང་བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་གི་དེབ་སྐྱེལ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ས་རེད། གང་རེད་ཟེར་ན། མ་འོངས་པར་དེ་དང་དེ་ནང་བཞིན་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད། ཁོ་ན་ཏའི་ནང་ཞལ་འདེབས་སྤུལ་བ་ཡིན་ན་ཁྲལ་ཆག་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཏའི་གཞུང་ནས་རག་ན་མ་གཏོགས་པས་ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་སྤྲད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོའི་ལས་ཁུངས་དེ་ཨ་རིའི་ཡོད་རེད། ཨ་རིའི་ནང་ལ་ཡིན་ན་ཞལ་འདེབས་སྤུལ་བ་ཡིན་ན་ཁྲལ་ཆག་ཡང་དེ་ DCDF དང་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་འབྲལ་སྤུལ་པ་ཞིག་རེད། མེད་ས་དེ་དག་ལ་ཡང་མ་འོངས་པར། དཔེར་ན། བོད་པ་མེད་སའི་ས་ཆ་འགའ་ཤས་དེ་དག་ལ་ཡིན་ན་འང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་དང་སློབ་འཇུག་འགའ་ཤས་ལ་ང་གོངས་སོང་ན་ཁང་པ་འདི་ཡར་འབྲལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་སོ་སོའི་ Will ནང་ལ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྲལ་གྱི་ཆག་ཡང་དང་མང་པོ་ཞིག་འབྲལ་བ་ཆགས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་དུས་མ་འོངས་པར་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདྲག་ད་ལྟ་དུས་ཚུང་ཚུང་དེ་དག་ལ་ཁྲལ་ཆག་ཡང་རེ་རེ་སྤྲད་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་འབ་སྤྱི་ཡོད་ན་མེད་ན། སྤྱིར་བཏང་ Blue Book འགྲེམས་སྤེལ་དང་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཐོག་ལ་ཡར་རྒྱས་ཤིག་གཏང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་རེད་འདྲག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་དོན་ཚན་པལ་ཆེར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་དགོས་རྒྱ་གང་མི་འདུག་ཡིན་ནའི་ནན་ཏན་བྱས་ནས་གསུངས་པར་སོ་སོ་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་འགན་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དང་ལྷངས་དཔྱ་དུས་ལག་དེབ་འབྲལ་དགོས་རེད། དེ་མེད་ན་ཐོབ་ཐང་ཡང་འོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་ལ་འབྲལ་དགོས་པ་དང་ལྷངས་དཔྱ་དུས་ལག་དེབ་གཅིག་བྱ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། དེ་འབྲལ་རྒྱ་དེ་ཉག་ཉག་མ་སྤུལ་བར་ཡང་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐབས་སུ་མ་རག་པ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བཤད་བསྐྱད་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཡོད་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བོད་མིའི་གངས་ཀ་དང་དང་ལྷངས་དཔྱ་དུས་འབྲལ་མཁན་གྱི་གངས་ཀ་དེ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་ཡིན་ན་འང་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་བྱ་ཅུ་ཞིག་མ་ཉ་འབྲལ་མཁན་མེད་པ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དག་གིས་དོ་སྤྲང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ས་གནས་ལ་བཅར་བའི་སྐབས་སུ་འབོད་སྐྱེལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་འང་དོ་བདག་སོ་སོས་འགན་མ་འཁུར་བ་ཡིན་ན་ཞུ་ཐབས་བྲལ་བ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གཏོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱེམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བསྐོས་ཆེད་། བཀའ་ཤག་གི་ལན་འདེབས་ཆ་ཆང་ཟེར་བ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་བཞི་པ། སུ་མཐུད་ལས་བསྐྱེམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན། ནང་གསེས་ཀ་པ། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤་་་་་ ༢༥ ལོའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱེམས་སྟན་བསྐྱས་སྟན་སྟོན། ཕྱི་

ཆེས་ ༡༥ ལས་རིམ་ཁོངས་ནས་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༥ བར་གཟིགས་རོགས་གནང་། སྤྱི་མཐོན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་ཤེས་
རིག་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ལྷང་ར་ཐར་ལམ་སློལ་མ་མཆོག་ནས།
དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༡༥

༡༡། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༣༡ བར་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱེམས་སྤྱིང་བསྐྱུས།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་དཔོངས་གཞི་ཟབ་མོའི་འོག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༩ ཉིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་ལས་ཁུངས་ནང་ཕྱག་
ལས་གནང་མཁན་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་དང་བཀའ་སློན་ལས་རོགས། ལས་བྱེད་གསུམ་བཅས་མི་གྲངས་ ༥ ཡོད་ཅིང་། ལས་
དོན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་མིའི་གཞིས་སྐར་ཁག་ལ་སློབ་བྱ་གསར་འཛུགས་དང་སློབ་དེབ་གསར་སྤྱི་གཙུག་གནང་རྒྱ་སོགས་ཡིན་འདུག་
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༤༩ ནང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེད་རྒྱ་སྤྱོད་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཆོགས་ཁག་གི་མཐུན་
འགྲུར། རང་རིགས་ཆོགས་བ་དང་མི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་སྐར་པལ་ཆེ་བའི་
ནང་སློབ་བྱ་གསར་འཛུགས་དང་། དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆོམ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་ཏེ། སློབ་བྱ་དེ་
དག་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་བྱ་ནམས་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོགས་བ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་ལས་བྱེད། སློབ་བྱའི་
དགོ་ཆུན། སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་ཞབས། ཆོང་བ་དང་བཟོ་བ་སོགས་ལས་རིགས་སྤྱ་མང་ནང་རྒྱ་འབྲེལ་མཁན་དུ་གྱུར་ཏེ།
བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུ་ལས་འགུལ་རྒྱ་སྤྱོད་དང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་པ་
ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ད་ཆ་འདི་ལས་སྤྱ་བཀའ་སློན་ ༡ དང་ལས་བྱེད་ ༩༩ ཡོད་པ་དང་། ཁྲབ་ཁོངས་སྤྱ་སྤྱོད་དང་། རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ།
མ་སྤྱ་རི་བོད་ཁྱིམ། བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཆ་བཅས་སློབ་སྤྱོད་པའི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སྤྱ་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཆེ་འབྱིང་

ཆུང་གསུམ་བསྐྱེམས་ ༤༡ ཡོད་པར། དགེ་ལས་ནམས་ནས་བཅན་བྱེད་པོ་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བུ་གི་དགོས་དམིགས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་སྒྲུབ་གསོ་སྦྱོར་བྱ་བཞིན་ཡོད། དེའང་སློབ་ཁག་སོ་སོའི་ལས་དོན་རིགས་ལས་བསྐྱེམས་རྒྱས་པའི་ནང་ཞིབ་པར་གསལ་ཡོད་ཅིང་། འདིར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་དོན་རྩེ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་ཤིག་སྟན་མེད་ཅུ་ལྟུ་ཡིན།

ཀ དགེ་ལས་སློབ་སྒྲུབ་གི་གངས་འཛོར་དང་ཡིག་རྒྱགས་བྱུང་བ་འབྲས།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་སུ་སྤྱོད་དང་། རྟ་ས་བོད་ཁྱིམ། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ། བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཅ་བཅས་སློབ་སྡེ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་ད་ལྟའི་ཆར་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་བསྐྱེམས་ ༤༡ དང་། དགེ་ལས་ ༡༤༤༤༤༤ སློབ་སྒྲུབ་ ༡༣,༥༡༥ བཅས་ཡོད།

འཛིན་རིམ་བརྒྱ་བ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱགས་བྱུང་བ་འབྲས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་བྱུང་བ་འབྲས། རྒྱ་གར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་མིའི་སློབ་བྱ་ཁག་གི་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱགས་འཛོལ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༤༤ སོན་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སློབ་བྱའི་སྡེ་ཁག་ཀེ་མི་ཨེས་ (KVS) དང་ཇེ་ཨན་མི་ (JNV) ལས་བྱུང་བ་འབྲས་འབྱུང་དུ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་རིམ་བརྒྱ་པའི་རྒྱགས་འཛོལ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༡.༡༢ སོན་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤར་དང་མི་འབྲ་བར་ལོ་གཉིས་བསྐྱུད་མར་ཡིག་རྒྱགས་མ་འཛོལ་བར་སློབ་བྱ་ནས་བྱུང་དགོས་པའི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མེད།

ཁ ཤེས་ཡོན་ལས་དོན་ཁག

བཅན་བྱེད་པོ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོར་ཆོགས་ཆུང་གི་ལས་དོན།

- ༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༡༣ དང་ ༡༤ ཉིན་བཅན་བྱེད་པོ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོར་ཆོགས་ཆུང་གཅིག་ལྟུགས་ཀྱི་ལྷན་ཆོགས་ཐེངས་བརྒྱ་གཉིས་པ་བསྐྱོང་ཆོགས་ཁྱེས། དབུ་འབྲེད་མཇུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་བུ་སྦྱོར་མཆོག་ཆེད་ཐེབས་དང་། ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་དང་ཤེས་རིག་བྱུང་ཆེ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་ཞུས། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་འདུར་གྲོས་གཞི་བརྒྱའི་ཐོག་གྲོས་བསྐྱུར་ལྟུགས་པོར་གནང་སྟེ་གྲོས་ཆེད་བཞག་ཡོད།
- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༤ དང་ ༡༠ ཉིན་གཉིས་རིང་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་མཐུན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཐོག་སྒྲིལ་བཏུར་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་དེར་མཐུན་སྦྱོར་བ་ ༤༣ མཉམ་ཞུགས་གནང་།
- ༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༢༤ ལས་ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༢ བར་རྟ་ས་འཛིན་སྦྱོར་སྦྱོར་བཅར་ཁང་དུ་སློབ་བྱ་ཁག་གི་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་མཐུན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དང་། དབུད་སྒྲིལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་ཇེ་འཛིན་སྦྱོར་བཅར་

ཐོག་ཟབ་སྤྱོད་ཞིག་གོ་སྤྲིག་ཞུས་པ་དང་། ཚོགས་བཅར་བ་ ༣༩ མཉམ་ཞུགས་གནང་། སྤེལ་སྟོན་ཡོན་སྟོབ་གསལ་གཞི་
 རིམ་ལོག་མའི་བསྐྱབ་གཞི་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་བོད་སྐྱར་གྱིས། འདི་ལས་ནས་ཁྱེད་དང་ཁྱེས་འགོད་གྱིས་
 བར་འབྲེམས་ཞུས།

༤། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ནས་ ༢༡ བར་ཉིན་གངས་བཅུ་གསུམ་རིང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ལེས་ཡོན་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྤྱི་ཟུར་དཔལ་ཁང་ཉི་མ་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་སྡེ་ར་སྤྱན་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོབ་གྲུ་ཁག་ལ་
 གཞིགས་སྒྲོར་དང་སྒྲགས། འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ལས་སྟོབ་སྤྲུག་དང་པ་མ་བཅས་ལ་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

༥། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ དང་ ༣༠ ཉིན་གཉིས་རིང་གི་སྤྱ་ཁར་བསྐྱབ་གཞིའི་ཅ་འཛིན་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་འདུ་
 ཚོགས་ཏེ་གཏན་འབེབས་ཞུས།

༦། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ནས་ ༡ བར་རྒྱས་སྟོན་པ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡེ་ལེས་རྒྱལ་མཆན་ལགས་ཀྱིས་
 མཐོ་སྟོབ་སྟོབ་སྤྲུག་ ༤༤༠ དང་ལས་བྱེད་ ༣༠ ཅམ་ལ་ཚོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་གོ་རྟོགས་སྟེལ་ཡོད།

༧། བོད་པའི་སྟོབ་ཁག་ཡོངས་ནང་ཚོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་སྟོབ་སྟེལ་གྱི་ལས་གཞི་སྟེལ་སྤྱད་འདི་ལས་
 ནས་ཉིན་སྟོར་ལྷ་འབྲུམ་ལྷ་ཁྱི་ཅམ་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

གཞི་རིམ་སྟོབ་གྲུའི་སྟོབ་དེབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན།

༡། མོན་ཏེ་སོ་རེའི་ལས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཁྱིའི་ཆས་རྣམས་བསྐྱར་བཟོ་བྱེད་པར་ཚོགས་ཚུང་བཅུགས་ཏེ། འདི་ལས་
 ཀྱི་སྟོབ་དེབ་དང་གྱིས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅོམ་སྤྲིག་པ་རྣམས་མཉམ་ཞུགས་ཐོག་ཁྱིའི་ཆས་ཤོག་བྱང་སྡེ་ཚན་ ༡༤ བཟོ་སྤྲིག་
 ཞུས།

༢། བྱང་ཨ་རིའི་བོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྟོབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་དུག་པ་ནས་བརྒྱད་པ་བར་གྱི་སྟོབ་དེབ་ཀྱི་དཔར་ཅ་
 ལ་བསྐྱར་དུ་ཁྱེད་དང་བཟོ་སྤྲིག་གིས་པར་སྐྱར་ཆེད་པར་ཁང་ལ་བསྐྱར་ཐོག།

༣། བོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྟོབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་ལྷ་པ་དང་དུག་པའི་སྤྱད་ཡིག་སྟོབ་དེབ་རགས་ཐོན་ཅོམ་སྤྲིག་
 ཞུས་ཏེ། སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཁག་བརྒྱད་བོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྟོབ་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་ཆན་རྣམ་
 པའི་བསམ་ཚུལ་སྤྱད་ཡེན་ཐོག་གཏན་འབེབས་ཞུས།

༤། འཛིན་རིམ་བཞི་པ་དང་ལྷ་པའི་བོད་ཡིག་སྟོབ་དེབ་བསྐྱར་ཞིབ་གྱིས་གཏན་འབེབས་ཐོག་ཏེ། དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ རེ་བར་
 སྤྱན་གྱིས་སྟོབ་གྲུ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འབྲེམས་སྟེལ་ཞུས།

༥། འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་ཅིས་རིག་སྟོབ་དེབ་གཏན་འབེབས་ཐོག་ཏེ། དེབ་གངས་ ༡༠༠ བར་སྤྱན་གྱིས་ཟུར་ལྷའི་སྟོབ་དེབ་

ཆེད་སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་དང་། འཛིན་རིམ་བརྒྱ་པའི་ཅིས་རིག་སློབ་དེབ་ཀྱི་སློབ་ཆན་དགུ་
བརྒྱུད་སྤྲིན་གྲས།

- ༤། སྐམ་ཚུང་ནང་གི་ཆོད་ལྟ་ཁང་ (Lab in the box) ཞེས་པའི་བྱེད་སློབ་དེབ་ཚུང་བརྒྱ་བོད་སྐུར་ཞུས།
- ༥། རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱའི་ཨང་ཅིས་རྒྱས་སྟོན་པ་བྱུར་པ་འཕྲིན་ལས་དབལ་མོ་ལགས་ལ་ཙོམ་སྐུལ་ཞུས་ནས། འཛིན་
རིམ་གཉིས་པའི་ཨང་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུར་དེབ་གཉིས་གསར་ཙོམ་གནང་བ་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ རེ་བར་སྐུན་གྱིས་
སློབ་བྱ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༦། འཛིན་རིམ་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་སློབ་དེབ་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞིའི་རྩ་འཛིན་ལ་བསྐུར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་
གཏན་འབེབས་ཞུས་ཏེ། འཛིན་རིམ་དགུ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་པར་སྐུན་གྱིས་སློབ་བྱ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་
སྤེལ་ཞུས།
- ༧། འཛིན་རིམ་དྲུག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་གི་སློབ་ཆན་གསུམ་ལ་སློབ་ཁིད་བརྟན་འཕྲིན་བཟོ་སྤྲིན་གིས་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཡུ་ཏུབ་བ་བརྟན་ཐོག་སྤེལ།
- ༨༠། གར་བ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་ལགས་སུ་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་གཞི་རིམ་བར་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་གཞིགས་འདེགས་
ཆེད་ཐེག་ཆད་ལྷན་པའི་ས་ཁ་འབྲི་བཀོད་གནང་བ་བཞིན། པར་སྐུན་གྱིས་སློབ་བྱ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༨༡། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༣ ཉན་ ༡༤ བར་འཛིན་རིམ་བརྟན་པའི་ཆན་རིག་སློབ་དེབ་བསྐུར་ཞིབ་དང་། འཛིན་
རིམ་བརྒྱུད་པའི་ཆན་རིག་སློབ་དེབ་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཟོ་འགོད་ཞུས།

གཞིགས་འདེགས་རྒྱ་ཆ་འདོན་སྤེལ།

- ༡། བ་ཡུལ་སྤྱོད་སྤྲིན་ལུལ་གྲར་གྱི་མི་ཆེ་དང་། ཁྱེད་རང་པའི་ཨ་མ་ཡིན་ནམ། གསར་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོས་ཕྱོལ་བཅས་
དེབ་གསུམ་དང་། གངས་ལྗོངས་འདོན་ཐངས་ ༣༠ བ་བཅས་ཙོམ་སྤྲིན་ཞུས་ཏེ་དེབ་གྲངས་ ༡༥༠༠ རེ་བར་སྐུན་གྱིས་
སློབ་བྱ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༢། སློབ་སྤྲིན་གི་གནས་ཆད་དང་འཆོམ་པར་བཅོས་སྤྲིན་གིས་ཙོམ་སྤྲིན་ཞུས་པའི་མདོ་མཛུངས་སྐུན་དེབ་སྤེད་གསུམ་པ་
དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ པར་སྐུན་གྱིས་སློབ་བྱ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༣། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་པ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་འདོན་སྤེལ་ཞུས་ནས་ལོ་ ༣༥ འཁོར་བ་དང་། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་
ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་དགུ་བརྒྱུད་ཐེབས་པའི་དུས་སྟོན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་བློ་
ཆེད་པ་ཡུལ་གྱིས་པའི་བརྟན་དེབ་དེབ་སྤེད་དང་པོ་ནས་བརྒྱ་གསུམ་བར་དང་། བ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་འདོན་

ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ་ནས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུག་བར། འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུག་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷམ་ཙུ་སོ་བཞི་
 བར་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དེབ་ཐེང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་ཆར་བཞི་རེ་བར་སྐྱུན་ཁྲུས་པ་དང་། སློབ་སྤྲུག་དང་ཉམས་ཞིབ་
 བས་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་བྱ་ཆོགས་སུ་དཔར་ཙུ་འགོད་སྟེ་ལྷུས།

༤། ལྷོ་ལོ་རྟེ་དང་འབྲི་གཡག་ཅེས་པ་བོད་སྐྱུར་དང་། ལྷ་གཞུང་བརྟན་དེབ་འགོ་བ་བཟང་མོ་དང་། རྒྱལ་པོ་བློ་མེད་ཀྱན་ལྷན་
 གྱི་རྣམ་ཐར་གཉིས་གོ་བདེར་ཚོམ་སྒྲིག་ཁྲུས་པ། དྲིས་པའི་སློབ་ཙུ་ལས་གཞིའི་འོག་བོད་སྐྱུར་དྲིས་སྐྱུར་དང་སློབ་སྐྱུན་
 གྱི་སྐྱུར། གསར་ཚོམ་གྱི་སྐྱུར་བཅས་དྲིས་སྐྱུར་དེབ་བཅུ་དང་། འོག་མཐུག་དྲིས་པའི་དེབ་ལྷ་བར་སྐྱུན་ཁྲུས།

༥། བསྟན་འཛིན་གྱི་འཛམ་གླིང་ཞེས་པའི་འགྲུལ་བརྟན་ལེ་ཆན་ཁག་གི་བར་རིས་དང་འབྲེལ་སྐྱུར་བསྐྱར་སྒྲིག་གིས། ལེའུ་
 གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པ་བར་བརྟན་དེབ་ ༡༩༠༠ རེ་བར་སྐྱུན་གྱིས་སློབ་བྲུ་ཁག་ལ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྟེལ་ཁྲུས།

༦། དྲིས་པའི་སྐུ་གཞས་འགྲུལ་བརྟན་ ༣༥ ཡི་གཞས་ཆོག་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དྲིས་པའི་སྐུ་གཞས་ལག་དེབ་ཅིག་དཔེ་
 འགྲེམས་ཁྲུས།

༧། དགེ་སློབ་ཚོམ་འབྲི་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་ནང་དགེ་སློབ་ ༣༤༤ མཉམ་ཁྲུགས་བྱས་པར། ཁྱོན་ཚོམ་ཡིག་ ༤༠ བདམས་
 མོན་བྱང་བ་དང་། དགེ་སློབ་ཚོམ་འབྲི་ཐེངས་དགུ་པའི་ནང་ཚོམ་ཡིག་གངས་ ༡༧༤ འབྱོར་བར། ཚོམ་ཡིག་ ༥༠
 བདམས་ཏེ། ཚོམ་ཡོན་ཡང་ཕྱལ་ཡོད།

༨། མཐོ་རིམ་སློབ་པའི་ཚོམ་འབྲིའི་ལས་རིམ་ཁོངས་མཉམ་ཁྲུགས་གནང་མཁན་ཚོམ་ཡིག་ལེགས་གས་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་
 སློབ་སྤྲུག་ ༩༠ ལ་ཚོམ་ཡོན་ཉིན་སྟོར་ ༧༠༠༠ ཐམ་པ་དང་། དྲུག་ཁྲིར་བཅས་ཕྱལ་བ་དང་། ཚོམ་ཡིག་ཕྱོགས་
 བསྐྱེགས་ཁྲུས་པའི་དེབ་གངས་ ༥༠༠ བར་སྐྱུན་གྱིས་སློབ་བྲུ་ཁག་ཏུ་རིན་མེད་འགྲེམས་སྟེལ་ཁྲུས།

༩། འདི་གའི་བྱ་ཆོགས་ཁག་ཏུ་གསར་འགྱུར་དང་། གསལ་བསྐྱེགས། སློབ་ཁྱིད་བརྟན་འཕྲིན། ཚོམ་ཡིག་བཅས་བརྒྱད་
 སྟེལ་དང་། ཁྱིམ་ཆང་སློབ་གསོའི་ཆེད་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་བརྟན་བྱང་ ༩༤ འབྱོར་བ་རྣམས་སྒྲིག་སྦྱོར་གྱིས་བྲ་
 མོག་འདོན་སྟེལ་ཁྲུས།

༡༠། འདི་ལས་ནས་བར་སྐྱུན་ཁྲུས་པའི་དཔེ་དེབ་གསར་མོན་ཁག་རིམ་པས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་བྱ་ཆོགས་དང་། ཤེས་རིག་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཨི་སུ་ (ISSUU) བྲ་མོག་དེབ་མཛོད། སྐྱ་མཛོད་ (Sound cloud) མོག་ནང་འདུག་ཁྲུས་ཏེ་བྲ་མཛོད་
 ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་སྦྱོར་སྦྱོང་ཁྲུས་ཡིན།

༡༡། ཕྱོགས་ཆད་གསུམ་ལྷན་གྱི་འགྲུལ་བརྟན་བསྟན་འཛིན་གྱི་འཛམ་གླིང་ཞེས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་ལྷ་པ་བར་དང་། བན་
 པ་བརྟན་སྐྱ་བའི་ཨ་ཁུ་པག་པ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་བཟོ་སྐྱུན་དང་། ཕྱོགས་ཆད་གཉིས་ལྷན་གྱི་དྲིས་པའི་སྐུ་

གཞས་འགྲུལ་བརྟན་གསུམ་བཅོ་སྟུན་བྱས་ཏེ། བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བ་ཆོག་པ་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡུ་ཁུ་བ་
བརྟན་ཐོག་སླེལ་ནས། སྤྱ་གྲུ་ནམས་སློ་སྦྱང་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཐ་སྟོན་གསར་བ་གོ་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོག་སླེལ་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

ག ཟབ་སྦྱོང་དང་། ཆོག་པ་འདུ། ཤེས་ཡོན་གཞིགས་འདེགས་ལས་དོན་རིགས།

- ༡། རྩོ་མར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Bookworm) དང་རྒྱང་འབྲེལ་གྱིས་གཞི་རིམ་འོག་མའི་ཨིན་དགེ་ ༤༡ ལ་དཔེ་སྟོན་
རོགས་སྦྱོར་ལས་རིམ་ (Reading Helpers Program) སླེལ་ཡོད།
- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོ་ ༤ ཆོས་ ༢༣ ལོ་ ༥ ཆོས་ ༣ བར་སེར་གྲེས་ཡིད་དགའ་ཆོས་སྤྱིང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོ་
༥ ཆོས་ ༡༥ ལོ་ ༢༥ བར་ལ་དྲགས་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་སློབ་འགྲོའི་དགེ་ཆེན་ནམས་ལ་རྒྱན་གཏན་ལས་
རིགས་ (Exercises of Practical Life) ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སློག་ཞུས།
- ༣། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆེན་ནམས་ཀྱི་ཀློང་ཁྲ་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་སེ་ལ་ཀྱའི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་
གྲྭ་ཕྱི་ལོ་ ༤ ཆོས་ ༢༠ ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༤ ཆོས་ ༢༠ བར་དང་། སུ་རྒྱ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཕྱི་ལོ་ ༥ ཆོས་ ༡ ལོ་ཕྱི་ལོ་
༤ ཆོས་ ༢༡ བར། གོ་པལ་ཕྱར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཕྱི་ལོ་ ༥ ཆོས་ ༡ ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༤ ཆོས་ ༢༠ བར་བཅས་ལ་སློབ་གྲྭ་
སོ་སོའི་ཀློང་ཁྲ་དགེ་ཆེན་གྱིས་ཚུ་ཆོད་ ༤༠ ཡི་སྦྱོང་བཟང་ལས་རིམ་གོ་སློག་ཞུས།
- ༤། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོ་ ༥ ཆོས་ ༡ ལོ་ ༡༢ བར་ཉིན་གྲངས་ ༡༢ རིང་གཞི་རིམ་འོག་མའི་དགེ་ཆེན་གྱི་བོད་ཡིག་ཚུ་ཆོད་
གོང་མཐོང་གཏོང་ཆེད་དབྱར་ཁའི་གྲུང་སེང་ཁེལ་བའི་སྤྱོད་ཁའི་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ཁག་ ༡༥ ཡི་གཞི་རིམ་འོག་མའི་དགེ་
ཆེན་ ༣༥ ལ་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སློག་ཞུས།
- ༥། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འཛིན་རིམ་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་པ་བར་གྱི་སློབ་སྟུག་ནམས་ལ་སྦྱུ་ཅལ་བརྒྱད་ནས་རང་བྱུང་ཆོན་རིག་
ཅེས་པའི་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་ལས་རིམ་ཞིག་སློབ་གྲྭ་ ༣༤ ལོ་གོ་སློག་ཞུས། སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་སློབ་སྟུག་གི་སྦྱུ་ཅལ་ཅེ་
ཕུད་གསུམ་རེར་ལེགས་གསོལ་བྱ་དགའ་ཕུལ་བ་དང་། རི་མོ་དང་དཔེ་གཞུགས་བྲག་འདེམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་འགྲེམས་
སྟོན་ཁང་དུ་འགྲེམས་སྟོན་ཞུས།
- ༦། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོར་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འཛིན་རིམ་དགྲུ་པའི་སློབ་སྟུག་ནམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༤ ལོ་ ༡ བར་གྱི་སློབ་གྲྭ་སོ་
སོའི་དུས་ཆོད་དང་བརྟན་ཏེ་སློབ་སྟུག་གི་སེ་ཁེམ་ (STEM) ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་སྦྱོང་གི་ལས་རིམ་སླེལ་བར། སློབ་གྲྭ་ ༢༡
ནས་ཁྱོད་བསྟོམས་དགེ་སློབ་གྲངས་ ༡༡༤༤ འཇུག་ཞུགས་གནང་ཡོད།
- ༧། ལ་དྲགས་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་གོ་སློག་ཞུས་པའི་བྱུང་འབྲེད་སློབ་བྱིད་ (Differentiated Instruction) དང་སོ་སོར་

གཞིགས་པའི་སློབ་ཁྲིད་ (Gender-Responsive Pedagogy) གི་ཟབ་སློང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་དག་གི་
 ཆེན་ཚུལ་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༢༣ ཉམ་ ༣༠ བར་མཇུག་གཞིན་སློབ་ཁྲིད་རྟོག་ཞིབ་དང་ཟབ་སློང་གོ་
 གླིང་ཞུས།

༩། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༤ ཉམ་ ༡༩ བར་རྒྱ་སྤྲོད་གངས་ཅན་རིག་གནས་སློབ་གྲྭ་སློབ་ཕྲུག་རིགས་ལམ་རྒྱས་
 སྟོན་པ་གསོ་སྦྱང་ཞེས་པའི་རིགས་ལམ་གི་ཟབ་ཁྲིད་གོ་སློབ་ཞུས། ཟབ་ཁྲིད་ནང་ལྷོ་ཁུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལྔ་ནས་སློབ་ཕྲུག་
 ༥༩ མཉམ་ཞུགས་གནང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྤྲོད་གྲྭ་ཆོང་ནས་མཉམ་ཞུགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རིན་མེད་
 མཐུན་འགྱུར་གནང་།

༡༠། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༤ ཉམ་ ༡༤ བར་ཁྲིམ་འཁུར་འཛུགས་ཆེན་རིག་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྤེང་ཡོར་ (NCBS)
 དང་། སུ་ནེ་ (IISER) ལ་ཉམས་གསོག་སྦྱང་བཅའ་གྱི་གོ་སླབས་བསྐྱུལ།

༡༠༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉམ་ ༡༤ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་མོན་ལྷོ་དགའ་ལྷན་གཤམ་ཅེ་མགོན་ཁང་དུ་བཅན་གྱིས་
 བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྲོད་བྱས་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྲོད་བྱས་བཅས་ཀྱི་ཟབ་སློང་གོ་སློབ་ཞུས། ཟབ་
 སློང་དུ་ལྷོ་ཁུལ་དགེ་ཆེན་ ༤༡ མཉམ་ཞུགས་གནང་།

༡༡༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༤ ཉམ་ ༢༡ བར་ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བྱང་སྤྲོགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
 དགེ་ཆེན་ ༣༠ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉམ་ ༤ བར་སྤེལ་གོ་བ་དུ་ལྷོ་སྤྲོགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆེན་
 ༩༤ ལ་སློབ་ཅུལ་ཁྲིད་ཐབས་ཀྱི་ཟབ་སློང་གོ་སློབ་ཞུས།

༡༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡ ཉམ་ ༡༥ བར་ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་དག་གི་བཤེས་
 འཛམ་དཔལ་རྩོམ་ཡིག་ལྷོ་ཁུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་གཅིག་ནང་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཡིག་
 གཞུགས་ཀྱི་གནས་ཆད་རྒྱས་ལོན་དང་། བོད་དགེ་རྣམས་ལ་སློབ་ཕྲུག་ཆོའི་བོད་ཡིག་ཡིག་གཞུགས་ཡང་རྒྱས་གཏོང་
 སྤྲོགས་ཐད་རྒྱས་སྟོན་གནང་།

༡༣༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༤ དང་ ༢༠ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་སུ་རྒྱ་བོད་ཁྲིམ་སློབ་གྲྭ་ཁྲུང་འབྲེད་སློབ་ཁྲིད་
 (Differentiated Instruction) དང་། སོ་མོར་གཞིགས་པའི་སློབ་ཁྲིད་(Gender-Responsive Pedagogy)
 གི་ཟབ་སློང་གོ་སློབ་ཞུས་པར། ཉེ་འཁོར་སློབ་ཁག་གི་དགེ་ཆེན་ ༣༩ མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༡༤༡། བོད་མིའི་སློབ་འཇུགས་ཀྱི་ཆེན་རིག་དང་། ཞང་ཅིས། ཁོར་ཡུག་བཅས་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཐེངས་བདུན་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༢༤ ཉམ་ ༢༤ བར་སེར་བྲེས་ཆེན་རིག་སྦྱང་བཅའ་ཁང་དུ་གོ་སློབ་ཞུས། སློབ་གྲྭ་ ༡༡ ཉམ་སློབ་

ཐུག་ ༣༥ དང་དགེ་ཆན་ ༡༡ བཅས་ཁྱོན་བསྐྱེམས་དགེ་སྒོལ་ ༤༤ མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༡༥། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༡ ནས་བྱི་ལོ་ ༣༠༣༥ ཟླ་ ༣ བར་ཆེ་བ་བདུན་རིང་གྲོ་ཁར་ཡོད་པའི་ (Bookworm) ཡི་དཔེ་མཛོད་སྒོལ་སྟོན་པའི་ལག་ཁྱེར་སྒོལ་སྟོང་ལས་རིམ་ནང་སྒོལ་བྱ་ཁག་གི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་བ་བཞི་མཉམ་ཞུགས་གནང་བར། དཔེ་མཛོད་སྒོལ་སྟོན་པའི་ལག་ཁྱེར་སྒོལ་སྟོང་ལེགས་པར་ཐོན།

༡༦། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༣༡ ནས་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༤ བར་ཉིན་གངས་བརྒྱད་རིང་གྲོ་ཁར་གཏན་ཉིན་སྒོལ་བྱ་ཁག་གི་རིགས་ལས་འདུ་འཛོམས་གོ་སློག་ཞུས་པར་སྒོལ་བྱས། ༤༥ མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། རིགས་ལས་འདུ་འཛོམས་སྐབས་ཆོགས་བཅར་པའི་བཞུགས་གནས་ནམས་ཆོས་སྡེ་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་རིན་མེད་མཐུན་འགྱུར་གནང་།

༡༧། བདེ་སྦྱིད་སྤྱིང་དང་། རོན་གྲུབ་སྤྱིང་། མེའོ་ ཉེ་ལྷ། རོར་བྱ་སྤྱིང་ག། གངས་སྦྱིད། མེག་ལོར་བཅས་ཀྱི་པ་མ་ ༣༧༥ ལ་སྐྱ་གུ་ལེགས་པར་སྐྱོང་སྤངས་ཀྱི་ཐབས་སྐྱོང་གོ་སློག་ཞུས།

༡༨། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༣ ནས་ ༡༤ བར་སྟོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ཁག་རྩ་པ་མ་ ༡༩༩ དང་། ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༤ ནས་ ༡༣ བར་མེའོ་ཆོས་འཕེལ་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་དང་། ཉེ་ལྷ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་བཅས་སུ་ཁྱོན་བསྐྱེམས་པ་མ་ ༡༤༡ ལ་པ་མས་སུ་གྱུའི་དཔེ་སྟོག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་སྤངས་དང་། རང་བྱིས་དུ་དཔེ་སྟོག་གི་གོམས་གཞིས་འཇགས་ཐབས་བཅས་ཐབས་སྐྱོང་གོ་སློག་ཞུས།

༡༩། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༥ ནས་ ༡༣ བར། ལ་དྲུགས་ཨག་སྤྱིང་གོང་སྡེའི་བྱ་བཅོལ་ཁང་དུ་ན་ཚུང་བྱིས་པའི་འཆར་ལོངས་དང་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཁྱེད་དང་ལམ་སྟོན་བྱས།

༢༠། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ནས་ ༡༤ བར་རྩ་ས་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོང་བཅར་ཁང་དུ་དགེ་ཆན་ཆེད་ལས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེད་ཆོགས་འདུ་གོ་སློག་ཞུས། བཟོ་སྐྱེད་ཆོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་དགེ་ཆན་ ༣༤ འཇུག་ཞུགས་གནང་ཡོད།

༢༡། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༤ ནས་ ༣༠ བར་སྒོལ་བྱ་ཁག་གི་ཆན་རིག་ཆོད་ལྷ་ཁང་གི་དོ་དམ་བ་ནམས་ལ་སྐྱ་ལམ་ལུར་ཆན་རིག་བསྟེ་གནས་ཁང་དུ་ཐབས་སྐྱོང་གོ་སློག་ཞུས། ཐབས་སྐྱོང་དུ་དགེ་ལས་ ༤༩ བཅས་མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༢༢། སྒོལ་བྱ་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆོས་རིག་དང་རིག་གཞུང་འདུ་འཛོམས་གོ་སློག་ཞུས་པའི་ནང་། འདི་ལོར་རྩ་ས་ཁུལ་གྱི་སྒོལ་ཁག་ནམས་ཅན་ཏ་ར་པོད་ཁྱིམ་སྒོལ་བྱར་ཆང་འཛོམས་དང་། སྡེ་ར་སྤུན་ཁུལ་གྱི་སྒོལ་ཁག་ནམས་མ་སུ་རི་སྟོ་ར་གཏན་སྒོལ་རྩ་ཆོགས་པ། ལྷོ་ཁུལ་སྒོལ་ཁག་ནམས་སྡེལ་གོབ་བདེ་སྤྱིང་སི་མེ་པི་ཉིན་སྒོལ་རྩ་ཆོགས་པ། དེ་བཞིན་བྱང་ལར་ཁུལ་གྱི་སྒོལ་ཁག་རྫོང་སྤྱིང་སྟོ་ར་གཏན་སྒོལ་རྩ་ཆོགས་ཡོད།

༢༣། བྱི་ལོ་ ༣༠༣༤ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༣༧ དང་ ༣༠ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་ཆད་མཐོའི་རིག་རྩལ་ (Higher Order

Thinking Skill) གྱི་དྲ་ཐོག་ཟབ་སྐྱོང་གོ་སློལ་ལུས་པ་དང་། ཟབ་སྐྱོང་ནང་དགོ་ཆན་ ༤༠ མཉམ་ལུགས་བྱས།

༣༤། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༥ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡ བར་བསུ་ན་མདར་བྱང་ཤར་ལུལ་གྱི་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཁག་གི་
རིགས་ལམ་འདྲ་འཛོམས་གོ་སློལ་ལུས་པའི་ནང་། བྱང་ཤར་ལུལ་གྱི་སློབ་བྱ་བཞི་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་སློབ་བྱ་བཞི་
བཅས་ནས་སློབ་བྱ་གྲ་ ༤༠ མཉམ་ལུགས་བྱས།

༣༥། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༤ ཉིན་ཕྱི་ལོ་བོད་ཁྱིམ་སྡོད་ཁང་དུ་རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་སྦྱི་དང་དགོ་ཆེ་
༢༤ ལ་བརྟེན་འགྲེལ་འབྲུལ་རིག་གི་ཟབ་སྐྱོང་གོ་སློལ་ལུས་པ་དང་། ཆེས་ ༡༩ ལྷ་ ༢༠ བར་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་ཁྱབ་
ཁོངས་སློབ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱི་དང་དགོ་ཆེ་གངས་ ༩ དང་དགོ་ཆན་གངས་ ༦ ལ་སློབ་བྱའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་ཟབ་སྐྱོང་གོ་སློལ་
ལུས།

༣༦། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༢༠ དང་ ༢༡ བཅས་ལ་དོར་སྤྱིང་སྤོ་རྩ་གཏན་སློབ་དང་། ཆེས་ ༢༣ ལྷ་ ༢༤ བར་
ཀ་སྤྱལ་སྤོ་རྩ་གཏན་སློབ་བཅས་གྱི་དགོ་ཆན་རྣམས་ལ་མཐུག་གཞོན་སློབ་ཁིད་རྟོག་ཞིབ་དང་ཟབ་སྐྱོང་གི་ནང་དོན་
བསྐྱར་སྐྱོང་བཅས་གོ་སློལ་ལུས།

༣༧། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༥ དང་ ༦ ཉིན་རྒྱ་གར་དང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཁྱད་ལས་པ་ ༩ ལྷན་འཛོམས་གྱིས་བོད་
མིའི་སློབ་བྱའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའས་གྱི་བསྐྱོར་ཆོག་ལ་འདྲེན་ཞིག་རྩ་སར་གོ་སློལ་ལུས། ལྷན་པས་དེར་སློབ་
བྱའི་ཤེས་ཡོན་དང་འགྲེལ་བའི་གལ་ཆའི་ཤོས་གཞི་ལྟའི་ཐོག་གོ་བསྐྱར་ལུགས་པོ་གནང་།

༣༨། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༢༣ ལྷ་ ༢༩ བར་བོད་མིའི་སློལ་འཇུགས་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོང་བརྟེན་ཁང་དུ་བོད་མིའི་
གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཁག་གི་ཆན་བདག་རྣམས་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྐྱོང་གོ་སློལ་ལུས། ཟབ་སྐྱོང་དུ་རྒྱ་བལ་གཉིས་ནང་རྟོན་
གཞི་བྱས་པའི་སློབ་བྱ་ཁག་ ༡༦ ལྷ་ཆན་བདག་མཉམ་ལུགས་བྱས།

༣༩། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༢ ཆེས་ ༢༤ ལྷ་ ༣༡ བར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཆན་རིག་འགྲེལ་སྟོན་ཐེངས་ ༥༡ ཐོག་སེ་ལ་
ཀྱའི་བོད་ཁྱིམ་སློབ་བྱ་ནས་འགྲེལ་སྟོན་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་ལུར་སྤོ་རྩ་ཉིན་སློབ་ནས་འགྲེལ་སྟོན་གཞུགས་
གཉིས་བཅས་འགྲེལ་སྟོན་ལུས།

༤༠། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༢ ལྷ་ ༤ བར་ས་རྩ་བོད་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཁག་གི་སློབ་
སྦྱི་དང་དགོ་ཆེ་རྣམས་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཆོག་ལ་འདྲེན་ཞིག་གོ་སློལ་ལུས་པར་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཁག་ནས་སློབ་སྦྱི་དང་དགོ་ཆེ་
༤༣ མཉམ་ལུགས་བྱས།

༤༡། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༥ ལྷ་ ༤ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་སྤྱིད་སྐྱོང་ཆོག་ལ་ཁང་དུ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་

ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱད་པ་གོ་མྱིག་ཞུས། ཚོགས་ཆེན་དུ་རྒྱ་བལ་གཉིས་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་སློབ་གྲུ་ལྟེ་ཁག་གི་
 སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་ནམས་དང་། ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྤྱི་དང་དགེ་ཆེ། དགེ་ཆེན་བཅས་ཁྱོན་བསྡེམས་མི་
 བླངས་ ༡༠༩ མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༣༡། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༩ རྣམ་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ བར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་བོད་ཀྱི་ཆོན་རིག་མཐུན་ཚོགས་
 གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོན་རིག་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བདུན་པ་སྤེལ་ལོར་དུ་ལའི་སློབ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
 ཁང་དུ་གོ་མྱིག་ཞུས། འདུ་འཛོམས་སུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་ལས་མི་སྣ་སོགས་ ༤༩ མཉམ་ཞུགས་
 བྱས།

ང སློབ་སྤྱི་གི་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕན་པའི་གཞིགས་འདེགས་ལས་གཞི།

༡། གཞི་རིམ་འོག་མའི་སློབ་གྲྭ་ ༩༥ ལ་ཁྲིད་ཆས་མཁོ་སྤྲོས་ཞུ་རྒྱུའི་འགྲོ་བྱོན་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ ༥༢ ལ་འགྲོ་བྱོན་མཐུན་འགྱུར་ཞུས། དཔེ་མཛོད་ཁང་ ༢༢ ལ་ཀློ་རྩེ་པ་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུས།

༢། སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་དགོས་མཁེར་གཞིགས་པའི་དགེ་ཆེན་གྱི་ཆེད་ལས་ཡར་རྒྱས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཆེད་སློབ་གྲྭ་ ༥༡ ལ་ལས་
 ཁྱོན་དང་འགྲོ་བྱོན་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༣། སློབ་གྲྭ་བདུན་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཀློ་རྩེ་པ་ནང་མཉེན་ཆས་གསར་པ་སྤྱི་གཙུག་ཞུས་པ་དང་། མཉེན་ཆས་བཟོ་
 མཁན་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་དཔེ་མཛོད་དགེ་ཆེན་ནམས་ལ་མཉེན་ཆས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཞིབ་མན་དང་
 སྤྱོད་བཟར་གནང་།

༤། ཅིས་ལོའི་ནང་མེས་དཔོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་དང་། རྩ་སྤྱོད་བོད་བྲིས། ཉོན་ལྷན་སི་ཞོ་ལྷོ་ཉེན་སློབ། ཅན་རྩ་
 རྩེ་རི་སི་ཞོ་ལྷོ་ཉེན་སློབ། མ་སུ་རི་བོད་བྲིས་བཅས་ལ་ཆོན་རིག་བསྟེ་གནས་ཁང་རེ་གསར་འཛུགས་ཞུས་པ་དང་དགེ་
 ཆེན་ ༢༩ ལ་ཁྲིད་ཆས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བྱོགས་ཀྱི་ཐབས་སྤྱོད་གོ་མྱིག་ཞུས།

༥། གོ་བལ་ལུ་བོད་བྲིས་སློབ་གྲུའི་ཆོན་རིག་ཆོད་ལྟ་ཁང་ཡར་རྒྱས་དང་ཉམས་གསོ་དང་། མ་སུ་རི་སི་ཞོ་ལྷོ་ལྷན་སློབ་
 ཏུ་བཟོ་འབྲེལ་འབྲེལ་རིག་གི་འཛིན་ཁང་ (ICT Classroom) ཡར་རྒྱས། ཏར་པ་ལུ་སི་ཞོ་ལྷོ་ཉེན་སློབ་ཏུ་པར་ཐོག་
 ཀློ་རྩེ་པ་ ༡ དང་། བརྩན་སྟོན་འབྲེལ་ཆས་ ༩ བཅས་གསར་ཉོ་སྤྱོད་རྒྱུ་དཔུལ་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༦། རྩ་སྤྱོད་བྲིས་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ ༢ དང་། སི་ཞོ་ལྷོ་ལྷན་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ ༢༡ མ་སུ་རི་བོད་བྲིས་བཅས་སློབ་གྲྭ་ ༡༠
 ལ་བརྩན་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུས།

༧། རྩ་སྤྱོད་བྲིས་དང་། སི་ཞོ་ལྷོ་ལྷན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སྟོན་འགྲུའི་སློབ་གྲུའི་ཆེད། བོད་ཡིག་གི་ཁྲིད་ཆས་དང་།

- ཨང་ཅེས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆས། རྒྱ་གཞུང་ལས་རིགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆས་བཅས་དགོས་མཁོ་ལྟར་བཞོ་འབྲེམས་ཞུས།
- ༡། སི་ལྷོ་ཏེ་ཁེ་བྲལ་ཁོངས་མིན་སྟོན་འགོ་ ༣ དང་། ར་ཨང་ལ་སི་ལྷོ་ཏེ་ཉིན་སྟོན་མ་ཟུ་རི་བོད་ཁྲིམ་བཅས་སྟོན་འགོ་ཁེ་བྲལ་ཁང་ ༥ ནང་དཔེ་མཛོད་རྩེ་འཛུགས་ཞུས།
- ༢། སི་ལྷོ་ཏེ་དང་རྟ་ས་བོད་ཁྲིམ་བྲལ་ཁོངས་སྟོན་ཁག་ ༣༠ ལ་སྟོན་བྲལ་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་བཞིན་སྟོན་གར་དང་འབྲེལ་བའི་རོལ་ཆ་དང་འཁལ་ཆས་གསར་ཉོ་ཞུས།
- ༣༠། ལ་དྲགས་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ཁེ་སྟོན་བྲལ་ཁག་ལ་བྱི་ལོགས་ཀྱི་ཅེད་ཆས་ (Outdoor Play Equipment) ༡ གསར་འཛུགས་ཞུས་པ་མ་ཟད། ལུ་བཙལ་ཁང་ལ་ནང་ལོགས་ཀྱི་ཅེད་ཆས་དང་། དྲིས་སྦྱང་། དཔེ་སྟོན་སོགས་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།
- ༣༡། ཅོན་ཏ་ར་བོད་ཁྲིམ་དང་། མ་ཟུ་རི་བོད་ཁྲིམ། སྤེལ་ཀོབ་བདེ་སྤར་སི་ལྷོ་ཏེ་སི་ཕི་ཕི་ཉིན་སྟོན་བཅས་ལ་བོད་སྐད་གཏམ་བཟོད་འཁལ་སྟོན་དང་བརྟན་འཕྲིན་བཟོ་སྦྱོར་གྱི་ལས་འཆར་སྤེལ་ཏེ། གཏམ་བཟོད་འཁལ་སྟོན་ཁག་གཞུང་འབྲེལ་ཡུ་ཏུ་བཟོག་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༣༢། ཚུགས་རིང་སོགས་ཡིག་གཞུགས་མི་འབྲ་བ་ཁག་ལཱ་ལྷིང་སྤྱོད་དཔེ་བརྟན་འཕྲིན་གར་སྤེལ་དཔར་ལེན་བྲལ་བ་དང་། བརྟན་འཕྲིན་ནམས་སྤྲིག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞི་རིམ་སྟོན་བྲལ་ཁག་ནང་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
- ༣༣། རྒྱ་གར་དབྱས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་ས་ཁུལ་ཆ་བཞོས་ཀྱི་ཅེད་མོ་ (CBSE Cluster Games) ཞོ་སྤྲིག་ཞུས་པ་ལྟར། སི་ལྷོ་ཏེ་ཁེ་བྲལ་ཁོངས་སྟོན་ཁག་ལ་ནས་སྟོན་བྲལ་ ༤༤ ཞང་སྟོན་དང་། སིལ་སྟོན། རྒྱག་འགྲན་བཅས་ནང་མཉམ་ཞུགས་སྤྱད་ལམ་སྟོན་དང་འགོ་བོན་མཐུན་ཆེན་སྤྱོད་ཡོད།
- ༣༤། སྟོན་བྲལ་ཁག་གི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་པའི་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་ཆེད་སྟོན་བྲལ་ ༣༤ ཅམ་ལ་ཁྲོན་བསྟོན་སོགས་དབྱལ་སྟོར་ ༡༣, ༡༤, ༡༥ མཐུན་འགྱུར་ཞུས།
- ༣༥། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ནས་ ༡༠ བར་འཛོན་རིམ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྟོན་བྲལ་ནམས་ལ་དགོས་མཁོར་གཞིགས་པའི་ཁ་གསོ་སྟོན་ཁྲིད་ (Remedial Teaching) ཀྱི་ལས་རིམ་དང་། བྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ དང་ ༣ བར་སྟོན་ཆན་སོ་སོར་མཁས་པའི་ཟབ་ཁྲིད་ (Expert Coaching) ཞོ་སྤྲིག་ཞུས།
- ༣༦། སྤྱིང་ཆང་གཞིས་ཆགས་སྟོན་བྲལ་དང་། ཀུམ་རའོ་སྟོན་བྲལ། རོན་བྲལ་སྤྱིང་སྟོན་བྲལ། ཨོ་གྱི་བཅས་ཀྱི་བོད་དགེ་བཞི་ལ་གསོལ་སོགས་དོད་ཁྲོན་བསྟོན་སོ་ ༣, ༡༡, ༡༤ མཐུན་འགྱུར་ཞུས་པ་དང་། མན་ཤི་རྫོང་འབྲི་གུང་དགོན་པ་དང་། སྤེལ་ཀོབ་སེ་ར་བྲེས། སྤར་མ་ལ་ས་སྤྱོད་དགོན། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་བཅས་ལ་བོད་ཡིག་སྟོན་དེབ་ཀྱི་རིན་གོང་བརྒྱ་ཆ་

ཐཱ་བཙུ་མཐུན་འབྱུང་ཞུས།

ཅ བྱ་དགའ་དང་ཕྱག་ཁྲིར།

- ༡། ཅེས་མཐོང་ནང་སློབ་ཁག་ ༡༩ ཡི་སློབ་ཕྱག་གངས་ ༡༩༩ ལ་བོད་ཡིག་ཨང་རིམ་ཅེ་ཕྱད་སོན་པའི་བྱ་དགའ་ཉིན་སྟོར་
༥༠༠ རེ་སྤུལ་ཡོད།
- ༢། འཛིན་རིམ་བཙུ་གཉིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱགས་ཆེན་མོའི་ནང་སྡེ་ཆོན་སོ་སོར་སྤྱང་འབྲས་ཅེ་ཕྱད་སོན་པའི་སློབ་ཕྱག་
གསུམ་རེར་དགའ་ལྗན་སོ་བྲང་བྱ་དགའ་འབྲུལ་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ མཐོང་དགའ་ལྗན་སོ་བྲང་བྱ་དགའ་ཐོབ་
མཁན་གྱི་སྡེ་ཆོན་སོ་སོའི་ཨང་རིམ་སོན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་དགའ་དང་ཕྱག་ཁྲིར་སྤུལ།
- ༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༩ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ལོ་འཁོར་བོད་ཡིག་འབྲི་ཚོམ་ལས་རིམ་དང་། ཆེས་ ༢༠
བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་ལས་རིམ་སྤེལ་བར། འཛིན་རིམ་གསུམ་པ་ནས་བཙུ་གཉིས་བར་གྱི་སྤུལ་བྱུང་འབྲི་ཚོམ་གངས་
༢༠ དང་། སྤུལ་བྱུང་ཡིག་གཟུགས་ ༢༩ འདེམས་སྤྱད་གིས་བྱ་དགའ་དང་ཕྱག་ཁྲིར། ལེགས་གས་རྣམས་ལ་སྤུལ་
ཁྲིར་བཅས་སྤུལ།
- ༤། འབྲས་རམས་སློབ་ཐོན་པ་ ༡༩ ལ་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཉིན་ཆེ་བསྟོན་ཕྱག་ཁྲིར་དང་ལེགས་སྦྱིས་སྟོར་
༢༠,༠༠༠ རེ་སྤུལ་བ་དང་། འཛིན་རིམ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་སྟོམས་ཡིག་རྒྱགས་བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ ཡན་མོན་པའི་བོད་མིའི་སློབ་
ཕྱག་ ༢ ལ་བང་ཐོག་གི་སྤྱ་ཁར་ (laptop) རེ་དང་ཕྱག་ཁྲིར་རེ་སྤུལ།
- ༥། ཅེས་མཐོང་ནང་ཞབས་ལོ་ ༢༥ ཟླའ་སོ་འཁོར་མཁན་དགེ་ལས་གངས་ ༩༠ ལ་གཟེངས་བསྟོན་ཕྱག་ཁྲིར་དང་སྤྱ་ཐང་རེ་
སྤུལ། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སློབ་ཁག་གི་དགེ་ལས་ ༩༠ ལ་ལེགས་གསོལ་
ཕྱག་ཁྲིར་རེ་སྤུལ།
- ༦། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གཏན་ཉིན་སློབ་ཁག་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཅེ་ཕྱད་གངས་ ༡༠༥ དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སློབ་ཁག་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཅེ་ཕྱད་གངས་ ༩༩ བཅས་ལ་གཟེངས་བསྟོན་ཕྱག་ཁྲིར་རེ་
སྤུལ།

ཆ ཐ་སྙད་གཏན་འབེབས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན།

- ༡། འདི་ལོར་སློབ་ཁག་བཙུའི་ནང་ཐ་སྙད་ཆོགས་རྩུང་བསྐོ་འཇུགས་ཞུས་པ་དང་། བཟླ་ཆད་དེབ་སྤྱད་བཙུན་པ་བར་
སྤྱན་ཞུས་ཏེ། བོད་མིའི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་། སློབ་གྲྭ་། དགོན་སྡེ་ཁག་བཅས་ལ་བགོ་འབྲེམས་
ཞུས།

༡། ཕྱི་ལྷོ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ན་ལྷོ་ ༡ ཆེས་ ༡ བར་ཉིན་གྲངས་ལྔ་ལྷེ་རིང་ཆེས་མཐོའི་བར་ཆད་གཏན་འབེབས་ལྟན་ཆོག་གས་
ཐེངས་ ༣༡ ལ་བསྐྱུངས།

༢། ཕྱི་ལྷོ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ན་ལྷོ་ ༡༩ བར་ཉིན་གྲངས་བཅུ་ལྷེ་རིང་འདི་གའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ནས་ཨོ་ཏི་ལ་ཕུན་ཆོག་གས་སྤིང་
དང་། མན་སྤར་མན་བདེ་སྤིང་། སྤན་ད་ར་ལོར་རྒྱས་སྤིང་བཅས་སུ་ཆགས་པའི་སྤོ་ཏེ་བོད་སློབ་ཁག་དང་གཞིས་མི་
མང་ཆོག་གས་བཅས་ལ་ཐ་སྙད་གོ་རྟོགས་བྱ་ཆེ་སྤེལ།

༣། ཕྱི་ལྷོ་ ༡༩ ཆེས་ ༡ ན་ལྷོ་ཆེས་ ༡ བར་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་ཆེས་མཐོའི་བར་ཆད་གཏན་འབེབས་ལྟན་ཆོག་གས་ཐེངས་
༣༡ བསྐྱུངས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཁྱོན་བསྐྱེམས་གྲངས་ ༥༠༠ ལྟག་གཏན་འབེབས་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷོ་ ༣ ཆེས་ ༡༡ ན་ལྷོ་
༡༩ བར་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་ཆེས་མཐོའི་བར་ཆད་གཏན་འབེབས་ལྟན་ཆོག་གས་ཐེངས་ ༣༩ བསྐྱུངས་ཏེ་ འཛིན་སྐྱོང་
དང་། ཆབ་སྤིང་། ཤེས་ཡོན། ཅིས། ཆོན་རིག །འབྲུལ་ཆས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲངས་ ༥༠༠ ལྟག་ཅམ་གཏན་ལ་ཕབ།
༤། ལས་བྱེད་གསར་ཞུགས་ཟབ་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐ་སྙད་གོ་རྟོགས་སྤེལ་སྤྱོད་ཡིན།

ང མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན།

༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ན་ལྷོ་ ༣༠ བར་ལ་དྲུག་ས་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་པ་ནས་དགྲུ་པ་བར་
ཀྱི་སློབ་སྤྱུག་ནམས་ལ་དབྱར་དུས་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྐྱོང་ཕུལ་བར། ཟབ་སྐྱོང་ནང་སློབ་སྤྱུག་ ༡༣༩ མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༢། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་དང་། རང་སྤྱོད་བོད་ཁྱིམ། སྤེལ་གོ་བ་བོད་ཁྱིམ། སུ་རྩ་བོད་ཁྱིམ། སེ་ལ་ཀྱའི་བོད་ཁྱིམ། ཅོན་ཏ་ར་
བོད་ཁྱིམ། གོ་པལ་ཕྱར་བོད་ཁྱིམ། ལ་དྲུག་ས་བོད་ཁྱིམ་བཅས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ལས་ཁུངས་གསར་བཟོའི་ཆེད་སློབ་གྲུ་
རེར་ཉིན་སྟོར་ ༡༠,༠༠༠ རེ་མཐུན་སྐྱོང་ཞུས།

༣། སྤོ་ཏེ་མི་ཕྱི་ལོ་དང་། ཏོ་ལན་ཟི། སིམ་ལ། ཏར་པ་སྤྱར། ཏོར་སྤིང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་ཁང་དུ་
སློབ་སྟོན་བརྟན་རིམ་འབྲུལ་ཆས་རེ་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༤། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ན་ལྷོ་ལྷོ་ ༡༠ ཆེས་ ༤ བར་སྤོ་ཏེ་ཏར་པ་སྤྱར་དང་། སྤོ་ཏེ་མ་སུ་རི། སེ་ལ་ཀྱའི་
བོད་ཁྱིམ། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ། རང་སྤྱོད་བོད་ཁྱིམ་བཅས་ཀྱི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་དང་སློབ་སྤྱི། དག་ཆེ་ནམས་ལ་
འདི་གའི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པས་མདུན་ལམ་ཅ་འཛིན་རྩོ་སྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

༥། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༡༡ ཆེས་ ༤ ན་ལྷོ་ ༤ བར་མེའོ་སྤོ་ཏེ་ཉིན་སློབ་ཀྱི་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་བར་ཀྱི་སློབ་
སྤྱུག་ལ་དགྲུ་དུས་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྐྱོང་ཕུལ།

༦། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ ༡༩ ཆེས་ ༡ ན་ལྷོ་ ༡ བར་རྩ་ས་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོང་བརྒྱུ་བཞེས་པའི་གནས་ཁང་དུ་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་

ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟོ་སྒྲིབ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐོར་ཚོགས་གནང་བར། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་
པ་གྲངས་ ༡༩ མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ནས་ལྷ་ ༡༢ བར་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་སློབ་སྤྱུག་ནམས་ལ་མདུན་ལམ་ཉམས་གསོག་སྐོར་སྐྱོད་
གོ་སློབ་ཞུས་པར་སློབ་ཁག་ ༡༢ ནས་སློབ་སྤྱུག་གྲངས་ ༤༡༩ མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཉ དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན་ལས་གཞི།

- ༡། དམིགས་བསལ་སློབ་ཁག་ལ་འཛིན་ཆས་དང་། མིག་ཤེས། ཉན་ཞིབ་ཡོ་ཆས། ཉལ་ཆས། གདན་སོགས་དགོས་མཁོའི་
མཐུན་ཆེན་དང་། གསེག་ལམ་ (ramp) དང་། རྒྱ་སྐྱོར་ (railing) གསར་རྒྱག །གསོལ་སོགས་མཐུན་འགྱུར་སོགས་
ཞུས།

- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༤ ནས་ ༡༢ བར་ཉན་བདུན་རིང་མདོན་དགའ་སློབ་གྲུའི་ཁྱིམ་ཆང་པ་མ་དང་། དགོ་ཆུ།
འཛིན་སྐྱོར་ལས་བྱེད་བཅས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་ཕུལ་ཡོད།

- ༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༥ ནས་ ༡༢ བར་སྟོ་ཕྱོགས་སློབ་གྲྭ་བརྒྱད་ནང་བོད་ཀྱི་ཚད་ཉྟག་འདུམ་སློབ་ཁྱེ་གནས་ཁང་ནས་སློབ་
ཁག་རེ་རེའི་ནང་ཉན་གཉིས་རེའི་རིང་བརྒྱས་བཅོས་འགོག་ཐབས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཕུལ།

- ༤། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ པའི་ནང་སྟོ་ཕྱོགས་སློབ་གྲྭ་ ༥ དང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ ༢ ནང་དག་སྐྱོན་གསོ་དབྱེད་པ་ (Speech
Therapist) གདན་ཞུས་ཀྱིས་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད།

- ༥། སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ་ཕྱོགས་སློབ་ཁག་དང་། གངས་སྐྱོད་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་བཅས་ལ་ཆེད་བཅར་གྱིས། དགོ་ཆུ་ནམས་ལ་
སློབ་སྤྱུག་ནམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོར་སློབ་བྱིད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་
སྤེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་པ་མ་ནམས་ལ་ཡང་ཟབ་སྦྱོང་ཕུལ།

- ༦། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༣༠ ནས་ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༩ བར་མདོན་དགའ་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆེ་དང་གངས་སྐྱོད་དཔེ་སྟོན་
སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆུ་གཉིས་ལ་བྱ་ལམ་བརྒྱད་རིག་པ་སྤྲིམ་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ (Attention Deficit
Hyperactive disorder) སྐོར་ལ་ཟབ་བྱིད་དང་། ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༢ ཉན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་
ནམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཤེས་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་སློབ་སྤྱུག་ནམས་ལ་དབྱེད་ཞིབ་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་
སྦྱོང་ཕུལ།

- ༧། སློབ་གྲུའི་ནང་བཟོ་རིག་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་དང་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་ཆེད་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༡༢ ནང་སློབ་འཁྱིད་གནང་མཁན་
གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཉུང་མཐར་བཟོ་རིག་གསར་བ་གཉིས་རེ་སློབ་སྤྱུག་ནམས་ལ་རོ་སྦྱོད་གནང་ཡོད།

༩། དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་གསར་ཚུལ་སྒྲུབ་དེབ་གཉིས་དང་། ཡི་གེ་དང་བར་རིས་གཉིས་མཉམ་སྡེབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་དེབ་གསུམ་ཡིན་ཅི་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

༩། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་དང་པོའི་ནང་སློབ་སྒྲུག་ཡི་གེ་འབྲི་བར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་རོགས་སྐྱོར་གནང་ཐབས་སྐོར་
ཐབས་སྐོར་ཞིག་ཕྱུལ་བ་དང་། ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་གིས་པའི་སེམས་ཁམས་ཐོག་ཐབས་སྐོར་ཕྱུལ། ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་དག་
ཀན་རོས་ནས་སློབ་སྒྲུག་རིག་སྟོབས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་མུ་མཐུད་སློབ་སྐྱོར་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱར་རོགས་སྐྱོར་གནང་
ཐབས་སྐོར་བཅས་ཐབས་སྐོར་ཕྱུལ།

༩ སློབ་ཡོན་ལས་དོན།

༡། དམིགས་བསལ་རྒྱར་བཅད་ས་མིག (KVS) བརྒྱད་སྟེན་བ་དང་། བཟོ་སྐྱོན་རིག་གནས། དུས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་
སློབ་སྐྱོར་། ཚན་རིག་དག་ཀན་རོས་སྐྱོར་། ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་གཞུང་ནས་སྟེན་པའི་རྒྱར་བཅད་ས་མིག་བཅས་ཁོན་
བསྐྱེམས་ས་མིག་ ༩༩ ཐོབ་ཡོད། ས་མིག་འདི་དག་ལས་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་གཞུང་ནས་སྟེན་པའི་རྒྱར་བཅད་ས་མིག་
ཆེད་ཆ་རྒྱུན་ཆང་བའི་འཆང་སྟེན་འབྲུལ་མཁན་ ༩༩ བྱུང་ཁོངས་ནས་སྟེན་པའི་ཚུད་རྒྱགས་ཀྱི་ཨང་རིམ་ཅེ་བཏོག་
བཞིན་ཤེས་རིག་སློབ་ཡོན་ཆོགས་རྒྱུད་ནས་འདེམས་སྒྲུག་ཀྱིས།

༢། ཤེས་རིག་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོར་ཤེས་རིག་སློབ་ཡོན་སྤྲིག་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་སློབ་སྒྲུག་
གངས་ ༩༥༩ གསར་འདེམས་ཀྱིས་བ་དང་། དེ་སྤྱི་ཡོད་པའི་སློབ་སྒྲུག་བཅས་བཅིས་ཏེ། ཅིས་ལོའི་ནང་འབྲུམ་རམས་
ཆེད་སློབ་ཡོན་གངས་ ༩༩། གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་ཆེད་སློབ་ཡོན་གངས་ ༡༡༩། ཉི་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་
ཆེད་སློབ་ཡོན་གངས་ ༡༢༡། ཁྱེད་ལོ་མའི་ཆེད་སློབ་ཡོན་གངས་ ༩༡༩། ལས་རིགས་ཆེད་སློབ་ཡོན་གངས་ ༡༠། བར་
བཞག་ལོའི་ཆེད་ (Neet Coaching) སློབ་ཡོན་གངས་ ༩༠། ཡིག་འབྲུལ་ (CC) ཆེད་སློབ་གངས་ ༩༩ བཅས་ཁོན་
བསྐྱེམས་སློབ་སྒྲུག་ ༡༩༠༡ ལ་མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་འབྲུལ་བཞིན་བར། བྱ་ ༩༩༡ དང་བྱ་མོ་ ༡༩༠ ཡོད།

༣། སློབ་ཡོན་གཞན།

ཅིས་ལོ་འདིའི་ནང་བལ་ཡུལ་མཐོ་སློབ་ཏུ་སློབ་ཡོན་ཀྱི་མཁན་ ༥ བྱུང་བར་སློབ་ཡོན་ཕྱུལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་
རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཆེད་སློབ་སྒྲུག་ ༩༠ གསར་འདེམས་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་ཆེད་ལས་སློབ་ཡོན་ཁོངས་
སློབ་སྒྲུག་གངས་ ༥ དང་། ཡིག་འབྲུལ་སློབ་ཡོན་ཁོངས་སློབ་སྒྲུག་ ༩༩ གསར་འདེམས་ཀྱིས། རི་ཅེ་སོན་ཐེབས་
ཅིའི་ (Richardson Scholarship UK) སློབ་ཡོན་ཁོངས་སློབ་སྒྲུག་ ༥ ལ་སློབ་ཡོན་ཐོབ་སྒྲུས་ཡིན།

ཐ སློབ་འཇུག་ལས་དོན།

- ༡། ལོ་འདིའི་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཆོག་ལས་ཁག་དང་། རང་རིགས་སྤྱི་བདག་ཁག་གཅིག་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་སློབ་ཡོན་རོགས་རམ་ཉིན་སྟོར་ ༥༧,༤༠,༥༧༩ གནང་སྟོན་བྱུང་བར་ཁུངས་སྟོན་དང་མཇུག་གཞིན་ཞུས།
- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ཟླ་ ༧ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༣ བར་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གཉིས་ནང་ཡོད་པའི་ཉམ་ཐག་ཨང་ཐོབ་ཅན་སྤྱ་གྲ་གངས་ ༦༥ ལ་ལག་དཔུལ་ཉིན་སྟོར་ ༣,༣༤,༣༠༠ བཀོ་འགྲེམས་ཞུས།
- ༣། གཏན་སློབ་ཁག་ནང་སྟོན་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ཨང་ཐོབ་ག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉལ་ཁང་དོད་ཆ་ཆང་ནང་གཏོང་ཐོག་ལག་དཔུལ་ཞུས་རིགས་ལ་མཐུན་ཤིང་སྟོན་སྟོན་ཞུས་ཡིན།
- ༤། ཕྱི་ན་སྐར་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཁ་ཆའི་སྤྱ་གྲ་རེ་ལ་འཆོ་སྟོན་ཟླ་རེར་ཉིན་སྟོར་ ༡༠༠༠ ལུལ་ཏེ། ཅིས་ལོའི་ནང་ཉིན་སྟོར་ ༣,༣༩,༠༠༠ བཀོ་འགྲེམས་ཞུས།
- ༥། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རེ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱ་གྲ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་སློབ་བཞེས་གནང་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ཞུས་བཞིན། འདི་ལོར་གོང་གསལ་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་སྤྱ་གྲ་གངས་ ༡༦ གཏན་སློབ་ཁག་ནང་སློབ་འཇུག་ཞུས། སྤྱ་གྲ་ ༦༣ ཡི་ཉལ་ཁང་དོད་ཆག་ཡང་གནང་ཡོད།
- ༦། སྤྱི་ཞུ་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱ་གྲ་སློབ་ལོ་སོན་པ་གངས་ ༢༡ སློབ་སྡེ་གསུམ་ལ་ ༡ རེ་རྒྱན་བསྐྱར་ཀྱིས་ཆ་བཀོས་ཞུས།
- ༧། སྤྱ་གྲ་གསུམ་ཡན་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྟོང་གི་སྤྱི་བྱས་གཏན་འབེབས་གནང་དོན་ལྟར་འཛིན་རིམ་ལྔ་པ་ཡན་གྱི་སྤྱ་གྲ་ ༡༣ རྒྱན་བསྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་སློབ་འཇུག་ཆ་བཀོས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ལོར་བཀའ་ཤག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ཅ་འཛིན་ཡིག་ཆའི་དོན་ཆན་ཁག་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་ ༡ རེས་སུ་སྤྱི་པའི་སྤྱ་གྲ་གངས་ ༧༤༦ ལ་ཟླ་རེར་སྟོར་ ༡༠༠༠ དང་། དེའི་གོང་དུ་སྤྱི་པའི་སྤྱ་གྲ་ ༥༣ ལ་བྱིས་གསོའི་དོད་ཟླ་རེར་སྟོར་ ༤༠༠ བར་ལྔ་བ་གཅིག་སྐར་བྱུང་བ་བཞིན་ཁུངས་སྟོན་ཞུས། ཅིས་ལོ་འདིའི་ནང་སྤྱ་གྲ་གསུམ་ཡན་གྱི་མཐུན་ཤིང་གསར་དུ་ཞུ་མཁན་གངས་ ༧༣ བྱུང་ཡོད། སྤྱ་གྲ་གསུམ་ཡན་གྱི་མཐུན་ཤིང་ཐོབ་མཁན་ཁྱོན་བསྟོམས་སྤྱ་གྲ་ ༥༥༩ ཡོད།
- ༨། ཅིས་ལོའི་ནང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གཏན་སློབ་ཁག་ནང་སློབ་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ ༡༣༣ སློབ་འཇུག་ཞུས་པ་དང་། སྤྱ་གྲ་གངས་ ༦༥ ཡི་ཉལ་ཁང་དོད་ཆ་ཆང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ཞུས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉལ་ཁང་དོད་བྱེད་བཅག་ཐོག་སློབ་འཇུག་གནང་བ་སློབ་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ ༣༠ ཡོད། ལྷག་འཕྲོས་ ༧༡ ནས་ཉལ་ཁང་དོད་ཆ་ཆང་རང་རོས་ནས་འབྲལ་གྱི་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ཁྱབ་ཁོངས་གཏན་སློབ་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ནང་ཁྱོན་བསྟོམས་སློབ་སྤྱི་ཉམ་ཐག་ ༥༠༥ ཡོད།

བ་རྒྱལ་ལ་ཆེས་ལོ་འདིའི་ནང་ཉལ་ཁང་དོན་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༧, ༣༤, ༤༣༧ མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

ད ལས་འཆར་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་དེ་ཞུས།

- ༡། ཨ་རིའི་རོགས་ཆོག་ས་ (USAID) གི་མཐུན་འགྱུར་འོག་སློབ་གྲུའི་དགེ་ལས་སླ་ཕོགས་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༩༧, ༤༡, ༠༣༣། (འབྲུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བདུན། དགུ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱ་མེད་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ།) དང་། སི་ཁྱོ་ཏའི་ཁྲབ་ཁོངས་སློབ་གྲུ་ ༡༡ ལ་བཤེར་འབབས་རེ་གསུམ་ཉིའི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༤, ༩༤, ༡༥༠། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་གླིང་ལྷ་ཁྲར་ ༡༠ གསུམ་ཉིའི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༡༥, ༠༠༠། བཅས་མཐུན་འགྱུར་ཐབས་འཛུལ་ཞུས།
- ༢། ཨ་རིའི་རོགས་ཆོག་ས་ (PRM) འོག་སློབ་སྦྱོང་བོད་ཁྱིམ་དང་། རང་སླར་བོད་ཁྱིམ། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་སློང་གི་རྒྱུན་འོག་དང་དགེ་ལས་སླ་ཕོགས་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་འོན་བསྐྱེད་ཉིན་སྟོར་ ༣༡༤, ༥༩, ༥༣༤། (འབྲུམ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་དགུ། ལྷ་ཁྱིམ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ།) ལུལ་ཡོད། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་སློང་གི་འཛིན་ཁང་དང་། ཉལ་ཁང་གི་དཀར་ཅིའི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༠, ༣༠, ༡༥༠། (འབྲུམ་བརྒྱ་དང་ཉིས་ཁྱི་སྟོང་མེད་བརྒྱད་དང་ལྷ་བརྒྱ།) རང་སླར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་ཆོག་ས་ཁང་དང་། དཔེ་མཛོད། དགེ་ལས་འཛིན་ཁང་བཅས་ཀྱི་ཁང་ཐོག་ཉམས་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༤, ༡༡, ༧༣༥། མཐུན་འགྱུར་ཞུས།
- ༣། ཁེ་ཏ་ཏ་རོགས་ཆོག་ས་ (GAC) འོག་སི་ཁྱོ་ཏའི་ཁྲབ་ཁོངས་སློབ་གྲུ་དུག་དང་རྩ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་ཁྲབ་ཁོངས་སློབ་གྲུ་གཉིས་བཅས་ནང་ལས་རིགས་སློབ་སྦྱོང་ (Multiskill) ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་འོན་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༥, ༩༡, ༧༠༥། མཐུན་འགྱུར་ཞུས།
- ༤། བ་རན་སི་རོགས་ཆོག་ས་ (Fonds de Detotion, France) འོག་དོར་གླིང་སི་ཁྱོ་ཏ་སློབ་གྲུའི་ཆེད་ཆུ་ཆགས་གསུམ་ཉིའི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༣༣, ༧༥༠ དང་། མེའོ་སི་ཁྱོ་ཏ་སློབ་གྲུར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱུག་རྒྱལ་ཀྱི་ལག་བ་འཁྱུ་ས་དང་ཆུ་ཆགས་འཛིག་སའི་ཐོག་ཁབས་གསུམ་རྒྱུ་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༩, ༩༤, ༥༠༥ དང་། སློབ་གྲུའི་ལམ་གཞུང་དུ་ཉི་སྟོག་གསུམ་འཛུགས་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༤༡, ༠༩༠། ཉེ་ཏུ་སི་ཁྱོ་ཏ་སློབ་གྲུའི་ཆེད་ཐང་ཉམས་གསོ་དང་ཆུ་མཛོད་གསུམ་ཉི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༡༧, ༧༣༧། བསྐྱར་འཛིན་སྐང་སི་ཁྱོ་ཏ་སློབ་གྲུའི་སྟོན་འགྲོའི་སློབ་སྦྱོང་གི་གསུམ་སྟོད་གསུམ་རྒྱུ་དང་ལས་ཤུག་ཉམས་གསོའི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༡, ༠༡, ༧༠༣། (འབྲུམ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཆིག་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱ་མེད་གསུམ།) མཐུན་འགྱུར་ཞུས།
- ༥། སུད་སི་རོགས་ཆོག་ས་ (Tibet Freunde) འོག་སི་ཁྱོ་ཏ་དོར་གླིང་སྟོན་འགྲོའི་འཛིན་ཁང་དང་ཆེད་ཆས་འཛིག་ཁང་

ཉམས་གསལ་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༡༩,༤༩,༧༧༡༡ (འབྲུམ་བུ་བཞི་དགུ་ཁྱིམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད།) དང་། མེས་དཔོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲུའི་བྱ་མཁེ་སྟོང་ཁང་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞི་དང་ཅིན་ཐང་ཉམས་གསལ་སྟོན་གྱི་ཆེད་ ༡༥,༠༤,༠༡༠༡ སིམ་ལ་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་སློབ་གྲུ་ཐབ་ཆས་གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༣,༥༧,༩༩༡༡ ལེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་གྱི་སྤྱུ་ཁར་ ༥ དང་ Tally བཞེད་ཆས་གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༩,༩༡,༤༣༠༡ བཅས་མཐུན་འགྱུར་ལུས་ཉེ་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་ལུས་ཟེན། དེ་བཞིན་ཅན་རྩ་རྩེ་རི་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་སློབ་གྲུའི་ཆེད་ཆུ་ཆགས་གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༣,༣༥,༣༩༡༡ སུར་ཐ་ལ་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་སློབ་གྲུའི་རྩ་བ་བསྟོར་རྒྱུའི་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༣,༩༣,༡༥༡༡ རྟོར་གླིང་གཏན་སློབ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཉམས་གསལ་དང་། ཅོག་ཅེ། རྒྱབ་སྟེགས། ལྷགས་སྐམ་གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༧,༩༡,༠༡༣༡ བཅས་གྱི་འགྲོ་གྲོན་དང་སྟོན་ཐོ་ཁག་རོགས་ཆོགས་ལ་ཕུལ་ཟེན།

- ༦༡ སུད་སི་ཁོར་བཟང་ཐེབས་ཆ་ (Norzang Foundation Switzerland) ལས་སྟོན་འགྲོའི་དགོ་ཀན་དང་མ་བྲུ་ཁག་གཅིག་གི་སྒྲ་སྟོན་ཁ་སྟོན་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༡,༩༩,༠༠༠༡ མཐུན་འགྱུར་ལུས།
- ༧༡ འཇར་མན་རོགས་ཆོགས་ (GAT) འོག་མེའོ་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་སློབ་གྲུའི་ལས་ཤག་གསར་རྒྱག་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༩,༧༠,༩༩༩༩༩༩ (འབྲུམ་བུ་བཞི་དུ་རེ་བདུན། ལྷ་ཁྱིམ་སྟོང་མེད་དུག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བཞི།) སྟོར་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་སློབ་གྲུའི་བྱིས་པའི་ཅིན་ར་གསར་འཛུགས་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༣,༤༠,༤༠༠༡ དང་། མེག་ལོར་བོད་ཁྱིམ་སྟོན་གྱི་བྱིས་པའི་ཅིན་ར་གསར་འཛུགས་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༡,༩༩,༩༩༠༡ ལེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་གྱི་སྤྱུ་ཁར་ ༤ གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོན་ ༧,༩༠,༩༠༠༡ བཅས་མཐུན་འགྱུར་ལུས།
- ༨༡ སི་རྩོུ་ཁྱོུ་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲུའི་སློབ་སྤྱུག་ནམས་ལ་ཟས་བཅུད་འཕར་སྟོན་ཆེད་ཨི་ཏ་ལི་ཁྱིམ་ལ་རོགས་ཆོགས་ (Vimala Association, Italy) ལས་ཉིན་སྟོན་ ༤,༧༩,༧༠༧༡ ཨ་རིའི་རོགས་ཆོགས་ (FOTSI) ལས་ཉིན་སྟོན་ ༥,༩༠,༧༩༣༡ (ལྷ་འབྲུམ་ཉིས་ཁྱིམ་སྟོང་མེད་བདུན་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ།) བ་རན་སི་རོགས་ཆོགས་ (Le Toit de Monde) ལས་ཉིན་སྟོན་ ༡,༩༡,༩༩༩༩༩༩ ལྷ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རོགས་ཆོགས་ལས་ཉིན་སྟོན་ ༩,༩༧,༩༩༩༩༩༩ ཨ་རིའི་རོགས་ཆོགས་ (USAID) ལས་ཉིན་སྟོན་ ༣,༣,༧༩,༩༩༩༩༩༩ (འབྲུམ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་ལ།) གནང་སོན་བྱུང་བ་བཞིན་དགོས་དུལ་ཁུངས་འགྲེམས་ལུས།
- ༩༡ བོད་མེའོ་བདེ་དོན་འཛིན་སྐྱོང་ཆོགས་པ་ (TAWS) ལས་རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ་དང་སི་རྩོུ་ཁྱོུ་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲུའི་འཛིན་ཁང་དང་། ལས་ཤག་ཆོགས་ཁང་། ཅིན་ཐང་སྟོན་ཨར་རྒྱག་དང་ཉམས་གསལ་གསལ་ཆེད་ལས་གཞི་ ༩༩ ལ་ཁྱོན་བསྟོར་འགྲོ་གྲོན་ཉིན་སྟོན་ ༤,༩༩,༩༩,༩༩༩༩༩༩ (འབྲུམ་དགུ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དང་ལྷ་དང་། ཉིས་ཁྱིམ་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ)

བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ།) གནང་སོན་བྱང་བ་བཞིན་ལས་གཞི་ཁག་ལག་བསྟར་ཞུས།

༡༠། རྒྱ་གར་འཇར་མན་གཞུང་ཆབ་ལས་ཁྲུང་ས་ (German Embassy, Delhi) ནས་སི་ལྷོ་ཏཱ་ཁྲབ་ཁྲིངས་སློབ་ཁག་ ༥
ལ་ཀྱི་སྤྱ་ཏར་ ༡༥ དང་། སློག་རྒྱན་སྦྱར་ཆས་ ༦ གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༩, ༤༤, ༠༠༠། མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་
ལྟར་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་ཞུས།

༡༡། NDI ལས་འཆར་བརྒྱུད་དགོ་ཀན་ཆེད་ལས་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞི་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༤, ༠༤༡། མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༡༢། ཨི་ཏ་ཡི་རོགས་ཆོགས་ (Free Tibet Italia) འོག་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུང་ས་སུ་ཀྱི་སྤྱ་ཏར་ ༥ གསར་ཉིད་ཆེད་ཉིན་
སྟོར་ ༩, ༤༡, ༡༥༠། མཐུན་འགྱུར་གནང་སོན་བྱང་།

༡༣། སུད་སི་རོགས་ཆོགས་ (Potala Tibet Help Association) ཞེས་པའི་སྤྱི་ཟུར་ཆེ་རིང་རྩོུ་ལགས་དང་སྤྱི་ཟུར་
བསོད་ནམས་སྤྱན་རློང་ལགས་ནས་ཉིན་སྟོར་ ༤, ༠༡, ༡༤༤ གནང་སོན་བྱང་བར། དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལ་དྲགས་
བོད་ཁྱིམ་ཁྲབ་ཁྲིངས་བྱང་ཐང་སློབ་གྲྭ་གསུམ་གྱི་ངལ་སེལ་རོགས་སྐྱོར་སྤྱད་མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༡༤། ཨར་ལེན་ཏ་ནས་ཡིན་པའི་སྟེར་གྱི་རོགས་ཆོགས་ (Robert Purser) ནས་གོ་པལ་བྱར་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་བྱའི་
ཉལ་ཁང་དུ་ལྷགས་ཁེབས་གསར་འཛུགས་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡༡, ༤༡, ༠༤༡། (འབྲུམ་བཙོ་བརྒྱུད་དང་། རྩ་ཁྲི་བདུན་སྟོར་
བརྒྱ་མེད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱུད།) དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུང་ས་སུ་པར་སྦྱར་འབྲུལ་ཆས་དང་འབོལ་སྟེགས་གསར་ཉིད་
ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༠༡, ༤༠༠། མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

༡༥། སུད་སི་རོགས་ཆོགས་ (Vimala Association, Swiss) འོག་གོ་ལ་ཐ་ལ་སི་ལྷོ་ཏཱ་ཁྲབ་གྲྭའི་ལམ་གཞུང་དང་འཁྲུང་
གཞིང་ཉམས་གསལ་ཆེད་ཉིན་སྟོར་ ༡, ༤༤, ༡༣༡། མཐུན་འགྱུར་ཞུས།

ན གཞུང་འབྲེལ་འཆམས་གཞིགས་དང་ཕྱོགས་སྦྱོད།

༡། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ནས་ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡ བར་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་དང་སི་ལྷོ་ཏཱ་བོད་སློབ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་
ཁྲབ་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་གོ་པལ་བྱར་བོད་ཁྱིམ་དང་། ཅན་ཏ་རྩ་བོད་ཁྱིམ། སུ་རྩ་བོད་ཁྱིམ། སྤར་སི་ལྷོ་ཏཱ་ཉིན་སྟོར་
རྩ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ། མེག་རྩན་བོད་ཁྱིམ་ཉིན་སྟོར་བཅས་སུ་ཆེད་བཅར་གྱིས། སློབ་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་གནས་སྤངས་དང་
སློབ་སྤྱུག་གི་ཤེས་ཡོན་ཏོག་ཞིག་། སྐབས་བབ་ལམ་སྟོན་ཞུ་སྟོན་ཁག་ཞུས།

༢། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༣ ནས་ ༡༩ བར་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་དང་། ཤེས་རིག་འཆར་འགོད་ཆན་པའི་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་བྱེད་ལ་དྲགས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་འཆམས་གཞིགས་ཆེད་བཅར་གྱིས། དེ་ཁུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོགས་སྤྱིད་ཆང་མར་མཇལ་འཕྲད་དང་། ལ་དྲགས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་དབུས་མ་དང་ཡན་ལག་སློབ་

གྲ། བྱང་ཐང་བོད་ཁྱིམ་ཡན་ལག་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གི་གནས་སྡངས་དང་། སྐབས་བབ་ལམ་སྟོན་ལྟ་སྟོ་ཁག་
 ལུས་པ་མ་ཟད། འདི་ལས་ནས་རོགས་སྐྱོར་ལྟ་དགོས་ཅི་ཡོད་སོགས་བཀའ་བསྟར་དང་འཆར་འགོད་ལམ་སྟོན་ལུས་
 ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རོགས་སྐྱོར་ཆེད་དགོས་དངུལ་ཐབས་འཛོལ་ཡང་ལུས།

༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༤ ནས་ ༡༣ བར་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ཉི་འོང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་སྒྲིག་སྐྱོང་དུ་བཅར་ཏེ།
 ཕྱི་ཆེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤྱིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་མཇུག་སྐོར་
 བཅར། ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཉི་འོང་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ལེ་ཆོག་པ་འདུང་རོ་བཅར་ལུས། ཉིན་རྒྱུ་ཉི་འོང་
 རྒྱལ་ས་ལོག་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཉི་འོང་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་དང་བོད་སློབ་འབྲེལ་མཐུན་ཁང་
 (Save Tibet Network) ཐུན་མོང་ནས་གོ་སྐྱོད་ལུས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཅ་མེད་གཏོང་
 རྒྱུའི་བཅའ་སྟོན་སློབ་གྲུའི་ཐོག་བསྐྱོད་ཆོག་པ་འདུ་འཛོགས་པའི་ནང་ཡུ་གྱར་དང་། ནང་སོག་ཉི་འོང་བཅས་ཀྱི་མི་སྣ་
 དང་ཐུན་དུ་མཉམ་ལྷག་སྤྱུས། ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་ཉི་འོང་གོས་ཆོག་པ་ཁང་ཆེན་ (Parliament Building) ནང་གོ་
 སྐྱོད་ལུས་པའི་ཉི་འོང་གོས་ཆོག་པ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ལེ་ཆོག་པ་གཙོ་དང་ཆོག་པ་མི་ལྟ་བུ་སྤྱུག་ཅམ་མཉམ་དུ་ཐུན་
 འཛོམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུགས་སྐོར་དང་། བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིར་བསྟར། ཨ་རི་གཞུང་ནས་བོད་
 དོན་དཀའ་སྤྱོད་མེད་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ལྟ་བུ་ཉི་འོང་གོས་ཆོག་པ་ནས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་གནང་རྒྱུའི་སྤྱུལ་འདེད་
 ལུས། ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་རེ་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། ཅི་སྤྱི་བཅོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་ལ་རོ་བཅར་དང་
 གཏམ་བཤད་སྤྲེལ། ཕྱི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཉི་འོང་མཐོ་སློབ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སློབ་སྤྱུག་ཆོར་རོ་སྤྱུག་གིས་ལམ་སྟོན་
 ལུས།

༤། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་གྱིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལོར་དཔུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་
 ཐུན་ཆོག་པ་ (CBSE) ཀྱི་དྲུང་ཆེ་མཆོག་མཇུག་བཅར་གྱིས་སློབ་གྲུའི་དེབ་སྤྱེལ་སྐོར་རེ་འདུན་ལུས། དེ་རིམ་རྒྱ་གར་
 རྫོ་སྤྱུགས་གཞིས་ཆགས་ཁག་དུ་འཆམས་གཟིགས་ཆེད་བཅར་གྱིས། མོན་རྫོ་སི་རྫོ་ཏ་གཏན་སློབ་དང་། གཞི་ལོག་
 སློབ་གྲྭ་གཉིས། རྫོན་འགྲོའི་སློབ་གྲྭ་དག། དགའ་ཐུན་དང་འབྲས་སྤངས། ས་སྤྱི་དགོན་པ་སོགས་ལ་མཇུག་བཅར་ལུས།
 སྤང་ལོར་དུ་ཀར་ན་ཏ་ཀའི་ཤེས་རིག་སློན་ཆེན་མཆོག་དང་། དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ (Chief Secretary) མཆོག །མངའ་
 སྤང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཁྲུབ་ (Commissioner) མཆོག་བཅས་མཇུག་བཅར་གྱིས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གྲྭ་ནམས་
 མངའ་སྤང་ཤེས་ཡོན་ཐུན་ཆོག་པ་ལོག་དེབ་སྤྱེལ་གནང་རྒྱུའི་མཐུན་འགྱུར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ལུས། སྤང་
 ལོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱུག་དང་། ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཐོ་སློབ་སྤྱུག་སྤྱི་ཆེས་ཁང་མཐོ་སློབ་བཅས་ལ་གཏམ་བཤད་ལུས། དེ་

བཞིན་སྒྲེལ་གོ་བ་ཉི་ལའོར་དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཆ་ཆང་ལ་གནས་མཇལ་དང་། སྒྲེལ་གོ་བ་སྟོན་སྟོན་གྲུ་དབུས་མ། རྟོ་ལ་
 ཐ་ལ་སྟོན་ཉིན་སྟོན་། ཨར་ལི་ཀྲ་མ་རི་སྟོན་ཉིན་སྟོན་། ཀེ་ལ་ཤ་བྱ་ར་སྟོན་ཉིན་སྟོན་། སི་མི་པི་སྟོན་ཉིན་སྟོན་།
 གྲུ། སྒྲེལ་གོ་བ་བོད་ཁྱིམ་བཅས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་བཅར་གྱིས་སྟོན་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་གནས་སྐྱེད་ས་དང་སྟོན་སྒྲུག་
 གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་རྒྱས་ལོན་དང་། རྟོག་ཞིབ། འདི་ནས་རོགས་སྐྱོར་ལྷན་ཁྲིམས་ཅི་ཡོད། སྐབས་མཆམས་སྟོན་ཁག་སོ་
 སའི་དགོས་སྟོན་དང་པ་མ་བཅས་ལ་ལམ་སྟོན་ལྷན་ཁྲིམས་ཁག་ལྷུས།

༥། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༤ ནས་ ༤ བར་འདི་གའི་བྱང་ཆེ་ལྷི་ལིར་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཐེབས་ཐོག་བོད་ཀྱི་དུས་
 སྟོན་དང་སྐབས་བསྐྱེད་བོད་ཀྱི་ཐེབས་ཅན་སྐོར་གྱི་དུས་མཇུག་སྒྲིལ་གྱི་བཟོ་སྐྱེད་ཆོག་པ་འདྲར་མཉམ་ཞུགས་བྱས།

༦། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༠ ནས་ ༡༣ བར་ཤེས་རིག་བྱང་ཆེ་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་པ་
 ཐེངས་ ༥༠ ནང་མཉམ་ཞུགས་ཆེད་བཅར་ཞུས། དེ་རྗེས་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་སྟོན་གྲུ་དང་དེ་གའི་བྱང་ཆེ་ལྷི་ལི་
 སྟོན་གྲུ། །བདེ་སྐྱིད་སྤྱིར་སྟོན་གྲུ། །རང་སྐྱོར་སྟོན་གྲུ་བཅས་ལ་གཞིགས་སྟོར་དང་རྟོག་ཞིབ་གནང་།

༧། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༣ ཆེས་ ༤ ནས་ ༡༣ བར་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷི་ལི་བོད་ཁང་ནས་ལོ་སྒྲེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་ས་
 ཏུགས་འབྲུལ་བཞེས་ཉིན་མོ་དང་སྐབས་བསྐྱེད་ཀོ་སྤྱི་གནང་བའི་ (Universal Ethics) ཞེས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་ཆོག་པ་
 འདྲར་སྐྱེ་མཐོན་གཙོ་བོའི་རོ་བོར་བཅར། དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་བྱང་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་སྟོན་ཉིན་སྟོན་ཆོག་པ་བ་དང་། ལྷི་
 ལི་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་པ་ལ་ཆོག་པ་ཞུགས་བྱས།

༨། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༢༤ ནས་ ༣༡ བར་དང་། ༢༠༢༥ ལྷ་ ༢ ཆེས་ ༡༡ ནས་ ༡༤ བར་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་
 དང་བྱང་ཆེ་གཉིས་རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་སྟོན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་དབུས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ལ་
 མཇལ་འཕྲད་ཆེད་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཞུས་བ་དང་། སྐབས་དེར་བོད་སྟོན་འཛིན་ཆོག་པ་ནས་ཅིས་ལེན་ཞུས་
 པའི་སྟོན་གྲུ་ཁག་ནང་གཏན་འཇགས་དགོ་ཆུང་བསྐྱོར་གཞིགས་བྱེད་ཐབས་བཀའ་བསྐྱེད་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷུས།

བ མ་འོངས་བྱ་འཆར།

ཅིས་ལོ་ ༢༠༢༥...༢༦ ནང་། ༧ རྒྱལ་བའི་གོ་སྟོན་སྤྱང་བཅི་དང་འབྲེལ་སྟོན་སྒྲུག་གི་རིག་ཅལ་འདྲུ་འཛོམས་དང་། ཆོན་
 རིག་འབྲེམས་སྟོན། རིགས་ལས་འདྲུ་འཛོམས་ཆེན་མོ་བཅས་གོ་སྤྱི་ཞུ་རྒྱ་དང་། བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་
 དང་འབྲེལ་གཞི་རིམ་འོག་མའི་དགོ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞི་དང་། གཞི་རིམ་བར་མའི་བོད་དགའི་
 ཟབ་སྦྱང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཁང་གསར་འཛུགས་ཞུ་རྒྱ། ཆོན་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞིའི་
 ཁོངས་སུ་སྐྱེ་ཅལ་བརྒྱུད་ནས་རང་བྱུང་ཆོན་རིག་གི་ལས་རིམ་དང་། མཐོ་སྟོན་ཆོན་རིག་སྟོན་སྒྲུག་རྣམས་ལ་ཉམས་

ཞིབ་སྒྲིང་བཅས་པོ་སྒྲིག་ཞུ་ཞུ། སྔོན་འགྲེལ་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་སྔོན་འགྲེལ་དགོ་ཆུན་རྣམས་ལ་ཟབ་
 སྒྲིང་གོ་སྒྲིག་ཞུ་ཞུ། གཞན་ཡང་དགོ་ཆུན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བུས་ཀྱི་ཟབ་སྒྲིང་དང་། སྔོན་གྲུལ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟབ་
 སྒྲིང་། བ་མ་རྣམས་ལ་ཟབ་སྒྲིང་། སྔོན་གྲུལ་ཆུན་བདག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྒྲིང་བཅས་གོ་སྒྲིག་ཞུ་ཞུ་དང་། ཤེས་ཡོན་
 རྟོག་ཞིབ་ཞུ་ཞུ། ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྒྲིང་གི་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་ཁག་གཅིག་བོད་སྐད་
 གྱེད་འཆར་ཡོད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་ཡོད་སྔོན་ཁག་གི་དགོ་ལས་ཞབས་ལོ་ ༣༥ འཁོར་མཁན་རྣམས་ལ་གཞུང་ས་
 བསྟོད་དང་། སྔོན་སྤྱག་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཅེ་བུད་ཀྱི་གཞུང་ས་བསྟོད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ས་སྤྱག་སྔོན་ཁག་གི་
 དགོ་ལས་ཞབས་ལོ་ ༣ དང་ ༥ ཟླ་ལོ་འཁོར་མཁན། གཞུང་ས་སྤྱག་སྔོན་ཁག་གི་སྔོན་སྤྱག་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཅེ་བུད་
 བཅས་ལ་གཞུང་ས་བསྟོད་བྱས་ཁྲིའི་འབུལ་ཞུ། གཞུང་ས་སྤྱག་སྔོན་ཁག་གི་དགོ་ཆུན་རྣམས་ལ་བླ་མོག་ཟབ་སྒྲིང་དང་། མི་
 ལྷ་དངོས་སུ་ཆེད་གཏོང་གིས་ཟབ་སྒྲིང་འབུལ་ཞུ། མེར་སྔོན་ཁག་གཅིག་གི་སྔོན་དགོར་གསོལ་སོགས་འཕར་སྔོན་
 རོགས་སྒྲིང་དང་། བོད་ཡིག་སྔོན་དེབ་མཐུན་འཁྱུར་ཞུ་ཞུ། སྔོན་གྲུལ་གི་འཛིན་ཁང་དང་ཉལ་ཁང་སོགས་ཉམས་
 གསའི་འཛུགས་སྐྱོན་ལས་གཞི། ཟས་བཅུད་མཐུན་འཁྱུར་ཞུ་ཞུ་སོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡོད།

མཐའ་བསྐྱེམས།

- གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། འདི་ལས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་བུས་ལག་བསྟར་འོག་དགོས་ངེས་ཅན་ལ་
 དམིགས་བསལ་ལྟ་སྒྲིང་དང་། སྔོན་སྤྱག་གི་ཁྲིམ་ཆང་གི་གནས་སྐྱདས་དང་། སྔོན་ཆོན་གྱི་གདམ་ཀར་གཞིགས་པའི་
 སྔོན་ཡོན་སྐྱེལ་ཆང་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞུས་པ།
- དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་བྱ་སྤྱག་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཆེད་ལས་དགོ་ཆུན་བསྐྱོད་གཞག་ཞུ་
 ཞུ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པ།
- གཞི་རིམ་གོང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་གཞིགས་འདེགས་དེབ་རིགས་སྐྱ་ཆོགས་དང་། བོད་སྤྱག་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་
 ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་བོད་སྤྱག་རྣམས་ལ་སྔོ་སྒྲིང་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་དོ་སྔོན་གྱེད་པའི་འབུལ་
 བརྟན་བཅོ་སྐྱོན་སོགས་བླ་མོག་སྔོན་སྒྲིང་གི་མཐུན་ཆེན་སྐྱུར་བ།
- དཔེ་སྔོག་གི་མཐུན་ཆེན་ཆེད་སྔོན་གྲུ་དང་། འཛིན་ཁང་། ཉལ་ཁང་བཅས་ལ་དཔེ་མཛོད་བསྐྱོན་པར་མ་བཟད་སྔོན་སྤྱག་གི་
 ཁྲིམ་ལའང་དཔེ་སྔོག་གི་མཐུན་ཆེན་བསྐྱོན་ཏེ། སྔོ་སྒྲིང་ལྷན་པའི་དཔེ་སྔོག་གི་གོམས་གཤེས་བསྐྱོན་པ།
- ཟབ་སྒྲིང་དང་ཆོགས་འདུ་སོགས་བསྐྱོར་ཆོགས་སྐབས་སྔོན་གྲུལ་གསེང་དང་བསྐྱོན་གང་སྤྱབ་ཀྱིས་སྔོན་ཁྲིད་ལ་

འཕུས་ཤོར་མེད་པར་བྱས་པ།

- ས་གནས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་འཆམས་གཟིགས་བསྐྱོད་རྗེས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་དགོས་རིགས་ལ་འདི་ལས་ནས་མཐུན་འགྱུར་ཆད་ལུས་མེད་པར་སྦྱོར་སྦྱོད་ཞུས་པ་སོགས། ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་ཁྱེན་གང་ལེགས་བསྐྱུན་ཐབས་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་གང་ལེགས་བྱུང་བ་ནི། གཙོ་ཆེ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་འཕེལ་དུས་ཚིག་གིས་མཐུན་འགྱུར་རོགས་སྦྱོར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པས། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཆར་མར་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཞུ་བཅས་ཀྱི་ལས་བསྐྱེམས་སུ། ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་གྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༣ ལ། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་གནང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་དུག་པ། ཆོགས་དྲུང་ནས་དགོངས་ཤོག་ཁག་དང་། བདུན་རྗེས་མའི་ལས་རིམ་སྟན་སྟོན་ཞུ་བྱ་ཡིན།

ཆོགས་དྲུང་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་དྲུང་བཅུ་པ།

བདུན་པ་གཤམ་འདིའི་ནང་ཡིག་ཐོག་དགོངས་ཤོག་འབྱོར་བ་ཁག་སྟན་སྟོན་ཞུ་བྱ་ཡིན།

༡༽ སྤྱི་འཕུས་ཚ་མེ་ཆར་དོན་འགྲུབ་བཟུང་གིས་མཆོག་ཆེས་ ༡༠༡༡ ཉིན་གྲངས་ ༢ དགོངས་ཞུ།

༢༽ སྤྱི་འཕུས་དོ་རྩེ་བསྟན་འཕེལ་ལྷན་ཆོགས་མཆོག་ནས་དགོངས་ཤོག་ལྷ་རྩེས་འབྱོར་བ་ལྟར་ཆེས་ ༡༠ ནས་ ༡༣ བར་ཉིན་གྲངས་ ༤ དགོངས་ཞུ།

༣༽ སྤྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་གངས་རི་མཆོག་ཆེས་ ༡༠ ཆོགས་ཐུན་དང་པོ་དགོངས་ཞུ།

༤༽ སྤྱི་འཕུས་ཁྲ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ཆེས་ ༡༡ ཆོགས་ཐུན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགོངས་ཞུ།

༥༽ སྤྱི་འཕུས་ཁྲ་བ་ཆེ་རིང་མཆོག་ཆེས་ ༡༢ ཉིན་ ༡ དགོངས་ཞུ།

༦༽ སྤྱི་འཕུས་དོ་རྩེ་ཆེ་བརྟན་མཆོག་ཆེས་ ༡༢ ཆོགས་ཐུན་གསུམ་པ་དགོངས་ཞུ།

༧༽ སྤྱི་འཕུས་དབུ་དཀར་ཆར་གཡུ་སྟོན་མཆོག་ཆེས་ ༡༢ ཆོགས་ཐུན་བཞི་པ་དགོངས་ཞུ།

༨༽ སྤྱི་འཕུས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་བྱེད་དགོངས་ཞུ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དགོངས་ཤོག་ཁག་སྟན་སྟོན་ཁྲིམ་ཟིན་བ་ཡིན།

༡༡། །སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་བ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉན་ཚེས་ ༡༩ བར་ལས་ཉིན་བཞི་རིང་འཚོགས་གནང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་རགས་ཟིན་གཤམ་གསལ།

ཕྱི་ལོ་ཟླ་ཚེས་ དང་རེས་གཟུང་།	ཚུན།	ཨང་།	ལས་རིམ།
༢༠༢༥།༩།༡༥ ཟླ་བ།	ཕྱི་ལོ་		
	༠༩:༣༠	༡	དྲི་བ་དྲིས་ལན།
	༡༠:༣༠	༢	ཐུགས་སྦྱང་གཞིན་བསྐྱལ་གྱི་གྲོས་འཆར།
	༡༡:༠༠		གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་།
	༡༡:༡༥	༣	ཐུ་མཐུད་ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན། ཀ བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་སྤྱི་བསྐྱུས་དང་སྤྱི་ འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་ བསྐྱམས་རྒྱས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་སྟན་ཐོ་བཅས་སྟན་སྟོན་ཟིན་བར་བཟོ་ སྤྱོད་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར། ཁ གོང་གསལ་སྟན་ཐོ་ནང་གསལ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་ལ་བཀའ་ཤག་གི་ ལན་འདེབས། ག བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ བཟོ་སྤྱོད་དང་བཀའ་ཤག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད།
	ཕྱི་ལོ་		
	༡༢:༣༠		གསོལ་ཚོགས་བར་གསེང་།
	༠༡:༣༠	༤	ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན། ཀ ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལོའི་ལས་ བསྐྱམས་སྤྱི་བསྐྱུས་སྟན་སྟོན། ཁ ཕྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་ བསྐྱམས་རྒྱས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་སྟན་ཐོ་སྟན་སྟོན།

	༠༣:༠༠ ༠༣:༡༥ ༠༥:༠༠		གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། ཟུ་མཐུད་གོང་གསལ་སྟན་སྟོན། སང་སྤྱོད་ཚུད་ ༩:༣༠ བར་ཚོགས་གསེང་།
༡༠༡༥།༩།༡༦ མིག་དམར།	སྤྱོད། ༠༤:༣༠ ༡༠:༣༠ ༡༡:༠༠ ༡༡:༡༥ ཐུང་། ༡༢:༣༠ ༠༡:༣༠ ༠༣:༠༠ ༠༣:༡༥ ༠༥:༠༠	༡ ༢ ༣ ༤ ༥	དེ་བ་དེས་ལན། ཐུགས་སྒྲུབ་གཞིན་བསྐྱལ་གྱི་གྲོས་འཆར། གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཁག གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། ཁྲིམས་བཟུང་ལས་དོན་ཁག་བརྗོད་པ་དང་སོ་དང་གཉིས་པ། གསོལ་ཚོགས་བར་གསེང་། ཟུ་མཐུད་ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན། ག་གོང་གསལ་གྱི་དེལ་ལས་ཁུངས་ཁྲབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་སྟངས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་གྱིས་གྱི་དེལ་ལས་ཁུངས་ཁྲབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་རྒྱས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་སྟན་ཐོ་བཅས་སྟན་སྟོན་ཟིན་པར་བཀོ་སྐྱོང་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར། ང་གོང་གསལ་སྟན་ཐོ་ནང་གསལ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་གྱི་དེ་བ་ཁག་ལ་བཀའ་འགག་གི་ལན་འདེབས། ཅ་གྱི་དེལ་ལས་ཁུངས་ཁྲབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་བཀོ་སྐྱོང་དང་བཀའ་འགག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད། གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། གོང་བཞིན་ཟུ་མཐུད་བཀོ་སྐྱོང་། སང་སྤྱོད་ཚུད་ ༩:༣༠ བར་ཚོགས་གསེང་།
༡༠༡༥།༩།༡༧ ལྷག་པ།	སྤྱོད། ༠༤:༣༠ ༡༠:༣༠ ༡༡:༠༠ ༡༡:༡༥	༡ ༢ ༣	དེ་བ་དེས་ལན། ཐུགས་སྒྲུབ་གཞིན་བསྐྱལ་གྱི་གྲོས་འཆར། གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། ཁྲིམས་བཟུང་ལས་དོན་ཁག་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཟུ་མཐུད།

	ཕྱི་ཟླ ༡༩:༣༠ ༠༡:༣༠ ༠༣:༠༠ ༠༣:༡༥ ༠༥:༠༠	༤	གསོལ་ཚིགས་བར་གསེང་། ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་དང་། ཞིབ་བཤེར་ལས་དོན། ༡ འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༧་་་༢༥ ལོའི་ ལས་བསྐྱམས་སྟན་སྟོན་བསྟུས་སྟན་སྟོན། ༢ སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ ལས་བསྐྱམས་རྒྱས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་སྟན་ཐོ་སྟན་སྟོན། ༣ བོད་གསལ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་ སྟན་སྟོན་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་ དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་རྒྱས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་སྟན་ཐོ་བཅས་སྟན་ སྟོན་ཟིན་པར་བཟོ་སྒྲིལ་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར། ༤ བོད་གསལ་སྟན་ཐོ་ནང་གསལ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་ལ་བཀའ་ཤག་གི་ ལན་འདེབས། ༥ འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ལས་བསྐྱམས་ཐོག་སྤྱི་ ཡོངས་བཟོ་སྒྲིལ་དང་བཀའ་ཤག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད། གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། བོད་བཞིན་མུ་མཐུད་བཟོ་སྒྲིལ་། སང་སྤྱོད་ཚུངས་ ༩:༣༠ བར་ཚིགས་གསེང་།
༢༠༢༥།༩།༡༩ ཕུར་བྲ། ཕྱི་ཟླ ༡༩:༣༠ ༠༡:༣༠ ༡༡:༠༠ ༡༡:༡༥ ཕྱི་ཟླ ༡༩:༣༠ ༠༡:༣༠	སྤྱི་ཟླ ༠༩:༣༠ ༡༠:༣༠ ༡༡:༠༠ ༡༡:༡༥ ཕྱི་ཟླ ༡༩:༣༠ ༠༡:༣༠	༡ ༢ ༣ ༤	དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཐུགས་སྤང་གཞིན་བསྐྱུལ་གྱི་གྲོས་འཆར། གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་། གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར། ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ཁག་བཟོ་སྒྲིལ་གསུམ་པ་དང་། གཏན་འཁེབས། གསོལ་ཚིགས་བར་གསེང་། ལས་དོན་འཕྲོ་སྤྱོད་དགོས་རིགས།

	03:00	6	གསོལ་ཇའི་བར་གསང་།
	03:14	2	ཆོགས་བྱང་ནས་དགོངས་ཤོག་ཁག་སྟན་སྟོན།
		1	ཆོགས་གཙོའི་མཇུག་བསྟོམས་གསུང་བཤད།
	04:00		བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ 12 བའི་ཁྲིའི་ཆོགས་ཆོགས་དུས་ 10 བ་ཁྲོལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་གནང་རྒྱ།

གོང་གསལ་ལས་རིམ་རགས་ཟིན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ཇི་དགོས་སྐབས་མཆམས་སོ་སོར་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས། སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ 2024 ཟླ་ 4 ཚེས་ 13 ལ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གནངས་པུ་བོ་ཕྱག་ཚོད་ 4:30 བར་ཆོགས་གསང་ཡིན།